

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาระดับพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทย

(เล่ม 1)

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เมษายน 2561

คำนำ

รายงานผลงานวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทย ฉบับนี้ เป็นผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2560 ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันด้านทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชน และนำข้อมูลจากผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนด้านการสร้างความตระหนักและรณรงค์ให้ประชาชนจัดการขยะได้อย่างถูกต้องต่อไป รายงานการศึกษานี้มีเนื้อหาประกอบด้วยข้อมูลสรุปจากผลงานวิจัยด้านพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทยในพื้นที่ต่าง ๆ ในระยะ 14 ปีที่ผ่านมา ผลการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ในพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะและศูนย์ที่เกี่ยวข้องภายใต้การส่งเสริมของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผลการสำรวจทัศนคติและระดับพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทยในปัจจุบันพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นรายงานฉบับนี้จึงสามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลด้านพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อใช้วางแผนด้านการจัดการขยะในอนาคตได้

นักวิจัยขอขอบคุณหน่วยงานและบุคลากร และ แกนนำชุมชน ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในโครงการดังกล่าวนี้ ทำให้สามารถดำเนินการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและสำเร็จได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการศึกษาจะสามารถนำไปใช้ต่อยอดในการรณรงค์ให้ประชาชนจัดการขยะได้อย่างถูกต้องในท้องถิ่นที่ทำการศึกษาและท้องถิ่นอื่น ๆ ได้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมขอขอบคุณหน่วยงานและบุคคลผู้ซึ่งให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินงานโครงการ โดยการให้ข้อมูลความรู้ด้านการจัดการขยะ การแจกจ่ายแบบสอบถาม ดำเนินการทดสอบ จัดให้มีการทดสอบ และ/หรือ รวบรวมส่งแบบสอบถามกลับไปยังนักวิจัย ทำให้สามารถดำเนินการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและสำเร็จได้ด้วยดีดังมีรายนามต่อไปนี้

1) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เชียงราย ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่ พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี และสตูล

2) สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 ลำปาง และ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 10 ขอนแก่น

3) องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย เทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล เทศบาลตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เทศบาลเมืองป่าตอง ตำบลป่าตอง และ เทศบาลเมืองกะทู้ ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

4) ศูนย์เรียนรู้และชุมชนต้นแบบ ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านโป่งศรีนคร ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาบ้านผาขวาง ตำบลบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดการเผาบรรเทาโลกร้อนบ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์เรียนรู้สังคมขยะรีไซเคิล บ้านป่าเส้า ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาชุมชนบ้านป่าบุก ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบ้านใหม่ และ ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชนหนองสระพัง ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านหัวถนน ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนบ้านหัวเหนือ และ ด้านการจัดการขยะอินทรีย์ ชุมชนบ้านตะครอง ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบุลำตวนใต้ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิล (Zero Waste) โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา และ ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิล (Zero Waste) ชุมชนบ้านควนโดนใน ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการศึกษาระดับพหุติกรมด้านการจัดการขยะของคนไทย เป็นกิจกรรมภายใต้ **โครงการสร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน** ตามแผนการ**ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ** ประจำปีงบประมาณ 2560 โดยมีเป้าหมายของโครงการเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินและติดตามพหุติกรมด้านการจัดการขยะของคนไทย และเป็นแนวทางในการรณรงค์สร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนไทยในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง

ขั้นตอนการศึกษาประกอบด้วย 1) การสรุปผลงานวิจัยด้านพหุติกรมการจัดการขยะของคนไทยในพื้นที่ต่าง ๆ ในระยะ 14 ปีที่ผ่านมา 2) การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ในพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะและศูนย์ที่เกี่ยวข้องภายใต้การส่งเสริมของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ 3) การสำรวจทัศนคติและระดับพหุติกรมด้านการจัดการขยะของคนไทยในปัจจุบันโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ โดยมีผลการศึกษาดังนี้

1. สรุปผลงานวิจัยด้านพหุติกรมการจัดการขยะของคนไทย ในระยะ 14 ปีที่ผ่านมา

การรวบรวมงานวิจัยด้านพหุติกรมการจัดการขยะของคนไทย ในระยะ 14 ปีที่ผ่านมา พบว่าปัจจัยที่มีผลกับการจัดการขยะในชุมชน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ประเด็นทางการเมือง ค่าตอบแทน หรือ ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่จะได้รับ การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม หรือ ตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน การรับรู้ข่าวสาร และการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตามปัจจัยที่จะมีผลกระทบต่อจัดการขยะในแต่ละชุมชนนั้น จะมีความแตกต่างกันไปอย่างหลากหลายขึ้นกับบริบทของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้แก่ 1) ความพร้อมของหน่วยงานท้องถิ่นด้านการจัดการขยะ เช่น นโยบายและความตระหนักของผู้บริหาร บุคลากรและอุปกรณ์จัดเก็บและดำเนินการที่เพียงพอ พื้นที่ฝังกลบที่ถูกหลักสุขาภิบาล ระบบกำจัดขยะอย่างครบวงจร (คัดแยก ฝังกลบ และทำปุ๋ยหมัก) งบประมาณที่ต่อเนื่อง และการวางแผนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่ครอบคลุมปัญหาทุกด้าน และ 2) ทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนด้านการจัดการขยะ ได้แก่ การเห็นว่าการจัดการขยะเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เป็นเรื่องไกลตัวไม่ใช่ปัญหาสำคัญ และการจัดการขยะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ และยังมีพฤติกรรมแบบดั้งเดิม คือ การทิ้งในที่ว่าง ในป่า การเผา การฝังกลบ การลักลอบทิ้งนอกพื้นที่หมู่บ้าน หรือ บริเวณพื้นที่เชิงเขา

การศึกษาระดับประเทศ พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ และจำนวนประชากรในประเทศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทย จึงควรมีการพิจารณาถึงขยะมูลฝอยที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็นประการแรก โดยควรกำหนดให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้มีการนำขยะมูลฝอยหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ รวมไปถึงการใช้เครื่องมือทางการเงิน โดยการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ สำหรับกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยมากขึ้น

2. การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ

ผลจากการศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะและศูนย์อื่นที่เกี่ยวข้อง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนและหน่วยงานผู้รับผิดชอบศูนย์ฯ ดังกล่าวนั้น พบว่า ปัจจัยหลักของความสำเร็จที่สำคัญด้านการจัดการขยะในชุมชนมีดังนี้

1) ระดับชุมชน - จะต้องมีความพร้อมทั้งด้านกายภาพและศรัทธาของสมาชิกในชุมชน มีความเข้มแข็งและตั้งใจ เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น สามารถชี้ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการขยะได้ด้วยตนเอง และ เป็นปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง มีกลุ่มแกนนำสนับสนุนที่เข้มแข็ง และ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของศูนย์เรียนรู้

2) ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ต้องมีนโยบายที่สนับสนุน และมีแผนที่ชัดเจนในระดับชุมชน หนุนช่วยอย่างต่อเนื่องและหลากหลายเหมาะสมกับพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วม และมีภาคีเครือข่ายด้านการจัดการขยะ

3. การสำรวจทัศนคติและระดับพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทย

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ และแจกแบบสอบถามผ่านหน่วยงานเครือข่ายของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในจังหวัดต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน ศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ และ หน่วยงานภายในกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งผ่านการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมฯ สามารถรวบรวมแบบสอบถามจำนวนรวมทั้งสิ้น 4,549 ฉบับ โดยสรุปผลการศึกษาดังนี้

3.1 วิธีการจัดการขยะของประชาชน

3.1.1 แหล่งที่มาของขยะในบ้านมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การทำอาหารทานเอง การนำอาหารและเครื่องใช้มาจากนอกบ้าน และ การซื้อของมาใช้ในบ้าน โดยมีชนิดของขยะในบ้านมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ พลาสติก เศษอาหาร/กิ่งไม้ ใบไม้ ต้นไม้ และ กระดาษ ขยะส่วนใหญ่จะถูกทิ้งลงในถังขยะที่เทศบาลหรือหมู่บ้านจัดไว้ให้ ขยะที่มักจะมีการนำไปขาย ได้แก่ เหล็ก อลูมิเนียม กระดาษ พลาสติก แบตเตอรี่เก่า และ กระจอกสเปร์ย ส่วนเศษอาหารบางส่วนจะถูกนำไปฝังและทำปุ๋ยหมัก

3.1.2 ประชาชนร้อยละ 10.16-73.27 ไม่เคยใช้วิธีการกำจัดขยะตามหลัก 3 R เช่น นำขยะ รีไซเคิลไปขาย บริจาค หรือ แลกสิ่งของ (ร้อยละ 10.16) นำขยะอันตราย (เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟ ขวดหรือกระป๋องสารเคมี) ไปขาย หรือ แลกสิ่งของ (ร้อยละ 35.08) รวบรวมขยะอันตรายเพื่อนำส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง (ร้อยละ 39.55) นำเศษอาหารมาทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก (ร้อยละ 37.92) นำเศษอาหารมาเลี้ยงไส้เดือน (ร้อยละ 69.73) และ ทำแก๊สชีวภาพจากขยะเศษอาหารใช้เอง (ร้อยละ 73.27)

3.1.3 ในแต่ละวันประชาชนส่วนใหญ่ได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดถุงพลาสติกมากที่สุด คือ วันละมากกว่า 4 ใบ รองลงมา คือ ขวดพลาสติก วันละ 1 ใบ ส่วนบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับน้อยกว่า 1 ใบต่อวัน หรือไม่ได้รับเลย ได้แก่ แก้วน้ำพลาสติก ขวดแก้ว กล่องเครื่องดื่ม กล่องกระดาษ และ กระป๋องอลูมิเนียม-เหล็ก

3.1.4 ประชาชนร้อยละ 31.66-58.12 ไม่เคยทำกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงการทำให้เกิดขยะ เช่น ไม่รับถุงพลาสติกจากร้านค้า (ร้อยละ 31.66) นำถุงผ้าไปซื้อของ (ร้อยละ 41.06) นำแก้วของตนเองไปซื้อเครื่องดื่ม (ร้อยละ 54.36) และ นำจานหรือปิ่นโตไปซื้ออาหาร (ร้อยละ 58.12)

3.1.5 ประชาชนร้อยละ 54.17-71.25 ได้รับฟังการประชาสัมพันธ์จากชุมชนเรื่องการจัดการขยะ ตามหลัก 3 R อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เช่น การงดใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปซื้อของ (ร้อยละ 54.17) การนำของเก่ามาใช้ซ้ำ (ร้อยละ 58.39) การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก (ร้อยละ 62.94) และ การคัดแยกขยะรีไซเคิล (ร้อยละ 71.25) ในขณะที่ร้อยละ 15.41-32.56 ไม่เคยได้ยินเลย

3.1.6 ร้อยละ 40.34 ของประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะของชุมชน โดยเข้าร่วมเป็นประธาน/ผู้นำ คณะกรรมการ สมาชิกชมรม รวมไปถึงเข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดการขยะของชุมชน โดยกิจกรรมที่มักมีการดำเนินการเป็นกลุ่ม เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ 2) ธนาคารขยะรีไซเคิล 3) ขยะแลกไข่/ข้าวสาร/แลกแต้ม 4) ผ้าป่าขยะ 5) ขยะพิษแลกไข่/แลกแต้ม/แลกคูปอง และ 6) กีฬาสีขยะ

3.2 ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ

3.2.1 ประชาชนร้อยละ 17.63-69.81 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยเรียงลำดับเรื่องที่มีการอบรมจากมากไปน้อยดังนี้ การคัดแยกขยะรีไซเคิล (ร้อยละ 69.82) การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร (ร้อยละ 57.35) การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (ร้อยละ 38.91) การทำน้ำยาล้างจานจากน้ำหมักชีวภาพ (ร้อยละ 37.02) การทำสบู่จากน้ำมันใช้แล้ว (ร้อยละ 19.94) การเลี้ยงไส้เดือนดินด้วยเศษอาหาร (ร้อยละ 18.55) และ การทำแก๊สชีวภาพจากเศษอาหาร (ร้อยละ 17.63)

3.2.2 ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าชุมชนควรจะมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะเดือนละ ไม่เกิน 20 บาท มีการจัดวางถังขยะบ้านละ 1 ถัง จัดเก็บสัปดาห์ละ 1-2 วัน และควรมีการจัดตั้งกองทุนขยะในชุมชน

3.2.3 ประชาชนเห็นว่าปัญหาจากขยะในชุมชนที่สำคัญที่สุด คือ ส่งกลิ่นเหม็น มีเชื้อโรคและโรคระบาดมากขึ้น และ ปล่อยควินพิษ ส่วนข้อดีที่สำคัญที่สุดของการคัดแยกขยะ คือ การมีรายได้เพิ่มขึ้น โรคภัยไข้เจ็บจากปัญหาขยะลดลง และ ลดมลพิษ และเห็นว่าทุกคนในชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการจัดการขยะ

3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดการขยะในประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีดังนี้

3.3.1 ส่งเสริม และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาจากขยะอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ทั้งในภาคประชาชน ครุฑเรือน ชุมชน การศึกษา (ตั้งแต่ระดับอนุบาลเป็นต้นไป) เปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนมีบทบาทในด้านการเป็นวิทยากรด้านการจัดการขยะให้มากขึ้น

3.3.2 จัดตั้งระบบจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพและตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น การจัดวางภาชนะรองรับขยะ การกำหนดวันเก็บขนขยะ จัดสรรพื้นที่สำหรับขยะอันตรายอย่างชัดเจน รวมไปถึงการตั้งกฎ กติกาเรื่องการจัดการขยะในชุมชน

3.3.3 แกนนำ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ จะต้องเป็นต้นแบบที่ดีด้านการจัดการขยะด้วยตนเอง รวมทั้งมีนโยบายที่ชัดเจนด้านการจัดการขยะ

3.3.4 สร้างและส่งเสริมเครือข่ายที่มีการจัดการขยะที่เป็นต้นแบบ จัดประกวด และให้รางวัล แก่บุคคล ครุฑเรือน และชุมชนต้นแบบ เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการขยะให้มากพอและทั่วถึงทั้งประเทศ

3.3.5 จัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของตนเอง ในครุฑเรือน และในชุมชน รวมถึงการจัดตั้งกองทุนเพื่อสวัสดิการชุมชนจากการจัดการขยะ

3.3.6 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ควรเร่งดำเนินการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักและวินัยของคนไทยด้านการจัดการขยะ

4. ข้อเสนอแนะ

การเปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลการศึกษาด้านการจัดการขยะของคนไทยที่ผ่านมาในอดีตพบว่าแนวโน้มของประชาชนในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาจากขยะมูลฝอยที่มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมมีมากขึ้นเป็นลำดับ แต่ยังไม่มากพอในระดับที่จะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการจัดการขยะที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง และยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมกับสังคมและชุมชนของตนเองเพื่อการจัดการขยะมากขึ้น ทั้งนี้ นอกจากปัจจัยภายในส่วนบุคคลในด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และภาระครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยหลักแล้ว ปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน ได้แก่ การสนับสนุนและความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติการที่ยังขาดความชัดเจน ความต่อเนื่อง และความจริงจัง

แนวทางการดำเนินงานของภาครัฐที่สำคัญที่ควรดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน ได้แก่

1. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการดำเนินการผ่านเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศภายในระยะเวลาอันสั้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ

อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อันจะนำมาซึ่งกระแสความต้องการในระดับที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

2. การสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองตอบความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่จะมีมากขึ้นตามลำดับ
3. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดให้การจัดการขยะเป็นวาระแห่งชาติ โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดเป้าหมายให้ปริมาณขยะของประเทศไทยเป็นศูนย์ (Zero Waste) และมุ่งเน้นการนำขยะที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงาน การคัดแยกขยะที่ต้นทางจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าขยะที่รีไซเคิลได้จะถูกคัดแยกออกมา เพื่อนำทรัพยากรกลับมาใช้อย่างคุ้มค่า ก่อนที่จะถูกส่งไปเป็นเชื้อเพลิงต่อไป ดังนั้นการติดตามและประเมินผลการคัดแยกขยะที่ต้นทางจะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าของประเทศไทยได้ต่อไป

สารบัญ

	หน้า	
คำนำ	3	
กิตติกรรมประกาศ	4	
บทสรุปผู้บริหาร	5	
สารบัญ	10	
สารบัญตาราง	13	
บทที่ 1 บทนำ	14	
1.1	1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	14
1.2	1.2 วัตถุประสงค์	15
1.3	1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน	15
1.4	1.4 ระยะเวลาดำเนินงาน	15
1.5	1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
บทที่ 2	ขั้นตอนการดำเนินงาน	16
บทที่ 3	ผลการศึกษา	17
3.1	3.1 สืบค้นข้อมูลจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทย	17
3.1.1	3.1.1 สรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทย ย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ.2545 -2558)	17
3.1.2	3.1.2 สรุปแบบสอบถามจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทย ย้อนหลัง 15 ปี (พ.ศ.2545 -2559)	92
3.2	3.2 ศึกษาข้อมูลจากศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะของ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและที่เกี่ยวข้อง	135
3.2.1	3.2.1 องค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย	140
3.2.1.1	3.2.1.1 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านปลอดขยะ Zero Waste บ้านโป่งศรี นคร เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย	140
3.2.1.2	3.2.1.2 ศูนย์จัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลท่าวังผา จังหวัดน่าน	144
3.2.1.3	3.2.1.3 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาบ้านผาขวาง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน	148
3.2.1.4	3.2.1.4 ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะแบบครบวงจรเทศบาลตำบล สันกำแพง	149

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.1.5 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดการเผาบรรเทาโลกร้อนชุมชนบ้าน หัวทุ่ง	151
3.2.1.6 ศูนย์เรียนรู้สังคมขยะรีไซเคิลบ้านป่าเส้า จังหวัดลำพูน	153
3.2.1.7 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา ชุมชนบ้านป่าบุก	155
3.2.1.8 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ Zero Waste เทศบาลตำบลพัง โคน จังหวัดสกลนคร	158
3.2.1.9 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านหัวถนน จังหวัดขอนแก่น	161
3.2.1.10 แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เทศบาล ตำบลหนองเต็ง	165
3.2.1.11 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชน บุลำดวนใต้	166
3.2.1.12 ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิล Zero Waste โรงเรียน บ้านนาทวี	170
3.2.1.13 ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 เทศบาลตำบลกำแพงเพชร จังหวัดสงขลา	173
3.2.1.14 ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบล กำแพง	175
3.2.1.15 ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิล Zero Waste ชุมชนบ้านควน โดนโน	176
3.2.2 ปัญหาอุปสรรค และปัจจัยความสำเร็จที่พบในการดำเนินงานของ ศูนย์เรียนรู้	179
3. 3 ผลสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของคนไทยด้านการจัดการขยะ	181
3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	181
3.3.2 วิธีการจัดการขยะของผู้ตอบแบบสอบถามและชุมชน	184
3.3.2.1 แหล่งที่มาของขยะมากที่สุดในบ้าน	184
3.3.2.2 ชนิดของขยะที่มากที่สุดในบ้าน	185
3.3.2.3 วิธีการจัดการขยะของแต่ละบุคคล	186
3.3.2.4 การจัดการขยะด้วยวิธีต่าง ๆ ในแต่ละเดือน	188
3.3.2.5 ปริมาณการได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ในแต่ละวัน	189

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3.2.6 จำนวนวันในแต่ละสัปดาห์ ที่มีการหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้เกิดขยะ	191
3.3.2.7 จำนวนครั้งต่อเดือน เกี่ยวกับการได้รับฟังการประชาสัมพันธ์ เรื่องการจัดการขยะในชุมชน	192
3.3.2.8 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือคณะกรรมการด้านการจัดการขยะของชุมชน	193
3.3.2.9 การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะในชุมชน	194
3.3.3 ทักษะและการมีส่วนร่วมด้านการจัดการขยะ	195
3.3.3.1 การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ	195
3.3.3.2 ความต้องการให้ภายในชุมชนที่อาศัยอยู่จัดเก็บค่าธรรมเนียมชุมชนขยะ	196
3.3.3.3 จำนวนถังรองรับขยะที่ควรจัดวางในชุมชน	197
3.3.3.4 จำนวนวันขนขยะจากบ้านเรือนในแต่ละสัปดาห์	199
3.3.3.5 ความต้องการให้ภายในชุมชนมีกองทุนด้านการจัดการขยะ	200
3.3.3.6 ปัญหาสำคัญที่สุดที่เกิดจากขยะในชุมชน	201
3.3.3.7 ข้อดีของการคัดแยกขยะในชุมชนที่สำคัญที่สุด	202
3.3.3.8 หน้าที่ในการจัดการขยะในชุมชน	203
3.3.4 ข้อเสนอแนะด้านการจัดการขยะ	204
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	213
บทที่ 5 เอกสารอ้างอิง	216
ภาคผนวก	226
1. กิจกรรมการเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ และ พื้นที่ต้นแบบด้านการจัดการขยะ	227
2. กิจกรรมการตอบแบบสอบถามในระหว่างการจัดอบรม	242
3. แบบสอบถาม	243
4. รายนามนักวิจัย	247

สารบัญญัตราง

ตารางที่		หน้า
3-1	พื้นที่ทำการศึกษาวิจัยจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี	17
3-2	เปรียบเทียบภาพรวมพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะแต่ละภูมิภาค	18
3-3	สรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ. 2545 - 2558)	22
3-4	ร้อยละของงานวิจัยที่มีข้อคำถามซ้ำ หรือ คล้ายกัน	92
3-5	รายชื่อพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะที่เยี่ยมชม	135
3-6	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	182

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การสำรวจข้อมูลขยะมูลฝอยทั่วประเทศจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,782 แห่ง ในปี 2556 โดยกรมควบคุมมลพิษ พบว่าประเทศไทยมีปริมาณขยะมูลฝอยจำนวนรวมทั้งสิ้น 26.8 ล้านตัน ในจำนวนนี้มีปริมาณขยะที่ถูกนำไปกำจัดแบบถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 27 กำจัดแบบไม่ถูกต้อง ร้อยละ 26 ตกค้างในพื้นที่ไม่ได้ถูกจัดเก็บร้อยละ 28 และมีการนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ ร้อยละ 19 อัตราการผลิตขยะของคนไทยเฉลี่ย คนละ 1.15 กิโลกรัมต่อวัน โดยเพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี 2551 ที่คนไทยผลิตขยะปริมาณ 1.03 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน

ข้อมูลการศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะของคนไทย พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา คนไทยมีพฤติกรรมการจัดการขยะอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ในขณะที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจเรื่องการคัดแยกขยะ และการจัดขยะแต่ละประเภท อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ถึง ดีมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแนวทางในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาขยะของประเทศไทย ยังไม่ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับอัตราการผลิตขยะที่เพิ่มขึ้น

ขยะมูลฝอย ประกอบด้วย ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไปที่ไม่สามารถจำแนกได้จำเป็นต้องฝังกลบ หรือ เผา วิธีการจัดการขยะที่ไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น การเผาในที่โล่งแจ้ง จะก่อให้เกิดควันพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประชาชน แม้ว่าจะอยู่ห่างไกลจากพื้นที่เผาก็ตาม หรือ การวางกองขยะที่มีขยะอินทรีย์ปะปนอยู่จะเป็นแหล่งก่อเชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์พาหะของโรคติดต่ออันตราย และสัตว์ที่เป็นอันตรายได้

การคัดแยกขยะที่ต้นทาง หมายถึง การคัดแยกตั้งแต่ในครัวเรือน จะเป็นแนวทางที่จะช่วยลดปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสมที่กล่าวถึงได้ เนื่องจากองค์ประกอบหลักในขยะมูลฝอยนั้น เป็นขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ ได้แก่ ขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล และนอกจากจะเป็นการนำทรัพยากรมาใช้อย่างคุ้มค่าแล้ว ยังก่อให้เกิดผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจต่อชุมชน และลดงบประมาณที่จะต้องนำมาใช้ในการกำจัดลงด้วย

การสร้างวินัยของคนไทยให้มีวัฒนธรรมการจัดการขยะตั้งแต่ระดับครัวเรือน เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะผู้ก่อมลพิษ คนไทยทุกคนต้องรับผิดชอบต่อขยะที่ตนเองผลิต ถ้าคนไทยสามารถคัดแยกขยะได้ครั้งหนึ่ง นั่นย่อมหมายถึงประเทศไทยจะมีการนำขยะมาใช้ประโยชน์ได้ที่ต้นทาง ซึ่งมีราคาใช้จ่ายถูกกว่าการบริหารจัดการที่ปลายทาง

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีภารกิจหลักด้านการส่งเสริมและสร้างความตระหนักด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนชาวไทย รวมไปถึงการเสริมสร้างวินัยด้านการคัดแยกขยะที่ครัวเรือน การศึกษาระดับพหุติกรมด้านการจัดการขยะของคนไทยนี้ นอกจากจะเป็นการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันด้านทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนในด้านการคัดแยกขยะ และปัจจัยที่ส่งผล

กระทบต่อพฤติกรรมดังกล่าวแล้ว ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อประเมินประสิทธิภาพการส่งเสริมและสร้างความตระหนักของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ด้วยเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันด้านทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชน และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในด้านการจัดการขยะ

1.3 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.3.1 รวบรวมข้อมูลและสรุปผลการศึกษาพฤติกรรมด้านการจัดการขยะของคนไทยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในระยะ 14 ปี ที่ผ่านมา (2545-2558)

1.3.2 ศึกษาสถานการณ์จริงในด้านการจัดการขยะในพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้

1.3.3 จัดทำแบบทดสอบพฤติกรรมด้านการจัดการขยะ

1.3.4 ดำเนินการแจกจ่ายแบบสอบถามและทดสอบพฤติกรรม

1.3.5 ประมวลผลแบบทดสอบและจัดทำรายงาน

1.3.6 นำเสนอผลการศึกษา

1.4 ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2559 ถึง ธันวาคม 2560

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันด้านทัศนคติและพฤติกรรมของด้านการจัดการขยะ สามารถใช้ประกอบการวางแผนด้านการสร้างความตระหนักและรณรงค์ให้ประชาชนจัดการขยะได้อย่างถูกต้องต่อไป

บทที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

2.1 สืบค้นข้อมูลจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทย

2.1.1 สืบค้นข้อมูลงานวิจัยเชิงพฤติกรรมด้านการจัดการขยะในประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ. 2545 - 2558) จากเอกสารวิชาการ รายงาน วิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ

2.1.2 สรุปสาระสำคัญจากผลงานวิจัยที่รวบรวมมาตามข้อ 2.1.1

2.1.3 ทบทวนแบบสอบถามจากรายงานทั้งหมด และคัดเลือกและสรุปแบบสอบถามที่ไม่ซ้ำกันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.2 ศึกษาข้อมูลจากศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.2.1 สืบค้นและคัดเลือกพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ และศูนย์เรียนรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การส่งเสริมของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้

2.2.2 เยี่ยมชมและศึกษาข้อมูลด้านการจัดการขยะจากพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ ตามข้อ 2.2.1

2.2.3 สรุปรูปแบบการดำเนินงานของพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการขยะ การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนในพื้นที่และบุคคลภายนอก รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดการศูนย์เรียนรู้

2.3 ดำเนินการทัศนคติและพฤติกรรมของคนไทยด้านการจัดการขยะ

2.3.1 จัดทำแบบสอบถามโดยใช้ข้อมูลประกอบจากข้อ 2.1 และ 2.2 และนำเสนอต่อเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในวันที่ 17 มีนาคม 2560 เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและปรับปรุงแบบสอบถาม

2.3.2 แจกจ่ายแบบสอบถามผ่านหน่วยงานและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค พื้นที่ต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และหน่วยงานภายในของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเผยแพร่แบบสอบถามในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.3.3 บันทึกและประมวลผลจากแบบสอบถาม

2.3.4 จัดทำรายงานผลการศึกษา

บทที่ 3 ผลการศึกษา

3.1 สืบค้นข้อมูลจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทย

3.1.1 สรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ. 2545 - 2558)

ผลการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยเชิงพหุติกรมด้านการจัดการขยะในประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ. 2545 - 2558) จากเอกสารวิชาการ รายงาน วิทยานิพนธ์ และอื่น ๆ ของสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่าง ๆ เป็นข้อมูลการศึกษาในพื้นที่ 42 จังหวัด ใน 5 ภูมิภาค คือ เหนือ กลาง ตะวันออกเฉียงเหนือ ตะวันออก และ ใต้ (ตารางที่ 3-1) พบว่า โดยส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะมูลฝอย เจตคติและความตระหนักในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์สูง หรือ ดีมาก มีการใช้ประโยชน์จากขยะ รวมถึงการใช้ซ้ำ และ นำไปขาย อยู่ในเกณฑ์สูง หรือ ดีมาก แต่ยังมีพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย การลดปริมาณขยะ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ถึง ปานกลาง (ตารางที่ 3-2) และ แสดงสาระสำคัญของผลงานวิจัยทั้งหมดในตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-1 พื้นที่ศึกษาวิจัยจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี

ภูมิภาค	จำนวน (จังหวัด)	รายชื่อจังหวัด
ภาคเหนือ	9	เชียงใหม่ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พิจิตร แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง และ อุตรดิตถ์
ภาคกลาง	12	กรุงเทพมหานครฯ กาญจนบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ราชบุรี ลพบุรี สมุทรปราการ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และ สุพรรณบุรี
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และ อุบลราชธานี
ภาคตะวันออก	5	จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด และ ระยอง
ภาคใต้	7	ตรัง นครศรีธรรมราช พัทลุง เพชรบุรี ภูเก็ต สงขลา และ สุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 3-2 เปรียบเทียบภาพรวมพฤติกรรมการจัดการขยะในแต่ละภูมิภาค

พฤติกรรม	ภูมิภาค				
	เหนือ	กลาง	ตะวันออก เฉียงเหนือ	ตะวันออก	ใต้
มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ขยะมูลฝอย	ปานกลาง - ดีมาก	ต่ำ - สูง	ปานกลาง - ดีมาก	สูง	สูง
เจตคติและความตระหนักใน การจัดการปัญหาขยะมูลฝอย	สูง	สูง	สูง	-	ปานกลาง - สูง
การคัดแยกขยะมูลฝอย	ต่ำ	ต่ำ - สูง	ปานกลาง - ดีมาก	ดี	ต่ำ - ปานกลาง
การใช้ประโยชน์จากขยะ	สูง	สูง	ปานกลาง - ดี	สูง	ต่ำ
การใช้ซ้ำ	สูง	ปานกลาง	-	ปานกลาง	ต่ำ
การมีส่วนร่วมใน การจัดการขยะมูลฝอย	ปานกลาง	ต่ำ - ปานกลาง	ปานกลาง - ดีมาก	ต่ำ - ดี	ต่ำ - ปานกลาง
การลดปริมาณขยะ	ต่ำ	-	มาก	ต่ำ - ดีมาก	ปานกลาง
ขยะมูลฝอยที่คัดแยก แล้วจะนำไปขาย	สูง	-	สูง	-	-
มีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการขยะมูลฝอย	ต่ำ - สูง	-	-	น้อย	-
จิตสำนึกต่อการจัดการ ขยะมูลฝอย	-	-	สูง	-	ต่ำ - ปานกลาง
ส่งเสริมให้ประชาชน มีส่วนร่วมจัดการขยะ	-	ต่ำ	-	-	-

โดยสามารถสรุปพฤติกรรมสำคัญในการจัดการขยะมูลฝอยในแต่ละภูมิภาคได้ดังนี้

ภาคเหนือ

1. มีปัญหาเรื่องขยะข้ามแดนในพื้นที่
2. คนในชุมชนส่วนใหญ่ยังนิยมการกำจัดขยะโดยนำไปทิ้งที่ว่างในป่า การเผา และบางส่วนใช้การฝังกลบ
3. ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการขยะไม่ใช่ปัญหาในลำดับต้น ๆ ของพื้นที่ จึงได้รับความสนใจน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่น
4. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน คือ เพศที่ต่างกัน
5. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชน คือ อายุ และการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน
6. การศึกษา รายได้ แหล่งรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับบทบาทการจัดการขยะของชุมชน
7. ประชาชนคิดแต่เพียงว่าทำอย่างไรให้ขยะออกห่างไปจากบ้านตนเองและการคัดแยกขยะเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการ

ภาคกลาง

1. ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะที่เหมาะสม อยู่ในเกณฑ์ดี
2. ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่เคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะที่เหมาะสม (ร้อยละ 58.4)
3. สมาชิกในชุมชนมีความรู้สึกว่าการจัดการขยะเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยาก และทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่ม
4. ถังเก็บขยะเป็นแบบรวม ไม่มีถังเก็บแบบแยกประเภทขยะ
5. ประชาชนคิดว่าเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยต้องเป็นหน้าที่ของเทศบาล
6. เทศบาลนำขยะที่เก็บจากชุมชนไปกองไว้บริเวณที่ดินของที่เป็นบ่อขยะ ส่งกลิ่นเน่าเหม็นพอสมควร
7. องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยแบบครบวงจร
8. เพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ความคาดหวังในประโยชน์ ความรู้เกี่ยวกับโครงการและตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ
9. การจัดการขยะในตลาดสด
 - มีความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์สูง
 - ความรู้ ทักษะคติ ประเด็นทางการเมือง มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย
 - มีปัญหาเรื่องขยะล้นถัง ในเกณฑ์ปานกลาง
 - ขยะตกค้างในตลาด ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
 - ถังขยะมีน้ำเน่าเสียและส่งกลิ่นเหม็น อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

- ที่พักขยะมีน้ำเสียจากขยะและมีกลิ่นเหม็น อยู่ในเกณฑ์มาก
- ผู้ประกอบการค้าในตลาดไม่มีการคัดแยกขยะ อยู่ในเกณฑ์มาก

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. การคัดแยกขยะพิษหรือแบตเตอรี่โทรศัพท์ก่อนทิ้งลงถังขยะ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ
2. ประเภทขยะมูลฝอยส่วนใหญ่มี 2 ประเภท คือ ขยะมูลฝอยชุมชนและขยะมูลฝอยทางการเกษตร
3. ประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกยังมีพฤติกรรมในการกำจัดขยะโดยวิธีการเผา
4. ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพเป็นตัวแปรที่ควบคุมการมีความเข้าใจในการจัดการขยะที่ดี
5. ประชาชนบางส่วนคิดว่าการคัดแยกขยะเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กและใหญ่ มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
7. พบปัญหาบ่อขยะกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการดำรงชีวิตของชาวบ้านพื้นที่ใกล้เคียง
8. บางพื้นที่ในจังหวัดหนองบัวลำภู มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย ดังนี้
 - ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามารับผิดชอบในการจัดเก็บหรือขนย้าย
 - ชาวบ้านจัดการขยะด้วยตัวเอง เช่น เผากลางแจ้ง ลักลอบทิ้งนอกพื้นที่หมู่บ้าน หรือ พื้นที่เชิงเขา
 - ปริมาณขยะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนครัวเรือน และสมาชิกในครัวเรือน
 - ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะอย่างถูกต้อง

ภาคตะวันออก

1. ระดับความรู้ด้านการจัดการขยะของผู้นำท้องถิ่น อยู่ในเกณฑ์สูง
2. ท้องถิ่นแต่ละแห่งไม่มีศักยภาพเพียงพอสำหรับดำเนินการในการกำจัดขยะแบบศูนย์รวมและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบไม่เพียงพอ
3. ประชาชนมีส่วนร่วมวางแผนและติดตามประเมินผล อยู่ในเกณฑ์ต่ำ
4. ประชากรเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน
5. ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จะมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะสูงกว่าทุกกลุ่ม
6. ประชากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะสูงกว่าทุกกลุ่ม
7. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน
8. เจ้าของบ้านมีส่วนร่วมมากกว่าผู้อยู่อาศัย

ภาคใต้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจัดการขยะมูลฝอย คือ อายุ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ค่าตอบแทน การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม การรับรู้ข่าวสาร และความรู้ด้าน การจัดการขยะมูลฝอย
2. จิตสำนึกต่อการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ระหว่าง ประชาชนในถิ่น ประชาชนย้ายถิ่น และประชาชนแฝง
3. กลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งหนึ่ง กำจัดขยะโดยนำไปทิ้งหรือเผาตามที่สาธารณะ
4. การวางแผนการจัดการขยะไม่ครอบคลุมปัญหาทุกด้าน
5. ด้านการดำเนินงาน มีปัญหาตั้งแต่การจัดเก็บขยะมูลฝอยจนถึงการกำจัดปลายทาง
6. ด้านการตรวจสอบน้อยทำให้ขยะมูลฝอยสะสมเพิ่มขึ้นและมีการลักลอบทิ้งขยะสารพิษ
7. การเสนอและเรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ไม่ได้รับการปฏิบัติ

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่

1. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทย คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ และจำนวนประชากรในประเทศ แสดงว่า ถ้าปัจจัยเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลง จะทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยภายในประเทศเปลี่ยนแปลง
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงขยะมูลฝอยที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ ประการแรก ให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มีการนำขยะมูลฝอยหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่
3. ภาครัฐควรมีการรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนหรือหน่วยงานได้ตระหนักในการใช้หลัก 3Rs
4. ใช้เครื่องมือทางการเงิน โดยการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ สำหรับกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยมากกว่าในปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 3-3 สรุปสาระสำคัญจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ. 2545 - 2558)

เรื่อง/ ปี พ.ศ.		ข้อสรุปจากผลการศึกษา
การศึกษาแนวทาง จัดการขยะมูลฝอยโดย การมีส่วนร่วมของ ชุมชนตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม (2558)	พฤติกรรม	1. ประชาชนบางส่วนยังมีความเข้าใจไม่ถูกต้องในการกำจัดขยะ 2. จากการศึกษาดูงานโครงการปฏิบัติการจัดทำปุ๋ยหมักจากขยะแล้ว มี ผู้เข้าร่วมได้นำการทำปุ๋ยหมักจากขยะไปประยุกต์ตามแนวคิดและตามความ เอื้ออำนวยของงบประมาณและความสะดวกชุมชน
	นโยบาย	3. สมาชิกในชุมชนมีความรู้สึกรู้ว่าการจัดการขยะเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากและมี อุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม
	การจัดทำ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	จัดทำ “โครงการหมู่บ้านสะอาดปลอดโรคร้าย ตำบลทุ่งขวาง” จัดโครงการศึกษาดูงานในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลม ผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการปฏิบัติการ จัดทำปุ๋ยหมักจากขยะ
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ประชาชนอยากให้องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งขวางสนับสนุนและกระตุ้น ให้เกิดการกำจัดขยะในชุมชน 2. รมรณรงค์และอบรมการกำจัดขยะจะช่วยลดขยะในชุมชนได้และนำไปปฏิบัติ ในชุมชนของตนเอง 3. ควรติดตามและขยายแนวคิดจากการอบรมการกำจัดขยะไปแนะนำ เผยแพร่ให้กับสมาชิกในชุมชนต่อไป 4. ควรมีการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจ และถ่ายทอดเป็น องค์ความรู้ให้กับเด็ก ๆ ในชุมชน
การศึกษาพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอย ในชุมชนเทศบาลตำบล โคกกรวด (2558)	พฤติกรรม	1. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย – ระดับสูง 2. ทักษะการจัดการขยะมูลฝอย – ระดับสูง 3. การปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย – ระดับปานกลาง 4. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเทศบาลตำบลโคกกรวด – ระดับปานกลาง
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาอาชีพโดยการนำขยะมารีไซเคิลเป็นผลิตภัณฑ์ที่ สามารถใช้ประโยชน์หรือเป็นวัสดุตกแต่งสิ่งต่าง ๆ อันจะเป็นการสร้างรายได้ ให้กับคนในชุมชนได้อีกทางหนึ่ง 2. การสร้างพฤติกรรมที่ดีเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชนควรเริ่มที่กลุ่ม ผู้หญิงที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป จะมีส่วนช่วยเป็น แรงผลักดันการทำงานต่าง ๆ ที่ดียิ่งขึ้น 3. สนับสนุนให้ชุมชนมีที่รองรับขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น โดยแยกถังขยะเป็น แต่ละประเภทอย่างชัดเจน เพื่อการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีและมีประสิทธิภาพ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน ตำบลเลม็ด อำเภอยะยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี (2557)	พฤติกรรม	1. กลุ่มตัวอย่างลดปริมาณขยะในครัวเรือน – ตีมาก 2. กลุ่มตัวอย่างแยกขยะ – ดี 3. กลุ่มตัวอย่างมีความรู้การจัดการขยะ – ปานกลาง 4. ภาพรวมการจัดการขยะของประชาชน – ปานกลาง 5. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ – ต่ำ 6. ภาพรวมเจตคติเกี่ยวกับขยะมูลฝอยของประชาชน – ปานกลาง
	นโยบาย	จัดทำโครงการเลม็ดนำอยู่ไร้มูลฝอย
	การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดตั้งกองทุนขยะมูลฝอยเพื่อให้สามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอกองใหญ่ จังหวัดตราด (2557)	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. การคัดเลือกผู้ที่เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ควรเป็นบุคคลที่มีศักยภาพในการจัดการปัญหาอย่างแท้จริง 2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร 3. ควรมีกิจกรรมที่เกิดการบูรณาการของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง
	พฤติกรรม	1. ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอย – ดี 2. นำขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมักบำรุงต้นไม้ – ดี 3. ครัวเรือนใช้ถุงบรรจุขยะแบบแยกสี – ปานกลาง 4. แยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ – ดี 5. ครัวเรือนเป้าหมายคัดแยกขยะ – ตีมาก
	นโยบาย	1. รณรงค์ให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย 2. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ร่วมในการสร้างศูนย์บริการจัดการขยะแบบศูนย์รวมร่วมกับอีก 2 เทศบาล 3. สนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดตั้งธนาคารขยะ และนำขยะมูลฝอยจากครัวเรือนมาแลกไข่
การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. เพิ่มประสิทธิภาพในการขนย้ายขยะ โดยแยกตามประเภท – ดี 2. เพิ่มปริมาณถังขยะ – ตีมาก 3. ประชาสัมพันธ์ – ดี 4. จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอยมากยิ่งขึ้นในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยของเทศบาล 3. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัดทำร่างเทศบัญญัติของเทศบาลเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดในชุมชน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.		ข้อสรุปจากผลการศึกษา
กลยุทธ์การจัดการขยะชุมชนแบบประชาชนมีส่วนร่วมของเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ (2557)	พฤติกรรม	1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะในระดับครัวเรือน - ปานกลาง 2. ประชาชนมีความพร้อมด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในระดับครัวเรือน - ปานกลาง
	นโยบาย	การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
	การจัด การของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กระบวนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยใช้วิธีการจัดการเชิงกลยุทธ์สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในการแก้ปัญหาโดยไม่ได้เน้นการเพิ่มปริมาณคนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ระยะแรกประสบปัญหาด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนและขาดการสร้างโอกาสการมีส่วนร่วม 2. พฤติกรรมการทิ้งขยะของประชาชนจำพวกเศษพืชผักและเศษอาหารมีมากที่สุดพร้อมกับการบริโภคเกิดความจำเป็นเป็นสาเหตุสำคัญในการเกิดขยะ 3. ถ้ามีการณรงค์ในเรื่องการเตรียมอาหารให้เหมาะสมกับการบริโภคในชีวิตประจำวัน หรือสนับสนุนโครงการปุ๋ยหมักชีวภาพให้มากยิ่งขึ้นก็จะสามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ 4. ขยะที่เป็นกระดาษ พลาสติก แก้ว และเศษโลหะก็สามารถคัดแยกประเภทแล้วขายเพิ่มรายได้ 5. ส่งเสริมให้ประชาชนนำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปหรือซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดให้กลับมาใช้ประโยชน์และหากมีการส่งเสริมจัดการประกวดและให้รางวัลจะเป็นแรงจูงใจหนึ่งที่จะลดปัญหาขยะ	
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหามูลฝอยในชุมชน ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน (2557)	พฤติกรรม	1. แต่ละครัวเรือนมีการคัดแยกขยะที่ถูกวิธี 2. ปริมาณขยะในครัวเรือนลดลงโดยเฉพาะถุงพลาสติก 3. มีการนำขยะที่ขายได้ไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน 4. นำขยะสดมาทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมัก 4. ลดมลพิษจากการเผาขยะลงได้ ชุมชนสะอาด สวยงาม 5. ลดการทิ้งขยะกองตามที่สาธารณะ 6. มีการปลูกผักปลอดสารพิษในบ้านของตนเอง โดยนำเอาปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพมาใช้ 7. จำนวนผู้ป่วยจากการเผาขยะในหมู่บ้านลดลง 8. สถิติประชาชนในหมู่บ้านที่ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลลดลง คือ โรคถุงลมโป่งพองและหอบหืดที่มีอาการกำเริบจากการถูกควันจากการเผาขยะ โรคอุจจาระร่วง และ โรคไข้เลือดออก
	การจัด การของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชาวบ้านได้ร่วมกันวางแผนจัดทำโครงการและกิจกรรมเพื่อนำไปสู่รูปธรรมของการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน
		1. โครงการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกเรื่องการจัดการขยะ 2. โครงการแกนนำจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม 3. โครงการทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	4. โครงการคัดแยกขยะในครัวเรือน 5. โครงการทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมัก 6. โครงการสวนน้อยหลังบ้าน ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนตั้งศักยภาพที่มีอยู่มาใช้แก้ปัญหา 2. การแก้ปัญหาขยะในชุมชนหรือปัญหาอื่น ๆ ต้องมีการค้นหาผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่เป็นที่เคารพ เชื่อฟัง ศรัทธาของคนในชุมชนให้ได้ 3. ทีมวิจัยและแกนนำชุมชนต้องสามารถเชื่อมประสานเครือข่ายและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งในชุมชนและนอกชุมชนให้เห็นความสำคัญของปัญหา มีเป้าหมายร่วม เข้ามาร่วมแก้ไขปัญหได้อย่างสอดคล้อง ไม่เกิดความขัดแย้ง รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรเท่าที่จำเป็นในการดำเนินงาน 4. ทีมวิจัยและชุมชนต้องร่วมติดตามประเมินผล ตรวจสอบ และปรับปรุงผลอย่างต่อเนื่อง
การจัดการขยะมูลฝอยบนพื้นที่สูงโดยความร่วมมือมีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตบริการโรงเรียนป่าช่างนางเงิน ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย (2557)	พฤติกรรม 1. ขยะมูลฝอยในชุมชนมีปริมาณ 277.66 กก./สัปดาห์ ส่วนใหญ่เป็นขยะ รีไซเคิลที่สามารถจำหน่ายต่อให้พ่อค้ารับซื้อของเก่าได้ 2. ขยะมูลฝอยในโรงเรียนมีปริมาณ 119 กก./สัปดาห์ ส่วนใหญ่เป็นขยะที่ย่อยสลายได้ 3. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 90 มีความสนใจและอยากมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาล้างขวดพลาสติก 4. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54 ไม่เคยได้รับข้อมูลหรืออบรมเรื่องการกำจัดขยะมูลฝอย 5. แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะที่กลุ่มตัวอย่างได้รับมากที่สุด คือ หน่วยงานในพื้นที่ เช่น โครงการพัฒนาฯ 6. กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมายของคำว่าคัดแยกขยะเพิ่มมากขึ้นเป็นร้อยละ 50 7. ทักษะคัดต่อขยะมูลฝอยหลังดำเนินโครงการมีทัศนคติในทางบวกมากขึ้น 8. พฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง หลังดำเนินโครงการมีการคัดแยกขยะมากขึ้น 9. พฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามวิธีการกำจัดขยะ - หลังดำเนินโครงการมีการเผาขยะในบริเวณพื้นที่ที่ปกอาศัยน้อยลง และหันมาเผาขยะนอกบริเวณพื้นที่ที่ปกอาศัยมากขึ้น โดยใช้เตาเผาขยะมลพิษต่ำ 10. พฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามประเภทขยะ - หลังดำเนินโครงการมีการนำขยะรีไซเคิลไปขายมากขึ้น 11. ประชาชนร่วมกันพัฒนาหลุมขยะของชุมชน การจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการพัฒนาฯ สนับสนุนเตาเผาขยะมลพิษต่ำ ถึงขนาด 200 ลิตร

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรสร้างคู่มือ หรือชุดความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่โรงเรียน และชุมชน 2. การสื่อสารในการเผยแพร่ความรู้การจัดการขยะ ควรมีวิทยากรที่สามารถสื่อสารภาษาของชนเผ่าอาข่าได้ 3. ควรสรุปผลการดำเนินงานทุกเดือน 4. การจัดเวทีประชุมควรจัดตอนค่ำ หลังจากคนในชุมชนกลับจากการทำงาน 5. ควรพัฒนาโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของนักเรียน 6. ควรพัฒนาโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยให้พี่สอนน้องในโรงเรียน 7. ควรมีถังขยะแบบแยกประเภท และเพิ่มจำนวนจุดให้มากขึ้น 8. การรับซื้อขยะรีไซเคิล ควรรับซื้อ 2 เดือนต่อครั้ง จึงจะเหมาะสมในด้านความคุ้มค่าของค่าขนส่งของพ่อค้ารับซื้อของเก่า 9. โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ควรเป็นเจ้าภาพในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ ในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ชุมชนป่าชางนาเงิน ซึ่งตั้งอยู่บริเวณโครงการ 10. โรงเรียนควรสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 11. ผู้นำชุมชน โรงเรียน และ อบต. ควรทำข้อตกลงเพื่อดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง 12. อบต. ควรรณรงค์และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะให้มากขึ้น โดยผ่านสื่อท้องถิ่น เช่น หอกระจายข่าว 13. อบต. และโครงการพัฒนาโดยตุงฯ ควรศึกษาข้อมูลของชุมชนในพื้นที่ตำบลแม่ฟ้าหลวง สร้างทีมพี่เลี้ยงออกแบบหลักสูตรพัฒนาศักยภาพของชุมชน เพื่อนำไปสู่การขยายผลการจัดการขยะสู่ชุมชนอื่น ๆ 14. อบต. ควรจัดสรรงบประมาณ และบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม กำหนดบัญญัติท้องถิ่น และสนับสนุน “ค่านิยมวิถีชุมชนลดปริมาณขยะมูลฝอย”
รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนบ้านห้วยป่าชาง หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สาว อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (2557)	1. รูปแบบการจัดการขยะมีการแบ่งขยะออกเป็น 3 ประเภท คือขยะสด ขยะเปียก และขยะมีพิษ 2. คนในชุมชนส่วนใหญ่ยังนิยมการกำจัดขยะด้วยการนำไปทิ้งในที่ว่างในป่า การเผาและบางส่วนใช้การฝังกลบ 3. อบต. มีการให้บริการในส่วนของการจัดเก็บขยะ แต่ไม่เป็นที่นิยมและไม่ได้ได้รับความร่วมมือเพราะคนในชุมชนเห็นว่าไม่ใช่เรื่องจำเป็นที่ต้องมายอมเสียค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บขยะ 4. รอบการเก็บขยะของรถจัดเก็บขยะไม่มีความแน่นอน ส่งผลให้เมื่อนำขยะมาใส่ในถังที่วางไว้เพื่อบริการ เกิดการสะสมหลายวัน ส่งกลิ่นเหม็นและความรำคาญกับบ้านที่มีจุดวางถังขยะอยู่ใกล้บ้าน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	5. มีประชาชนกลุ่มน้อยในชุมชนที่คัดแยกขยะและนำหลัก 5R มาใช้ แต่ก็เป็นการทำโดยไม่รู้ตัว โดยไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้องและขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะที่ถูกวิธี 6. คนในชุมชนยังไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับ อบต. ในการคัดแยกขยะ แม้จะมีแผนงานด้านสิ่งแวดล้อมรองรับและพยายามสร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน แต่เป็นเพียงความรู้ความเข้าใจในกลุ่มผู้นำชุมชนเท่านั้น ยังขาดผลสัมฤทธิ์ในเชิงปฏิบัติ 7. คนส่วนใหญ่ในชุมชนยังไม่เห็นถึงปัญหาขยะที่เกิดขึ้นและยังไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาที่เกิดขึ้น 8. คนในชุมชนมักจะนำขยะไปทิ้งในป่าหรือที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ห่างจากชุมชนเนื่องจากขาดความรู้และเห็นว่า การนำไปทิ้งให้ห่างไกลจากที่อยู่อาศัยของตนเองทำให้ตนเองไม่ได้รับผลกระทบอะไรจากขยะ โดยไม่นึกถึงผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม 9. ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการขยะมีไขปัญหาในลำดับต้น ๆ ของพื้นที่ จึงได้รับความสนใจน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่น ๆ
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	<u>ปัญหาการเกิดขยะของชุมชนบ้านห้วยป่าซาง</u> 1. ประชาชนยึดติดกับการแก้ไขปัญหามาแบบเดิม ๆ สถานที่มีกลิ่นเหม็นสกปรกไม่น่าชวนมอง ทำให้ไม่มีใครยอมที่จะให้มีการวางที่พักขยะหรือสร้างที่กำจัดขยะในบริเวณใกล้เคียงกับที่ตนเองอยู่อาศัย 2. อบต. ไม่มีแหล่งกำจัดขยะเนื่องจากสาเหตุข้อแรกเพราะไม่รู้ว่า จะชี้แจงอย่างไรให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจ จึงต้องนำขยะไปทิ้งในพื้นที่อื่นและต้องเสียงบประมาณและค่าใช้จ่ายในส่วนนั้นเป็นอย่างมาก 3. คนในชุมชนยังไม่เห็นคุณค่าของขยะเพราะว่ามีคุณค่าเล็กน้อย ไม่ทราบว่าขยะบางชนิดมีมูลค่า เมื่อแยกขยะแล้วจะไปขายที่ไหนหรือมีวิธีใดบ้างที่จะจัดการขยะได้โดยเปลี่ยนให้เป็นรายได้เข้ามา 4. เนื่องจากทางภาครัฐไม่มีสถานที่และวิธีการที่ถูกต้องในการแก้ไขปัญหามา ขาดการกำจัดขยะที่สามารถรองรับการแยกขยะได้ ทำให้โครงการรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะไม่ประสบความสำเร็จ เป็นเพียงแค่ไฟไหม้ฟางในช่วงต้น ๆ แต่เมื่อประชาชนคัดแยกขยะแล้วกลับไม่มีการเก็บขยะแบบแยก เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีและขยะเศษอาหารถูกเก็บนำไปปนกับขยะทั่วไป 5. เทคโนโลยีที่ใช้กำจัดขยะ สามารถกำจัดขยะได้เฉพาะขยะแยกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการทำปุ๋ยหมักจากขยะ การทำก๊าซชีวภาพจากขยะเศษอาหาร การนำขยะมาเผาเป็นพลังงานความร้อนเพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้า แต่ขยะที่เข้าสู่กระบวนการกำจัดยังไม่ได้แยกออกอย่างสมบูรณ์ ทำให้เทคโนโลยีดังกล่าวประสบปัญหาในการดำเนินการ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. คนในชุมชนจะต้องให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนทุกระดับ รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น เรื่องความสำคัญต่อการจัดการขยะมูลฝอย ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยและ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงานและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับหน่วยงานหรือท้องถิ่นอื่น ๆ 2. ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ด้านการจัดการขยะมูลฝอยทั้งการคัดแยกขยะและลดขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด 3. ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือนหรือจากแหล่งกำเนิด เป็นอีกทางหนึ่งที่ทำให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปกำจัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อเวลา ไม่มีขยะมูลฝอยตกค้างเกิดขึ้น 4. ควรเพิ่มช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการจัดการมูลฝอยระดับชุมชน โดยสนับสนุนให้ผู้นำชุมชนมีการให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการจัดการ มูลฝอยทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านเป็นประจำทุกสัปดาห์ 5. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบต. ในการวางแผนจัดการมูลฝอย 6. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามูลฝอยในชุมชนร่วมกับ อบต. เพื่อจะได้นำไปวางแผนจัดทำโครงการที่ตรงต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด 7. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีการจัดเก็บมูลฝอยของ อบต. ตลอดจนมีส่วนร่วมกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บมูลฝอย 8. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมประเมินผลการจัดการมูลฝอยในชุมชนว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด และมีปัญหาใดที่ควรนำมาแก้ไข และปรับปรุงให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ
การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลเมืองแกลง	พหุติกรรม 1. การคัดแยก - ดีมาก 2. การใช้ซ้ำ - ปานกลาง 3. จิตสำนึกของประชาชน - ดี 4. ประชาชนมีส่วนร่วม - ดี
จังหวัดระยอง (2556)	นโยบาย 1. นโยบายด้านการบริหารและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. มีการวางเป้าหมายในด้านการจัดการขยะมูลฝอยซึ่งมียุทธศาสตร์และโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์เป็นตัวขับเคลื่อนใช้ระบบ ISO 14001 ในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่เป็นตัวกลางประสานการทำงานระหว่างเทศบาลกับประชาชน
การจั ด การของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ประชาสัมพันธ์ - ดีมาก 2. เพิ่มจำนวนถังขยะ - ดีมาก 3. มีรถขนย้ายทุกวัน - ดี 4. ถังคัดแยกขยะ - ดีมาก 5. ขยะอินทรีย์นำมาทำปุ๋ย เชื้อเพลิง อาหารสัตว์ - ดีมาก 6. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ 7. สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ในชุมชน 8. โครงการส่งเสริมการผลิตพลังงานจากขยะ 9. โครงการชุมชนร่วมใจรณรงค์รักษาความสะอาด

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	10. โครงการถนนปลอดถังขยะ 11. โครงการลดและคัดแยกมูลฝอย
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ต้องมีการดำเนินโครงการให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม 2. ประชาสัมพันธ์มากขึ้น 3. ลงพื้นที่ทำความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นกับประชาชนที่ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และยังเคยชินกับวิถีชีวิตดั้งเดิม 4. จำนวนรถเก็บขนขยะและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการมีไม่เพียงพอ 5. ความไม่ร่วมมือของประชาชนในบางส่วน เช่น ประชากรแฝง แรงงานต่างด้าว ประชากรต่างถิ่น 6. ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์และความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกับเทศบาล
การวิจัยแบบมีส่วนร่วม ในการจัดการธนาคาร ขยะของชุมชนบ้านหัว หนองตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม (2556)	พหุติกรม 1. ประชาชนกำจัดขยะโดยวิธีให้เทศบาลนำไปกำจัด - ดีมาก 2. คัดแยกขยะก่อนทิ้ง - ดีมาก 3. มีส่วนร่วมในการวางแผน - ดี 4. มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ - ดีมาก 5. มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล - ดี 6. ลดปริมาณขยะในครัวเรือนจากประชาชนที่เป็นสมาชิก - ดี 7. วิธีการคัดแยกขยะ - ดี 8. ลดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงนำโรคในชุมชน - ดี 9. การใช้ประโยชน์จากขยะ - ดี นโยบาย จัดรูปแบบการจัดการและวิธีการดำเนินงานของธนาคารขยะของชุมชนโดย การมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ การ จัด ก าร 1. จัดหาสถานที่รองรับขยะ - ดี 2. กำหนดจุดย่อยและวันที่จะมารับซื้อขยะ ที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. การจัดหาอุปกรณ์เพิ่มในการรับซื้อ เช่น ถังมือ หน้ากาก ถุงสำหรับใส่ขยะ การจัดเตรียมที่รองรับขยะ 2. จัดหาสถานที่รองรับขยะให้เป็นสัดส่วนและเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น 3. ควรมีการปรับเปลี่ยนราคาซื้อขยะของธนาคารขยะให้มีความเหมาะสม
การศึกษาแนวทางการ กำจัดขยะมูลฝอยแบบ มีส่วนร่วมขององค์กร บริหารส่วนตำบลโนน ยอ อำเภอชุมพวง จังหวัด นครราชสีมา (2556)	พหุติกรม 1. ประชาชนในพื้นที่มีพหุติกรมในการกำจัดขยะมูลฝอย 2. ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย - ดี 3. ร่วมลดปริมาณขยะมูลฝอย - ดี 4. ประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกยังมีพหุติกรมในการกำจัดโดยเก็บ รวบรวมกองบนพื้นแล้วเผา นโยบาย ปัจจุบันองค์กรบริหารส่วนตำบลโนนยอยังไม่มีแผนการบริหารจัดการขยะมูล ฝอยที่ชัดเจน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรดำเนินกิจกรรมด้านการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาครัฐส่วนกลาง 2. รณรงค์ให้กำจัดขยะมูลฝอย ควรมุ่งเน้นการลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด 3. ควรมีการเสริมสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องกับประชาชน เพื่อใช้ในการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ถูกวิธี และสามารถใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยให้คุ้มค่า
ความรู้และพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอย ของผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นใน เขตอำเภอฮอยดาว จังหวัดจันทบุรี (2556)	พฤติกรรม 1. ระดับความรู้ด้านการจัดการขยะของผู้นำท้องถิ่น – สูง 2. พฤติกรรมการแปรรูปหรือการนำขยะมูลฝอยมาใช้ใหม่ – สูง 3. พฤติกรรมการคัดแยก – สูง 4. การลดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือน – บางครั้ง ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับประเภทของขยะมูลฝอย 2. รณรงค์ส่งเสริมในเรื่องการรีไซเคิลขยะ 3. ส่งเสริม เสริมสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรับผิดชอบต่อชุมชนต่อสิ่งแวดล้อม และเกิดความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากขยะมูลฝอย 4. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของผู้นำท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอฮอยดาว
พฤติกรรมการจัดการ ขยะมูลฝอยของ ประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเชียง คาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (2556)	พฤติกรรม 1. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย – ปานกลาง 2. รับรู้ข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอย – ดี 3. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย – ดี 4. ประชาชนให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม – ปานกลาง 5. มีความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย – ปานกลาง ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. ควรเพิ่มจำนวนและแยกประเภทภาชนะรองรับขยะ 2. หมุนเวียนภาชนะรองรับขยะเพื่อให้เกิดความสะอาดในการทำความสะดวกทุกวัน 3. จัดทำนโยบายการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ชัดเจน 4. สนับสนุนให้ประชาชนในเขตเทศบาลมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะ 5. จัดอบรมความรู้เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการในเขตเทศบาล 6. ประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม
หัวหน้าครัวเรือน/ ตัวแทนครัวเรือนที่มี อายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ อาศัยอยู่ในเขต เทศบาลตำบลเชียง คาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย	พฤติกรรม 1. การลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง – ตีมาก 2. การคัดแยกขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง – ตีมาก 3. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง – น้อย 4. การกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง – ปานกลาง 5. การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ที่ถูกต้อง – ตีมาก นโยบาย ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอยผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐและเสียงตามสาย

เรื่อง/ ปี พ.ศ.		ข้อสรุปจากผลการศึกษา
(2556)	การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. เทศบาลตำบลเชียงคานกำหนดจตุรบรรณขยะและจัดเก็บขยะทุกวัน วันละ 3 เวลา 2. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเชียงคาน ทำหน้าที่ขนส่งขยะมูลฝอยไปยังแหล่งกำจัดขยะ ตั้งอยู่บริเวณเชิงภูหมอน ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูแก้ว – ปากชม และอยู่ห่างจากเทศบาลเป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. เพิ่มจำนวนภาชนะรองรับขยะ และแยกประเภทของภาชนะรองรับขยะตามสถานที่ต่าง ๆ 2. แนะนำการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยบริเวณตลาดและร้านค้าอย่างถูกวิธี รวมถึงให้ข้อมูลโทษ และประโยชน์ที่ได้จากการจัดการขยะมูลฝอยให้กับพ่อค้าและแม่ค้า 3. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเชียงคาน นักท่องเที่ยว และเจ้าของธุรกิจโฮมสเตย์ 4. เพิ่มการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การใช้จุลินทรีย์บำบัดทดแทนการเผาขยะในชุมชน การแพร่กระจายของเชื้อโรค การคัดแยกขยะ ผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย แก่ผู้นำชุมชน เพื่อนำมาถ่ายทอดให้กับสมาชิกในชุมชน 5. ปรับปรุงระบบเสียงตามสายของแต่ละหมู่บ้านให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ และควรเพิ่มจุดติดตั้งเสียงตามสาย 6. สนับสนุนให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นและวางแผนทางการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย
	การจัดการขยะของ องค์กรบริหารส่วน ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น (2556)	พฤติกรรม 1. การจัดเก็บและการคัดแยกขยะขององค์กรพบการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้กับประชาชน – ไม่เพียงพอ 2. ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะและมีความเห็นว่าการคัดแยกขยะเป็นหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลศิลาเพียงอย่างเดียว 3. เทศบาลได้นำแนวคิดการกำจัดขยะด้วยวิธี 3R มาปรับใช้ โดยทดลองใช้ภายในตำบลศิลา พบปัญหาในด้านความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนกระบวนการกำจัดขยะด้วยวิธี 3R ของเจ้าหน้าที่และประชาชน นโยบาย จัดโครงการกำจัดขยะด้วยวิธี 3R คือ โครงการนำขยะมารีไซเคิล การทำโครงการธนาคารขยะ และ โครงการผ้าป่าขยะ
	การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. การจัดเก็บขยะ มีแบบแผนและขั้นตอนการจัดเก็บ – ดี 2. มีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือน แต่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร 3. ด้านการกำจัดขยะ จัดโครงการกำจัดขยะด้วยวิธี 3R มาปรับใช้เพื่อเป็นการลดจำนวนขยะเบื้องต้น มาทดลองใช้ในบางหมู่บ้าน แต่พบปัญหาในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและความรู้ความเข้าใจของประชาชน ในเรื่องประโยชน์และกระบวนการขั้นตอนการจัดทำ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. ด้านการจัดการขยะและการคัดแยกขยะควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ 2. ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ บุคลากร และนักเรียน นักศึกษาเข้าไปในพื้นที่เพื่อไปให้ความรู้กับประชาชนถึงประโยชน์ของการคัดแยกขยะอย่างทั่วถึง 3. ด้านการกำจัดขยะ ควรจัดให้มีนโยบายประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ที่มาจากแนวคิดการกำจัดขยะด้วยวิธี 3R และประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ
การศึกษามลกระทบของบ่อขยะป่าโคกใหญ่ต่อลำห้วยบ้านน้อยและสุขภาพชุมชนบ้านโพธิ์ ตำบลสร้างนางขาว อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย (2556)	พหุติกรม 1. ฤดูฝนทำให้น้ำจากบ่อขยะไหลลงสู่ลำห้วยหลายสาย เมื่อถึงฤดูแล้งก็มีการเผาขยะทำให้มีควันไฟปกคลุมไปทั่วบริเวณทำให้มีผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจ 2. น้ำในลำห้วยก็มีสีและกลิ่นเปลี่ยนไป คือ น้ำไม่ใส มีกลิ่นไม่เหม็นเดิม 3. ชาวบ้านที่ลงจับสัตว์น้ำมีจำนวนน้อยมากและปลาที่ได้มีจำนวนลดลง 4. ชาวบ้านที่ยังคงเลี้ยงวัวควายบางคนไม่ให้วัวควายมากินน้ำเพราะกลัวว่าน้ำจะมีสารตกค้าง 5. ธรรมชาติเป็นพิษจากคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมและมีผลกระทบต่อสุขภาพชุมชน 6. การดำรงชีวิตของชาวบ้านเปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตเดิมที่ต้องอาศัยธรรมชาติเหล่านี้แต่ปัจจุบันใช้ไม่ได้เพราะชาวบ้านกลัวสารพิษตกค้างจากบ่อขยะเพราะยังไม่ได้รับการตรวจคุณภาพน้ำด้านสารเคมี
การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. จากการจัดประชุมวิภาคปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อกำหนดรูปแบบอย่างเป็นรูปธรรมของทีมวิจัยกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อสรุป ได้แก่ เสนอให้มีการบริหารจัดการในการทิ้งขยะให้ถูกวิธีตามหลักวิชาการ ครั้วเรือควรได้รับการสนับสนุนด้านการสร้างความตระหนักและวินัยให้กับตนเองในเรื่องการทิ้งขยะ 2. ผู้บริหารท้องถิ่นต้องสนับสนุนให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะในครั้วเรือและนำไปกำจัดโดยวิธีต่าง ๆ เช่น การนำขยะไปหมักทำปุ๋ย การนำขยะไปฝังกลบเอง การบำบัดน้ำเสียโดยการขุดหลุมฝังกลบ และการสร้างโรงกำจัดขยะแบบใหม่ตามหลักวิชาการ
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือการมีส่วนร่วมในชุมชนในการคัดแยกขยะ 2. ร่วมมือกับราชการส่วนท้องถิ่นโดยการจัดให้มีระบบเก็บขนขยะตามประเภท ทั้งการจัดให้มีถังขยะตามประเภทขยะ อำนวยความสะดวกและให้การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ 3. อบรมให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการขยะเต็มรูปแบบโดยให้ความรู้ทุกด้านและคอยดูแลเอาใจใส่ในพื้นที่หรือชุมชนตนเองที่รับผิดชอบในการดูแลรักษาความสะอาดจากขยะ 4. จัดตั้งกลุ่มทำปุ๋ยจากขยะอินทรีย์ 5. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ควรกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ในการดำเนินการเกี่ยวกับการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี และให้

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	สัมพันธ์กับบทบัญญัติฯ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมวดที่ 3 มาตรา 18
พฤติกรรมจัดการ ขยะของกลุ่มอาชีพ ชาเลี้ยงที่ศูนย์คัดแยก วัสดุรีไซเคิลในเขต กรุงเทพและปริมณฑล (2556)	1. พฤติกรรมการจัดการขยะของกลุ่มอาชีพชาเลี้ยงในภาพรวม – ระดับมากในหัวข้อ เส้นทางการเก็บขนขยะ 2. พฤติกรรมนำมาใช้ซ้ำ – ระดับมาก 3. พฤติกรรมแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ – มากที่สุดในหัวข้อ คัดแยกขวดแก้วใสและขวดแก้วสีออกจากกัน / คัดแยกขวดแก้วเบียร์ ขวดแก้วไวน์ และขวดซอสปรุงรสออกจากขวดแก้วชนิดอื่นได้ / คัดแยกวัตถุต้องห้ามออกจากวัสดุแก้ว เช่น หลอดไฟ กระจก หน้าจอทีวี / แยกขยะพลาสติกตามชนิดและสีได้ / คัดแยกวัสดุกระดาษแต่ละประเภทออกจากวัสดุกระดาษประเภทกล่องนม และกล่องน้ำผลไม้ และ คัดแยกกระดาษที่ถ่ายเอกสารขาดำ ออกจากกระดาษสี 4. พฤติกรรมคัดแยกและรวบรวม – ระดับมากที่สุด ในหัวข้อ มีการคัดแยกขยะที่ศูนย์คัดแยกของกลุ่มฯ และ เก็บขนขยะจากอาคารขนาดใหญ่ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า 5. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการจัดการขยะด้านการบริการ – ระดับมากที่สุด ในหัวข้อ รูปแบบการบริการแบบกำหนดจุด 6. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการจัดการขยะด้านความถี่ในการเก็บขน – ระดับมากที่สุด ในหัวข้อ สองครั้งต่อสัปดาห์ 7. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการจัดการขยะด้านระบบในการเก็บขน – ระดับมากที่สุด ในหัวข้อ เก็บขนในวันเดียว เพราะมีเส้นทางที่กำหนด 8. ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการจัดการขยะด้านเส้นทางการเก็บขน – ระดับมากที่สุด ในหัวข้อ เวลาที่ใช้ในการจัดเก็บ แต่ละเส้นทางใช้เวลาเท่า ๆ กัน และถนนที่มีปัญหาการจราจรจะไม่เก็บในเวลาเร่งด่วน 9. ความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเก็บขยะในภาพรวม – ระดับมาก 10. ความคิดเห็นต่อแรงจูงใจภายในในการประกอบอาชีพเก็บขยะ – ระดับมากที่สุด ในหัวข้อ เคยประกอบอาชีพนี้มาก่อน และคนทั่วไปมองว่าเป็นอาชีพที่ต่ำต้อย แต่ตนเองคิดว่าเป็นอาชีพสุจริตที่น่าภูมิใจ 11. ความคิดเห็นต่อแรงจูงใจภายนอกในการประกอบอาชีพเก็บขยะ – ระดับมาก ในหัวข้อ แหล่งที่มีคนจำนวนมาก เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงเรียน โรงพยาบาล ทำให้เก็บขยะได้ปริมาณมาก / การดำเนินการของศูนย์ฯ ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น / ทราบไต่ที่ยังมีขยะ รายได้ไม่มีวันขาดมือ และต้องการให้ศูนย์ฯ มีความเจริญก้าวหน้า 12. เพศของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการจัดการขยะในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญ
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. การจัดการแก้ไขปัญหาขยะ ควรจัดทำโครงการที่มีการประชุม ชี้แจงวางแผน กำหนดตัวผู้รับผิดชอบ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. สนับสนุนด้านเครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะอย่างเพียงพอ 3. ควรมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการณรงค์ประชาสัมพันธ์ 4. ควรมีการณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มแม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการคัดแยกขยะภายในที่อยู่อาศัย 5. ควรจัดหางบประมาณและกำหนดจุดที่ตั้งในชุมชนให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน 6. ควรจัดเวทีประชาคมในพื้นที่ชุมชน และมีกล่องรับความคิดเห็นตามสถานที่ต่าง ๆ 7. ควรศึกษาสภาพปัญหาการจัดการขยะและความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ 8. สร้างต้นแบบในการรับรู้ข่าวสารและผู้นำ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย 9. เพิ่มศักยภาพของชุมชนที่มีความพร้อมในการจัดการขยะ 10. พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ และมีการทบทวนอัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จัดเก็บปัจจุบันให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและสภาพความเป็นจริง 11. พิจารณาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการปัญหาขยะ 12. พิจารณาระบบการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เช่น รูปแบบการทิ้งขยะที่เปลี่ยนแปลงไป จำเป็นต้องหาวิธีการจัดการขยะที่ทันสมัยขึ้น 13. ควรใช้ระบบการกำจัดขยะแบบผสมผสานในพื้นที่เดียว โดยผ่านกระบวนการคัดแยกมาก่อน 14. ควรจัดระเบียบและขึ้นทะเบียนกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ ทำให้ดูแลและตรวจสอบการรับความช่วยเหลือจากภาครัฐได้ง่ายขึ้น
ความตระหนักต่ออันตรายจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ประเภทซากโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (2556)	1. ความตระหนักต่ออันตรายจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ประเภทซากโทรศัพท์เคลื่อนที่ – ระดับสูง 2. ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ย และ ความรู้เกี่ยวกับขยะอิเล็กทรอนิกส์ 3. ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ความทันสมัย
การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<u>ปัญหาอุปสรรคในความตระหนักต่ออันตรายจากขยะอิเล็กทรอนิกส์</u> 1. ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมขยะอิเล็กทรอนิกส์และผลเสียจากการกำจัดที่ไม่ถูกวิธี

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีค่านิยมการบริโภคอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์รุ่นใหม่ตลอดวันทำให้เกิดขยะอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น 3. ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เน้นการทำตลาด พัฒนาเทคโนโลยีและมีการแข่งขันทางด้านผลกำไรมากกว่าการบริหารจัดการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ 4. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ประกอบไปด้วยวัสดุและสารเคมีอันตราย จำเป็นต้องใช้เครื่องมือเทคโนโลยีขั้นสูงจัดการ
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังค่านิยมให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนและเด็กนักเรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ 2. ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายรณรงค์ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ให้มีความน่าสนใจและเน้นไปที่ปัญหาจากการกำจัดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อย่างไม่ถูกต้อง 3. ผู้ประกอบการควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ 4. ผู้ประกอบการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ควรให้ความร่วมมือเป็นผู้รับการบริหารจัดการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์อีกทางหนึ่ง
การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะเทศบาลเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี (2556)	1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล – ระดับสูง 2. ผลลัพธ์และความพึงพอใจของประชาชน – ระดับสูง 3. ภาพรวมผลสัมฤทธิ์ในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ – ระดับสูง 4. ภาพรวมความพึงพอใจในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ – ระดับสูง ในด้านกรดำเนินงานของโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล 5. เพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ความคาดหวังในประโยชน์หรือผลตอบแทนจากโครงการ ความรู้เกี่ยวกับโครงการ และตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 6. เพศชายมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ – ระดับสูง 7. เพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ – ระดับต่ำ 8. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะยิ่งมีอายุมาก ยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชนไร้ถังขยะสูงขึ้นเท่านั้น 9. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ยิ่งอาศัยอยู่ในชุมชนนานมาก ยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการมากขึ้นเท่านั้น 10. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ยิ่งมีความคาดหวังจากโครงการมาก ยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการสูงขึ้นเท่านั้น 11. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ยิ่งมีความรู้ความเข้าใจในโครงการสูง ยิ่งมีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการสูงขึ้นเท่านั้น 12. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ ที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน มีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการต่ำ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	13. ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีระดับการมีส่วนร่วมในโครงการสูง 14. การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์และความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 15. ภาพรวมของการคาดหวังในผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากโครงการชุมชนไร้ถังขยะ – ระดับสูง 16. ภาพรวมของความรู้เกี่ยวกับโครงการชุมชนไร้ถังขยะ – ระดับสูง 17. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาล 18. ประชาชนส่วนใหญ่อยอมรับหลักการและระเบียบการจัดเก็บและทิ้งขยะมูลฝอยที่เทศบาลขอความร่วมมือ ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน 19. ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน – ระดับปานกลาง 20. ความตระหนักในการจัดการปัญหาขยะของประชาชน – ระดับความตระหนักมากที่สุด
นโยบาย	1. ผลักดันให้รัฐหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง มีการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวมแบบครบวงจร 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่ร่วมมือในการลดภาวะโลกร้อน 4. ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เสริมประสบการณ์ และรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างถูกต้องและทั่วถึง 5. สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตนเองตามโครงการที่เทศบาลจัดขึ้น เช่น โครงการหน้าบ้านนำมอง โครงการเมืองนำอยู่ เป็นต้น 6. สนับสนุนการบริหารงานของคณะกรรมการชุมชน ให้เป็นตัวแทนของประชาชนในการนำปัญหาและความต้องการของประชาชนมาแจ้งแก่เทศบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นตัวแทนของเทศบาลในการนำข่าวสารและบริการของเทศบาลไปสู่ประชาชน
การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของเมืองให้ร่มรื่นสวยงาม เพิ่มการปลูกต้นไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ ริเริ่มโครงการหน้าบ้านนำมอง
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรเปิดโอกาสให้เทศหญิง ประชาชนที่มีอายุน้อย ประชาชนที่เข้ามาอยู่อาศัยในชุมชนในระยะเวลายาวนาน และประชาชนที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ในชุมชน เข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการของชุมชนมากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์เชิญชวน เพื่อให้เทศหญิงมีความกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมมากขึ้น

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
กระบวนการมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยชุมชนบ้านโคกม่วง ตำบลโคกม่วง อำเภอ โนนสัง จังหวัด หนองบัวลำภู (2556)	2. เทศบาลควรเปิดอบรม ให้ความรู้ในการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม จัดกิจกรรมโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างต่อเนื่องตามชุมชน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ประชาชน 3. เทศบาลควรส่งเสริมและพัฒนาความรู้แก่ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนไร้ถังขยะอย่างต่อเนื่อง เช่น ฝึกอบรม สัมมนา ดูงานที่จังหวัดอื่น ๆ รวมถึงการเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูลของโครงการให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง 1. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ในพื้นที่ อบต. โคกม่วง ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดำเนินการ 2. การกำจัดขยะมูลฝอย – ไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดำเนินการ 3. ชาวบ้านหาวิธีจัดการขยะด้วยตัวเอง เช่น เฝากลางแจ้ง ลักลอบทิ้งนอกพื้นที่หมู่บ้าน หรือพื้นที่เชิงเขา 4. ความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอย – มีความสำคัญและจำเป็นมาก 5. ความคิดเห็นต่อการเฝากลางแจ้ง – ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน / เสื้อผ้าที่ตากไว้สกปรก 6. ความคิดเห็นต่อการลักลอบทิ้งขยะ – ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน / เจ้าของพื้นที่เดือดร้อน / ฤดูแล้งมีลมพัดขยะ ทำให้บดบังทัศนียภาพโดยรอบหมู่บ้าน 7. การปรับปรุงของเก่าและของเหลือใช้ในครัวเรือน – ไม่นิยมนำของเก่าเหลือใช้มาปรับปรุงเพื่อใช้งาน 8. การได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องและเหมาะสม – ยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาดำเนินการ 9. ปริมาณขยะมูลฝอยในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นขยะมูลฝอยแห้งปริมาณเฉลี่ย 325.19 กก./เดือน ซึ่งเป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาขยะจากการเกษตร 276.81 กก./เดือน และขยะเปียกปริมาณ 111.06 กก./เดือน 10. ปริมาณขยะมูลฝอยรวม 716.3 กก./เดือน หลังดำเนินการ 655 กก./เดือน ปริมาณขยะมูลฝอยหลังดำเนินโครงการมีแนวโน้มลดลง 11. ประเภทขยะมูลฝอยก่อนและหลังการดำเนินโครงการไม่แตกต่างกัน 12. ปริมาณขยะรีไซเคิลหลังดำเนินโครงการ มีขวดแก้วเพิ่มมากขึ้นที่สุด รองลงมา เศษเหล็กกรรม และกระป๋อง ตามลำดับ 13. ปริมาณขยะที่ลักลอบทิ้ง หลังดำเนินโครงการพบว่า ปริมาณขยะที่ลักลอบทิ้งในพื้นที่เชิงเขาและนอกพื้นที่ของหมู่บ้านมีแนวโน้มลดลง 14. การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย โดยบรรยาย ศึกษาดูงาน และฝึกปฏิบัติ - ประชาชนมีความรู้หลังดำเนินโครงการเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 - การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยหลังดำเนินการมีส่วนร่วมมากขึ้น และปฏิบัติเป็นประจำ ในด้านการให้ข้อมูล การวางแผน การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
นโยบาย	ปี 2547 เคยมีผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย และเก็บเงินจากชาวบ้าน แต่เลิกกิจการไปแล้ว อบต. ยังไม่มีนโยบายการจัดการขยะมูลฝอย อสม. ไม่มีนโยบายการจัดการขยะมูลฝอย ส่วนใหญ่จะเน้นรับผิดชอบด้านสุขภาพและสมุนไพรพื้นบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน แจ้งว่า ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ยังสามารถจัดการกันตัวเอง จึงยังไม่มีการของบประมาณสำหรับจัดการขยะ
รูปแบบการบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของภาคีชุมชนโนนเมือง กรณีศึกษาตำบลโนนเมือง อำเภอนาแก จังหวัดหนองบัวลำภู (2556)	ขยะชุมชนโนนเมือง พบว่าทุกแห่งที่มีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลจะพบขยะทุกประเภทขยะที่สำรวจโดยแยกขยะเป็น 10 ประเภท พบว่า ปริมาณขยะพบมากเรียงตามลำดับ ได้แก่ ขยะเปียก 86.8% พลาสติก 81.4% ขยะมูลฝอย 77.7% กระดาษและแก้ว/ขวดแก้ว มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็น 69.7% ขยะรีไซเคิลอื่น ๆ 48.6% ขยะพิษ 32.0% เศษผ้า/ผ้าอ้อมสำเร็จรูปผ้าอนามัย 26.9% โฟม 15.6% และขยะอื่น ๆ คิดเป็น 2.0% ปริมาณขยะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนครัวเรือน และสมาชิกในครัวเรือนหรือในองค์กร นอกจากนี้การเกิดขยะยังขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและรูปแบบประเพณีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนไปพึ่งพาความสะดวก รวดเร็ว จึงเกิดการใช้บรรจุภัณฑ์และหีบห่อของอุปโภค บริโภคที่ไม่สามารถย่อยสลายตามธรรมชาติมีจำนวนมากขึ้น การพึ่งพาอาศัยรถเร่ ร้านค้า ตลาดนัดคลองถม ก็เป็นปัจจัยที่ทำให้ขยะเพิ่มมากขึ้น วิธีการจัดการขยะมีหลายวิธีการ ได้แก่ การกองบนพื้น การกองแล้วเผา การฝังในหลุม การขนไปทิ้งในที่อื่น การนำไปทำปุ๋ยหมัก การขาย และการนำกลับไปใช้ใหม่ ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการขยะอย่างถูกวิธี รวมทั้งขาดความรู้ในการที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน เพื่อลดปริมาณขยะ จำนวนและปริมาณขยะ พบว่าขยะเปียกไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ ขยะมูลฝอยก่อปัญหาการทิ้งขยะตามที่สาธารณะเพิ่มตามจำนวนขยะที่มากขึ้น ส่วนขยะพิษพบมากกว่าสมัยก่อน เนื่องจากในปัจจุบันมีขยะที่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยีมากขึ้น รวมทั้งการทำเกษตรที่พึ่งพาสารเคมีมากขึ้น ภาชนะบรรจุสารเคมีก็เป็นขยะที่อันตราย
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	องค์กรภาครัฐและเอกชนควรณรงค์ให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับประชาชนอย่างจริงจัง และต่อเนื่องในการให้ความสำคัญในการแยกขยะ สร้างกฎหรือข้อบังคับชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดการยอมรับ พร้อมทั้งมีภาคส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ทำตามกฎข้อบังคับที่ตั้งไว้ สนับสนุนการบริหารจัดการขยะโดยชุมชนอย่างเป็นระบบทั้งด้านงบประมาณ และองค์ความรู้พร้อมทั้งมีการกระตุ้นการทำงานสม่ำเสมอ จะทำ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
		ให้เกิดการฝึกฝน มีทักษะในการพัฒนา และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในงานพัฒนางานในการจัดการขยะ เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ 4. ควรปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกที่ถูกต้องให้กับเด็กและเยาวชนในการจัดการขยะและให้คำนึงถึงปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและตระหนักรู้ในปัญหาของขยะต่อไป 5. การพัฒนา และกระตุ้นเตือนบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและเป็นประจำ จะทำให้เกิดการฝึกฝน มีทักษะในการพัฒนา และเกิดความคิดสร้างสรรค์ในงานพัฒนาได้ 6. ควรมีการส่งเสริมให้ครัวเรือนที่มีมูลสัตว์ หรือครัวเรือนที่มีความสนใจ ทำบ่อแก๊สชีวภาพ เพื่อให้เป็นแบบอย่าง และขยายเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนนำขยะเปียกและพืชผักมาใช้ผลิตแก๊สใช้ในครัวเรือนอย่างแพร่หลาย
การจัดการขยะของ ผู้ค้าในตลาดสด	พฤติกรรม	1. ความรู้การจัดการขยะ-สูง 2. การทำความสะอาดตลาด- ดี
กรณีศึกษา ตลาดสด บางกะปิและตลาดสด นครไทยเขตบางกะปิ (2555)	นโยบาย การจั ด ก า ร ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	โครงการส่งเสริมการจัดการขยะ 1. รณรงค์การคัดแยกขยะไปขาย 2. ให้รางวัลแก่ผู้ค้าที่มีการจัดการขยะที่ดี 3. ผู้จัดการตลาดสดจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ค้า 4. โครงการติดตั้งระบบถังหมักไบโอแก๊ส
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรมีถังขยะเพิ่มเติม 2. สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ 3. แนะนำการกำจัดขยะโดยทำเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ 4. เพิ่มบทลงโทษแก่ผู้ไม่ให้ความร่วมมือ 5. ทำความสะอาดบ่อยมากขึ้น
การศึกษาการจัดการ ขยะชุมชน เทศบาล ตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา (2555)	พฤติกรรม	1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะอยู่ในเกณฑ์ดีมาก 2. ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะอยู่ในเกณฑ์พอใช้ 3. เพศและอายุ ไม่ใช่ตัวแปรหลักที่มีความเข้าใจการจัดการขยะ 4. ระดับการศึกษา รายได้ และ อาชีพ เป็นตัวแปรที่ควบคุม ความเข้าใจในการจัดการขยะที่ดี
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. หากจะมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการจัดการขยะชุมชน กลุ่มเป้าหมายจึงควรเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ควรมีการสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนโดยมีการคัดแยกขยะก่อนที่จะทิ้งเพื่อลดปริมาณขยะและพื้นที่จัดเก็บ 3. เทศบาลควรให้ความสำคัญของปัญหาและวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม และพยายามสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บขนขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย และการสร้างจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อม ให้แก่ชุมชน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
การศึกษารูปแบบการจัดการขยะในตลาด กรณีศึกษา ตลาดสด บางปะหัน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา (2555)	1. มีปัญหาเรื่องขยะล้นถัง 45% 2. ขยะตกค้างในตลาด ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น 50% 3. ถังขยะมีน้ำเน่าเสียและส่งกลิ่นเหม็น 32% 4. ที่พักขยะมีน้ำเสียจากขยะและมีกลิ่นเหม็น 78% 5. ผู้ประกอบการค้าในตลาดไม่มีการคัดแยกขยะ 71% 6. ผลกระทบต่อผู้บริโภคและชุมชนรอบตลาดจากกลิ่นเหม็นของขยะและน้ำเสีย 82% 7. แฉงขายของส่วนใหญ่ สกปรก ไม่เป็นระเบียบ 85% 8. เจ้าหน้าที่เก็บขยะมีอาการเครียดและวิตกกังวลเกี่ยวกับวิชาชีพ 50% 9. เจ้าหน้าที่เก็บขยะเคยเจ็บป่วยและได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน 50%
นโยบาย	ชมรมผู้ประกอบการค้าสร้างเครือข่ายนวัตกรรมจัดโครงการ “ตลาดสะอาดสวย ด้วยมือเรา” ในการดำเนินการคัดแยกขยะและจัดการขยะให้ถูกสุขลักษณะ รวมถึงการดูแลทำความสะอาดแฉงขายของ
การจัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. จัดเวทีประชุมระดมสมอง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและจัดทำแผนพัฒนา ร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. จัดทำข้อเสนอแนะและมาตรการในการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านการ จัดการขยะในตลาด
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนา รูปแบบการจัดการขยะในตลาดที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ต่อไป 2. ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชมรมผู้ประกอบการค้าในตลาดและภาคี เครือข่ายให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกในการคัด แยกขยะและจัดการขยะให้ถูกสุขลักษณะ 3. ควรมีการขยายผลไปยังตลาดอื่น ๆ ให้มีการเรียนรู้รูปแบบและ กระบวนการบริหารจัดการขยะในตลาด เพื่อให้สามารถพัฒนาและยกระดับ เป็นตลาดสดน่าซื้อได้ตามมาตรฐาน
การประสานเครือข่าย ในการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ของอำเภอพนมสาร คาม จังหวัด ฉะเชิงเทรา (2555)	1. การกำหนดนโยบายของหน่วยงาน พบว่า ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีศักยภาพไม่ เพียงพอสำหรับดำเนินการในการกำจัดขยะแบบศูนย์รวมและเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบไม่เพียงพอ 2. การปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ แต่อีก บางส่วนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการประสานเครือข่าย 3. ด้านผลประโยชน์ร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยถ้าดำเนินการ แล้วเกิดประโยชน์ แต่บางส่วนไม่เห็นด้วย 4. การติดต่อสื่อสารระบบสารสนเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นสมควร และส่วนน้อยเห็นว่าไม่จำเป็น
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรมีการกำหนดนโยบายในการจัดการขยะมูลฝอยที่ชัดเจน 2. ให้มีการสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจรเพื่อแก้ปัญหาขยะมูล ฝอยภายในชุมชนของตนเอง 3. จัดหาบุคลากรในการจัดการขยะมูลฝอยที่ยังขาดแคลน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	4. สร้างมาตรการในการจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ 5. ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติมความรู้ในการลดปริมาณขยะ และ ศึกษาดูงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน การได้รับผลประโยชน์ จากการประสานเครือข่ายด้านการจัดการขยะมูลฝอย 6. ควรมีการติดต่อสื่อสารระบบสารสนเทศในการจัดการขยะมูลฝอย โดยการจัดระบบการติดต่อสื่อสารที่คล่องตัว เพื่อให้การทำงานรวดเร็วและเข้าใจถูกต้องตรงกัน 7. ควรมีการจัดทำแผนในการจัดหาเครื่องจักรกลที่ใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอย และการปฏิบัติงานในวันหยุดราชการของ อปท. บางแห่งที่ไม่มีการจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงให้กับเจ้าหน้าที่ และ อปท. ที่ไม่มีงบประมาณเพียงพอต่อการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ของตนเอง
การจัดการปัญหาขยะ ข้ามแดนแบบบูรณา การเชิงพื้นที่เขต เทศบาลตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัด เชียงใหม่ (2555)	1. ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาขยะข้ามแดนในพื้นที่ และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทันทีที่เป็นรูปธรรมในช่วงเวลาศึกษา 2. แต่ทุกขั้นตอนเกิดผลดีต่อชุมชน คือ เกิดแนวความคิดการจัดการขยะข้ามแดนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาขยะข้ามแดน ทั้งยอมรับสภาพปัญหา และร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 3. ชุมชนเกิดการเรียนรู้ เกิดการร่วมกันกำหนดแผนแม่บทเป็นนโยบายสาธารณะในการจัดการขยะข้ามแดน 4. ผลการทดลองรูปแบบการจัดการขยะข้ามแดนในพื้นที่ดังกล่าว ยังก่อให้เกิดผลดีต่อสังคมโดยรวมในการแก้ไขปัญหาขยะชุมชนและขยะข้ามแดนที่สอดคล้องกับสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
นโยบาย	การจัดการปัญหาขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่
การจั ด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. ผู้วิจัยร่วมมือกับชาวบ้านตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาชุมชน วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาขยะข้ามแดน รวมทั้งร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอนในการจัดการปัญหาขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ โดยมีนักพัฒนาจากส่วนราชการท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยอีกฝ่ายหนึ่ง 2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยการจัดเวทีชุมชน และเวทีระดับเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการสังเกต สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และการจัดกลุ่มสนทนา
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. การศึกษาครั้งนี้ไม่สามารถที่จะจัดการปัญหาขยะข้ามแดนอย่างเป็นรูปธรรมในพื้นที่ได้ แต่ได้เปิดประเด็นปัญหาขยะข้ามแดนในท้องถิ่น ซึ่งนับวันจะเป็นปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งจะยากต่อการจัดการของท้องถิ่นในอนาคต 2. การจัดการปัญหาขยะข้ามแดน ถือได้ว่าเป็นการจัดการปัญหาขยะที่ปลายเหตุ ควรจัดการแก้ปัญหาขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยการลดปริมาณขยะจาก

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	ครัวเรือน หน่วยงาน สถานประกอบการ ตลอดจนถึงความจริงจังในการแก้ไขปัญหาของเทศบาล 3. การบริหารจัดการปัญหาขยะข้ามแดนของเทศบาลตำบลหนองผึ้งและเทศบาลใกล้เคียง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกล้าตัดสินใจ กำหนดแผนยุทธศาสตร์ วางกรอบนโยบายและงบประมาณ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการบริหารจัดการปัญหาขยะข้ามแดน
การมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการจัดการ ขยะในเขตเทศบาล ตำบลนาอ้อ อำเภอ เมือง จังหวัดเลย (2555)	1. การจัดการขยะในครัวเรือน - ส่วนใหญ่กำจัดขยะโดยวิธีทิ้งในถังขยะเทศบาล 55.6% - ส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง 78.5% - ประเภทขยะที่คัดแยกส่วนใหญ่เป็นขยะรีไซเคิล 41.5% - ส่วนใหญ่เมื่อคัดแยกขยะแล้วนำไปทิ้งถังขยะเทศบาล 58.1% - ต้องการได้รับความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะ 43.4% 2. ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องขยะ 83.9% 3. ประชาชนเห็นด้วยกับการจัดการขยะ 64.6% 4. พฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือน - มีการปฏิบัติเป็นประจำและมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องการคัดแยกขยะ 46.8% - ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 40.6% 5. การทำงานของพนักงานเทศบาลมีความเหมาะสม 83.1% 6. ประชาชนส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมวันพัฒนาของเทศบาลที่จัดในชุมชนเป็นประจำ 80%
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	<u>ปัญหาเกี่ยวกับการกำจัดขยะ</u> 1. ตัวประชาชนเองไม่เข้าใจในการจัดเก็บขยะที่ถูกต้อง ขาดวินัย ถังเก็บขยะไม่เพียงพอ/ชำรุด/ไม่มีถังสำหรับแยกขยะ เจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะยังมีข้อบกพร่องในการจัดเก็บขยะ และบางครัวเรือนไม่มีสถานที่ในการกำจัดขยะเบื้องต้น 2. เหตุผลของการแยกขยะ / ไม่แยก คือ แยกเพราะนำขยะไปขาย/จำหน่าย ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ แยกเศษอาหารให้สัตว์เลี้ยงกิน ไม่ต้องการให้ขยะส่งกลิ่นเหม็นรบกวน ส่วนที่ไม่แยกขยะเพราะขาดความเข้าใจและไม่รู้จักการแยกขยะเนื่องจากถังขยะไม่เพียงพอและมีการชำรุด และ ไม่มีเวลาในการคัดแยก
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. อยากให้เทศบาลจัดถังขยะให้เพียงพอทั่วถึงและสนับสนุนงบประมาณ/โครงการด้านการจัดการขยะอย่างจริงจัง เพิ่มแรงจูงใจในหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการดูแลขยะดีเด่นหรือเป็นแบบอย่างที่ดี 2. ควรรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยมากขึ้น 3. รณรงค์ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมจูงใจให้ประชาชนเกิดความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำมากำจัดทิ้ง

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	4. จัดหาถังขยะสำหรับใส่ขยะอันตรายไว้โดยเฉพาะ และสะดวกต่อการนำไปกำจัดต่อไป 5. ชุมชนควรมีมาตรการ/บทลงโทษเกี่ยวกับการทิ้งขยะมูลฝอยที่ชัดเจน 6. เจ้าหน้าที่จัดเก็บขยะใส่ใจในการทำงานเพิ่มมากขึ้น อย่าเป็นไฟไหม้ฟางต้องทำงานด้วยใจ 7. ทำโครงการนี้ต่อเนื่องเพื่อให้เด็กเยาวชนรุ่นใหม่มีความตระหนักในการคัดแยกขยะ 8. ควรมีการจัดตั้งธนาคารขยะอย่างเป็นรูปธรรม โดยบริหารจัดการโดยกลุ่มเยาวชน และมีทีมวิจัยเป็นที่เลี้ยง
สภาพการจัดการขยะ มูลฝอยชุมชนชนบท บ้านโคกม่วง อำเภอ โนนสัง จังหวัด หนองบัวลำภู (2555)	พหุติกรรม 1. ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามารับผิดชอบในการจัดเก็บหรือขนย้าย 2. การจัดการขยะมูลฝอยเบื้องต้นใช้วิธีการเผากลางแจ้งหรือนำไปกลั่บทิ้ง ณ พื้นที่นอกหมู่บ้านและพื้นที่ดินเขา 3. ด้านประเภทขยะมี 2 ประเภทคือ ขยะมูลฝอยชุมชนและขยะมูลฝอยทางการเกษตร 4. ด้านปริมาณขยะ - ประชาชนมีอัตราการเกิดขยะเฉลี่ย 0.1 กก./คน/วัน - พื้นที่รองรับจากการกลั่บทิ้งสะสม 761.8 กก. และมีอัตราการสะสม 37 กก./ปี
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนชนบทตั้งแต่ระดับนโยบายถึงการจัดการในครัวเรือน 2. ควรให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3. ผู้นำหมู่บ้านควรมีกิจกรรมเพื่อดึงชาวบ้านในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ 4. เร่งพัฒนาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการขยะในพื้นที่ชนบท
การใช้ประโยชน์และ การจัดการขยะมูลฝอย ของครัวเรือน ประชาชน ตำบลสวน หลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (2555)	พหุติกรรม 1. แต่ละครัวเรือนมีกิจกรรมเกิดขยะรวมกันเฉลี่ย 1.98 กก./วัน 2. กิจกรรมที่ทำให้เกิดน้ำเสียหรือน้ำทิ้งของครัวเรือน คือ การประกอบอาหาร การซักล้างเสื้อผ้า การล้างถ้วยชามและการใช้ห้องน้ำห้องส้วม 3. ด้านการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน - ลดปริมาณขยะ 92.8% - มีถังขยะประจำบ้าน 81.6% - คัดแยกขยะและนำขยะไปใช้ประโยชน์ 85.3% 4. การใช้ประโยชน์จากขยะและน้ำทิ้งของครัวเรือน - คัดแยกขยะนำกลับมาใช้ประโยชน์ 85.3% - นำขยะเปียกหรือขยะอินทรีย์มาทำปุ๋ย นำไปขายและทำแก๊สชีวภาพ 58.4%

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
		- นำขยะรีไซเคิลไปขาย/ประยุกต์ใช้ประโยชน์/ซ่อมแซมใช้ใหม่ 89.1%
		4. ขยะครัวเรือนอื่น ๆ - กำจัดโดยการเผาไฟ 45.6% - นำไปทิ้งถังขยะของ อบต. ที่อยู่ใกล้บ้าน 41.3% - นำไปฝังกลบ 5.6%
		5. น้ำเสียหรือน้ำทิ้งในครัวเรือน ทิ้งลงในท่อระบายน้ำทิ้งของครัวเรือน 38.4% และเททิ้งใต้ถุนบ้านตนเอง 27.2%
นโยบาย	อบต. สวนหลวง มีนโยบายให้ชุมชนมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาความสะอาดในแต่ละครัวเรือน การศึกษาการใช้ประโยชน์และการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนประชาชน	
การจั ด ก าร ของหน่วยงน ที่เกี่ยวข้อง	1. เพิ่มจำนวนถังขยะ – ดี	2. จ้างบริษัทเอกชนขนย้ายขยะไปทิ้งนอกพื้นที่เดือนละประมาณ 30,000 บาท
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ปัญหาการจัดการขยะและน้ำเสียของครัวเรือน พบว่า เกิดปัญหาในระดับชุมชนบ้างในเฉพาะบางพื้นที่แต่ไม่มากนัก เช่น ขยะล้น การกำจัดขยะ ปัญหากลิ่นเหม็น ปัญหาน้ำในลำปะโดงเน่าเสีย ปัญหาสภาพภูมิทัศน์แหล่งน้ำคูคลองไม่สวยงาม ปัญหาหมอก ฝุ่น ควัน อันเนื่องจากการเผาขยะ	2. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการลดปริมาณขยะในครัวเรือนและการคัดแยกขยะในครัวเรือน 3. ศึกษาแนวทางการกำจัดขยะที่เหมาะสมของครัวเรือน 4. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาด เป็นระเบียบเพื่อความ เป็นเมืองสะอาดน่าอยู่ 5. สร้างความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอยของประชาชน
พฤติกรรมจัดการ ขยะมูลฝอยของ ครัวเรือนในเขต อบต. ตาเนอะแมเราะ อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา (2555)	พฤติกรรม	1. การจัดการขยะมูลฝอยโดยภาพรวม – ระดับน้อย โดยพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การเก็บขยะรวบรวมใส่ถุง ผูกมัดถุงแล้วนำไปทิ้งในถังขยะที่ อบต. เตรียมไว้ 2. การลดปริมาณขยะมูลฝอยโดยภาพรวม – ระดับปานกลาง โดยพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การเลือกซื้อสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์ชนิดเติม 3. การคัดแยกขยะมูลฝอยโดยภาพรวม – ระดับปานกลาง โดยพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การคัดแยกขยะที่ย่อยสลายง่ายออกจากขยะประเภทอื่น 4. การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยโดยภาพรวม – ระดับน้อย โดยพฤติกรรมที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การเลือกซื้อสินค้าที่ถูกออกแบบมาให้สามารถใช้ได้หลายครั้ง 5. พฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวม – ระดับปานกลาง 6. พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติมากที่สุด คือ การคัดแยกขยะ รองลงมา การลดปริมาณขยะ การนำขยะมาใช้ประโยชน์และการกำจัดขยะมูลฝอยตามลำดับ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	7. อาชีพของหัวหน้าครอบครัวที่ประกอบอาชีพรับราชการ จะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านการลดปริมาณขยะมูลฝอย 8. การจัดการขยะมูลฝอยของ อบต. ในภาพรวม - ด้านการจัดการ – เห็นด้วยระดับมาก หัวข้อที่ต้องการให้ อบต. ดำเนินการมากที่สุด คือ อบต. จัดเตรียมที่ดินที่เหมาะสมสำหรับการกำจัดขยะมูลฝอยในระยะยาว - ด้านการลงทุนขยะมูลฝอย– เห็นด้วยระดับมาก หัวข้อที่ต้องการให้ อบต.ดำเนินการมากที่สุด คือ อบต. ต้องจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยให้แก่ชุมชนตามเกณฑ์ที่กรมควบคุมมลพิษกำหนด - ด้านกฎหมาย – เห็นด้วยระดับมาก หัวข้อที่ต้องการให้ อบต.ดำเนินการมากที่สุด คือ ต้องกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษในพื้นที่ เช่น มาตรฐานน้ำทิ้งของโรงงาน - ด้านการสนับสนุน – เห็นด้วยระดับมาก - ภาพรวมความคิดเห็นของสมาชิกในครัวเรือนต่อการจัดการขยะมูลฝอย – ระดับมาก
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ครัวเรือนควรช่วยกันสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือน 2. ผู้นำชุมชนควรเป็นแกนหลักในการผลักดันการเพิ่มความรู้แก่ประชาชน โดยประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ เข้ามาร่วมทำกิจกรรมเผยแพร่ความรู้การจัดการขยะมูลฝอย 3. ควรกำหนดเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยไว้ในแผนพัฒนาสามปี และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อบต. 4. ควรนำข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง และรายงานวิจัยฉบับนี้มาพิจารณาและปรับใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
การจัดการขยะมูลฝอยอินทรีย์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นของชุมชนหนองผักก้าม อำเภอมือง จังหวัดเลย (2555)	1. ชุมชนได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมกระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทยทางการเกษตรที่นำพืชสมุนไพรมาใช้ในการกำจัดขยะอินทรีย์ จากภูมิปัญญาของชุมชนหนองบง อ. ภูเรือ จ. เลย 2. การกำจัดขยะอินทรีย์ โดยใช้ภูมิปัญญาไทยทางการเกษตร มีขั้นตอน ดังนี้ ผสมน้ำมะพร้าวกับกากน้ำตาล อัตราส่วน 1:10 คลุกเคล้ากันให้ทั่ว เพื่อเร่งปฏิกิริยาการหมัก จากนั้นผสมพืชสมุนไพร เช่น สาบเสือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันโรคพืชให้น้ำหมัก และนำตาข่ายปิดครอบถังพลาสติก เพื่อให้เกิดกระบวนการย่อยสลายแบบไม่ใช้ออกซิเจน
นโยบาย	1. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำสวย - มีโครงการเพชรพลอยน้ำสวย 2. องค์การบริหารส่วนตำบลกกตู๋ และองค์การบริหารส่วนตำบลนาแวม - มีโครงการคัดแยกขยะ 3. องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ - มีโครงการธนาคารขยะ 4. เทศบาลตำบลนาอาน - มีโครงการขยะแลกไข่ / ธนาคารขยะ / ทอดผ้าป่าขยะ / ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และจัดอบรมให้ความรู้ แต่ชาวบ้านไม่ได้นำไปใช้ต่อ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	5. เทศบาลตำบลนาอ้อ - จัดโครงการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ แต่ไม่ได้รับความสนใจจากชาวบ้าน และไม่มีแกนนำ
	6. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสองรัก - ลดค่าใช้จ่ายของชาวบ้านโดยจัดเก็บค่าธรรมเนียมจัดการขยะจากเดิมเก็บรายเดือนเป็นรายปี
	7. องค์การบริหารส่วนตำบลเมือง - จัดอบรมการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ แต่ขาดแคลนงบประมาณ จึงยุติโครงการและชาวบ้านที่อยู่เขตเมืองไม่สนใจโครงการ
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. เทศบาลเมืองเลย - มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล จำนวน 50 ไร่ตั้งอยู่เขต ต. ศรีสองรัก โดยการจัดเก็บขยะมูลฝอยดำเนินการโดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม - ด้านทรัพยากรเกี่ยวกับการจัดการขยะ มีรถเก็บขยะ จำนวน 7 คัน / พนักงานเก็บขนท้ายรถ 20 คน และพนักงานกวาดถนน 25 คน - จัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะ โดยจัดเก็บจากครัวเรือน 20 บาท/เดือน ร้านค้า 40 บาท/เดือน และอัตราค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะ 200 - 250 บาท /ตัน
	2. เทศบาลตำบลนาอ้อ - ไม่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย แต่มีการขนขยะไปยังสถานที่ฝังกลบของเทศบาลเมืองเลย โดยชำระค่าธรรมเนียมจัดการขยะ ในอัตรา 200 บาท/ตัน - มีรถเก็บขยะ จำนวน 2 คัน พนักงานเก็บขนท้ายรถ 6 คน - เก็บขนขยะวันละ 2 - 3 เที่ยว - จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ จากครัวเรือนละ 120 บาท/ปี
	3. เทศบาลตำบลนาอาน - ไม่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย แต่มีการขนขยะไปยังสถานที่ฝังกลบของเทศบาลเมืองเลย โดยชำระค่าธรรมเนียมจัดการขยะ ในอัตรา 200 บาท/ตัน - มีรถบรรทุกขยะแบบอัดท้าย 2 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมท้ายรถ 6 คน - แบ่งการเดินทางเป็น 2 สาย เก็บขยะวันละ 2 - 3 เที่ยว ในช่วงเวลา 05.00 น. - จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ จากครัวเรือนปีละ 120 บาท ร้านอาหาร 1,200 บาท และจากสถานประกอบการอื่น ๆ เดือนละ 100 - 500 บาท
	4. เทศบาลตำบลนาโป่ง - ไม่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย แต่มีการขนขยะไปยังสถานที่ฝังกลบของเทศบาลเมืองเลย โดยชำระค่าธรรมเนียมจัดการขยะ ในอัตรา 200 บาท/ตัน - มีรถบรรทุกขยะแบบอัดท้าย 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมท้ายรถ 3 คน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	- แบ่งการทำงานเก็บขยะวันละ 1 ครั้ง เวลา 05.00 น. กำหนดวันละ 3 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 16 หมู่บ้าน- จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ จากครัวเรือนปีละ 120 บาท
	5. เทศบาลตำบลนาดินดำ - ไม่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย แต่มีการขนขยะไปยังสถานที่ฝังกลบของเทศบาลเมืองเลย โดยชำระค่าธรรมเนียมจัดการขยะ ในอัตรา 200 บาท/ตัน- มีรถบรรทุกขยะแบบอัดท้าย 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมท้ายรถ 3 คน- แบ่งการทำงานเก็บขยะวันละ 1 ครั้ง เวลา 05.00 น. กำหนดวันละ 2-3 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 14 หมู่บ้าน- จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ จากครัวเรือนเดือนละ 20 บาท
	6. องค์การบริหารส่วนตำบลเมือง - อบต. เมือง มอบหมายให้เทศบาลเมืองดำเนินการฝังกลบขยะ โดยชำระค่าธรรมเนียมขยะอัตราตันละ 250 บาท- มีรถบรรทุกขยะ 2 คัน แบบอัดท้าย 1 คัน และเปิดท้าย 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมท้ายรถ 5 คน- เก็บขยะทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เวลา 03.00 น.- จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะเป็นรายเดือน อัตราครัวเรือนละ 15 บาท ร้านค้า 50 บาท มหาวิทยาลัย 8,000 บาท และ หอพักห้องละ 5 บาท
	7. องค์การบริหารส่วนตำบลกกตู - ไม่มีสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย แต่มีการขนขยะไปยังสถานที่ฝังกลบของเทศบาลเมืองเลย โดยชำระค่าธรรมเนียมจัดการขยะ ในอัตรา 200 บาท/ตัน- มีรถบรรทุกขยะแบบเปิดท้ายเทข้าง 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมท้ายรถ 3 คน- เก็บขยะทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เวลา 05.00 น. กำหนดวันละ 2 หมู่บ้าน จากทั้งหมด 8 หมู่บ้าน- จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ จากครัวเรือนปีละ 120 บาท
	8. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหมาน อนุญาตให้ประชาชนจัดการขยะด้วยตนเอง โดยการเผาและฝังกลบในพื้นที่ของตนเอง
	9. องค์การบริหารส่วนตำบลเสี้ยว อนุญาตให้ประชาชนจัดการขยะด้วยตนเอง โดยการเผาและฝังกลบในพื้นที่ของตนเอง
	10. องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำสวย - มอบหมายให้เทศบาลเมืองดำเนินการฝังกลบขยะ โดยชำระค่าธรรมเนียมขยะอัตราตันละ 250 บาท

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	- มีรถบรรทุกขยะแบบเปิดท้ายเทข้าง 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมขยะรถ 3 คน - เก็บขยะทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เวลา 06.30 น. - จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะเป็นรายเดือน อัตราครัวเรือนละ 120 บาท และร้านค้า 180 บาท 11. องค์การบริหารส่วนตำบลชัยพฤกษ์ - มอบหมายให้เทศบาลเมืองดำเนินการฝังกลบขยะ โดยชำระค่าธรรมเนียมขยะอัตราตันละ 200 บาท - มีรถบรรทุกขยะแบบเปิดท้ายเทข้าง 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมขยะรถ 3 คน - เก็บขยะทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เวลา 06.30 น. - จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ ครัวเรือนละ 300 บาท/ปี 12. องค์การบริหารส่วนตำบลนาแวม - มอบหมายให้เทศบาลเมืองดำเนินการฝังกลบขยะ โดยชำระค่าธรรมเนียมขยะอัตราตันละ 200 บาท - มีรถบรรทุกขยะแบบเปิดท้ายเทข้าง 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมขยะรถ 3 คน - เก็บขยะทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เวลา 06.00 -07.00 น. - จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะครัวเรือนละ 20 บาท/เดือน 13. องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสองรัก - มอบหมายให้เทศบาลเมืองดำเนินการฝังกลบขยะ โดยชำระค่าธรรมเนียมขยะอัตราตันละ 200 บาท - มีรถบรรทุกขยะแบบเปิดท้ายเทข้าง 1 คัน มีพนักงานเก็บรวบรวมขยะรถ 3 คน - เก็บขยะทุกวัน วันละ 1-2 ครั้ง เวลา 04.00 น. - จัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะครัวเรือนละ 120 บาท/ปี 14. องค์การบริหารส่วนตำบลกกทอง ให้ประชาชนดำเนินการจัดการขยะเอง โดยการเผาและฝังกลบในพื้นที่
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ (2555)	1. ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง 2. ควรกำหนดรูปแบบการนำผลผลิตมาใช้ให้มีระบบ 1. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย – คำกล่าวคือ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสมาคม เสนอปัญหาให้ข้อคิดเห็นในการกำหนดกิจกรรมโครงการ งบประมาณ หรือติดตามผลในเรื่องการจัดการขยะ 2. โดยเฉลี่ยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้าน Reduce, Reuse, Recycle โดยได้ปฏิบัติเป็นบางครั้ง 3. กิจกรรมที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การแยกขยะประเภทกระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อลูมิเนียม เพื่อนำไปทิ้ง ไปขายหรือบริจาค

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
นโยบาย	เป็นการศึกษาการวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำกิจกรรมด้าน Reduce, Reuse, Recycle
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	แต่ละหมู่บ้านควรมีแผนการจัดการขยะมูลฝอยที่สอดคล้องกับแผนของตำบล และแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมหรือจัดการขยะมูลฝอยโดยตรง เพื่อเป็นแกนนำชุมชนและผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ อบต. สันผีเสื้อ ควรมีการวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยโดยให้ประชาชนทั้งตำบลมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมระดับตำบล เพื่อวางแผนการจัดการขยะมูลฝอย ร่วมกำหนดโครงการกิจกรรมงบประมาณ ร่วมประเมินผลโครงการกิจกรรมและควรมีแผนการจัดการขยะมูลฝอยเป็นรูปเล่มโดยเฉพาะ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน อบต. ควรดำเนินการร่วมกับแกนนำหมู่บ้านในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และปลูกจิตสำนึกให้กับประชาชนอย่างสม่ำเสมอ อบต. ควรดำเนินการโครงการธนาคารขยะให้ครบทุกหมู่บ้าน อบต. ควรมีการสรุปผลการดำเนินการและชี้แจงผลการดำเนินการ ปัญหา และข้อเสนอแนะให้กับประชาชน
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการคัดแยก ขยะของประชาชนใน เขตเทศบาลบ้านท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (2555)	พฤติกรรมการคัดแยกขยะของประชาชน – ระดับดี ดังนี้ ปัจจัยนำ ได้แก่ ความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะ เจตคติ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการคัดแยกขยะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ การมีระบบคัดแยกขยะ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยเสริม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และได้รับคำแนะนำ ชี้แจง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการคัดแยกขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	ส่งเสริมปัจจัยนำ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะให้ถูกวิธี ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนคัดแยกขยะให้ถูกต้องและเหมาะสม โดยต้องสร้างความร่วมมือ ร่วมใจกันปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จริงจัง ส่งเสริมปัจจัยเอื้อ โดยเทศบาลกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น กำหนดมาตรการในการคัดแยกขยะให้ถูกวิธี มีภาชนะรองรับขยะแยกประเภทและมีสถานที่รับซื้อของเก่า มีระบบคัดแยกขยะอย่างเพียงพอและเหมาะสม ส่งเสริมปัจจัยเสริม มีการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างทั่วถึง เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการจัดการขยะให้แก่ประชาชน จัดประชาคมหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับปัญหาขยะในปัจจุบัน จัดตั้งธนาคารขยะ เพื่อรวบรวมขยะก่อนนำไปขาย

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
		6. จัดทำโครงการหน้าบ้านสะอาดนำมอง เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติ
แนวทางจัดการขยะมูลฝอยของอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อยจังหวัดสระบุรี (2554)	พหุติกรม	1. การคัดแยกขยะมูลฝอย - ดี 2. สมบัติทางเคมีของขยะมูลฝอยเหมาะสมต่อการกำจัดด้วยวิธีการเผาเนื่องจากมีของแข็งระเหยปริมาณสูงคือร้อยละ 84.13 - 88.73 และมีปริมาณเถ้าต่ำคือร้อยละ 11.27 - 15.87 การกำจัดเศษอาหารด้วยวิธีการหมักทำปุ๋ยเนื่องจากค่า C:N ค่อนข้างต่ำ คือ 10.54 - 11.15 อาจต้องเสริมปริมาณคาร์บอนให้สูงขึ้น
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรจัดหารถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยเพิ่ม 2. ควรประสานงานเพื่อนำขยะมูลฝอยส่งกำจัดกับเทศบาลอำเภอแมวกเหล็ก 3. ควรคัดแยกขยะมูลฝอย จากนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ ณ ถังรองรับขยะมูลฝอย โดยแยกเป็น 3 ประเภท คือ ขยะมูลฝอยที่ย่อยสลายได้ ขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ และขยะมูลฝอยทั่วไป 4. เศษอาหารควรจัดเก็บทุกวันโดยนำมาหมักทำปุ๋ยร่วมกับเศษใบไม้ กิ่งไม้หรือหญ้าแห้ง ซึ่งลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปทิ้งถึง 70.14%
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลบางนางลี่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (2554)	พหุติกรม	1. การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ - ปานกลาง 2. ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย - ดี 3. มีส่วนร่วมในการชักชวนหรือประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมทำกิจกรรม - ดี 4. มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการที่ตำบลจัด - ดี
	นโยบาย	อบต. รณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ
	การจัด การของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. กำหนดจุดรวบรวมขยะ - ดี 2. เพิ่มจำนวนถังขยะ - ดี 3. ให้ผู้นำชุมชนลงพื้นที่ทำความเข้าใจกับประชาชนในการจัดการขยะ
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการแยกขยะก่อนที่จะนำไปทิ้งหรือกำจัด 2. ขยะมีปริมาณมากทำให้เสียเวลาและยากต่อการคัดแยก 3. ขาดแนวทางหรือขาดการส่งเสริมให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะ 4. ขาดงบประมาณและขาดการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการแยกขยะ 5. ขาดการรณรงค์และการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ รวมไปถึงประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการ 6. ควรมีการจัดเก็บอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนในชุมชน มีการกำหนดจุดทิ้งมูลฝอยของแต่ละชุมชน
การศึกษาระบบการจัดการขยะมูลฝอยเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี (2554)	พหุติกรม	1. ประชาชนมีความพอใจต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอย - ปานกลาง 2. การเก็บขนขยะมูลฝอย - ปานกลาง 3. การแปลงรูปและนำกลับมาใช้ใหม่ - ปานกลาง 4. การกำจัดขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับ - ดี
	นโยบาย	1. เทศบาลนครปากเกร็ดยังไม่มีโครงการแปลงรูปหรือนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	ประชาชนบางส่วนคัดแยกขยะที่ยังใช้ได้ไปขาย มีการจัดตั้ง “ชุมชนหมู่บ้านพบสุข” คัดแยกขยะประเภทเศษอาหาร เศษใบไม้มาผลิตปุ๋ยชีวภาพ
การจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ขยะทั่วไปนำไปฝังกลบ ขยะติดเชื้อใช้วิธีการเผาในเตาเผาขยะ เพิ่มภาชนะรองรับขยะ – ดี
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	ปัญหาที่พบคือ ขยะมูลฝอยมีปริมาณมากขึ้นภาชนะรองรับไม่เพียงพอ ประชาชนไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ประชาชนไม่นำถุงขยะไปวางที่จุดรวมขยะ สภาพรถขนขยะชำรุดและมีการรั่วซึมของน้ำขยะขยะไหลออก เทศบาลไม่มีการส่งเสริมโครงการรีไซเคิลขยะอย่างต่อเนื่อง ขยะมูลฝอยที่นำมากำจัดไม่มีการคัดแยกก่อนนำมาทิ้ง
การศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา (2554)	พฤติกรรม อบต. ยังไม่ได้ดำเนินการจัดการขยะอย่างเป็นระบบ และไม่มีข้อบัญญัติตำบลเรื่องการจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ไม่มีกองสาธารณสุขรับผิดชอบและไม่มีเครื่องมือที่ใช้ในระบบกำจัดขยะ กลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งหนึ่งกำจัดขยะโดยเพียงแต่นำไปทิ้งตามที่สาธารณะหรือโดยการเทกองรวมแล้วเผา ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องขยะมูลฝอย – ดี ข้อเสนอแนะจากการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคิดว่าปัญหาขยะเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องร่วมมือในการแก้ปัญหา และต้องให้ อบต. มาเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย โดยวางถังหรือถุงขยะไว้หน้าบ้าน อบต. ควรมีการเก็บรวบรวมขยะ 2 – 3 วัน/ครั้ง กลุ่มตัวอย่างยินดีจ่ายค่าธรรมเนียม 10 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ อบต. จัดโครงการฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ ควรสร้างเทคโนโลยีเตาเผาขยะในพื้นที่
พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา (2554)	พฤติกรรม การลดการเกิดขยะมูลฝอย – ระดับมาก เช่น ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการช่วยลดขยะ เลือกใช้ถุงพลาสติกใบใหญ่ ใส่สิ่งของใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ การคัดแยกแบบเตอรีเก่า โทรศัพท์มือถือ ก่อนทิ้งลงถังขยะ – ระดับน้อย การนำกลับมาใช้ใหม่ – ระดับมาก เช่น เก็บกล่องกระดาษและหนังสือพิมพ์ไว้ขายหรือนำกลับมาใช้ใหม่ เก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้มาใช้ใหม่ การคัดแยกขยะมูลฝอย – ระดับมาก เช่น คัดแยกขยะประเภทวัสดุพลาสติกก่อนทิ้งลงถังขยะ มีภาชนะรองรับขยะเปียกเสมอ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	5. การจัดการขยะมูลฝอย – ระดับมากที่สุด คือ การนำกลับมาใช้ใหม่ การลด การเกิดขยะมูลฝอย และการคัดแยกขยะมูลฝอย ตามลำดับ
นโยบาย	1. มีแผนดำเนินการเปลี่ยนถังขยะ 2. เตรียมพื้นที่รองรับหลุมฝังกลบขยะแห่งที่ 2 ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะ ประโยชน์ของ อบต.
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	จัดซื้อรถบรรทุกขยะขนาดเล็ก จ้างพนักงานขับรถ และพนักงานประจำรถเก็บ ขยะ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะให้แก่ประชาชน 2. ควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของแบตเตอรี่เก่าให้แก่ประชาชน รับทราบอย่างต่อเนื่อง 3. ควรจัดสถานที่รับซื้อขยะนำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่ 4. ควรศึกษาวิธีกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการ และจัดหาพื้นที่ทิ้งขยะ ของชุมชน เพื่อรองรับขยะจากชุมชนข้างเคียง เพื่อสร้างรายได้ให้กับ อบต.
การมีส่วนร่วมในการ จัดการมูลฝอยของ ประชาชนในเขต เทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง จังหวัด แพร่ (2554)	1. การลดปริมาณขยะ – กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นบางครั้งหรือนาน ๆ ที่ 2. การใช้ซ้ำ – กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง 3. การรีไซเคิล – กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง 4. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะที่ เทศบาลจัดขึ้น เช่น การประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในชุมชน การเสนอ ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะ เป็นต้น 5. ความคิดเห็นต่อปัจจัยจูงใจที่ทางเทศบาลจัดทำขึ้น ได้แก่ การจัดโครงการ รณรงค์คัดแยกขยะ และการรณรงค์นำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ มี ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน –เห็นด้วยมาก 6. ความคิดเห็นรวมต่อปัจจัยทางกายภาพในการจัดการขยะที่ทางเทศบาล จัดทำขึ้น ได้แก่ การจัดถังขยะแต่ละประเภท สถานที่ฝังกลบขยะ และการ ดำเนินงานของเทศบาล มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน - ปานกลาง 7. ความคิดเห็นรวมต่อปัจจัยอื่น ๆ ในการจัดการขยะ ได้แก่ เทศบาลแจ้ง ข่าวสารสม่ำเสมอ การเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจประเมินผล และร้องเรียนปัญหาขยะ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน - ปานกลาง
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	จัดโครงการ “รณรงค์คัดแยกขยะ” โครงการ “รณรงค์นำขยะมูลฝอยกลับมา ใช้ประโยชน์ใหม่” และ โครงการธนาคารขยะ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. เทศบาลควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมให้ประชาชนเห็น ความสำคัญของการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยเฉพาะการค้นหา สาเหตุของปัญหาขยะ และการดำเนินกิจกรรม

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. เทศบาลควรกระตุ้นให้ผู้นำชุมชน หรือ อสม. เป็นผู้จูงใจและช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดการขยะให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง 3. เทศบาลควรเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยจัดให้มีเวทีระดับชุมชน เพื่อให้มีการอภิปรายการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่เทศบาลเป็นที่เล็ง และอาศัยองค์ความรู้ จากองค์กรส่วนปกครองระดับท้องถิ่นอื่น ๆ ที่ประสบความสำเร็จแล้วมาเป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับชุมชนของตน 4. เทศบาลควรเริ่มส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการประเมินผลการทำงานกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย หรือระบบการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชนของตนเองก่อน 5. เทศบาลควรจัดให้มีถังขยะแบบแยกประเภทไว้อย่างเพียงพอ และทั่วถึงในทุกชุมชน
การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการกำจัด ขยะในตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัด ชลบุรี (2554)	1. การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะในภาพรวมทุกด้าน – ระดับน้อย 2. การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะในด้านสนับสนุนกิจกรรมกำจัดขยะ – ระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดเตรียมภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประจำบ้าน 3. การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะในด้านติดตามประเมินผลการกำจัดขยะ – ระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ การติดตามประเมินผลการจัดการขยะ 4. ประชากรเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกันทุกด้าน 5. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกัน โดยประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป จะมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะสูงกว่าทุกกลุ่ม 6. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกัน โดยประชากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า จะมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะสูงกว่าทุกกลุ่ม 7. ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน 8. เจ้าของบ้านกับผู้อยู่อาศัยมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกัน โดยเจ้าของบ้านมีส่วนร่วมมากกว่า
นโยบาย	อบต. ส่งเสริมแนวทางปฏิบัติของชุมชนปลอดขยะนี้ไปยังชุมชนอื่น ๆ ต่อไป
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. คัดเลือกชุมชนบ้านหนองเกตุให้เป็นชุมชนเป้าหมายดำเนินโครงการชุมชนปลอดขยะ โดยมี อบต. บ่อทอง และสถานีอนามัยบ้านปึกมินเป็นผู้รับผิดชอบในพื้นที่ 2. จัดประชุม ประชาชนคัดเลือกคณะกรรมการชุมชนปลอดขยะ จำนวน 7 คน ทำหน้าที่บริหารการคัดแยกขยะ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	3. อบต. สนับสนุนงบประมาณจัดหาถุงดำบรรจุขยะ และนำรถบรรทุกขยะไปเก็บขยะตามกำหนดเวลาที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสม
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการกำจัดขยะของ อบต. ให้มากขึ้น 3. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานการกำจัดขยะของ อบต.
ปัจจัยกำหนดปริมาณ ขยะมูลฝอยในประเทศ ไทย (2554)	พฤติกรรม 1. ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ และจำนวนประชากรในประเทศ สามารถอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ปริมาณขยะ ได้ถึง 95.99% ส่วนอีก 4.01% เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณา 2. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมีผลกระทบต่อปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศมากที่สุด เมื่อเทียบกับผลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศและจำนวนประชากรในประเทศ 3. ตัวแปรอิสระในข้อ 1 มีความสัมพันธ์กับปริมาณขยะมูลฝอยในทิศทางเดียวกัน
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทย คือ ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศและจำนวนประชากรในประเทศ แสดงว่าถ้าปัจจัยเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลง จะทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยภายในประเทศเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้และนำข้อมูลของปัจจัยต่าง ๆ ไปพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาถึงขยะมูลฝอยที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็นสำคัญประการแรก ให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้มีการนำขยะมูลฝอยหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ 3. ภาครัฐควรมีการรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้ประชาชนหรือหน่วยงานได้ตระหนักในการใช้หลัก 3Rs 4. ใช้เครื่องมือทางการเงิน โดยการให้กู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ สำหรับกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยมากกว่าในปีที่ผ่านมา 5. ควรมีการรวมกลุ่มกันของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ในรูปของสหกรณ์ เพื่อให้มีการนำขยะมูลฝอยมาใช้ให้เกิดประโยชน์
มูลค่าผลกระทบ สิ่งแวดล้อมจากมูลฝอย เทกองของเทศบาล พระนครศรีอยุธยา (2554)	ผลการศึกษา 1. ในปีเพาะปลูก 2551/2552 พื้นที่นาข้าวบริเวณใกล้เคียงเสียหายกว่า 363 ไร่ คิดเป็นมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้นประมาณ 3.2 ล้านบาท 2. ปี 2551 ปัญหาจากกลิ่น ควัน และความเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้ ตลอดจนจนความรำคาญอื่น ๆ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นมูลค่าความเสียหาย 2.4 ล้านบาท

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	3. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่ ไม่ยินดีรับหรือไม่สามารถประเมินค่าการชดเชยได้
กา ร จั ด ก า ร ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. เทศบาลพระนครศรีอยุธยาได้พยายามรณรงค์ในการลดปริมาณการเกิดมูลฝอยด้วยการส่งเสริมโครงการเสียดตามสาย เพื่อรณรงค์ในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง การจัดตั้งโครงการธนาคารขยะในชุมชนและโรงเรียน ฯลฯ แต่ก็ช่วยบรรเทาปัญหาได้เพียงส่วนน้อย 2. เทศบาลพระนครศรีอยุธยาไม่สามารถหาพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยแห่งใหม่ได้
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนทางสังคมที่เกิดขึ้นจากความล่าช้าในการจัดหาพื้นที่ทิ้งมูลฝอยแห่งใหม่ 2. เทศบาลต้องเร่งทำความเข้าใจและหาทางออกที่ยอมรับร่วมกันกับชุมชนอย่างเร่งด่วน เพื่อป้องกันปัญหาสังคมที่อาจรุนแรงขึ้น 3. การแก้ไขปัญหาและแนวทางการจัดการกับพื้นที่กำจัดมูลฝอย เบื้องต้นอาจเป็นการหาแนวทางการชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้น ในรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อลดปัญหามวลชน รวมถึงควรมีมวลชนสัมพันธ์ เช่น การประชุมรับฟังความคิดเห็นเป็นระยะ ๆ เพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม 4. ต้องกำหนดแนวทางการแก้ปัญหามูลฝอยอย่างเป็นระบบในระยะยาวที่ชัดเจน
รูปแบบการจัดการขยะ มูลฝอยที่เหมาะสมของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลตำบลกระจับ อำเภอบ้านโป่ง จังหวัด ราชบุรี (2554)	1. ประเภทและองค์ประกอบของขยะมูลฝอยในเทศบาลตำบลกระจับ 2 ช่วงวัน คือ ขยะมูลฝอยที่เกิดในวันหยุดและขยะมูลฝอยที่เกิดในวันธรรมดา พบว่า - สมบัติทางกายภาพแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ 37.5% มูลฝอยทั่วไป 26.7% และมูลฝอยที่รีไซเคิลได้ 35.8% - สมบัติทางเคมี พบว่า ค่าความชื้น 40.7% อัตราส่วน C/N ratio ของอินทรีย์วัตถุ 12.69/1 และปริมาณความร้อนไม่ต่ำกว่า 4,500 กิโลจูล/กิโลกรัม 2. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน พบว่า - ถึงขยะส่วนใหญ่เป็นถึงขยะรวมที่เทศบาลจัดหาไว้ให้ 65.5% - ส่วนใหญ่ส่งขยะให้เทศบาลไปจัดการ 68.85% - ไม่มีการคัดแยกขยะ 69.35% - ขยะมูลฝอยที่มีการคัดแยกที่สามารถนำไปจำหน่ายได้ 68.2% - ขยะอันตราย ครั้วเรือนมีการคัดแยกออกจากมูลฝอยทุกครั้ง 43% แต่สถานประกอบการไม่มีการคัดแยกขยะออกจากมูลฝอย 75.9% 3. ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะที่เหมาะสม 60.6% แต่ไม่เคยร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะที่เหมาะสม 58.4% 4. ถ้ามีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะที่เหมาะสม ประชาชนส่วนใหญ่ยินดีเข้าร่วม 72.8%

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	5. ประชาชนยังเห็นว่าการจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบัน ทั้งในครัวเรือน ชุมชน และเทศบาลยังไม่ดีนัก มีข้อบกพร่อง 59.2% ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมที่ผู้วิจัยนำเสนอมีสองรูปแบบ ดังนี้ - การจัดการขยะมูลฝอยโดยวิธีผสมผสาน ประกอบด้วย การคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดเพื่อนำบางส่วนไปใช้ซ้ำหรือนำไปรีไซเคิลและส่งเสริมการแปรรูปมูลฝอยที่ย่อยสลายได้โดยการทำปุ๋ยหมัก - การเผาแบบสมบูรณ์หรือการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล 2. การจัดทำกิจกรรม/โครงการการลด คัดแยกและนำกลับมาใช้ใหม่ นำไปรีไซเคิลหรือทำปุ๋ยหมัก โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่ประชาชนและสถานที่ประกอบการขนาดเล็ก เป็นกิจกรรม/โครงการที่ทางเทศบาลควรนำไปพิจารณาดำเนินการ 3. ควรมีการดำเนินการจัดการขยะอันตรายที่เหมาะสม 4. การเพิ่มองค์ความรู้และเพิ่มศักยภาพในด้านการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยการอบรม ศึกษาดูงาน ในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 5. สมบัติทางเคมีของขยะมูลฝอยเหมาะกับการกำจัดโดยการเผาแบบสมบูรณ์ แต่เทศบาลควรพิจารณาหลาย ๆ มิติ เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสำหรับวิธีการเผาแบบสมบูรณ์เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก และเจ้าหน้าที่ควบคุมต้องมีความรู้ ความชำนาญสูง รวมถึงการเผาขยะมูลฝอยอาจก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่น ก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ ก๊าซสาร Dioxins และ Furans
การบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยกรมมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลไร่ส้ม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี (2553)	1. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย มีการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอย มีการเก็บและขนขยะทุก 2 วัน การสร้างเครือข่ายคัดแยกขยะด้วยวิธีปากต่อปาก 2. ขาดจิตสำนึกในหน้าที่ที่ต้องมีการแยกประเภทขยะมูลฝอย 3. เลือกใช้เทคโนโลยีการจัดการขยะคือ ใช้เครื่องสับย่อยขยะเปียกและขยะแห้ง 4. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยและพหุติกรมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับ เพศ อายุ สถานภาพการเป็นสมาชิกเครือข่ายคัดแยกขยะ 5. ความพึงพอใจในการบริหารจัดการมากกว่า 80%
การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. เครื่องสับย่อยสลายขยะเปียกและขยะแห้ง
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. การพัฒนาการบริหารจัดการขยะควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกสร้างเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอและเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง 2. เรื่องเงินทุน ขาดการวางแผนในการจัดการระบบเงินทุนให้มีความคล่องตัว

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	3. สถานที่ตั้งเครื่องย่อยขยะอยู่ไกลจาก อบต. ไร่ส้ม 4. การสรรหาบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการเก็บขยะตามหมู่บ้าน และการจัดการย่อยสลายขยะขาดความชัดเจน 5. การจัดเก็บและขนขยะมูลฝอยมีการจัดเก็บไม่สม่ำเสมอและไม่ได้กำหนดเวลาในการเก็บและขนขยะให้ชัดเจน 6. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี 7. ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ เช่น รถเก็บขนขยะ ถังมือ รองเท้าบูท ผ้าปิดจมูกของพนักงาน
ความคิดเห็นของ ประชาชนและการมี ส่วนร่วมในการจัดการ สิ่งแวดล้อมของ เทศบาลตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี (2553)	พฤติกรรม 1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม – ปานกลาง 2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเทศบาลบริหารงานเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมอยู่ระดับ – ปานกลาง 3. ความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง – ปานกลาง 4. งบประมาณในการจัดการสิ่งแวดล้อม – ต่ำ 5. ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการเกี่ยวกับอากาศและขยะ – ปานกลาง 6. ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการน้ำและเสียง – ต่ำ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรมีการฝึกอบรมประชาชนให้มากขึ้น 2. ควรมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม 3. ควรจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในเทศบาลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 4. ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลในเรื่องสิ่งแวดล้อม ทั้งในด้านงบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม 5. เทศบาลควรมีมาตรการควบคุมสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมภายในชุมชน
การจัดการขยะของ ชุมชนในเขตเทศบาล ตำบลคูทอง อำเภอคูทอง จังหวัด สุพรรณบุรี (2553)	พฤติกรรม 1. ปริมาณขยะลดลงจากก่อนทำการศึกษาจาก 14 ตัน/วัน เหลือเพียง 12.4 ตัน/วัน 2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง 91% และเข้าร่วมการนำเศษอาหารเป็นอาหารสัตว์ 79% 3. ลดค่าอาหารสัตว์สำเร็จรูป 69%/เดือน 4. การนำขยะอินทรีย์หรือมูลสัตว์ไปทำปุ๋ยหมัก 59% 5. นำมูลสัตว์หรือขยะไปบำรุงต้นไม้ 65%
นโยบาย	จัดโครงการจัดการขยะ
การจัดการ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. จัดประชุมเผยแพร่โครงการและให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและประโยชน์ 2. ส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะจากต้นทาง
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรให้มีการดำเนินโครงการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง 2. ควรให้มีการดำเนินโครงการให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	3. รมรณรงค์ให้ความรู้เรื่องปัญหาขยะเปียกที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม 4. ประชาชนเสนอให้เทศบาลจัดหาถังขยะเปียกและถังขยะแห้งเพิ่มในแต่ละชุมชน 5. ประชาชนเสนอให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักเก็บรวบรวมเศษอาหารส่งแก่ครัวเรือนที่เลี้ยงสุกร 6. ประชาชนเสนอให้เทศบาลรับขยะรีไซเคิล โดยแลกขยะเป็นไข่ 7. ประชาชนเสนอให้เทศบาลจัดทำสติกเกอร์ “ครัวเรือนสะอาดคัดแยกขยะ” ติดไว้หน้าบ้านของผู้เข้าร่วมโครงการ
การจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลด่าน มะขามเตี้ย อำเภอด่าน มะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี (2553)	พฤติกรรม 1. ปัญหาด้านบุคลากร – ไม่เหมาะสม บุคลากรน้อยทำให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะไม่เต็มที่ 2. ปัญหาด้านอุปกรณ์เครื่องมือ มีรถขนขยะน้อย 3. จำนวนถังขยะน้อย ส่งผลให้ขยะหล่นนอกถัง 4. ปัญหาด้านการจัดเก็บขยะไม่ครอบคลุมพื้นที่และขาดความเหมาะสมในการจัดวางถังขยะ 5. ปัญหาด้านความถี่ในการจัดเก็บขยะน้อยเกินไป ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. เพิ่มรถขนขยะพร้อมบุคลากร 2. เพิ่มถังขยะชนิดมีฝาปิดและวางตามจุดต่าง ๆ ให้ครอบคลุม 3. เพิ่มจำนวนรอบการออกจัดเก็บให้มากขึ้น
การจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลลิซล อำเภอลิซล จังหวัด นครศรีธรรมราช (2553)	พฤติกรรม 1. การเก็บรวบรวมขยะ ประชาชนไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งจึงยากต่อการคัดแยก 2. การขนย้ายขยะไปศูนย์กำจัดขยะของจังหวัด อยู่ไกล 75 กม. ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย 3. การแปรสภาพ ยังไม่มีการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะและพนักงานเก็บขนขยะประจำรถบรรทุกขยะอัดท้ายคัดแยกมูลฝอยที่สามารถจำหน่ายได้ 4. ไม่มีสถานที่กำจัดขยะเป็นของตนเอง ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. ผู้วิจัยเสนอให้สร้างเตาเผาขยะไร้มลพิษใช้กำจัดขยะเอง ขนาด 15.3 x 25.6 x 19.6 ลบ. ม. ราคา 1.9 ล้านบาท สามารถกำจัดขยะมูลฝอยได้ 12 ตัน/วัน 2. มีนโยบายรับซื้อขยะจากประชาชน 3. จัดตั้งศูนย์จัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการฯ 4. เรงรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนให้รู้จักการคัดแยกขยะมูลฝอย 5. เนื่องจากในเขตเทศบาลมีตลาดสดด้วย ควรจัดตั้งโรงผลิตปุ๋ยหมักจากเศษขยะอินทรีย์

เรื่อง/ ปี พ.ศ.		ข้อสรุปจากผลการศึกษา
การบริหารจัดการขยะ มูลฝอยโดยชุมชนใน เขตเทศบาลตำบลลำ พญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม (2553)	พหุติกรรม	1. เทศบาลเก็บค่าบริการเก็บขยะครบครัวละ 20 บาทต่อเดือน และประชาชนคิดว่าได้เสียภาษีให้กับเทศบาลไปแล้ว เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยต้องเป็นหน้าที่ของเทศบาล 2. เทศบาลจัดรถมาเก็บขยะทุกวัน ไปทิ้งที่บ่อขยะและทำการเผาโดยมีการคัดแยกก่อน 3. ขยะที่เก็บมาจะไปกองไว้ที่ดินเปล่าของเทศบาลที่เป็นบ่อขยะ โดยจะกองรวมกัน ซึ่งส่งกลิ่นเหม็นพอสมควร 4. เทศบาลไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 5. ผู้นำชุมชนไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการจัดการขยะ 6. ถังเก็บขยะเป็นถังขยะแบบรวม ไม่มีถังเก็บแบบแยกประเภทขยะ
	นโยบาย	1. จัดทำโครงการคัดแยกขยะมูลฝอยและประชุมชี้แจงให้ความรู้แก่ประชาชนให้เข้าใจถึงวิธีการแยกขยะมูลฝอย 2. ส่งเสริมให้ประชาชนภายในหมู่บ้านเก็บขยะรีไซเคิลไว้จำหน่ายโดยจะมีพ่อค้ารับซื้อของเก่ามารับซื้อขยะรีไซเคิลในแต่ละชุมชน
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. เทศบาลควรสร้างเตาเผาขยะขนาดเล็กโดยเทศบาลลงทุนเองและบริหารจัดการเองทุกขั้นตอน 2. รมรงค์ให้ประชาชนลดการเกิดขยะจากแหล่งกำเนิดและนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ 3. เทศบาลต้องให้ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย ปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่ช่วยกันรักษาความสะอาด โดยอาจจะมีโครงการประกวดชุมชนนำอยู่ขึ้นภายในเขตเทศบาลอย่างต่อเนื่อง
การประเมินผล โครงการบริหารจัดการ ขยะมูลฝอยของ องค์การบริหารส่วน ตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัด ลำปาง (2553)	พหุติกรรม	1. ด้านบริบท - ความพอใจของประชาชนต่อโครงการ – มาก - ความพอใจต่อสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำลายขยะมูลฝอยของโครงการ – มาก - ผู้บริหารสนับสนุน – มาก 2. ด้านปัจจัยนำเข้า - ความเหมาะสมของคณะกรรมการดำเนินโครงการ – อยู่ในระดับปานกลาง - การประชาสัมพันธ์โครงการ หัวหน้าครัวเรือนเห็นว่าอยู่ในระดับมาก เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด แต่พนักงานเก็บขยะเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3. ด้านกระบวนการ 3.1 การวางแผนดำเนินโครงการ – อยู่ในระดับปานกลาง 3.2 ความพอใจต่อการเก็บขยะมูลฝอยที่ตกเรี่ยราดตามถนนของเจ้าหน้าที่ - ประชาชน – มาก

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	- เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ - น้อย - ผู้รับจ้างเก็บขยะ - ปานกลาง 4. ด้านผลผลิต 4.1 ประชาชนพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ - มากที่สุด 4.2 การเข้าร่วมโครงการของประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประเมินว่าดังนี้ - หัวหน้าครัวเรือน - มากที่สุด - เจ้าหน้าที่โครงการ - มาก - พนักงานเก็บขยะ - ปานกลาง
นโยบาย	กำหนดให้มีการจัดการในรูปแบบของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด
การจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ให้มีระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนแบบครบวงจร
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรจัดให้มีการแนะนำหรือให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการแยกขยะกับชาวบ้านก่อนนำไปทิ้ง 2. เทศบาลควรจัดซื้อถังขยะเพิ่มเติมให้กับแต่ละหมู่บ้านและถังขยะควรเป็นไปตามประเภทของขยะที่คัดแยกประเภท 3. ควรเพิ่มถุงขยะในแต่ละหมู่บ้านและควรกำหนดจุดที่ทำกาทิ้งขยะให้ชัดเจน 4. คณะกรรมการหมู่บ้านควรกำชับให้พนักงานเก็บขยะให้เก็บขยะให้หมดทั้งขยะที่อยู่ในถังและขยะที่อยู่นอกถัง
การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านขยะมูลฝอยเขตเทศบาลเมืองลำสามแก้ว ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี (2553)	พหุติกรม 1. ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถจำหน่ายได้ ไม่ทิ้งรวมกับมูลฝอยอื่น 2. ขยะมูลฝอยประเภทถุงพลาสติก เศษอาหาร ขยะอันตรายต่าง ๆ จะทิ้งในถังขยะชุมชนและบ้านเรือนของตนเอง 3. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าถังรองรับขยะที่เทศบาลจัดไว้ให้เพียงพอต่อการใช้งาน ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกับเทศบาล 2. พัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตลอดเวลา 3. ด้านการบริหารจัดการขยะ ควรดำเนินงานตามแบบแผนปฏิบัติงานอย่างจริงจังและเคร่งครัดตลอดเวลา 4. ควรมีการจัดการขยะมูลฝอย จัดหารูปแบบหรือแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยนอกเหนือจากปัจจุบันที่เป็นแบบฝังกลบ เช่น จัดตั้งธนาคารขยะให้แก่ประชาชน จัดทำเตาเผาขยะไร้ควันหรือมลพิษ การทำปุ๋ยอินทรีย์จากขยะสด เพื่อส่งเสริมการเกษตร

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
การศึกษาแนวทางการ บริหารจัดการขยะมูล ฝอยโดยชุมชน องค์การบริหารส่วน ตำบลวังทับไทร อำเภอ สากเหล็ก จังหวัดพิจิตร (2553)	1. ประชาชนกำจัดขยะในครัวเรือนโดยการเผา 83% และคิดว่าการคัดแยกขยะเป็นหน้าที่ของ อบต. ดำเนินการเอง คิดแต่เพียงว่าทำอย่างไรให้ขยะออกพ้นไปจากบ้านตนเอง 2. การจัดการขยะพลาสติดยังไม่ถูกต้อง ส่วนใหญ่เผา 43% ส่วนการจัดการขยะประเภทอื่นเหมาะสมดีแล้ว 3. การจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 5R เพื่อลดปริมาณขยะประชาชนมีความรู้ – ดี 4. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการรีไซเคิล – น้อย 5. ประชาชนไม่เคยคัดแยกขยะเลย 47%
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ต้องรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะอย่างถูกหลักสุขาภิบาล 2. พลาสติกควรจัดการด้วยการขาย ดังนั้นต้องอบรมเพิ่มความรู้การคัดแยกขยะให้ประชาชนอย่างต่อเนื่อง 3. ประชาชนมีความยินดีเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการนำขยะมูลฝอยมาใช้ใหม่ และต้องการให้ อบต. จัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอย 4. ต้องมีการรณรงค์สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ประชาชนได้คัดแยกขยะจากบ้านเรือนให้มากที่สุด 5. ประสานเจ้าหน้าที่เกษตรเข้ามาให้ความรู้ด้านการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ 6. ประสานพลังงานจังหวัดมาอบรมการใช้มูลสัตว์ในถังหมักก๊าซชีวภาพ เพื่อให้ได้แก๊สทุ้งต้ม
เงื่อนไขการลงทุน สำหรับการกำจัดมูล ฝอยชุมชน (2553)	1. การคัดเลือกเทคโนโลยีที่สามารถใช้ในการกำจัดขยะมูลฝอยที่ผลิตพลังงานได้และได้เทคโนโลยีที่ผ่านการคัดเลือก คือ เทคโนโลยีระบบเตาเผาขยะและเทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงจากขยะมูลฝอย 2. หากเลือกที่จะลงทุนในเทคโนโลยีเตาเผาขยะมูลฝอยควรจะใช้แบบตะกรับ (Moving Grate) หรือหากเลือกลงทุนในเทคโนโลยีการเปลี่ยนขยะเป็นเชื้อเพลิง ควรใช้เป็นแบบกระบวนการทางชีวภาพ - กล จะมีความเหมาะสมกับศูนย์กำจัดขยะมากที่สุด 3. ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พบว่าทั้ง 2 เทคโนโลยีให้ผลกระทบไม่แตกต่างกัน เนื่องจากเป็นผลกระทบจากการเผาไหม้เหมือนกัน 4. ด้านเศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการลงทุนและรายได้จากการลงทุน พบว่าเทคโนโลยีเตาเผาขยะมีความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์โดยให้ผลตอบแทนคุ้มค่ามากที่สุด 5. ศักยภาพด้านการเงิน พบว่าหากองค์กรมีข้อจำกัดในเงินลงทุน ควรจะลงทุนในเทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงจากขยะมูลฝอย ซึ่งใช้เงินลงทุนไม่มาก แต่ให้ผลตอบแทนที่ดีเหมือนกัน
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. หากมีข้อจำกัดในด้านพื้นที่ เทคโนโลยีระบบเตาเผาขยะแบบตะกรับจะเหมาะสมในการลงทุนเพราะเหมาะกับสถานที่ที่มีพื้นที่จำกัด เนื่องจากสามารถลดน้ำหนักและปริมาตรมูลฝอยได้มาก โดยไม่ต้องนำไปฝังกลบและสามารถเผาขยะได้เลยโดยไม่ต้องคัดแยก

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. การจัดการขยะเบื้องต้น เนื่องจากปัจจุบันศูนย์กำจัดขยะมีโรงงานคัดแยกขยะอยู่แล้ว แต่หยุดดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม คือ เทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงจากขยะโดยใช้กระบวนการทางชีวภาพ-กล เพราะเทคโนโลยีนี้ต้องมีระบบการจัดการขยะเบื้องต้นเพื่อการลดขนาด บดตัด และคัดแยกก่อน และยังช่วยประหยัดเงินลงทุนในการก่อสร้างโรงคัดแยกอีกด้วย 3. ตามการคาดการณ์การเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอยชุมชนในอัตราร้อยละ 7 แสดงว่าควรจะมีระบบการกำจัดขยะที่สามารถรองรับขยะได้ในปริมาณมากที่สุด ดังนั้น เทคโนโลยีที่เหมาะสมที่สุด คือ ควรจะลงทุนในเทคโนโลยีระบบเตาเผาแบบตะกรับ เนื่องจากสามารถก่อสร้างให้มีความสามารถในการเผาทำลายได้ถึง 1,200 ตัน/วัน
การประเมิน ประสิทธิภาพการ จัดการขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553)	พฤติกรรม 1. การจัดการขั้นพื้นฐานในเรื่องการกักเก็บและเก็บขน – ดี 2. มีปัญหาในการกำจัดเนื่องจากขาดพื้นที่ฝังกลบเป็นของตนเองและเป็นการกำจัดแบบเทกองกลางแจ้ง 3. ด้านการจัดการเทศบาลแบ่งเส้นทางเก็บขนเป็น 5 เส้นทาง ดำเนินการเวลา 02.00–11.30 น. การเก็บขนส่วนใหญ่เป็นแบบ Curb side ไม่มีการคัดแยกมูลฝอย 4. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมรณรงค์เรื่องการคัดแยกขยะและดำเนินการแบบครบวงจรเพียง 1 ชุมชน และขนส่งไปกำจัดแบบเทกองกลางแจ้ง 5. ขาดประสิทธิภาพในด้านการวางแผนของเทศบาลเมืองท่าข้าม 6. ขาดงบประมาณสำหรับการเดินระบบอย่างพอเพียงและยังขาดการทำงานประสานกันกับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. ต้องดำเนินการส่งเสริมการคัดแยกขยะที่แหล่งกำเนิดโดยเฉพาะเขตพื้นที่ตลาดสดและพานิชยกรรม 2. การเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการมูลฝอย ต้องใช้หลักการของโครงการจัดการมูลฝอยโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาดัดสนใจเลือกวิธีการดำเนินการจัดการมูลฝอยในชุมชน 3. จัดทำแผนปฏิบัติการที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างเทศบาลและชุมชน
ความคิดเห็นของ ประชาชนในการ จัดการขยะในเขต ชุมชนเทศบาล ตำบล ขามเรียง อำเภอกันทร วิชัย จังหวัด มหาสารคาม (2553)	พฤติกรรม 1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ การจัดการขยะมูลฝอย การเก็บขนขยะมูลฝอย และการรวบรวมขยะมูลฝอย 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการขยะโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นในการจัดการขยะโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรจัดพื้นที่สำหรับการทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วนเพื่อป้องกันข้อเรียกร้องที่อาจส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน 2. ควรจัดหาถังขยะหรือภาชนะสำหรับทิ้งขยะตามพื้นที่ต่าง ๆ 3. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแยกขยะเปียก ขยะแห้ง 4. ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบออกให้ข้อมูลแนะนำกับประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 5. ควรมีการขนย้ายและจัดเก็บต้องมีการบริหารจัดการให้เหมาะสม 6. ควรสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของขยะมูลฝอย 7. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 8. ควรใช้งบประมาณในการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากที่สุด
การจัดการขยะมูลฝอย ภายในครัวเรือนของ ประชาชนในเทศบาล ตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัด เชียงราย (2552)	พหุติกรรม 1. เก็บรวบรวมขยะภายในครัวเรือนทุกประเภทลงในถุงขยะ 2. ขยะเปียกภายในครัวเรือนส่วนใหญ่จะนำไปใส่ถุงพลาสติกสีดำให้เทศบาลไปกำจัด 3. ขยะแห้งในครัวเรือนจะเก็บรวบรวมลงในถังขยะทั้งหมด 4. ขยะอันตรายจะแยกวัสดุของขยะแล้วบรรจุถุงดำเก็บรวบรวมให้เทศบาลกำจัด 5. แต่ละครัวเรือนจะนำขยะเหลือใช้ประเภทขวดหรือเศษแก้วไปขาย 6. ขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วจะนำไปขาย 7. แต่ละครัวเรือนเคยนำขยะมูลฝอยประเภทพลาสติกกลับมาใช้ใหม่และประเภทย่อยสลายได้ไปกำจัดด้วยวิธีการเผา ไม่เคยนำขยะไปกำจัดด้วยวิธีฝังกลบ 8. ประชาชนคิดว่าเทศบาลตำบลป่าแฉะมีส่วนบริหารจัดการและลดปริมาณขยะภายในครัวเรือน 9. ประชาชนไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์และส่งเสริมการลดปริมาณขยะหรืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของทั้งภาครัฐและเอกชน
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. เทศบาลควรจัดเก็บขยะมูลฝอยทุก ๆ วัน 2. ควรมีถังขยะไว้หน้าบ้านทุกหลังและแยกประเภทด้วย 3. ควรเพิ่มจำนวนครั้งในการเก็บขยะในแต่ละสัปดาห์มากขึ้น 4. ควรให้พนักงานเก็บขยะมาเก็บตรงเวลาและสม่ำเสมอ 5. รณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อนนำมาทิ้ง 6. ควรตั้งธนาคารขยะประจำหมู่บ้าน 7. ควรเพิ่มจำนวนรถเก็บขยะ 8. พนักงานเก็บค่าธรรมเนียมควรพูดจาให้สุภาพมากขึ้นกว่านี้

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	9. พนักงานเก็บขยะเมื่อเก็บขยะแล้วควรปิดฝาถังให้เหมือนเดิมและควรขังน้ำหนักขยะแต่ละถุงแล้วบันทึกลงในสมุดเพื่อคำนวณค่าใช้จ่ายและเก็บเป็นสถิติเพื่อติดตามผลการรณรงค์ 10. ควรมีรางวัลบ้านตัวอย่าง บ้านดีเด่นในการคัดแยกขยะ 11. ควรเริ่มปลูกฝังการจัดการขยะกับเด็กนักเรียนในโรงเรียนด้วยเพื่อนำมาปฏิบัติที่บ้าน
การจัดการขยะโดย ความร่วมมือของชุมชน องค์การบริหารส่วน ตำบลแม่ น้ำ คู้ อำเภอลวก แดง จังหวัด ระยอง (2552)	1. ด้านการวางแผน 1) กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อจัดบริการรักษาความสะอาดในการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลและเพื่อปรับปรุงการบริการให้เกิดประสิทธิภาพ 2) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบแก่เจ้าหน้าที่ตามกำหนดเวลาการปฏิบัติงาน 3) มีวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณอย่างเหมาะสม 2. ด้านการปฏิบัติ ได้แก่ การลดปริมาณการเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การเก็บขนขยะ และการกำจัดขยะโดยการฝังกลบ มีการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานและวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และการวางแผนเพื่อหาวิธีการกำจัดขยะที่ถูกหลักวิชาการไว้รองรับในอนาคต
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	<u>ปัญหาและอุปสรรค</u> 1. การกำหนดวัตถุประสงค์ยังขาดความชัดเจนและขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชน 2. บุคลากรมีไม่เพียงพอต่อภารกิจ 3. อุปกรณ์มีเพียงพอแต่ไม่มีสำรองในกรณีฉุกเฉินและงบประมาณยังมีอยู่จำกัด 4. การปฏิบัติงานที่ผ่านมายังไม่ทำให้ลดปริมาณการเกิดขยะได้ 5. ประชาชนยังไม่เข้าใจวิธีการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง 6. การกำจัดขยะโดยการฝังกลบในปัจจุบันเป็นการกำจัดที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกระบวนการ 2. จัดตั้งธนาคารขยะชุมชน มีการคัดแยกขยะ และนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ย 3. สนับสนุนการฝึกอบรมให้ความรู้ และการศึกษาดูงาน 4. ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกการลดการเกิดขยะ 5. ให้ท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการรับซื้อขยะ ตลอดจนจัดหาสถานที่สำหรับเก็บขยะที่ผ่านการคัดแยกแล้ว 6. ประสานงานเรื่องการจำหน่ายเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมจากผู้รับซื้อ 7. มีถังขยะแยกประเภทออกจากกันชัดเจนและจัดเก็บขยะไม่ให้มีขยะตกค้าง 8. จัดหาสถานที่และวิธีการกำจัดขยะอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.		ข้อสรุปจากผลการศึกษา
การบริหารจัดการขยะ มูลฝอยของเทศบาล เมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (2552)	พฤติกรรม	1. การวางแผนการจัดการขยะไม่ครอบคลุมปัญหาทุกด้าน ไม่ได้มีการปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง 2. ด้านการดำเนินงาน มีปัญหาตั้งแต่การจัดเก็บขยะมูลฝอยจนถึงการกำจัดปลายทาง 3. ด้านการตรวจสอบน้อยทำให้ขยะมูลฝอยสะสมเพิ่มขึ้นและมีการลักลอบทิ้งขยะสารพิษ รวมทั้งประชาชนมีส่วนร่วมน้อย 4. การปรับปรุงแก้ไข ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและไม่ครบวงจร เนื่องจากขาดผู้มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเป็นนโยบายและแนวทางการวางแผน 2. ต้องกำกับดูแลการจัดเก็บขยะมูลฝอยในแต่ละวันให้เหลือตกค้างน้อยที่สุด 3. ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันในการตรวจสอบ เพื่อนำปัญหาหรือข้อมูลที่แต่ละฝ่ายได้มาศึกษาวิเคราะห์ร่วมกัน 4. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข 5. ประชุมร่วมกันทุกภาคส่วนในแต่ละเดือน เพื่อติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหาขยะ
การศึกษาพฤติกรรม และความคิดเห็นการ จัดการขยะของ ประชาชนในพื้นที่เกาะ มุกด์ จังหวัดตรัง (2552)	พฤติกรรม	1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ – สูง 2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการณรงค์เรื่องการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง – สูง 3. มีเจตคติและความตระหนัก – สูง 4. พฤติกรรมการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง – ปานกลาง 5. การจัดการปัญหาขยะอย่างยั่งยืน พบว่าทุกคนควรให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา เช่น ทิ้งขยะลงถัง คัดแยกขยะก่อนทิ้ง 6. กลุ่มตัวอย่างมีถึงขยะภายในบริเวณบ้าน 90%
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ต้องการให้หน่วยงานท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการขยะ เช่น อบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกในการคัดแยกขยะและจัดการขยะอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง 2. ต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ธนาคารขยะ และโรงปุ๋ยหมักอินทรีย์ 3. จัดหาเจ้าหน้าที่จัดเก็บและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี
การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการกำจัด ขยะในเทศบาล ตำบลสตึก อำเภอ สตึก จังหวัดบุรีรัมย์ (2552)	พฤติกรรม	1. มีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา – ปานกลาง 2. มีส่วนร่วมวางแผนแก้ไขปัญหา – ปานกลาง 3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน – ปานกลาง 4. มีส่วนร่วมติดตามผลและประเมินผล – ปานกลาง
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนด้านการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องถูกวิธี 2. ควรแบ่งเวลาการจัดเก็บขยะตามระยะเวลาที่เหมาะสม 3. เพิ่มสถานที่รองรับขยะมูลฝอยในชุมชนให้มากขึ้น

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	4. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้สึกถึงความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชนตนเองให้มากขึ้น
การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและการตอบรับการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการขยะในชุมชนแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี (2552)	1. ผู้นำชุมชนมีความรู้ ทักษะ การสำนึก/ปฏิบัติ ทักษะ และการตอบรับการใช้ระบบ GIS เพื่อการจัดการขยะ ภายหลังจากการประชุมวิจัยเชิงปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการประชุมเชิงวิจัยปฏิบัติการ 2. ระยะทางจัดเก็บขยะมูลฝอยสั้นกว่าเดิม 14.319 กม./สัปดาห์ หรือ 99.372 กม/ปี 3. ประหยัดพลังงานเชื้อเพลิงได้ประมาณ 1.911 ลิตร/สัปดาห์ หรือ 99.372 ลิตร/ปี 4. การใช้โปรแกรม GIS หาจุดวางถังขยะที่เหมาะสม พบว่าครัวเรือนในพื้นที่มีการวางถังขยะที่เหมาะสม 473 ครัวเรือน 5. กลุ่มเป้าหมายให้การตอบรับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
นโยบาย	1. ใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ 2. เพิ่มศักยภาพของผู้นำชุมชนในเขตตำบลแหลมผักเบี้ยเพื่อการจัดการขยะในชุมชน
การ จัด การ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการขยะมูลฝอยในเขตตำบลแหลมผักเบี้ย คือ สำนักงานปลัด โดยมีเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยวิ่งในเส้นทางประจำ
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรศึกษาเพิ่มเติมเรื่อง การพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ เช่น การจัดการน้ำเสีย เป็นต้น 2. ควรศึกษาบทบาทของภาครัฐและเอกชนเพิ่มเติมว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้วยหรือไม่ 3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและลงมืออย่างจริงจังต่อการจัดการขยะ 4. การวางแผนการจัดการขยะต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมในการผลิตขยะ การทิ้งขยะ การได้รับความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ศึกษาประกอบการวางแผนด้วย 5. ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ของโปรแกรม GIS ต้องนำไปทดสอบกับสภาพพื้นที่จริงก่อนนำไปใช้เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 6. ควรศึกษาการใช้ระบบ GIS กับพื้นที่ที่มีโครงข่ายถนนที่ซับซ้อนและพื้นที่ที่มีความยุ่งยากในการจัดเก็บขยะมูลฝอยและจุดวางถังขยะ เพราะจะคุ้มค่ากับการลงทุนในการซื้อระบบ GIS และการเรียนรู้เพิ่มเติมในการใช้ระบบ 7. กลุ่มผู้ปฏิบัติงานเรื่องการจัดเก็บขยะควรเรียนรู้เรื่องระบบ GIS เพิ่มเติมพร้อมเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์ห้อย่างง่ายแบบทำมือ (Manual)

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
พฤติกรรมจัดการ ขยะติดเชื้อของ เจ้าหน้าที่ใน โรงพยาบาลนครปฐม (2552)	พฤติกรรม	1. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะติดเชื้อ – ปานกลาง 2. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมจัดการขยะติดเชื้อ คือ ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับขยะติดเชื้อ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะติดเชื้อและทัศนคติในการจัดการขยะติดเชื้อทั้ง 5 ปัจจัย ก่อให้เกิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
	การจั ด การ ของหน่วยงา ที่เกี่ยวข้อง	ปัญหาและอุปสรรค 1. เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการจัดการขยะติดเชื้อ 2. ขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการจัดการขยะติดเชื้อ 3. การไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นและมองว่าปัญหาขยะติดเชื้อไม่ใช่เรื่องของตนเองแต่เป็นเรื่องของทางโรงพยาบาลที่จะต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหา
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับเจ้าหน้าที่ด้วยวิธีฝึกอบรม โดยการจัดวิทยากรที่มีความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงมาให้ความรู้ 2. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะเสียงตามสายในโรงพยาบาล หนังสือเวียน หัวหน้ากลุ่มงานต่าง ๆ 3. ติดตามการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
การบริหารจัดการขยะ มูลฝอยของเทศบาล เมืองวารินชำราบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี (2551)	พฤติกรรม	1. ด้านการวางแผน – มาก 2. การจัดการองค์กร – มาก 3. การจัดการบุคลากร – มาก 4. การนำเทคโนโลยีมาใช้จัดการขยะ – มาก 5. ด้านงบประมาณ – มาก
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและบริหารจัดการ 2. กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน 3. จำนวนคนต่อพื้นที่รับผิดชอบไม่เพียงพอและไม่เหมาะสม 4. เครื่องมือไม่เพียงพอ 5. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะไม่มีความเหมาะสม 6. จัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ 7. ฝึกอบรมและพัฒนาทักษะบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสม
การประเมินการ จัดการขยะในครัวเรือน ของเทศบาลตำบลกะตุ้ อำเภอ กะตุ้ จังหวัด ภูเก็ต (2551)	พฤติกรรม	1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ – ปานกลาง 2. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ – ปานกลาง 3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ถังขยะ รถขนขยะ ช่วงเวลาเก็บขยะ – ปานกลาง
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรประชาสัมพันธ์/จัดกิจกรรมรณรงค์จัดการขยะ 2. จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บขยะให้ครอบคลุมพื้นที่

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
		กำหนดเวลาจัดเก็บขยะที่แน่นอนและจัดเก็บอย่างต่อเนื่องทุกวันไม่เว้นวันหยุด จัดบริเวณที่ตั้งถังขยะให้สะอาดและเป็นระเบียบ ควรแยกถังขยะตามประเภทขยะ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ จำนวนรถขนขยะและจำนวนถังขยะ
การจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบล โนนสัง	พฤติกรรม	การจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการจัดการบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร และด้านเทคโนโลยี
อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู (2551)	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	ด้านการวางแผน ควรมีการจัดประชุมเพื่อวางแผนแก้ปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ด้านการจัดการองค์กร กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสม ด้านการจัดบุคลากร จ่ายเงินเดือนและสวัสดิการที่เหมาะสม ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ด้านเทคโนโลยี จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์การจัดการขยะที่มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน ด้านรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ควรมีวิธีการจัดเก็บขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและเป็นระบบ มีรถขนขยะเพียงพอ มีวิธีกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ
การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดการขยะของ องค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2551)	พฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอย – ดี อบต. เก็บค่าจัดการขยะ 10 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่แทบจะไม่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและวางแผน ชุดหลุมทำปุ๋ยหมักจากขยะเปียกที่มีอยู่มากในพื้นที่ สร้างอาสาสมัครอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดชุมชนรักท้องถิ่น การเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย – ปานกลาง
	นโยบาย	จัดโครงการคัดแยกขยะ
การ จัด ก าร ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	การ จัด ก าร	ขอความร่วมมือจากชุมชนภายใน อบต. บ้านกาศ ในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	ปรับปรุงโครงสร้างชุมชนในรูปของอาสาสมัคร โดยให้หมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ควรมีการตั้งกองทุนเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อม โดยการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์มากขึ้น เพิ่มความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย และให้ตระหนักว่าผู้ก่อให้เกิดขยะ จะต้องรับผิดชอบต่อขยะ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
		4. จัดเตรียมแผนโครงการเกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างต่อเนื่อง ทั้งระยะสั้นและยาว
การส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอย	พฤติกรรม	1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะในเรื่องการคัดแยกขยะ – ดีมาก 2. มีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งทุกครั้ง – ดีมาก 3. ตักเตือนเจ้าหน้าที่ที่เก็บขยะมูลฝอย เมื่อพบว่าปฏิบัติงานไม่เรียบร้อย – ดีมาก
กรณีศึกษา เทศบาลตำบลตระการพิชผล อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร (2551)	นโยบาย	พัฒนาปรับเปลี่ยนสภาพที่เป็นอยู่ของชุมชนในเขตเทศบาลให้กลายเป็นชุมชนที่น่าอยู่ มีความสะอาด ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนมีความตระหนักและรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมร่วมกับเทศบาลเพื่อแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะต้องบริหารจัดการแบบองค์รวม โดยต้องร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดจนประสานงานและร่วมมือกันกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการ 2. ประชาชนจะต้องมีการเปลี่ยนทัศนคติเพื่อมองว่าปัญหาขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคน 3. ส่งเสริมให้ประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยจากต้นกำเนิด แล้วนำส่วนที่คัดแยกไปขาย 4. ณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่บุคลากรและประชาชน ให้ทราบถึงปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย
การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการจัดการขยะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาล ประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี (2551)	พฤติกรรม	1. ประสิทธิภาพการเรียนรู้ จากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการจัดการขยะที่สร้างขึ้น พบว่า ก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 2. ปริมาณขยะภายหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง แล้วนำมาผ่านกระบวนการธนาคารขยะ ระยะเวลา 5 สัปดาห์ สามารถลดขยะรีไซเคิลลงได้จำนวน 73.7 กก.
	การจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	โรงเรียนอนุบาลประจันตคาม ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง และการจัดการส่วนใหญ่ส่งให้เทศบาลกำจัดจึงนำข้อมูลมาสังเคราะห์และดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โครงสร้างประกอบด้วยเนื้อหาการจัดการขยะผ่านกระบวนการผลิตสื่อ เอกสารสิ่งพิมพ์ ไปสเตอร์ เกมการคัดขยะ ธนาคารขยะ และแบบทดสอบการเรียนรู้ ผ่านการยอมรับ 5 ด้าน คือ ความตรง ความเชื่อมั่น ความยากง่าย อำนาจจำแนกและความเป็นปรนัย โดยกลุ่มที่ใช้ทดสอบเครื่องมือในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน และนำมาสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจำนวน 41 คน
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ปริมาณขยะตอนเช้าและตอนบ่ายแตกต่างกัน ควรเพิ่มการตรวจวัดปริมาณขยะช่วงเช้า เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงปริมาณขยะและทราบถึงประเภทของขยะที่ชัดเจนมากขึ้น

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. กิจกรรมรณรงค์การขยะได้ดำเนินการเพียง 5 สัปดาห์ เห็นได้ว่าปริมาณขยะรีไซเคิลลดลงได้ระดับหนึ่ง ควรเพิ่มระยะเวลาการวิจัยเพื่อตรวจสอบช่วงฤดูที่เป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยกขยะในการเตรียมขยะเข้าสู่ระบบ 3. เนื้อหาความรู้อาจไม่ครอบคลุมเนื้อหาการจัดการขยะทั้งหมด โดยเฉพาะการนำไปกำจัดด้วยวิธีต่าง ๆ ถ้าปรับปรุงเนื้อหาให้มีความครอบคลุมขยะประเภทอื่น ๆ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพการลดปริมาณขยะโดยรวมมากยิ่งขึ้น 4. การเตรียมขยะรีไซเคิลเข้าสู่ระบบรณรงค์การขยะ นักเรียนไปสัมผัสขยะทำให้ปนเปื้อนเชื้อโรคได้ ควรเพิ่มขั้นตอนล้างมือที่ถูกต้องให้กับนักเรียนด้วย
โครงการจัดการมูลฝอยจากตลาดสดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา (2551)	ผลการศึกษา การจัดการมูลฝอยจากตลาดสด โดยให้มีการคัดแยกมูลฝอยเพื่อใช้ประโยชน์และการทำปุ๋ยหมัก วิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมของการลงทุน ณ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 อายุโครงการ 20 ปี พบว่า 1. คุ่มค่าต่อการลงทุนในทางเศรษฐศาสตร์ 2. โครงการให้ผลตอบแทนสุทธิที่เป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 1.3 ล้านบาท 3. อัตราส่วนประโยชน์ต่อต้นทุน เท่ากับ 1.23 4. อัตราผลตอบแทนภายใน เท่ากับ 35% 5. การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการด้วยการเปลี่ยนข้อสมมุติของตัวแปร ในกรณีราคาของเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ค่าไฟฟ้าและน้ำประปา และค่าจ้างแรงงาน เพิ่มขึ้น 10% เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้นพร้อม ๆ กัน พบว่า โครงการยังมีความเหมาะสมต่อการลงทุนเช่นเดิม
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ทางเลือกที่จะช่วยให้การจัดการมูลฝอยของเทศบาลพระนครศรีอยุธยามีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ การนำมูลฝอยจากตลาดสดมาคัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่และทำปุ๋ยหมักเพื่อจำหน่าย 2. ส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ผลิตและใช้ปุ๋ยหมักจากมูลฝอยที่ผลิตได้ภายในครัวเรือน 3. ให้ความรู้เพิ่มเติมแก่ประชาชนในการผลิตปุ๋ยหมักจากมูลฝอยอินทรีย์ 4. ควรดำเนินการโครงการควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ประชาชนลดการทิ้งมูลฝอย เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้ซ้ำ การคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง
การจัดการขยะด้วยการมีส่วนร่วมของคนเก็บขยะในเขตเมืองของประเทศไทย (เก็บข้อมูลจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา กรุงเทพฯ ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบูรณ์)	1. ทำความสะอาดขยะบางประเภท 2. คัดแยกขยะ – ดีมาก 3. จัดหมวดหมู่ขยะ – ดีมาก 4. รายได้ – ต่ำ 5. จำนวนคนเก็บขยะเพิ่มขึ้น 6. การแย่งชิงสมาชิกของร้านรับซื้อของเก่า 7. กลุ่มคนเก็บขยะรายเล็กและปานกลาง ให้ความร่วมมือและต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ แต่รายใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
(2550) ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ไม่มีการรวมกลุ่มชัดเจน 2. การจัดการขยะโดยชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมของคนเก็บขยะทางหน่วยงานภาครัฐและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องควรให้คำปรึกษาและร่วมพิจารณาอย่างรอบคอบ
การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการ จัดการขยะมูลฝอย ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนในเขต ตำบลนาดี อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (2550)	พฤติกรรม 1. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องขยะมูลฝอย – สูง 2. การจัดการปัญหาขยะมูลฝอยของประชาชน – ปานกลาง 3. ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอย – ปานกลาง 4. การรวบรวมขยะ – สูง 5. การกำจัดขยะ – ปานกลาง 6. การขนส่งขยะ – ปานกลาง 7. การรณรงค์และการสร้างจิตสำนึก – ปานกลาง 8. ประชาชนที่แตกต่างกันด้านอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตตำบลนาดี เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม มีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความรู้เรื่องขยะมูลฝอยและมีความคิดเห็นต่อการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
นโยบาย	1. พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาดี 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. รถเก็บขยะไม่เก็บขยะตามเวลาที่กำหนดทำให้มีขยะตกค้างและปัญหาน้ำเสียจากรถขยะ 2. การประมูลการเก็บขยะขอให้โปร่งใส 3. ควรมีการแยกขยะ 4. เพิ่มพนักงานทำความสะอาด 5. ปรับปรุงรถขนขยะให้มีสภาพสมบูรณ์ 6. เน้นการนำขยะที่สามารถใช้ได้กลับมาใช้ใหม่ 7. เพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความร่วมมือของประชาชน
การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดการขยะ กรณีศึกษา เทศบาล นครระยอง (2550)	พฤติกรรม 1. ประชาชนมีส่วนร่วมด้านการรับรู้รับทราบ ร่วมสนับสนุน ร่วมปฏิบัติ – ระดับมาก 2. ประชาชนมีส่วนร่วมคิดร่วมวางแผนและร่วมติดตามประเมินผล – ปานกลาง 3. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะอินทรีย์สามารถนำไปทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์และปุ๋ยหมักได้ 4. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์และพลังงานจังหวัดระยอง 5. ประชาชนมีทัศนคติที่ดีและการยอมรับต่อโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์และพลังงาน
นโยบาย	โครงการลดปริมาณมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (Source Reduction)

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
การจัดการ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. การคัดแยกขยะรีไซเคิล 2. การคัดแยกขยะอินทรีย์ 3. การคัดแยกขยะทั่วไป 4. สร้างโรงงานผลิตปุ๋ยอินทรีย์และพลังงาน
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรเก็บขยะอินทรีย์ทุกวันเนื่องจากเป็นขยะย่อยสลายเร็ว มีกลิ่นเหม็น หากไม่ดำเนินการอาจทำให้ประชาชนเบื่อหน่าย และไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม 2. เทศบาลควรจัดอบรมให้ความรู้การจัดการขยะให้มากขึ้น 3. เข้าไปสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะในระดับชุมชนให้มากขึ้น 4. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะให้ทั่วถึง 5. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้มากขึ้น 6. ทำป้ายเตือนให้ประชาชนทิ้งขยะให้ลงถังขยะ 7. ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ควรดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง
การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดการขยะในตลาดสด เทศบาลนครขอนแก่น (2550)	พฤติกรรม 1. ให้ความสำคัญกับการลดปริมาณขยะ – ปานกลาง 2. การนำขยะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ – ปานกลาง 3. ผู้ประกอบการและประชาชนเข้าใจได้ดีถึงวิธีการแยกขยะออกเป็นประเภท และการนำน้ำมันทอดซ้ำไปทำไบโอดีเซลล์ 4. การนำขยะไปทำปุ๋ยชีวภาพและการกำจัดขยะมีพิษ ผู้ประกอบการและประชาชนไม่ได้ให้ความสำคัญและไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าที่ควร 5. ไม่ให้ความสำคัญกับขยะที่มีการบรรจุหีบห่อหลาย ๆ ชั้น รวมถึงขยะที่ย่อยสลายยาก นโยบาย 1. โครงการถังข้าวหมูพื้นฟูชีวิต 2. ไบโอดีเซลล์ทรัพยากรรีไซเคิล 3. ขยะพิษแลกแต้ม 4. ขยะแลกข้าวสาร 5. รมรณรงค์การทำความสะอาดเมืองขอนแก่น ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. ต้องให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการทำปุ๋ยชีวภาพและขยะมีพิษ ให้กับประชาชนเพิ่มมากยิ่งขึ้น 2. รมรณรงค์และส่งเสริมให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุย่อยสลายยากในชีวิตประจำวัน 3. หาวิธีเพิ่มมูลค่าขยะ
การศึกษาการจัดการ ขยะระดับชุมชนในเขต เทศบาลนครขอนแก่น (2550)	พฤติกรรม 1. ชุมชนมีการคัดแยกขยะไว้ขาย 83.25% 2. ขยะอินทรีย์ถูกทิ้งมากที่สุด 79.52% และยังมี การทิ้งขยะรีไซเคิลและขยะพิษปะปนด้วย 3. ชุมชนส่วนใหญ่เลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะ 91% 4. แยกขยะแบบขายได้และขายไม่ได้ 61.22% 5. ขยะรีไซเคิลให้ร้านรับซื้อของเก่า 89.84% ประเภทพลาสติกมีการขายถึง 60.09%

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
		6. การใช้ประโยชน์จากขยะอินทรีย์น้อยมาก 7. การจัดการขยะพิษ เก็บไว้บ้าน 78.89% บางส่วนนำไปแลกแด้มที่เทศบาล
นโยบาย		เทศบาลจัดกิจกรรมส่งเสริมการลดและคัดแยกขยะ
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง		1. ส่งเสริมให้ประชาชนลดการสร้างขยะและมีการคัดแยกขยะนำไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด 2. โครงการทรัพยากรชีวิตวัยรีไซเคิล 3. โครงการขยะพิษแลกแด้ม 4. นำขยะมีค่าไปแลกข้าวสาร 5. โครงการถังข้าวหมูพื้นฟูชีวิต 6. โครงการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนแบบครบวงจร
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา		1. ควรกำหนดเป็นนโยบายเชิงรุก และเพิ่มการสร้างความเข้าใจในขยะประเภทอินทรีย์ ขยะพิษและขยะทั่วไปมากขึ้น 2. ควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะให้มากขึ้น 3. ลักษณะชุมชนกับการจัดการขยะมีความแตกต่างกันในด้านกิจกรรมค่อนข้างน้อย จึงควรทำการศึกษาเชิงปฏิบัติการ 4. ขยะอินทรีย์ ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าจะนำไปเลี้ยงสัตว์ ควรนำเสนอองค์ความรู้เพื่อทำปุ๋ยหมักเพิ่มอีกด้าน
ความคิดเห็นของ ประชาชนเกี่ยวกับ ปัญหาในการจัดการ ขยะแบบมีส่วนร่วม ของเขตเทศบาลตำบล	พหุติกรม	ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการขยะ 4 อันดับแรก คือ 1. การร่วมจัดการขยะของเทศบาล 2. การใช้ภาชนะรองรับขยะ 3. การร่วมกำจัดแด้มลงวัน 4. จัดหาสถานที่ทิ้งขยะที่ห่างไกลชุมชนและมีมาตรฐาน
ข้อแธ อำเภอมือง จังหวัดแพร่ (2550)	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรจัดให้มีถังขยะเพิ่มและมีฝาปิด 2. ควรจัดให้มีถังขยะแยกขยะเปียก ขยะแห้ง 3. ให้รถขยะมาเก็บขยะทุกวัน 4. ควรจัดให้มีฐานรองถังขยะที่สูง เพื่อป้องกันสัตว์มาคุ้ยเขี่ย 5. ควรมีการปรับเวลาการเก็บขยะ
ความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการ จัดการขยะแบบมีส่วน ร่วมในเขตเทศบาล ตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัด ยโสธร (2550)	พหุติกรม	1. ด้านการบริหารและการวางแผน – มากที่สุด 2. ด้านการจัดการบุคลากรที่เหมาะสม – มาก 3. ด้านงบประมาณ – ปานกลาง 4. ความเพียงพอของอุปกรณ์และยานพาหนะ – ปานกลาง 5. การมีส่วนร่วมของประชาชนและคณะกรรมการชุมชนที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน - ปานกลาง 6. ภาพรวมข้อคำถามในส่วนของประชาชน – ปานกลาง
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยให้เป็นหมวดหมู่หรือประเภทเดียวกัน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. รณรงค์ให้ประชาชนทุกคนมีจิตสำนึกถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ไม่ใช่เป็นหน้าที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง 3. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการบริหารจัดการขยะทุกภาคส่วนร่วมกับผู้บริหารเทศบาลหรือผ่านทางคณะกรรมการชุมชน 4. มีการประชาสัมพันธ์ การให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการบริหารจัดการอย่างโปร่งใสและให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารโดยทั่วถึง
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะกรณีศึกษา เทศบาลตำบลเมืองแกนพัฒนาอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ (2550)	พฤติกรรม 1. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างถูกต้องและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในระดับปานกลาง 2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชนคือ อายุ และการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน 3. ปัจจัยด้าน เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน อาชีพ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในเรื่องขยะและการจัดการขยะ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของประชาชน การจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 1. ประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวประจำชุมชนเรื่องข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะและการจัดการขยะ 2. ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครประจำชุมชนเข้าไปทำความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะกับประชาชนโดยตรง ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. ควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดการขยะในชุมชน 2. สนับสนุนให้มีการนำเศษผักและผลไม้จากบ้านเรือนมาทำเป็นปุ๋ยหมัก 3. สร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเกิดความร่วมมือร่วมใจในการคัดแยกขยะ โดยการจัดถังขยะให้เพียงพอและทั่วถึง
ผลการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะแก่นักเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนนครมา กาญจนบุรี บริหารธุรกิจ จังหวัดกาญจนบุรี (2550)	ผลการศึกษา การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง การถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า 1. การถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะมีความเหมาะสมในระดับมากโดยมีกิจกรรม เช่น การละลายพฤติกรรม การคัดแยกขยะ การประเมินราคาขยะ สาธิตการทำปุ๋ยหมัก 2. กลุ่มตัวอย่างสามารถทำแบบทดสอบภายหลังการถ่ายทอดความรู้การจัดการขยะได้คะแนนสูงกว่าก่อนการถ่ายทอดความรู้ แสดงว่า การถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มขึ้น 3. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะ - มีระดับความเหมาะสมมาก 4. ระยะเวลาที่ใช้ทั้งในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะ (1 วัน) - ปานกลาง ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจกับสื่อในรูปแบบโปรแกรมสำเร็จรูป เช่น ภาพจากสถานที่จริง ภาพเคลื่อนไหวเกี่ยวกับขยะที่ใช้ประกอบการบรรยาย ดังนั้นควรมีการใช้สื่อที่เหมาะสมในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบ เพื่อกระตุ้นและดึงดูดความสนใจ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
แบบจำลองการจัดการขยะในพื้นที่ นันทนาการทางธรรมชาติ กรณีอุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการศึกษาช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี พ.ศ. 2548 และ 2549	2. ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างถูกต้อง ดังนั้นโรงเรียนควรเชิญผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ มาให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้นอกเหนือจากชั้นเรียน 1. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชอบถังขยะแบบแยกประเภท 2. แบบจำลองการจัดการขยะที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและได้รับการยอมรับได้จากผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ว่าดีและเป็นประโยชน์ต่อการคัดแยกขยะ 3. การประเมินการใช้งานจากนักท่องเที่ยว 91% เห็นว่าสื่อโปสเตอร์กับแผ่นพับมีประโยชน์ต่อการจัดการขยะ และ 77% มีพฤติกรรมคัดแยกขยะถูกต้องคิดเป็น 4. จากการนำแบบจำลองไปใช้เพื่อแก้ปัญหาขยะปี 2549 แล้วเปรียบเทียบกับปี 2548 พบว่าการคัดแยกขยะถูกต้องเพิ่มขึ้น 6.36% และพบว่านักท่องเที่ยวมีความรู้เฉลี่ย 80.3% มีคะแนนด้านทัศนคติ 81.9% ด้านตอบโต้ 78.1% และมีพฤติกรรมคัดแยกขยะถูกต้อง 50.7%
(2550)	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. ไม่สามารถให้ความรู้ได้อย่างทั่วถึงเพราะช่วงสงกรานต์มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากและนักท่องเที่ยว 43% ยังเห็นว่าการแยกขยะก่อนทิ้งเป็นเรื่องยุ่งยากเสียเวลา 2. ควรติดสื่อโปสเตอร์ให้ดูเป็นกิจจะลักษณะ มิฉะนั้นจะกลายเป็นมลพิษทางทัศนียภาพให้แก่นักท่องเที่ยว 3. สื่อแผ่นพับควรนำไปแจกที่ป้อมเก็บเงินค่าธรรมเนียมเข้าอุทยานฯ 4. จัดระบบถังขยะเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการคัดแยกขยะและสภาพขยะของอุทยาน 5. เมื่อนำระบบถังขยะแยกประเภทมาใช้งานในอุทยานฯ ควรคำนึงถึงการออกแบบถังขยะให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมด้วย 6. ต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบอย่างเป็นทางการสำหรับมาตรการห้ามนำภาชนะโฟมเข้าสู่เขตอุทยานฯ
การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนตำบลท่าวัง ตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (2550)	1. พฤติกรรมการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย - ปฏิบัติทุกครั้ง คือ การรวบรวมขยะมูลฝอยใส่ในถังขยะหรือถุงขยะก่อนนำไปทิ้ง - กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก - พฤติกรรมการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา / ความสัมพันธ์ในครัวเรือน / ด้านรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ (วิทยุ โทรทัศน์) / ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย / ด้านการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของสมาชิกในครัวเรือน / ด้านความคิดเห็นต่อสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนและด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. พฤติกรรมด้านการคัดแยกขยะ - ปฏิบัติทุกครั้ง คือ การแยกขยะเปียกและขยะแห้งออกจากกันก่อนทิ้งลงถังขยะหรือถุงพลาสติก- พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระดับเหมาะสมมาก- พฤติกรรมด้านการคัดแยกขยะมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา /อายุ / ด้านรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ (ประชาสัมพันธ์) / ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย / ด้านการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของสมาชิกในครัวเรือน / ด้านความคิดเห็นต่อสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน / ด้านบทบาทหัวหน้าครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน และด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชน 3. พฤติกรรมการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ - ปฏิบัติทุกครั้ง คือ คัดแยกวัสดุ / สิ่งของที่ขายได้เพื่อนำไปขายหรือแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของอื่น- พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระดับเหมาะสมปานกลาง- พฤติกรรมการนำขยะมาใช้ประโยชน์ใหม่ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา / ด้านรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ (เพื่อนบ้าน สมาชิกในครัวเรือน) / ด้านการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของสมาชิกในครัวเรือน / ด้านความคิดเห็นต่อสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน / ด้านบทบาทหัวหน้าครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน และด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชน 4. พฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอย - วิธีที่ไม่ปฏิบัติ คือ นำขยะไปทิ้งในถังขยะท้องถิ่น และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เผาขยะในที่โล่งแจ้ง- พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ระดับเหมาะสมมาก- พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่พฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับเพศ / ความสัมพันธ์ในครัวเรือน / ด้านรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ (วิทยุโทรทัศน์) / ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และด้านบทบาทหัวหน้าครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน 5. ภาพรวมพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย - มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา / อายุ / ด้านรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อ (วิทยุโทรทัศน์) / ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย / ด้านการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของสมาชิกในครัวเรือน / ด้านความคิดเห็นต่อสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน/ ด้านบทบาทหัวหน้าครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน และด้านความสัมพันธ์ของคนในชุมชน 6. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอย - สมาชิกในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการรวบรวมขยะมูลฝอยใส่ในถุงพลาสติกหรือถังขยะมากที่สุด

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	7. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอย – ระดับดีมาก
	8. เพศชายและเพศหญิงมีพฤติกรรมการจัดการขยะในด้านการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศหญิงจะมีระดับการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมมากกว่าเพศชาย
	9. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าจะมีระดับการจัดการขยะที่เหมาะสมมากกว่า
	10. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับอายุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่มีอายุมากขึ้นจะมีระดับความเหมาะสมในการจัดการขยะในภาพรวมและการคัดแยกขยะน้อยลง
	11. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัวดีขึ้น จะมีระดับการจัดการขยะที่ดีขึ้นด้วย
	12. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับสื่อวิทยุโทรทัศน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่ได้รับข่าวสารจากทางวิทยุโทรทัศน์จะมีระดับการจัดการขยะที่เหมาะสมมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับข่าวสาร ทั้งในด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะ และโดยภาพรวมของการจัดการขยะมูลฝอย
	13. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับข่าวสารที่ได้รับจากผู้นำชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่ได้รับข่าวสารจากผู้นำชุมชนจะมีระดับการจัดการขยะที่เหมาะสมมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับข่าวสาร ในด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
	14. การรับรู้ข่าวสารจากหอกระจายข่าวของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งในภาพรวม และการเก็บรวบรวม การคัดแยก และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์
	15. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับข่าวสารที่ได้รับจากสื่อประชาสัมพันธ์และการณรงค์ของทางรัฐบาลอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับข่าวสารจากสื่อประชาสัมพันธ์และการณรงค์ของทางรัฐบาลจะมีระดับความเหมาะสมมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับข่าวสาร ในด้านการคัดแยกขยะ
	16. การรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้านไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะในภาพรวม
	17. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับข่าวสารที่ได้รับจากสมาชิกในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับข่าวสารจากสมาชิกในครัวเรือนจะมีระดับการจัดการขยะเหมาะสมมากกว่า ในด้านการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์
	18. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้เกี่ยวกับ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	การจัดการขยะมูลฝอย จะทำให้พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น 19. พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของสมาชิกในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญ โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมาก จะมีพฤติกรรมปฏิบัติในด้านการเก็บรวบรวมขยะ การคัดแยกขยะการนำขยะมาใช้ประโยชน์ และการจัดการขยะโดยรวมจะดีขึ้นด้วย 20. บทบาทหัวหน้าครัวเรือนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ โดยเมื่อหัวหน้าครัวเรือนมีบทบาทในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ทำให้พฤติกรรมจัดการขยะของผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น 21. บทบาทผู้นำชุมชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ 22. ความสัมพันธ์ของหัวหน้าครัวเรือนต่อคนในชุมชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมจัดการขยะโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อคนในสังคมมีความสัมพันธ์อันดี จะทำให้พฤติกรรมจัดการขยะของผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นด้วย 23. พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสัมพันธ์ของคนในชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับความสัมพันธ์ต่อคนในชุมชนของผู้ให้ข้อมูล โดยเมื่อผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับคนในชุมชนมาก พฤติกรรมจัดการขยะ ในด้านการรวบรวมขยะ การคัดแยกขยะ และการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ และการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมก็จะดีขึ้นด้วย
การ จัด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	จัดโครงการจัดเก็บขยะมูลฝอยในเขตชุมชน ตำบลท่าวังตาล ประจำปี 2550 ระหว่างเดือน ต.ค. 49 – ก.ย. 50 โดยดำเนินการ ดังนี้ 1. แจกเหมาผู้ประกอบการจัดเก็บขยะมูลฝอยตามบ้านเรือนประชาชน ทั้ง 13 หมู่บ้าน พร้อมทั้งชี้แจง หน้าที่ เส้นทางจัดการเก็บ และวันเวลา2. แจกเหมาจัดทำถุงขยะเพื่อจำหน่ายแก่ประชาชน ในราคาถุงละ 7 บาท3. แจกเหมาจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ4. ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายของหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน ในเรื่องการจัดเก็บขยะ5. ติดตามประเมินผลทุกเดือน
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนทางหอกระจายข่าวให้มากขึ้น2. ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะในครัวเรือน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายในช่วงเย็น หรือช่วงกลางวัน และรณรงค์ต่อเนื่องอย่างจริงจัง3. ควรจัดโครงการรับซื้อขยะรีไซเคิล และกำหนดวันเวลาที่แน่นอน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
ความรู้ ทักษะในการ พุทธิกรรม จัดการมูลฝอยของ ประชาชนใน อำเภอป่า พะยอม จังหวัดพัทลุง (2550)	4. ควรมีบัญญัติ หรือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการเผาขยะในที่โล่งแจ้ง 1. ระดับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอย - อายุ และระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 - สถานภาพของครอบครัว รายได้รวมของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 2. ระดับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย - เพศ / อายุ/ สถานภาพในครอบครัว/ระดับการศึกษา/ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน / อาชีพ/ รายได้ของครอบครัว / การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 3. พฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย - อาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 - การจัดการขยะมูลฝอย - ส่วนใหญ่มีทัศนคติทางบวก 4. การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย- มีทัศนคติระดับปานกลาง 5. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย -พฤติกรรมพึงประสงค์ระดับมากในเรื่องการจัดการขยะ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยเฉพาะขยะอันตราย 2. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่างๆในชุมชน 3. ส่งเสริมการนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยหมัก หรือน้ำหมักชีวภาพ 4. หน่วยงานท้องถิ่นควรได้รับการฝึกอบรมวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสร้างแผนการจัดการที่เป็นรูปธรรม 5. ควรจัดทำช่องทิ้งขยะแบบแยกประเภท และวางถังขยะให้ทั่วถึงและเพียงพอ 6. หน่วยงานภาครัฐควรสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนว่าจะนำขยะที่คัดแยกประเภทแล้วไปกำจัดด้วยวิธีที่เหมาะสม 7. ควรจัดตั้งธนาคารขยะ 8. เพิ่มบทลงโทษและมาตรการ ลงโทษที่เข้มงวดมากขึ้น 9. ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอย ผลกระทบ และแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง
รูปแบบการจัดการขยะ พุทธิกรรม มูลฝอยของประชาชน ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลวังงาม จังหวัดอุดรธานี	1. วิธีการทิ้งขยะของประชาชน- ทิ้งลงถังขยะของ อบต. มากที่สุด รองลงมาเผาขยะด้วยตัวเองในพื้นที่บริเวณบ้าน / ใส่ถุงนำไปทิ้งนอกพื้นที่ / ฝังกลบ และ ทิ้งตามริมทางที่มีกองขยะ และทิ้งในสวนหรือบริเวณบ้าน ตามลำดับ 2. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยที่ต้องพึ่งพา เจ้าหน้าที่ของ อบต. เข้ามาเก็บขยะมูลฝอย

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
(2550)	3. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าจุดวางถังขยะรองรับขยะมูลฝอยในชุมชนมีความเหมาะสม 4. ความตระหนักในปัญหาการจัดการขยะในชุมชน – ระดับมาก 5. ประชาชนมีความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย – ระดับดีมาก 6. แนวโน้มปริมาณขยะมูลฝอย ตั้งแต่ ค.ศ. 2549 - เม.ย. 2550 - มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยปริมาณขยะเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2,710.71 กก./วัน ในเดือน ก.พ. 2550 7. ขยะที่พบส่วนใหญ่เป็นขยะมูลฝอยจากครัวเรือน เช่น เศษพลาสติก เศษกระดาษ กล่องโฟม กิ่งไม้ เป็นต้น 8. การจัดการขยะมูลฝอย – ปฏิบัติบ่อย ในหัวข้อ นำขยะเปียกมาเผาใส่ถุงพลาสติกและมัดให้เรียบร้อยและทิ้งลงถังขยะ / เก็บรวบรวม ขวด แก้ว กระจก หนังสือนิตยสารเพื่อนำไปขายหรือทำประโยชน์อื่น / แยกขยะอันตราย เช่น ขวดสเปรย์ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ ออกจากขยะประเภทอื่น 9. ความคิดเห็นของประชาชน – จำนวนถังขยะไม่เพียงพอ จึงต้องการเพิ่ม/ ต้องการถุงสีดาบรรจุขยะ / ต้องการถังขยะที่มีขนาดใหญ่กว่าเดิม และต้องการถังขยะแบบแยกประเภท และมีฝาปิดมิดชิด 10. ถังปูนซีเมนต์ที่ อบต. มอบให้สำหรับกำจัดขยะด้วยตนเองด้วยการทำปุ๋ยหมัก แต่พบว่า ประชาชนนำมาใช้โดยผิดวัตถุประสงค์ เช่น นำมาปลูกต้นไม้
นโยบาย	มีแผนการกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่ โครงการแก้ไขปัญหาคัดแยกขยะ / โครงการทำปุ๋ยหมักจากขยะมูลฝอย / การบริหารจัดการเก็บขยะ / การบริหารการจัดการการเก็บขยะมูลฝอย / การจัดซื้อถังรองรับขยะมูลฝอยในชุมชน และ กองทุนขยะมูลฝอยรีไซเคิล
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. อบต. ควรประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้ถุงพลาสติก 2. อบต. ควรมีนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ชัดเจน 3. อบต. ควรจัดเก็บขยะอย่างชัดเจน และเร่งด่วน ไม่ให้ขยะตกค้าง
การจัดการขยะ อันตรายกรณีศึกษา แบตเตอรี่โทรศัพท์ มือ ถือที่ใช้แล้วใน กรุงเทพมหานคร (2550)	1. ผู้ใช้มือถือส่วนใหญ่ทราบว่าแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพเป็นขยะอันตราย 2. ผู้ใช้มือถือส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพ สามารถนำกลับไปรีไซเคิลใช้ใหม่ได้ 3. ผู้ใช้มือถือส่วนใหญ่คิดว่าแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพ ไม่สามารถนำขายต่อได้ 4. ผู้ใช้มือถือส่วนใหญ่ไม่นำแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพ ทิ้งลงถังขยะทั่วไป 5. ผู้ใช้มือถือบางคนฝากทิ้งแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพกับผู้ขายโทรศัพท์ 6. ร้านค้าโทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่รับฝากทิ้งแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพ 7. ร้านค้าโทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่คิดว่าแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพไม่ควรทิ้งลงถังขยะ 8. ร้านค้าโทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีผู้มาติดต่อขอซื้อแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพจากร้านเลย

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	9. ร้านค้าโทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่แจ้งข้อมูลเกี่ยวกับแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพกับผู้ซื้อโทรศัพท์ 10. ร้านค้าโทรศัพท์มือถือส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีการซื้อขายแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพในตลาด ในราคาเฉลี่ย 175 บาท/กก. 11. ผู้รับกำจัดแบตเตอรี่มือถือมีความสนใจในการนำแบตเตอรี่กลับเข้าสู่วงจรการนำกลับมาใช้ โดยไม่คิดค่าบริการกำจัด
นโยบาย	1. ผู้ให้บริการมือถือต่าง ๆ ได้แก่ ดีแทค /ทรู มูฟ/ ฮัทซ์ /เจย์มาร์ท โอโมบาย / และเอไอเอส ไม่มีนโยบายรับซื้อแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพ แต่มีนโยบายรับไปทำลาย โดยเตรียมใส่กล่องแบตเตอรี่และรวบรวมไปยังสำนักงานใหญ่ 2. บริษัทสำนักงานใหญ่ จะขนส่งแบตเตอรี่ไปกำจัดยังศูนย์บำบัด ซึ่งเป็นโรงงานประเภท 101 105 และ 106 3. ศูนย์กำจัดจะนำไปกำจัดที่บริษัทแม่ เช่น ประเทศเบลเยียม และไม่คิดค่ากำจัด แต่มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าขนส่งเท่านั้น
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรสร้างแรงจูงใจในการทิ้งแบตเตอรี่มือถือที่เสื่อมสภาพให้ถูกวิธี เช่น มอบส่วนลดในการซื้อแบตเตอรี่ใหม่ 2. ควรระบุวันหมดอายุของแบตเตอรี่มือถือ 3. รัฐควรสนับสนุนการนำแบตเตอรี่กลับมาใช้ ร่วมกับการมีจิตสำนึกของภาคเอกชน
ความรู้และความเข้าใจเรื่องการค้าแยกขยะมูลฝอยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตจตุจักร (2550)	1. ระดับความรู้และความเข้าใจเรื่องการค้าแยกขยะมูลฝอย - กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนบ้านลาดพร้าวและโรงเรียนประชานิเวศน์ - ระดับปานกลาง - กลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนวัดเสมียนนารี โรงเรียนวัดเทวสุนทร โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภช และโรงเรียนเสนานิคม - ระดับน้อย 2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม - โรงเรียนวัดเสมียนนารี โรงเรียนวัดเทวสุนทร โรงเรียนเสนานิคมและโรงเรียนประชานิเวศน์ - อยู่ในระดับน้อย - โรงเรียนบ้านลาดพร้าวและโรงเรียนรัตนโกสินทร์ - อยู่ในระดับปานกลาง 3. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยทั้ง 6 โรงเรียน อยู่ในระดับน้อย 4. เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพมารดา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมและการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และความเข้าใจเรื่องการค้าแยกขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5. อายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัวและอาชีพของบิดา ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องการค้าแยกขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยให้มีความต่อเนื่อง โดยจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะการปฏิบัติให้แก่นักเรียน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. ควรสนับสนุนให้โรงเรียนสังกัดกรุงเทพฯ ทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยเชิญวิทยากรมาฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้นักเรียนเข้าใจเพิ่มมากขึ้น 3. ควรติดตั้งป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยภายในโรงเรียนพร้อมทั้งจัดหาถังขยะแยกประเภทมาใช้ในโรงเรียนเพื่อปลูกจิตสำนึกที่ดีให้แก่นักเรียน 4. ควรนำโปรแกรมสิ่งแวดล้อมศึกษาเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอยมาใช้อบรมให้กับนักเรียนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ความเข้าใจเรื่องของการคัดแยกขยะมูลฝอย 5. ควรทำการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของนักเรียนและประชาชนในชุมชนที่อยู่ใกล้กับโรงเรียนทุกโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดตั้งโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการคัดแยกขยะมูลฝอยและการลดปริมาณขยะมูลฝอย
พฤติกรรมจัดการ ขยะมูลฝอยใน ครัวเรือนของแม่บ้าน กรณีศึกษา: แม่บ้าน เขตเทศบาลตำบลบาง ปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ (2550)	1. พฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน – ปานกลาง 2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือนอย่างมีนัยสำคัญ เรียงตามลำดับความสำคัญ 5 ตัวแปร ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอย ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน เขตที่อยู่อาศัย และจำนวนถังขยะในครัวเรือน 3. ทั้ง 5 ตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนและสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนได้ร้อยละ 22.2 4. ปัญหาและอุปสรรค พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ 68.2% มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ จำนวนภาชนะที่รองรับขยะมูลฝอยในครัวเรือนไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ภาชนะขยะรองรับขยะมูลฝอยในครัวเรือนไม่มีฝาปิด ความสกปรกและเหม็นจากการรั่วไหลของขยะมูลฝอย และกลิ่นที่มาจากขยะมูลฝอย ตามลำดับ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. กลุ่มตัวอย่างต้องการความช่วยเหลือจากเทศบาลตำบลบางปูให้เข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและให้เจ้าหน้าที่บริการเก็บขนขยะมูลฝอยให้เป็นไปอย่างจริงจังและต่อเนื่อง 2. ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์หรือให้ความรู้อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ 3. ต้องการให้มีการนำโครงการพิเศษต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มาเผยแพร่แก่ประชาชน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
นิสิตนักศึกษา เจ้าหน้าที่/บุคลากร รวมทั้งผู้ประกอบการ ร้านค้าที่อยู่ภายใน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯ (2549)	พฤติกรรม นโยบาย การจั ด ก า ร ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1. กลุ่มตัวอย่างมีความรู้การจัดการขยะ – ระดับปานกลาง 2. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะ – ระดับต่ำ 3. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย - ปานกลาง จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการลดและแยกขยะมูลฝอยที่มหาวิทยาลัย 1. จัดให้มีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยเพื่อแยกประเภทขยะมูลฝอยออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ขยะเปียกและขยะแห้ง 2. เก็บขนและขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดโดยใช้รถยนต์บรรทุกขยะแบบอัดท้าย ข้อเสนอแนะ 1. ควรให้ความสำคัญในการสร้างและปลูกฝังทัศนคติที่ดี ที่ถูกต้องและเหมาะสม มากกว่าการมุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 2. การจัดการขยะมูลฝอยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์กรฯควรใช้หลักการลดปริมาณขยะมูลฝอยเป็นสำคัญ 3. ภาชนะรองรับแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย 4 ประเภท 4. ควรมีมาตรการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงการเก็บข้อมูลปริมาณและองค์ประกอบขยะมูลฝอยในวันที่มีฝน
ทางเลือกในการจัดการ ขยะมูลฝอยของ นักท่องเที่ยวในอุทยาน แห่งชาติภูกระดึง (2549)	พฤติกรรม	1. กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัญหาขยะมูลฝอย – ต่ำ 2. กลุ่มตัวอย่างเคยรับรู้ปัญหาขยะมูลฝอยในเขตอุทยาน – ต่ำ 3. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะ – ต่ำ 4. กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมจัดการขยะสาธารณะอยู่ในระดับต่ำ เช่น เมื่อพบขยะตามทางเดินจะเดินผ่านไป 5. สถานภาพสมรสและการให้ความสำคัญต่อปัญหาขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับทางเลือก 6. เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน รวมทั้งปัจจัยเชิงคุณลักษณะในการจัดการขยะมูลฝอยไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติ 7. จำนวนถังขยะและที่ตั้งของถังขยะ เป็นคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดโดยมีมูลค่าเพิ่มในรูปราคาแฝง 15.44 บาท/คน/คืน 8. วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นคุณลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอันดับ 2 มีราคาแฝง 3.15 บาท/คน/คืน การจั ด ก า ร 1. เพิ่มจำนวนถังขยะบริเวณศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บริเวณหน้าผา และกระจายตามเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ข้อเสนอแนะ 1. ควรกำจัดขยะมูลฝอยโดยการทำปุ๋ยหมักและเผาโดยใช้เตาเผาขยะ 2. ควรเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดการขยะมูลฝอยกับนักท่องเที่ยว 10 บาท/คน/คืน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็เห็นด้วย

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
รูปแบบการจัดการขยะ โดยความร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนในเขตบริการ โรงเรียนบ้านนาหนูน อำเภอท่าวังผา จังหวัด น่าน (2549)	พฤติกรรม 1. เกิดผลดีต่อโรงเรียน มีความสะอาด สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ของสังคมในเขตและนอกเขตบริการ 2. เกิดผลดีต่อนักเรียน มีความสามัคคี มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ มีสุขนิสัยดี ความรับผิดชอบสูง 3. เกิดผลดีต่อครู มีการทำงานเป็นทีม เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มาศึกษาดูงาน 4. เกิดผลดีต่อชุมชน ชุมชนตระหนักต่อการแก้ไขปัญหาขยะและเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการวิจัย ชุมชนสะอาดเรียบร้อย นโยบาย การจัดการขยะโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตบริการโรงเรียนบ้านนาหนูน การจั ด การ ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง 1. ทีมวิจัยมีรูปแบบการจัดการขยะโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและนำไปบูรณาการในแผนการเรียนการสอนทุกสาระการเรียนรู้ แล้วนำไปดำเนินการในรูปของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน - งานเขตสรีรศึกษาคความสะอาดบริเวณโรงเรียน - ธนาคารขยะ - กลุ่มยูวเกษตร - ชุมชนนำรูปแบบที่เหมาะสมไปใช้ระยะแรก 30 ครั้วเรือน และระยะที่ 2 ขยายไปทุกครัวเรือน โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านดูแล 2. อบต. แสนทอง สนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์และวิธีการดำเนินงาน 3. การดำเนินงานทั้งหมดอยู่ในการควบคุมดูแลสนับสนุนจาก สกว. ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา 1. ทีมคณะและชุมชนขาดความรู้เรื่องการทำวิจัย 2. ชุมชนอยากมีการขยายพื้นที่การวิจัยให้ครอบคลุมทั้งตำบล 3. ควรศึกษาบริบทของพื้นที่ให้ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อจะได้ดำเนินการเชื่อมโยงหลาย ๆ ด้าน 4. การจัดการขยะเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ต้องใช้เวลาพอสมควร ที่จะต้องนำรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมไปใช้จนเกิดเป็นสุขนิสัยครอบคลุมทุกคน 5. อบต. ต้องตระหนักถึงปัญหาขยะและให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากการให้ความสำคัญเพียงสิ่งก่อสร้างเป็นหลัก 6. การจัดการแก้ไขปัญหาขยะเป็นปัญหาเร่งด่วน แต่ในระดับอำเภอและจังหวัด ดังนั้นควรมีผู้รับผิดชอบในระดับอำเภอและจังหวัด
การศึกษาการ ดำเนินการให้ ประชาชนมีส่วนร่วมใน การจัดการขยะของ องค์การบริหารส่วน ตำบล จังหวัด มหาสารคาม	พฤติกรรม 1. ด้านการประเมินผลการจัดการขยะ – ปานกลาง 2. ด้านการวางแผน – ปานกลาง 3. ด้านการดำเนินงานจัดการขยะ – ปานกลาง 4. ด้านงบประมาณ – ต่ำ 5. นายก อบต. และผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะที่จบการศึกษาต่างกัน มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
(2549)	6. อบต. ขนาดเล็กและใหญ่ มีการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. 65.66% ของผู้ให้ข้อเสนอแนะไม่เห็นด้วยกับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไปดำเนินการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล 2. 48.44% เห็นว่างบประมาณที่ไม่เพียงพอเนื่องจากถูกนำไปพัฒนาในด้านอื่นที่มากกว่า 3. 29.69% เห็นว่าในอนาคตต้องดำเนินการจัดเก็บขยะตามหมู่บ้านและจัดหาพื้นที่ในการกำจัดขยะของชุมชน 4. ริบเร่งจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการขยะภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล แก่ผู้บริหาร อบต. และผู้นำชุมชนให้ตระหนักเห็นความสำคัญเรื่องปัญหาขยะและวิธีการจัดการขยะ 5. องค์การบริหารส่วนตำบลริบวางแผนการจัดการกับขยะโดยเร่งด่วน และสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดการขยะ โดยมีให้ประชาชนแบกรับภาระค่าใช้จ่าย ควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชนในด้านอื่นพร้อมกัน 6. รัฐควรสนับสนุนการแข่งขันหรือประกวดการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องของการรักษาสภาพแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม เพื่อเป็นการกระตุ้นและแข่งขันคุณภาพการบริหารจัดการชุมชน
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปากแพรก อำเภอ พุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	พหุติกรม 1. การจัดการขยะของครัวเรือนอยู่ในระดับ – ปานกลาง 2. การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย - ปฏิบัติบางครั้ง 3. การเสนอและเรียกร้องให้มีกรแก้ไขปัญหากับการจัดการขยะมูลฝอย – ไม่ปฏิบัติ 4. เพศ และอาชีพ ไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการขยะ 5. อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ค่าตอบแทน การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม การรับรู้ข่าวสาร และความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจัดการขยะมูลฝอย
(2548)	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา 1. ควรเพิ่มบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐทั้งระดับอำเภอและจังหวัด ในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการในการจัดการขยะให้มากขึ้น 2. สนับสนุนงบประมาณสำหรับการสร้างเตาเผาขยะ หลุมฝังขยะ 3. สร้างจิตสำนึกและหาแนวทางเพื่อให้ประชาชนทุกหลังคาเรือนร่วมกันคัดแยกขยะก่อนทิ้ง 4. จัดโครงการที่สนับสนุนการนำมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่
การศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง	พหุติกรม 1. ขยะมูลฝอยมีปริมาณเฉลี่ยวันละ 100.12 ตัน มีความหนาแน่นของมูลฝอยเฉลี่ย 263. กก/ ลบ.ม. - องค์ประกอบทางกายภาพ 1) ส่วนที่เผาได้ ได้แก่ เศษอาหาร พืชผัก 42.9% กระดาษและพลาสติก 8% ยาง 0.9% ผ้า 1.3% และไม้ 2% และ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
(2548)		2) ส่วนที่เผาไหม้ไม่ได้ ได้แก่ แก้ว กระจก 3.5% โลหะ 1.3% เศษอิฐ กระจกเบื้อง 0.8% และ อื่น ๆ 31.8% - ลักษณะทางเคมี - ความชื้นเฉลี่ย 59.8% ปริมาณเถ้า 14% และมีค่าความร้อนระหว่าง 1,425 – 3,064 กิโลแคลอรี/กก. 2. วิธีกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมที่สุด คือ การฝังกลบ
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. การวางแผนบริหารการใช้พื้นที่ในการฝังกลบให้เหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น 2. การนำขยะมูลฝอยหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อลดปริมาณขยะ 3. การศึกษาความเป็นไปได้ของการนำขยะมูลฝอยเปียกหรือมูลฝอยสดมาทำปุ๋ยหมักหรือทำอาหารสัตว์
ความคิดเห็นของ ประชาชนเกี่ยวกับการ จัดการขยะมูลฝอยของ สำนักงานเขตหนอง แขม กรุงเทพมหานคร (2547)	พหุติกรม	1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย - การเก็บค่าธรรมเนียม – มาก - การเก็บขนขยะ – ปานกลาง - ประชาสัมพันธ์ – ปานกลาง
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ทางเขตหนองแขมควรเร่งปรับปรุงการเก็บขนขยะ 2. ให้ทำการประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดเก็บค่าบริการ โดยชี้แจงความจำเป็นและค่าใช้จ่ายในการบริหารให้ประชาชนรับทราบผ่านสำนักงานเขตหรือพนักงานเก็บขยะ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการจัดเก็บค่าธรรมเนียม
จิตสำนึกของประชาชน ในเทศบาลเมืองปาดอง ต่อการจัดการขยะมูล ฝอย (2547)	พหุติกรม	1. ประชาชนในเทศบาลมีจิตสำนึกต่อการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวม – ปานกลาง 2. มีความตระหนักและรับรู้ต่อการจัดการขยะมูลฝอย – มาก 3. ประชาชนในถิ่น ประชาชนย้ายถิ่น และประชาชนแฝงมีจิตสำนึกต่อการจัดการขยะมูลฝอย – ไม่แตกต่างกัน 4. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์และมีอำนาจในการทำนายจิตสำนึกของประชาชนต่อการจัดการขยะ คือ การรับรู้ข่าวสาร และการศึกษา
	ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. กลุ่มตัวอย่างตระหนักและการรับรู้ต่อสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมากแต่ยังมีได้ประ พหุติจนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งต่อตนเองและนักท่องเที่ยวในการทิ้งขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี ดังนั้น เทศบาลควรจัดอบรมรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับเรื่องการคัดแยกขยะ การกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องและสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนเห็นว่าขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่เราทุกคนต้องให้ความร่วมมือ 2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยจากแหล่งต่าง ๆ เนื่องจากในแต่ละวันใช้เวลาทั้งหมดเพื่อการประกอบอาชีพ ดังนั้น เทศบาลควรเพิ่มช่องทางการเข้าถึงประชาชนของสื่อให้หลากหลายยิ่งขึ้น
	พหุติกรม	1. ประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย – ปานกลาง

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
ประสิทธิผลในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษารณีน้องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม (2547)	2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผล ได้แก่ - ความพอเพียงของงบประมาณ - คุณภาพของบุคลากร - ความเพียงพอของอุปกรณ์และยานพาหนะขนส่งขยะ - ความสามารถในการจัดการ - ความร่วมมือของประชาชน - ความสะดวกของเส้นทาง 3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผล ได้แก่ - ความเพียงพอของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะมูลฝอย
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรมีการเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง เช่น พนักงานประจำรถ พนักงานเก็บขนและประชาชนที่ได้รับบริการบางส่วน 2. การจัดการขยะมูลฝอยยังมีตัวแปรอิสระอื่น เช่น กฎหมาย ผลประโยชน์ของการกำจัดขยะ จิตสำนึกของผู้ปฏิบัติงาน การเมืองท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องขยะมูลฝอย อัตราค่าธรรมเนียมการจัดเก็บ และอื่น ๆ
ความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง (2547)	1. กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับหลักการทั่วไปของการจัดการขยะมูลฝอยระดับสูง 82.5% และ ระดับปานกลาง 27.5% 2. พฤติกรรมการจัดการขยะ - ทิ้งขยะลงถังทุกครั้ง 56.5% - เก็บขยะทิ้งลงถังเมื่อเห็นขยะอยู่นอกถังขยะทุกครั้ง 44.3% - พฤติกรรมด้านการคัดแยกขยะทิ้งที่พำนักอาศัย ที่ทำงาน และการนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพอยู่ในระดับต่ำ (19.6, 17.2 และ 6.9 % ตามลำดับ) 3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย คือ การนำขยะมูลฝอยไปขายให้ซาเล้งและวิธีการเผาขยะมูลฝอย
นโยบาย	ปัญหาขยะในอำเภอ (ปี 2547) ยังไม่มีการจัดการแบบครบวงจร ขาดการเชื่อมโยงหรือกลไกที่จะส่งเสริมให้เกิดการลดปริมาณขยะอย่างจริงจัง
การ จัด ก าร ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<u>ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะ</u> 1. จำนวนถังขยะไม่เพียงพอ ไม่มีถังสำหรับทิ้งขยะแบบแยกประเภท 2. ปัญหาขยะตกค้างและวางอยู่นอกถัง เนื่องจากถังขยะมีไม่เพียงพอ และรถเก็บขยะไม่ได้มาเก็บขยะทุกวัน และในบางตำบลยังไม่มียังรถเก็บขยะ 3. ปัญหาการทิ้งขยะบริเวณริมทาง แม่น้ำลำคลอง แม้จะมีความรู้และทัศนคติทางบวกต่อการจัดการขยะมูลฝอยก็ตาม
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. ควรให้หน่วยงานท้องถิ่นได้ทราบถึงวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสร้างแผนการจัดการที่เป็นรูปธรรม 2. ควรจัดทำช่องทิ้งขยะแยกประเภท เพื่อสนับสนุนการคัดแยกขยะก่อนที่จะนำไปกำจัด

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	3. หน่วยงานของรัฐควรให้ความมั่นใจกับประชาชนว่าจะนำขยะที่แยกประเภทแล้วไปกำจัดตามวิธีที่เหมาะสมและถูกต้อง 4. ควรมีการจัดตั้งธนาคารขยะ เพื่อสนับสนุนและเพิ่มความสะดวกแก่ประชาชนในการคัดแยกขยะรีไซเคิล 5. ควรมีการจัดวางถังขยะให้ทั่วถึงและเพียงพอต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น 6. เพิ่มบทลงโทษและมาตรการลงโทษที่เข้มงวดมากขึ้นกับผู้ไม่มีวินัยในการทิ้งขยะ 7. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอย ผลกระทบและหลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง
การศึกษาพฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอย ของนักเรียน ป.6 โรงเรียนในเขต เทศบาล ตำบลท่าเรือ พระแท่น อำเภота มะกา จังหวัด กาญจนบุรี (2547)	1. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวม – ระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ - การคัดแยกขยะมูลฝอย - การไม่ทิ้งขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ - การป้องกันมลพิษจากขยะมูลฝอย 2. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียนที่มีเพศต่างกันไม่พบความแตกต่างกันทางสถิติ 3. นักเรียนที่มีกรรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง 4. นักเรียนที่มีเจตคติต่อการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 5. นักเรียนที่อยู่โรงเรียนเอกชนมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างจากโรงเรียนรัฐบาล อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง
นโยบาย	โรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น จัดทำโครงการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมดีเด่น และโครงการคัดแยกขยะในโรงเรียน
การจั ด การ ของหน่วยงา ที่เกี่ยวข้อง	1. เทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่นสามารถจัดเก็บปริมาณขยะมูลฝอยได้ประมาณ 8 ตัน/วัน โดยนำขยะไปเผา แต่ปัจจุบัน (ปี 2547) เตาเผาขยะชำรุดทำให้ไม่สามารถเก็บขนขยะมูลฝอยได้ในปริมาณมาก 2. การปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกให้แก่นักเรียน ให้มีส่วนร่วมในโครงการคัดแยกขยะ สร้างสิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุเหลือใช้ ตลอดจนการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ ปุ๋ยหมัก เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะ และเห็นคุณค่าของขยะ รวมทั้งการรณรงค์ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยบริเวณโรงเรียนที่ไม่ใช่สถานที่ทิ้งขยะ รณรงค์ไม่ทิ้งมูลฝอยในที่สาธารณะ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ กำหนดบทลงโทษ กำหนดเขตปลอดขยะ จัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย จัดอบรมแกนนำนักเรียนเพื่อรณรงค์ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการวางแผน จัดทำนโยบาย และปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	2. ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผลการวิจัยระบุว่า นักเรียนได้รับในระดับปานกลาง เช่น การจัดทำวารสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเป็นรายเดือน การให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของขยะมูลฝอยที่มีต่อสุขภาพของมนุษย์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น 3. ผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาลควรเพิ่มการส่งเสริมกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น โครงการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมดีเด่น ด้วยการปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนเห็นคุณค่าของขยะ รวมทั้งการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีในหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะเป็ นวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น 4. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียนโดยใช้วิธีการอื่น เช่น การวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งอาจให้ผลการศึกษาที่แสดงถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ดียิ่งขึ้น
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร (2546)	1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสาร และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย – ดี 2. พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยรวม – ดี 3. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ดังนี้ - การจัดการขยะมูลฝอยโดยรวม ได้แก่ การศึกษา - การลดการเกิดขยะ ได้แก่ การศึกษาและจำนวนสมาชิกในครัวเรือน - การคัดแยกประเภทขยะ ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ในครัวเรือนต่อเดือน และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ - การนำกลับมาใช้ใหม่ ไม่มีปัจจัยใดมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมด้านการนำมาใช้ใหม่ 4. ปัจจัยกระตุ้นที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ
ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	1. รมรงคืให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอย 2. ควรมีนโยบายเกี่ยวกับการนำขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง 3. ประชาชนควรให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง 4. ปลูกฝังให้คนในครอบครัวตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
การศึกษาเปรียบเทียบความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอยของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน	1. ความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย – สูง 2. ความรู้ ทัศนคติ ประเด็นทางการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย ขนาดความรุนแรงของปัญหาขยะมูลฝอยและขั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล มีผลต่อความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
ตำบลและ คณะกรรมการ บริหารส่วนตำบล ชั้น 1-5 กรณี ศึกษา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา (2546)	3. ความรู้ ทักษะ และขนาดความรุนแรงของปัญหาขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย 4. ประเด็นทางการเมืองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์ในเชิงผกผันกับความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอย 5. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 - ชั้น 2 จะให้ความสำคัญกับปัญหาขยะมูลฝอยในลำดับที่ 1-2 โดยมีการดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยแล้วและมีการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย 6. องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 - ชั้น 5 ให้ความสำคัญกับปัญหาด้านขยะมูลฝอยอยู่ในลำดับ 5-6 จนถึงลำดับที่ 9-10 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ยังไม่มีการดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยแบบครบวงจร
ข้อเสนอแนะ จากการศึกษา	1. ควรให้ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะมูลฝอยกับกลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 ชั้น เพิ่มมากขึ้น โดยแหล่งข้อมูลข่าวสารที่จะได้รับควรมาจากเจ้าหน้าที่ทางราชการและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมากขึ้น 2. ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องให้กับสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการ 3. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาถึงระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างให้ครบทั้ง 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน เพื่อศึกษาว่าความรู้ในระดับใดที่จะมีผลต่อความตระหนักมากที่สุด 4. ควรให้สมาชิก อบต. และคณะกรรมการ อบต. เข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยตรง จะทำให้สมาชิก อบต. มีความสนใจและความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น 5. กรมการปกครองควรจัดสรรงบประมาณด้านการจัดการขยะมูลฝอยให้ อบต. ชั้น 3 - ชั้น 5 เพิ่มมากขึ้น น่าจะเกิดประโยชน์และส่งเสริมบทบาทมากขึ้น 6. ผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการขยะมูลฝอย ควรหาความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มเติมอยู่เสมอและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างภาครัฐกับประชาชน

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา	
ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน กรณีศึกษา ตำบลหม่อมเมือง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน (2545)	พฤติกรรม	ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน คือ เพศที่ต่างกัน การศึกษา รายได้ แหล่งรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการขยะของชุมชน พระราชบัญญัติและงบประมาณมีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	การลดการเกิดขยะในชุมชนใช้มาตรการที่ใครเป็นผู้ก่อขยะผู้นั้นต้องรับผิดชอบ รณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักในชุมชนต่อการจัดการขยะ การกำจัดขยะในครัวเรือนเอง การกำจัดขยะที่ย่อยสลายยาก และขยะอันตราย
การศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีด้วยเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (2545)	พฤติกรรม	ปี 2545 มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นอย่างน้อย 910 กก./วัน และในปี 2554 อาจมากถึง 5.1 ตันต่อวัน องค์ประกอบส่วนใหญ่ของขยะมูลฝอยคือเศษอาหาร พลาสติกและกระดาษ (ประมาณ 48 19 และ 15% ตามลำดับ) มีความชื้นประมาณ 59% ประกอบไปด้วย C H และ N ประมาณ 18 2.15 และ 1.65 % และมี P 5.2 มก.ฟอสฟอรัส/กิโลกรัม ขยะมูลฝอยและมีความร้อนในเตาเผากว่า 1,300 แคลอรีต่อกรัม การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีคัดแยกขยะมีมูลค่าไปขาย และนำเศษอาหารไปหมักทำปุ๋ย แล้วจึงนำขยะมูลฝอยส่วนที่เหลือไปทำการฝังกลบเป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมที่สุดโดยพื้นที่ว่างเปล่าทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ในมหาวิทยาลัยเป็นพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมที่สุด การจัดการขยะมูลฝอยจากปี 2545 ถึงปี 2554 ต้องใช้งบประมาณ 42.8 ล้านบาท แต่ก็สามารถสร้างรายได้ประมาณ 55.4 ล้านบาท กลับคืนสู่มหาวิทยาลัย การเก็บขนและการขนส่งขยะมูลฝอย ในปี พ.ศ. 2545 ต้องการรถเพียง 2 คัน ในการเก็บขน 2 เส้นทาง และจากการนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มาเป็นเครื่องมือช่วยในการออกแบบเส้นทางรถเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ทำให้การเก็บขนขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมดภายในบริเวณมหาวิทยาลัย มีระยะทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสิ้น 32 กม.และในอนาคตมีปริมาณขยะมูลฝอยมากขึ้น ต้องเพิ่มจำนวนรถเก็บขนเป็น 3 คัน ในปี พ.ศ. 2546 และ 4 คัน ในปี พ.ศ. 2549
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	การทิ้งขยะมูลฝอยเพื่อรอการเก็บขนไปทำลายควรเตรียมภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่มีความเหมาะสมและมีจำนวนที่เพียงพอต่อการรองรับขยะชุมชนที่เกิดขึ้นในทุก ๆ วัน ควรรณรงค์ให้มีการแยกทิ้งขยะมูลฝอยลงในถังรองรับตามประเภทของขยะอย่างน้อย 3 ประเภท การเก็บขนขยะควรกระทำทุกวันในช่วงเช้าโดยเริ่มตั้งแต่เวลา 08.00 นาฬิกา โดยใช้รถบรรทุก 6 ล้อ ที่ถังบรรจุขยะมูลฝอยมีความจุ 18 ลบ.ม.

เรื่อง/ ปี พ.ศ.	ข้อสรุปจากผลการศึกษา
	ซึ่งรถแต่ละคันควรมีพนักงานขับรถ 1 คนและพนักงานเก็บขน 3 คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ประจำแต่ละคัน
	4. มหาวิทยาลัยเสียค่าใช้จ่ายให้บริษัทเอกชนที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะในปี 2545 เฉลี่ยประมาณ 2,398.16 บาท/ตัน ซึ่งถ้ามหาวิทยาลัยยังคงใช้การจัดการขยะมูลฝอยด้วยวิธีเดียวกันนี้ต่อไปตลอดระยะเวลา 10 ปีข้างหน้าคือ ปี พ.ศ. 2545-2554 มหาวิทยาลัยต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 35,977,196.32 บาท แต่ถ้าเลือกใช้ระบบการจัดการขยะมูลฝอยในมหาวิทยาลัยด้วยแนวทางที่ได้ศึกษาแล้วพบว่ามีความเหมาะสม ตลอดระยะเวลา 10 ปี จะใช้งบประมาณสำหรับการเป็นเงินประมาณ 42,780,000 บาท แต่การลงทุนสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยด้วยแนวทางนี้สามารถสร้างรายได้ให้มหาวิทยาลัยจากการหมุนเวียนขยะมูลฝอยบางส่วนกลับมาใช้ใหม่ได้เป็นเงินประมาณ 55,395,334 บาท ในกรณีที่สามารถนำขยะมีมูลค่ามาใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด 100% แต่ถ้านำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ได้เพียง 50% มหาวิทยาลัยจะมีรายได้รวมประมาณ 29,397,667 บาท
	5. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ไม่ใช่เครื่องมือที่จะสามารถตัดสินใจแทนมนุษย์หรือคัดเลือกแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมที่สุด เนื่องจากปัญหาด้านขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และสามารถส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้ จึงต้องมีการตัดสินใจขั้นสุดท้ายโดยมนุษย์ด้วยการวิเคราะห์และพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบอีกครั้ง ก่อนที่จะเลือกแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมไปปฏิบัติจริง

3.1.2 สรุปแบบสอบถามจากงานวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทยย้อนหลัง 14 ปี (พ.ศ. 2545 - 2558)

การทบทวนแบบสอบถามจากรายงานการวิจัยด้านการจัดการขยะของประเทศไทยย้อนหลัง 15 ปี (พ.ศ.2545 -2558) และพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่ไม่ซ้ำกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่ามีข้อคำถามที่มักใช้ในการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3-4 ร้อยละของงานวิจัยที่มีข้อคำถามซ้ำ หรือ คล้ายกัน

หัวข้อ	คำถาม	ความถี่ (%)
ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ	การคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นการแบ่งหรือจำแนกประเภทของขยะมูลฝอยออกเป็นประเภทต่าง ๆ คือ ขยะแห้ง ขยะเปียก และขยะอันตราย	55
	ขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งที่ไม่ต้องการอาจจะอยู่ในรูปของแข็งหรือของแข็งที่มีน้ำและความชื้นปะปนอยู่ ที่ทิ้งจากบ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานที่สาธารณะ ตลาดและโรงงานอุตสาหกรรม	50
	การจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ คือ การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด	40

หัวข้อ	คำถาม	ความถี่ (%)
	การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เป็นการเก็บขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วใส่ไว้ในถังรองรับขยะแต่ละประเภทหรือรอการนำส่งไปยังสถานที่กำจัดหรือรอให้เจ้าหน้าที่มาจัดเก็บ	35
	ขยะเปียกเป็นขยะที่มีความชื้นปะปนอยู่ ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ ที่มาจากครัวเรือน ภัตตาคาร โรงอาหาร ตลาด เป็นต้น	30
	ขยะมูลฝอยแต่ละประเภทมีวิธีการกำจัดไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับขยะมูลฝอยแต่ละประเภท	25
	การใช้ซ้ำเป็นการนำสิ่งของบางประเภทมาใช้ใหม่เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย เช่น การนำขวดกาแฟเก่ามาใส่น้ำตาลหรือเกลือแทน	25
	ขยะมูลฝอยหากไม่มีการเก็บรวบรวมที่ดี จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคติดต่อ	25
	ขยะมูลฝอยประเภทขวดแก้ว เช่น ขวดเครื่องปรุงรส ขวดเครื่องปรุงรส ขวดน้ำอัดลม สามารถนำไปหลอมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้	20
	การปฏิเสธไม่ใช้สิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ประเภท ก่อ่งโฟม พลาสติก เป็นวิธีการหนึ่งในการหลีกเลี่ยงการทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย	15
	การกำจัดขยะมูลฝอยมีลักษณะเป็นรูปแบบการดำเนินการกับขยะมูลฝอย เพื่อให้ขยะมูลฝอยหมดไปโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ได้แก่ การหมักทำปุ๋ย การเทกองกลางแจ้ง การเผากลางแจ้ง และการนำไปเลี้ยงสัตว์	15
	การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขยะมูลฝอย เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่ก่อให้เกิดปัญหาในชุมชน	10
	การกำจัดขยะมูลฝอยทุกประเภทโดยวิธีการเผาในเตาเผา เป็นวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากที่สุด	10
	การกำจัดขยะที่ถูกต้อง เช่น การฝังกลบแบบถูกสุขอนามัยเป็นวิธีหนึ่งในการกำจัดขยะ	5
ความตระหนักต่อ	การคัดแยกและกำจัดขยะมูลฝอยควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการเท่านั้น	65
ปัญหาขยะมูลฝอย	การคัดแยกขยะมูลฝอยมีส่วนในการช่วยลดปัญหาปริมาณขยะล้นเมือง	45
	การนำขยะมูลฝอยหรือบรรจุภัณฑ์ที่เหลือจากการใช้งานแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เป็นการช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอยภายในชุมชน	40
	การทิ้งขยะมูลฝอยลงแม่น้ำหรือคลองสาธารณะ ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน	40
	การคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนมีส่วนในการประหยัดงบประมาณการกำจัดขยะมูลฝอยของหน่วยงานภาครัฐได้	40
	การจัดการขยะมูลฝอยที่ดีนั้น อันดับแรกควรจะเริ่มจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อน	40
	การลดปริมาณขยะมูลฝอยและการคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในชุมชน	35

หัวข้อ	คำถาม	ความถี่ (%)
	การได้รับความรู้จากข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องของประชาชนในชุมชนมีส่วนช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอยภายในชุมชนได้	35
	การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผาในครัวเรือนเป็นวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ	30
	การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพควรต้องได้รับความร่วมมือทั้งทางภาครัฐและภาคประชาชนด้วย	25
	การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในชุมชนทำให้เกิดปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น	25
	การเลือกใช้สินค้าชนิดเติมเป็นการเพิ่มปัญหาขยะมูลฝอยให้มากขึ้น	20
	การเผาขยะมูลฝอยประเภทขวดพลาสติกหรือ ถ่านไฟฉาย มีส่วนทำให้เกิดควันพิษภายในชุมชน	15
	การนำขยะมูลฝอยหรือบรรจุภัณฑ์ที่เหลือใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มีส่วนช่วยลดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยได้	10
	ปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอยมีส่วนทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ ลดลง	5
	การจัดการขยะมูลฝอยมีส่วนในการช่วยแก้ไขปัญหาหรือลดผลเสียอันจะเกิดกับสิ่งแวดล้อมได้	5
การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม	การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผากลางแจ้งของประชาชนในชุมชนเป็นการกำจัดขยะที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด	30
	การคัดแยกขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีของประชาชนในชุมชนและเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม	30
	การหลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายยากเป็นการช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนและยังรักษาสิ่งแวดล้อมอีกด้วย	25
	การลดปริมาณขยะมูลฝอยเป็นแนวทางหนึ่งในการรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	20
	มนุษย์ทุกคนควรเริ่มดูแลสิ่งแวดล้อมจากสถานที่เล็กที่สุดก่อน คือ สถาบันครอบครัว	20
	การคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนเป็นวิธีการหนึ่งในการช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	20
	การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เป็นการช่วยรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้	20
	การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยใส่ในถังขยะที่ผิดประเภทไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด	15
	การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผาไม่ว่ากรณีใด ๆ จะก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น	15
	การรณรงค์และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง สามารถทำให้สมาชิกในชุมชนรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	15

หัวข้อ	คำถาม	ความถี่ (%)
	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในชุมชน	10
	ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ นั้น เป็นผลมาจาก การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์	5
	หากขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากชุมชนไม่ได้รับการจัดการที่ถูกหลักสุขาภิบาล นอกจากจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนแล้ว ยังก่อให้เกิด ปัญหาแก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้วย	5
การลดปริมาณขยะ มูลฝอย	เมื่อท่านซื้อของในร้านค้าท่านจะนำถุงผ้าหรือตะกร้าไปด้วย เพื่อเป็นการลด การใช้ถุงพลาสติก	55
	ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกในการบรรจุอาหารแทนการใช้กล่องพลาสติกแบบที่ ล้างแล้วใช้ซ้ำได้	5
การคัดแยกขยะมูล ฝอย	ครัวเรือนของท่านมีการแยกขยะมูลฝอยที่ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น กระดาษ ขวด แก้ว โลหะ ฯลฯ แยกไว้ต่างหากเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่	65
	ครัวเรือนของท่านคัดแยกเศษอาหารหรือเศษผัก/ผลไม้ ในครัวเรือน มาทำเป็น ปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพ	65
	ครัวเรือนของท่านแยกขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ แบตเตอรี่เก่า ขวดยาฆ่าแมลง ฯลฯ ที่ใช้แล้วแยกออกจากขยะมูลฝอยประเภทอื่น ๆ เพื่อ ป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น	40
	ครัวเรือนของท่านคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะ อันตราย ออกจากกันก่อนทิ้งถึง	35
	พวกเศษซีเมนต์หรือฝุ่นละอองจากการทำความสะอาดในครัวเรือน เช่น เศษผม ท่านเทรวมกันและแยกไว้ต่างหากจากขยะมูลฝอยทั่วไป เพื่อป้องกันการฟุ้ง กระจาย	5
	ท่านทิ้งขยะประเภทมูลสัตว์ กระดูกสัตว์ รวมกับขยะประเภทอื่น ๆ โดยไม่มี การคัดแยกประเภท	5
	ขยะมูลฝอยพวกขวด แก้ว กระป๋อง หนังสือพิมพ์ที่ใช้แล้ว ท่านเก็บรวบรวมไว้ เพื่อรอขายให้ผู้รับซื้อของเก่า	60
การเก็บรวบรวม ขยะมูลฝอย	ท่านรวบรวมขยะมูลฝอยประเภทเศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ โดยนำใส่ ถุงพลาสติกและมัดให้เรียบร้อยก่อนนำไปทิ้งถังขยะ	35
	ขยะแห้งและขยะเปียกท่านทิ้งรวมกันในถังขยะใบเดียวกัน เมื่อถังขยะเต็มจึง เก็บรวบรวมไปทิ้งในถังขยะใบใหญ่เพื่อรอการเก็บขนต่อไป	15
	ขยะมูลฝอยประเภทขยะเปียก ท่านใช้วิธีกองกับพื้นกลางแจ้งเพื่อตากให้แห้ง ก่อนแล้วจึงรวบรวมไปทิ้งถังขยะที่ทางเทศบาลจะขนถ่ายไปยังสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอย	10
	ถ้าถังขยะในครัวเรือนท่านเต็มแต่ยังมีขยะเหลืออยู่ ท่านจะนำขยะที่เหลือนั้น ใส่ถุงมาวางไว้ข้าง ๆ กับถังขยะที่ทางเทศบาลจัดเตรียมไว้	5

หัวข้อ	คำถาม	ความถี่ (%)
การกำจัดขยะมูลฝอย	ท่านนำขยะมูลฝอยประเภทเศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ ที่สัตว์สามารถบริโภคได้ ไปเลี้ยงสัตว์	45
	ท่านกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือนทุกชนิดโดยการกองรวมกันแล้วเผากลางแจ้ง	25
	ถุงพลาสติกหรือโฟมใส่อาหารเมื่อใช้แล้ว ท่านทิ้งลงในถังขยะมูลฝอยรวมกับขยะประเภทอื่น ๆ เพื่อรอทางเทศบาลมาเก็บไปกำจัด	20
	ขยะมูลฝอยประเภทกระป๋องสเปรย์หรือกระป๋องอย่างอื่นที่มีการอัดลม ท่านนำไปกำจัดโดยการฝังดิน	20
	ท่านกำจัดขยะมูลฝอยประเภทมูลสัตว์โดยวิธีการฝังกลบ	15
การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่	วัสดุประเภทไม้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ เมื่อชำรุดท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก	50
	ขยะมูลฝอยประเภทขยะแข็ง เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว กระจกต่าง ๆ กระจาด ฯลฯ ท่านเก็บรวบรวมไว้ต่างหาก เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่	35
	ท่านนำเศษวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ใหม่ โดยการทำเป็นเครื่องประดับ เช่น มูลี่ ดอกไม้ประดับ เป็นต้น	35
	ภาชนะที่ทำด้วยเหล็ก โลหะที่เสื่อมและท่านไม่ต้องการแล้ว ท่านนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า	25
	ท่านนำถุงพลาสติกที่บรรจุสินค้าจากร้านค้าที่ท่านซื้อกลับมาใช้งานใหม่	25
	นำสิ่งของที่ไม่ใช้ไปบริจาคให้ผู้อื่นใช้ต่อ	20

และสามารถรวบรวมตัวอย่างแบบสอบถามจากงานวิจัยได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() น้อยกว่า 15 ปี () 15-25 ปี () 26-35 ปี
() 36-45 ปี () 46-55 ปี () 56-65 ปี
() 65 ปี ขึ้นไป

3. ศาสนา

() พุทธ () อิสลาม () คริสต์ () อื่น ๆ

4. สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส () ม่าย/หย่า/แยกกันอยู่

5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

() 1 – 3 คน () 4 – 6 คน
() 7 – 10 คน () มากกว่า 10 คน

6. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้เรียน	☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น/ม.ศ.3	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ม.ศ.5/ปวช./ปศ.ต้น
☐ อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	☐ ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาโท	☐ สูงกว่าปริญญาโท

7. อาชีพ

☐ กำลังศึกษา	☐ ค้าขาย	☐ ลูกจ้าง
☐ รับจ้างทั่วไป	☐ รับราชการ	☐ ทำการเกษตร/ประมง
☐ ครูเอกชน	☐ แพทย์	☐ พยาบาล
☐ ทนายความ	☐ แม่บ้าน	☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานราชการ	☐ พนักงานธนาคาร	☐ เจ้าของธุรกิจขนาดกลางและใหญ่
☐ เกษียณอายุ	☐ ว่างาน	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

8. รายได้ของท่านต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001 - 10,000 บาท	☐ 10,001 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท	☐ 30,001 - 40,000 บาท	☐ 40,001 - 50,000 บาท
☐ 50,001 บาท ขึ้นไป		

9. รายได้เฉลี่ยทั้งครอบครัว.....บาทต่อเดือน หรือ.....บาทต่อปี

10. ตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

☐ ท้องถิ่นอำเภอ	☐ ระดับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	☐ ระดับผู้ช่วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ เจ้าหน้าที่ / พนักงานจ้าง	☐ หัวหน้าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
☐ หัวหน้ากองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	

11. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหน้าที่ตามข้อ 10

☐ 6 เดือน - 2 ปี	☐ มากกว่า 2 ปี - 5 ปี
☐ มากกว่า 5 ปี - 10 ปี	☐ มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

12. สถานภาพในชุมชน

☐ สมาชิก อบต.	☐ อสม.	☐ สมาชิกกลุ่มในชุมชน
☐ ผู้ใหญ่บ้าน	☐ กำนัน	☐ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
☐ ประชาชนทั่วไป	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....	

13. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลา

☐ ไม่เกิน 5 ปี	☐ 6 - 10 ปี	☐ มากกว่า 10 ปี

14. ลักษณะบ้าน/ที่อยู่อาศัย

☐ บ้านอยู่อาศัย	☐ ร้านค้าของชำ	☐ ร้านอาหารตามสั่ง
☐ สวนอาหาร/คาราโอเกะ	☐ ห้องเช่า/บ้านเช่า	☐ บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด
☐ บ้านพักของหน่วยงานราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ		

15. สถานภาพในครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ หัวหน้าครัวเรือน	☐ สามี/ภรรยา
☐ บุตร	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

16. สถานภาพการเป็นสมาชิกเครือข่ายคัดแยกขยะของ อบต./เทศบาล

☐ เป็นสมาชิก	☐ ไม่เป็นสมาชิก

17. จำนวนบุคคลที่ทำงานแล้ว (ประกอบอาชีพ/มีรายได้) ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนของท่าน (ระบุ) คน
18. ครัวเรือนของท่านมีรายได้จากสมาชิกทุกคน ที่ทำงานแล้วรวมกัน โดยเฉลี่ย/เดือน (ระบุ) บาท
19. ครัวเรือนท่านมีสมาชิกที่ยังไม่ได้ทำงานและเด็กเยาวชนรวมทั้งหมดกี่คน (ระบุ)..... คน
20. โดยปกติแล้วครัวเรือนของท่านทำกับข้าวประกอบอาหารวันละกี่ครั้ง (ระบุ)ครั้ง
21. หัวหน้าครัวเรือนนี้ประกอบอาชีพหลักอาชีพใด
- () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () รับจ้างทั่วไป () ค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัว
- () เกษตรกรรม/ทำสวน () ประมง/จับสัตว์น้ำ () ไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ
- () อื่น ๆ (ระบุ).....
22. ผู้ที่มีหน้าที่ในการกำจัดขยะในครัวเรือนของท่านคือใคร
- () ตัวท่านเอง () คนรับใช้/ลูกจ้างในครัวเรือน () ลูก/หลาน/พี่น้อง/ญาติ
- () ทุกคนในครัวเรือนช่วยกัน () อื่น ๆ ระบุ.....
23. ในครัวเรือนของท่านมีภาชนะเพื่อใส่ขยะจำนวน.....ใบ
24. ท่านเคยได้รับการถ่ายทอดความรู้/อบรมวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้องหรือไม่
- () ไม่เคย () เคย จาก.....
25. แพงค่าขยะประเภท (กรณีศึกษาในตลาดสด)
- () แพงค่าเบ็ดเตล็ด () แพงค่าของชำ () แพงค่าของสดเนื้อ
- () แพงค่าของสดไก่ () แพงค่าของสดหมู () แพงค่าของสดปลา
- () แพงค่าอาหาร () แพงค่าผลไม้
26. ปกติท่านติดตามเหตุการณ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาด้านขยะมูลฝอยมากน้อยเพียงใด
- () ติดตามทุกวัน () ติดตามทุกสัปดาห์ () ติดตามทุกเดือน
- () ติดตามนาน ๆ ครั้ง () ไม่ได้ติดตามเลย () อื่น ๆ ระบุ.....
27. ในรอบปีที่ผ่านมามี ท่านเคยเข้ารับการประชุม/อบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยบ้างหรือไม่
- () ไม่เคย
- () เคย โดยวิธี () สมัครเข้ารับการอบรม จำนวน.....ครั้ง จัดโดยหน่วยงาน.....
- () โดยหน่วยงานเป็นผู้จัดส่งไป จำนวน.....ครั้ง จัดโดยหน่วยงาน.....
28. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอยจากแหล่งข่าวสารใดบ้าง
- () ไม่ได้รับข้ามไปตอบส่วนที่ 2
- () ได้รับ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () โทรทัศน์/วิทยุ () ป้ายโฆษณา/ป้ายรณรงค์เรื่องขยะ () แผ่นพับ/ใบปลิว/เอกสารทางราชการ
- () บุคคลเช่นเจ้าหน้าที่พ่อค้าแม่ค้าเป็นต้น () หนังสือพิมพ์ () วารสาร / นิตยสาร
- () เพื่อนบ้าน/ญาติมิตร () อบต. /คณะกรรมการหมู่บ้าน () ผู้ร่วมงาน
- () หน่วยงานราชการ/เจ้าหน้าที่ราชการ () อื่น ๆ ระบุ.....
29. ข้อมูลข่าวสารที่ท่านได้รับ
- () การคัดแยกขยะ () การนำขยะไปใช้ซ้ำ () การแปรรูป
- () การหมักทำปุ๋ย () การหมักทำน้ำชีวภาพ () อื่น ๆ(ระบุ).....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการจัดการขยะในชีวิตประจำวัน

1. ครั้วเรือนของท่านมีการคัดแยกขยะก่อนที่จะนำไปทิ้งถังขยะหรือไม่
() มี () ไม่มี () มีเป็นบางครั้ง
2. วิธีการทิ้งขยะในครั้วเรือนของท่าน
() 1. แยกขยะที่ขายได้และไม่ได้ก่อนทิ้ง () 2. ทั้งรวมกันในถุงเดียว
() 3. แยกถุงขยะตามแต่ละประเภทก่อนทิ้ง () 4. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ครั้วเรือนของท่านมีวิธีการเก็บรวบรวมขยะอย่างไร
() 1. มีถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะประจำบ้าน
() 2. ไม่มีถังขยะ แต่มีสถานที่หรือบริเวณที่ทิ้งขยะประจำบ้านที่ชัดเจน/ทุกคนในบ้านรับรู้ร่วมกัน
() 3. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. การเก็บรวบรวมขยะในครั้วเรือนของท่าน ได้ดำเนินการอย่างไร
() 1. แยกขยะเปียก/ขยะแห้งในแต่ละภาชนะรองรับ
() 2. ไม่แยกประเภทของขยะ/ทิ้งรวมๆกันในภาชนะเดียวกัน หรือสถานที่เดียวกัน
() 3. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ท่านมีส่วนในการลดปริมาณขยะในครั้วเรือนโดยการไม่สร้างขยะให้เพิ่มขึ้น
() 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
6. ท่านมีการจัดการขยะในครั้วเรือนโดยวิธีใด
() 1. กองบนพื้นดิน () 2. ใส่ในหลุมขยะ () 3. ฝังกลบ
() 4. เผา () 5. ส่งต่อให้เทศบาล
7. ครั้วเรือนของท่านดำเนินการลดปริมาณขยะอย่างไรบ้าง (ตอบได้หลายข้อตามการปฏิบัติจริง)
() 1. ลดปริมาณขยะที่อาจเกิดขึ้น เช่น ใช้ถุงผ้าใส่ของแทนถุงพลาสติก/ถุงก๊อบแก๊บ
() 2. เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เช่น ใช้ปุ๋ยหมักปุ๋ยคอกแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
() 3. นำขยะที่เป็นวัสดุมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำหลาย ๆ ครั้งก่อนที่จะทิ้ง เช่น ใช้ขวดกาแฟ ขวดน้ำหวานใส่น้ำดื่ม
() 4. นำขยะที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุด เสียหาย มาซ่อมแซมใช้ใหม่ เช่น แก้ว ไม้ โต๊ะ ฯลฯ
() 5. นำขยะมาแปรรูปตามกระบวนการของแต่ละประเภทเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น นำขยะเปียกมาทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น
() 6. หลีกเลี่ยงการซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหลายชั้น
() 7. หลีกเลี่ยงการใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานต่ำ เช่น เลือกซื้อหลอดไฟฟ้าที่มีอายุใช้งาน 12,000 ชั่วโมง แทนหลอดไฟอายุการใช้งาน 8,000 ชั่วโมง
() 8. ในการเลือกซื้อสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก ฯลฯ เลือกซื้อเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดบรรจุใหญ่กว่า เนื่องจากใช้บรรจุภัณฑ์น้อยกว่า
() 9. เลือกซื้อสินค้าที่ผู้ผลิตมีการเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์หลังการบริโภค เช่น น้ำอัดลมบางชนิดที่บรรจุขวดแก้วเรียกคืนขวด
() 10. เลือกซื้อสินค้าที่มีระบบมัดจำและคืนเงิน เมื่อนำบรรจุภัณฑ์มาคืน เช่น น้ำปลาบางชนิดเรียกคืนขวด ฯลฯ
() 11. เลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้
() 12. เลือกซื้อสินค้าที่มีการออกแบบให้ใช้ได้มากกว่า 1 ครั้งเช่นแบตเตอรี่ชนิดเติมประจุไฟฟ้าใหม่ได้
() 13. เลือกใช้สินค้าชนิดเติมใหม่ (refill) เช่น น้ำยาล้างจาน
() 14. ยืมหรือใช้สิ่งของ หรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยร่วมกัน
() 15. อื่น ๆ (ระบุ).....

8. ครั้วเรือนของท่านทิ้งขยะประเภทใดมากที่สุด (เขียนตัวเลขเรียงลำดับ 3 ลำดับ)
(มากที่สุด = 1 รองลงมาเป็น 2 และ 3 น้อยที่สุด ตามลำดับ)
- () 1. ผัก ผลไม้ และเศษอาหาร () 2. กิ่ง ก้าน กระจาด และหนังสือพิมพ์
() 3. ขวด กระจาด และถุงพลาสติก () 4. กิ่ง โฟม และวัสดุที่ทำมาจากโฟม
() 5. เศษไม้ กิ่งไม้ ใบไม้ และดอกไม้ () 6. วัสดุที่ชำรุดแล้ว เช่น โต๊ะ ตู้ เก้าอี้ เป็นต้น
() 7. ขวดแก้ว หลอดไฟ และกระจก () 8. เศษเหล็ก โลหะ และกระป๋องอลูมิเนียม
9. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการมูลฝอย รูปแบบวิธีการจัดการมูลฝอย สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากแหล่งใด มากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ไม่ได้รับ
() ได้รับ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () วิทยุ () หนังสือพิมพ์ () หอกระจายข่าวของชุมชน
() โทรทัศน์ () นิตยสาร/วารสาร () เอกสารเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์
() จากเจ้าหน้าที่รัฐ () เจ้าหน้าที่ อบต./เทศบาล () จากเพื่อนบ้าน
() การเข้าร่วมประชุม/อบรมเรื่องสิ่งแวดล้อม () การเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของชุมชน
() อื่น ๆ (ระบุ).....
10. จากข้อ 9. ปกติท่านได้รับข่าวสารจากแหล่งดังกล่าวบ่อยครั้งเพียงใด
- () ทุกวัน () สัปดาห์ละครั้ง () 2 สัปดาห์ต่อครั้ง
() 1 เดือนต่อครั้ง () 3 เดือนต่อครั้ง () มากกว่า 3 เดือนต่อครั้ง
11. ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดการมูลฝอยที่ท่านได้รับ
- () การคัดแยกขยะ () การนำขยะไปใช้ซ้ำ () การแปรรูป
() การหมักทำปุ๋ย () การหมักทำน้ำชีวภาพ () อื่น ๆ (ระบุ).....
12. ข่าวสารที่ท่านได้รับคิดว่ามีผลต่อพฤติกรรมจัดการมูลฝอยในครัวเรือนของท่านเพียงใด
- () ไม่มีเลย () มีและปฏิบัติตามบ้าง () มีและปฏิบัติตามทุกครั้ง
13. ท่านสนใจเนื้อหาเรื่องการจัดการมูลฝอยด้านใดเป็นพิเศษ
- () การคัดแยกมูลฝอย () การกำจัด เช่น ฝังกลบ เผา ทำปุ๋ยหมัก () การลดมูลฝอย
() การนำผลิตภัณฑ์มาใช้ซ้ำ () การฟื้นฟูประโยชน์จากมูลฝอย () การป้องกันอันตรายจากมูลฝอย
14. อบต./เทศบาล มีการประชาสัมพันธ์ในการสร้างเครือข่ายการคัดแยกขยะด้วยวิธีการใด
- () ปากต่อปาก () จัดหมายข่าว/แผ่นพับ/ป้ายประกาศ
() บุคลากรของรถขนขยะบอกตามบ้าน () เสียงตามสายเวลา เข้า และหลังเลิกงาน
15. อบต./เทศบาล มีการเก็บและขนขยะมูลฝอยในหมู่บ้านหรือไม่
- () มีการเก็บ () ไม่มีการเก็บ
16. อบต./เทศบาลมีระยะเวลาใด ในการเก็บและขนขยะที่คัดแยกแล้ว
- () ทุกวัน () ทุก 2 วัน () มากกว่า 2 วัน
17. อบต./เทศบาลใช้รถอะไร ในการเก็บและขนขยะแต่ละครั้ง
- () รถซาเล้ง () รถกระบะ () รถขนขยะเฉพาะกิจ
18. ถังขยะที่มีอยู่ขณะนี้ มีการแยกตามประเภทของขยะมูลฝอย หรือไม่
- () ไม่มี
() มี ได้แก่ () 1. ถังขยะแห้งอย่างเดียว () 2. ถังขยะแห้ง ถังขยะเปียก
() 3. ถังขยะแห้ง ถังขยะเปียก ถังขยะอันตราย
() 4. ถังขยะแห้ง ถังขยะเปียก ถังขยะอันตราย ถังขยะรีไซเคิล

19. ถังขยะที่มีอยู่ในขณะนี้ มีจำนวนเพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยในแต่ละวัน หรือไม่
 () มีเพียงพอ () ไม่เพียงพอ () ไม่แน่ใจ
20. อบต./เทศบาล มีการเก็บค่าธรรมเนียมขยะ เดือนละเท่าใด (เลือกตอบตามสภาพที่อยู่อาศัยจริง)
- 20.1 บ้านอยู่อาศัย
 () 30 บาท () 40 บาท () 100 บาท () มากกว่า 100 บาท
- 20.2 ร้านค้าของชำ/ร้านอาหารตามสั่ง
 () 30 บาท () 40 บาท () 100 บาท () มากกว่า 100 บาท
- 20.3 สวนอาหาร/ห้องอาหารและคาราโอเกะ
 () 30 บาท () 40 บาท () 100 บาท () มากกว่า 100 บาท
- 20.4 ห้องเช่า/บ้านเช่า
 () 30 บาท () 40 บาท () 100 บาท () มากกว่า 100 บาท
- 20.5 บริษัท/ห้างหุ้นส่วน จำกัด/หน่วยงานราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
 () 30 บาท () 40 บาท () 100 บาท () มากกว่า 100 บาท
21. เพราะเหตุใด อบต./เทศบาลจึงไม่มีการเก็บและขนขยะที่บ้านของท่าน
 () ฝากทิ้งขยะกับเพื่อนบ้าน () อบต. ไม่มีการประชาสัมพันธ์
 () ไม่ทราบว่ามีรถของ อบต. มาจัดเก็บและขนขยะ () ไม่ได้จ่ายค่าธรรมเนียมขยะ จึงนำขยะไปเผาเอง
 () อบต./เทศบาลไม่มีการกำหนดจุดที่จะวางถังขยะให้แต่ละครัวเรือนนำขยะมาวางไว้
22. เรียงลำดับความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการขยะจาก มากไปหาน้อย (ใส่เป็นตัวเลข)
วิธีการแยกขยะอย่างถูกวิธีวิธีการลดปริมาณขยะ
วิธีทำปุ๋ยหมักชีวภาพ/น้ำหมักชีวภาพจากขยะเปียกการนำวัสดุเหลือใช้มาประยุกต์ใช้ใหม่
อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอยและการจัดการขยะมูลฝอย

ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย	ใช่	ไม่ใช่
การคัดแยกขยะมูลฝอย หมายถึง การทิ้งขยะประเภท/ชนิดเดียวกันลงในถังขยะที่ถูกจัดเตรียมไว้สำหรับขยะแต่ละประเภท		
การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขยะมูลฝอยเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่ก่อให้เกิดปัญหาในชุมชน		
ขยะ หมายถึง ของเหลือใช้ที่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้		
ขยะ หมายถึง สิ่งของต่าง ๆ ที่ไม่มีประโยชน์ และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้อีก		
ขยะที่เปียกน้ำทุกชนิด หมายถึง ขยะเปียก		
ขยะเปียก หมายถึง เศษอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้		
ขยะเปียกเป็นขยะที่มีความชื้นปนอยู่บ้าง ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้จากครัวเรือน ภัตตาคาร โรงอาหาร ตลาด เป็นต้น		
ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร รวมถึง เล้า ซากสัตว์ มูลสัตว์ ฝุ่นละออง และเศษวัตถุที่ทิ้งแล้วจากบ้านเรือน ที่พักอาศัย สถานที่สาธารณะ ตลาดและโรงงานอุตสาหกรรม		

ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย	ใช่	ไม่ใช่
ขยะมูลฝอยหรือของเสีย แบ่งเป็น มูลฝอยธรรมดาทั่วไป ได้แก่ มูลฝอยสด เศษอาหาร กระดาษ โฟม พลาสติก ขวด แก้ว โลหะ ฯลฯ และของเสียอันตราย ได้แก่ กระจกยาฆ่าแมลง ถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า แบตเตอรี่ที่ใช้แล้ว เป็นต้น		
ขยะแห้ง หมายถึง ขยะพวกกระดาษ พลาสติก เศษเหล็ก แก้ว กระจกอลูมิเนียม		
ขยะแห้งเป็นขยะมูลฝอยที่มีแหล่งกำเนิดมาจากบ้านเรือนหรือการทำธุรกิจอื่น ๆ เช่น กระดาษ เศษผ้า เศษยาง เศษรองเท้า ภาชนะแตก เศษไม้ เป็นต้น ซึ่งเป็นขยะมูลฝอยที่ไม่ทำให้เกิดการเน่าเหม็นเหมือนขยะเปียก		
ขยะอันตรายเป็นขยะมูลฝอยประเภทที่ก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากในการกำจัด หรือต้องใช้วิธีการกำจัดที่พิเศษกว่าขยะมูลฝอยอื่น ๆ		
ขยะอันตรายมีส่วนประกอบของ วัตถุไวไฟ วัตถุมีพิษ วัตถุระเบิดได้		
แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช หลอดฟลูออเรสเซนต์ เป็นขยะอันตราย		
มูลฝอย หมายถึง สิ่งของต่าง ๆ ที่ไม่มีประโยชน์และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์อะไรได้อีก		
มูลฝอยสด หมายถึง มูลฝอยที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษกระดาษ เศษอาหาร เศษเนื้อสัตว์ เป็นต้น		
เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ จัดเป็นมูลฝอยประเภทมูลฝอยแห้ง		
กระดาษห่อของขวัญ ริบบิ้น เป็นวัสดุประเภทใช้เพียงครั้งเดียวแล้วทิ้ง		
กระป๋องพินเนตอร์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่รถยนต์ หลอดไฟฟ้า สามารถทิ้งร่วมกับมูลฝอยประเภทอื่นได้		
การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีการทิ้งลงคลองจะเป็นสาเหตุให้แม่น้ำ ลำคลอง สกปรกและตื้นเขิน		
การกำจัดขยะมูลฝอยทุกประเภท โดยวิธีการเผาในเตาเผาเป็นวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด		
การกำจัดขยะมูลฝอยมีลักษณะเป็นรูปแบบการดำเนินการกับขยะมูลฝอยเพื่อให้ขยะมูลฝอยหมดไป โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ได้แก่ การหมักทำปุ๋ย การเทกองกลางแจ้ง การเผากลางแจ้ง และการนำไปเลี้ยงสัตว์		
การกำจัดมูลฝอยโดยการทำขยะหอม (ปุ๋ยหมักชีวภาพ) เป็นการนำเศษอาหารมาหมักโดยไม่ต้องผ่านการคัดแยกก่อน		
การกำจัดมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลมีอยู่ 3 วิธี ได้แก่ การกำจัดมูลฝอยด้วยการเผาในเตาเผา การหมักปุ๋ย และ การกลบฝังดิน		
การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีเป็นการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับการลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด		
การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเป็นการเก็บขยะมูลฝอยที่คัดแยกแล้วใส่ไว้ในถังรองรับขยะแต่ละประเภทหรือรอกการนำส่งไปยังสถานที่กำจัดหรือรอให้เจ้าหน้าที่มาจัดเก็บ		
การแก้ไขปัญหาขยะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการเท่านั้น		
การขาดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการคัดแยกขยะ เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน		
การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง สามารถทำให้ขยะลดลงไปได้ เพราะการคัดแยกขยะก่อนทิ้งทำให้ได้ขยะที่สามารถนำกลับไปใช้ซ้ำและมาแปลงใช้ใหม่ได้		
การคัดแยกขยะก่อนทิ้งช่วยแก้ไขปัญหาสีเขียว		
การคัดแยกขยะทำให้ขยะน้อยลง		
การคัดแยกขยะมูลฝอยธรรมดาทั่วไปแยกเป็น 3 ประเภท คือ ขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย		

ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย	ใช่	ไม่ใช่
การคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นการแบ่งหรือจำแนกประเภทของขยะมูลฝอยออกเป็นประเภทต่าง ๆ ในลักษณะ ขยะแห้ง ขยะเปียก และขยะอันตราย		
การคัดแยกขยะอันตรายต่าง ๆ ก่อนนำไปทิ้งเป็นสิ่งจำเป็น		
การคัดแยกประเภทมูลฝอยทำให้สามารถวางแผนในการกำจัดมูลฝอยครั้งสุดท้ายได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ		
การคัดแยกมูลฝอยควรเริ่มมาจากครอบครัวก่อน		
การจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพหรือการจัดการขยะให้ได้ผลดีที่สุด คือ การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด ก่อนทิ้ง		
การจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกวิธีควรแยกขยะออกเป็น 2 ประเภท คือ ขยะเปียกและขยะแห้ง		
การจัดการขยะอันตรายมีวิธีการเหมือนขยะทั่วไป		
การจัดการที่ต้นทางของขยะฐานศูนย์ สามารถคัดแยกขยะได้ในระดับครัวเรือน		
การจัดการมูลฝอยที่ดี หมายถึง การมุ่งหลีกเลี่ยงหรือลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นในอนาคตโดยการก่อให้เกิด มูลฝอยน้อยลงและลดการเสี่ยงภัยจากมลพิษที่เกิดจากมูลฝอย		
การใช้ซ้ำเป็นการนำสิ่งของบางประเภทมาใช้ใหม่เพื่อเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอย เช่น การนำขวดกาแฟ เก่ามาใส่น้ำตาลหรือเกลือแทน		
การทิ้งมูลฝอยไม่ควรแยกมูลฝอยเปียกกับมูลฝอยแห้งออกจากกัน		
การนำกระดาษ พลาสติกมากำจัดด้วยการเผา เป็นวิธีการช่วยลดปริมาณขยะที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม		
การนำกลับมาผลิตใหม่เป็นการแยกวัสดุที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำออกจากมูลฝอย และรวบรวมมาใช้เป็น วัตถุดิบในการผลิตสินค้าชิ้นใหม่		
การนำขยะมูลฝอยประเภทพลาสติกและกระดาษมาใช้เป็นวัตถุดิบ เพื่อผลิตใหม่หรือการรีไซเคิลนั้นเป็น วิธีการลดปริมาณขยะมูลฝอย ที่จะต้องนำไปกำจัดได้วิธีหนึ่ง		
การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์เป็นวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องและสามารถช่วยลดปัญหามลพิษ ทางสิ่งแวดล้อมลงได้		
การนำของใช้ที่ชำรุดมาซ่อมแซมใช้ใหม่เป็นการลดปริมาณขยะ		
การนำวัสดุ/สิ่งของที่ชำรุดเสียหายมาซ่อมแซมให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้ เช่น โตะ เก้าอี้ เสื้อผ้า เป็น วิธีการหนึ่งที่เป็นการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ใหม่		
การนำเศษอาหาร เศษผัก มาทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ใช้ในครัวเรือน เป็นการลดค่าใช้จ่าย		
การนำสิ่งของที่ไม่ใช้ประโยชน์แล้ว เช่น เสื้อผ้า หนังสือ ฯลฯ ไปบริจาคให้แก่ผู้อื่นเป็นการนำขยะมูลฝอย กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่		
การปฏิเสธไม่ใช้สิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ประเภท กล่องโฟม พลาสติก เป็นวิธีการหนึ่งในการหลีกเลี่ยงการทำ ให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย		
การแปรรูปขยะกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการลดปริมาณขยะ ลดการใช้พลังงาน และลดมลพิษที่เกิด กับสิ่งแวดล้อม		
การเผาขยะกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศ อีกทั้งยังทำลายทัศนียภาพในการมองเห็น ด้วย		
การเผาขยะมูลฝอยกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารมลพิษทางอากาศ อีกทั้งยังทำลายทัศนียภาพในการมอง ด้วย		

ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย	ใช่	ไม่ใช่
การฝังกลบขยะมูลฝอยควรใช้กับขยะประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมและจะต้องทำด้วยความระมัดระวัง		
การแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง โดยแยกเป็นขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตรายจะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้		
การลดปริมาณขยะมูลฝอย ควรลดปริมาณตั้งแต่กระบวนการผลิต ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด		
การลดปริมาณขยะสามารถทำได้โดยการคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด		
การเลือกใช้ถุงพลาสติกใสสิ่งของใบเล็กหลาย ๆ ใบ ดีกว่าการใช้ถุงใบใหญ่เพียงใบเดียว เพราะปริมาณถุงพลาสติกที่จะนำไปกำจัดน้อยลงและเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยลงได้		
การหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก โฟม สามารถช่วยลดปริมาณขยะได้		
เกณฑ์มาตรฐานการผลิตภาชนะรองรับขยะมูลฝอยต้องมีส่วนประกอบที่มาจากพลาสติกที่ใช้แล้วไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยน้ำหนัก		
ขยะก่อให้เกิดรายได้เปลี่ยนจากขยะไร้ค่ามาเป็นเงิน ปัจจุบันได้กลายเป็นอาชีพหนึ่ง คือ อาชีพรับซื้อของเก่า (ชาเล้ง)		
ขยะทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมชุมชนไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค		
ขยะที่เป็นเศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ เศษใบไม้ สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์ที่ใช้ในการเกษตรได้		
ขยะในตลาดไม่สามารถแพร่กระจายเชื้อโรคต่าง ๆ และ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงต่าง ๆ		
ขยะประเภทขวดแก้ว พลาสติก โลหะ และ กระดาษ ในตลาดสามารถทิ้งรวมไปกับขยะประเภทอื่น ๆ ได้		
ขยะประเภทถ่านไฟฉาย หลอดไฟฟ้า แบตเตอรี่ กระจกสเปร์ย ฯลฯ ควรมีการแยกใส่ถุงพลาสติกปิดให้มิดชิด เพื่อถ่ายต่อพนักงานในการเก็บขนไปทำลาย		
ขยะประเภทรีไซเคิล เช่น ขวดแก้ว พลาสติก และโลหะสามารถนำไปขายได้		
ขยะมูลฝอยแต่ละประเภทมีวิธีการกำจัดไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับประเภทของขยะและความเหมาะสม		
ขยะมูลฝอยทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นอันตรายต่อมนุษย์		
ขยะมูลฝอยที่เป็นขยะเปียกต้องเก็บใส่ถุง มัดด้วยเชือกอย่างเรียบร้อย เพื่อป้องกันกลิ่นและการคุ้ยเขี่ยจากสัตว์อื่น ๆ		
ขยะมูลฝอยที่เป็นขยะเปียกต้องรวบรวมไว้ในถังที่มีช่องระบายน้ำ เพื่อให้ขยะมีน้ำหนักลดลง เพื่อความสะดวกในการขนถ่าย		
ขยะมูลฝอยทุกประเภทควรเก็บรวบรวมไว้ด้วยกัน		
ขยะมูลฝอยในครัวเรือน ประเภทเศษอาหารที่เหลือทิ้ง ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อีก		
ขยะมูลฝอยประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก ควรรวบรวมเก็บไว้ขายเท่านั้น		
ขยะมูลฝอยประเภทขวดแก้ว เช่น ขวดเครื่องปรุงรส ขวดน้ำอัดลม สามารถนำไปหลอมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ได้		
ขยะมูลฝอยประเภทโฟม พลาสติก กล่องนม ควรกำจัดโดยการเผา เพราะจะทำให้ปริมาณขยะลดลงได้มาก และเป็นวิธีสะดวก		
ขยะมูลฝอยสด ซากสัตว์ มูลสัตว์ไม่สามารถกำจัดโดยวิธีการฝังกลบ		
ขยะมูลฝอยหากไม่มีการเก็บรวบรวมที่ดี จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของหนูและแมลงวัน ซึ่งเป็นพาหะนำโรคติดต่อทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน		

ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย	ใช่	ไม่ใช่
ขยะไม่สามารถนำไปผลิตเป็นพลังงานได้		
ขยะย่อยสลาย เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยอินทรีย์และทำน้ำหมักชีวภาพได้		
เขม่าควันที่เกิดจากการเผามูลฝอยกลางแจ้ง ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศได้		
โครงการ “ธนาคารขยะ” เป็นรูปแบบหนึ่งของการกำจัดขยะมูลฝอยในเชิงธุรกิจการซื้อขายขยะมูลฝอยใน ส่วนที่สามารถนำกลับมาแปลงใช้ใหม่ (recycle) เช่น แก้ว โลหะ กระดาษ พลาสติก เป็นต้น		
ใช้ถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก การใช้ใบตองห่ออาหาร หรือนำปิ่นโตไปใส่อาหารแทนการใช้ถุงหรือกล่อง โฟม เป็นการลดมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด		
ถังขยะสีเขียวทิ้งขยะแห้ง และ ถังขยะสีเหลืองทิ้งขยะเปียก		
ถุงก๊วกเก็บขยะมูลฝอยติดเชื้อ เป็นถุงก๊วกเก็บขยะมูลฝอยที่มีสีดำ ทึบแสง และมีข้อความระบุว่า “มูลฝอยติดเชื้อ” ติดอยู่ด้านหลังถุง		
ถุงพลาสติก กล่องโฟม เป็นมูลฝอยประเภทที่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ		
ถุงพลาสติกมีระยะเวลาย่อยสลายนานกว่าโฟม		
ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมที่เกิดขยะ ดังนั้นจึงต้องร่วมรับผิดชอบขยะที่เกิดขึ้น		
ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการช่วยลดปริมาณขยะได้ โดยเริ่มในครอบครัวและชักชวนไปสู่ชุมชน		
น้ำมันพืชใช้แล้วที่ท่านทอดนำมาทำไบโอดีเซลได้		
ในครัวเรือนควรมีถังขนาดใหญ่ เพื่อจะรองรับขยะได้ทั้งหมดไว้ได้ เป็นเวลาหลายวันจนกว่าจะเต็มแล้วจึงนำไปกำจัด		
ประโยชน์จากการรวบรวมขยะมูลฝอยใส่ในถุงหรือถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด คือ ทำให้การขนหรือเคลื่อนย้ายไปกำจัดต่อสะดวกขึ้น		
ผู้รับผิดชอบการจัดการมูลฝอยในชุมชน เป็นหน้าที่ อบต./เทศบาล เท่านั้น ไม่ใช่หน้าที่ของชุมชนหรือครอบครัวแต่อย่างใด		
มูลฝอยทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ชุมชนไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค		
มูลฝอยทุกประเภทสามารถนำมาเลี้ยงสัตว์ได้		
มูลฝอยพวกกระดาษ พลาสติก เศษเหล็ก เศษแก้ว กระจกอลูมิเนียม เศษไม้ สามารถคัดแยกเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก		
มูลฝอยอันตรายหรือเป็นพิษ เช่น แบตเตอรี่รถยนต์ หลอดไฟฟ้า ถ่านไฟฉาย กระจกยาฆ่าแมลง ควรกำจัดโดยวิธีการนำไปฝังดิน		
วิธีที่ถูกต้องสำหรับการกำจัดขยะ เช่น การฝังกลบ		
เศษขยะที่ถูกทิ้งในตลาดสดเป็นเวลานาน เช่น เศษผักผลไม้ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขอนามัย		
เศษผักผลไม้ นำมาทำน้ำสกัดชีวภาพได้		
เศษผักผลไม้ นำมาทำอาหารสัตว์ได้		
เศษไม้ เศษหญ้า กระจก จัดเป็นมูลฝอยแห้งและสามารถไหม้เป็นถ่านได้และสามารถเผาได้ในที่โล่งแจ้ง ซึ่งไม่ก่อมลพิษทางอากาศ		
เศษโลหะ เศษแก้ว เศษกระจก เศษคอนกรีต จัดเป็นมูลฝอยชนิดที่สามารถไหม้เป็นถ่านได้ด้วยวิธีการเผาไหม้ธรรมดา		

ความรู้เกี่ยวกับมูลฝอย	ใช่	ไม่ใช่
สาเหตุของการเกิดมูลฝอยมาจากประชาชนขาดจิตสำนึกความตระหนักและวินัยในการรักษาความสะอาด และรักษาสิ่งแวดล้อม		
สุนัขและแมวที่ขบหาอาหารกินตามกองมูลฝอย สามารถช่วยลดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้อีกทางหนึ่ง		
หากมีการคัดแยกขยะที่ครัวเรือนแล้วสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะ โดยการส่งเข้าธนาคารขยะในชุมชนจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของเทศบาล		

ส่วนที่ 4 เจตคติที่มีต่อการจัดการมูลฝอย

เจตคติเกี่ยวกับมูลฝอย (ท่านคิดว่า)	ระดับเจตคติ		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
การกำจัดขยะโดยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเป็นวิธีที่ดีที่สุด			
การกำจัดขยะมูลฝอย ถ้าจะได้ผลดีต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน			
การกำจัดขยะมูลฝอยในท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของ อบต. เท่านั้น			
การกำจัดสัตว์เลี้ยงที่ตายภายในบ้านที่ถูกรื้อและมีประโยชน์ คือ นำไปฝังดินใต้โคนต้นไม้เพื่อเป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้			
การเก็บขยะมูลฝอยโดยแยกขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลายได้ และขยะทั่วไปออกจากกันเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องทำ			
การเก็บขยะมูลฝอยถ้าให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ จะมีความคล่องตัวและเหมาะสม			
การแก้ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นเรื่องง่าย ถ้าช่วยกันคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง			
การแก้ปัญหามูลฝอยเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการเท่านั้น			
การขนถ่ายขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนไปยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยควรเป็นหน้าที่ของประชาชน			
การคัดแยกขยะทำให้เสียเวลาในการขายของ			
การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งลงถังไม่ได้ช่วยในการแก้ปัญหาภาวะที่เกิดขึ้นจากขยะมูลฝอยแต่ประการใด			
การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนทิ้งลงถังเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม			
การคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือนไม่ใช่หน้าที่ของท่าน			
การจัดการขยะทำให้อาชีพคนขายของเก่าหรือผู้ค้าขยะหมดรายได้ลง			
การจัดการขยะที่ได้ประสิทธิภาพเริ่มตั้งแต่การคัดแยกขยะ ณ แหล่งกำเนิด			
การจัดการขยะที่ถูกต้องควรกำจัดขยะให้ถูกประเภท			
การจัดการขยะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเท่านั้น			
การจัดการมูลฝอยที่ได้ผลดีมากที่สุด ควรเริ่มมาจากครัวเรือนก่อน			
การช่วยลดปัญหาภาวะที่เป็นพิษจากขยะมูลฝอยโดยการใช้ไบโอดีปทอชนมแทนถุงพลาสติกเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ			
การใช้กระดาษที่ไม่ใช่แล้วซึ่งเหลืออยู่ 1 หน้า นอกจากจะประหยัดแล้วยังช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยได้			

เจตคติเกี่ยวกับมูลฝอย (ท่านคิดว่า)	ระดับเจตคติ		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
การซ่อมแซมสิ่งของที่เสียแทนการซื้อใหม่ เป็นสิ่งที่ควรกระทำเพราะช่วยลดภาวะที่เป็นพิษจากขยะมูลฝอยได้			
การทิ้งขยะมูลฝอยโดยไม่ต้องแยกประเภท เป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกที่สุด			
การทิ้งขยะมูลฝอยที่มีอันตรายปะปนกับขยะมูลฝอยทั่วไปเป็นสิ่งที่ทำได้ เพราะไม่เคยมีใครว่าหรือตำหนิ			
การทิ้งขยะมูลฝอยในสวนสาธารณะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายก็จริง แต่ก็ไม่น่ากลัวอะไรเพราะไม่เห็นมีใครถูกปรับหรือถูกจับ			
การทิ้งขวดยาฆ่าแมลงที่ใช้แล้วร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไปเป็นการประหยัดภาชนะ			
การทิ้งถ่านไฟฉายที่ใช้แล้วลงในแม่น้ำลำคลองไม่ทำให้เกิดอันตรายเพราะน้ำมีการไหลเวียนตลอดเวลา			
การทิ้งเศษสิ่งของหรือขยะมูลฝอยลงในที่รองรับทุกครั้งเป็นสิ่งที่ถูกต้อง			
การทิ้งเศษสิ่งของหรือขยะมูลฝอยลงบนพื้นเมื่อไปตลาดนัด หรือร้านขายสินค้า เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ			
การทิ้งขยะลงในที่สาธารณะเป็นสิ่งที่สะดวกและเหมาะสม			
การนำขยะมูลฝอยจากบ้านของตนมากองทิ้งไว้ริมถนน ไม่ได้ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน			
การนำของใช้บางอย่างที่เคยใช้แล้ว เช่น ขวดแก้ว กระดาษ กลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้ง ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดน้อยลง			
การนำเอาขยะกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) สามารถช่วยลดปัญหาขยะลงได้			
การแปรสภาพขยะมูลฝอยก่อนทำการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นและทำให้ต้องเสียเวลามาก			
การแยกขยะเป็นการช่วยลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยได้วิธีหนึ่ง			
การแยกขยะไม่ใช่หน้าที่ของประชาชน แต่เป็นหน้าที่ของพ่อค้ารับซื้อของเก่า			
การแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นวิธีการที่ช่วยให้เทศบาลกำจัดขยะมูลฝอยได้ง่ายขึ้น			
การแยกประเภทขยะมูลฝอยหรือไม่แยกขยะมูลฝอยก็มีค่าเท่ากันเพราะคนอื่น ๆ ก็ยังไม่แยก			
การโยนสิ่งของหรือขยะลงข้างถนนขณะรถจอดเป็นการกระทำที่น่าตำหนิ			
การลดปริมาณมูลฝอยช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้			
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการคัดแยกมูลฝอย จะช่วยให้มูลฝอยลดลง			
ขยะที่ถูกปล่อยทิ้งจนเกิดความสกปรก ไม่ได้เป็นสิ่งที่แสดงถึงความไม่เจริญและขาดวัฒนธรรมของชุมชน			
ขยะมูลฝอยหรือเศษกระดาษที่มีขนาดเล็กมาก เมื่อทิ้งลงพื้นไม่ทำให้เกิดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม			
คณะกรรมการบริหารและสมาชิกสภา อบต. ควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการทิ้งขยะมูลฝอยให้ถูกที่			
ถังขยะที่ตั้งอยู่ตามชุมชนต่าง ๆ ในพื้นที่ของท่านมีความเหมาะสมและเพียงพอ			

เจตคติเกี่ยวกับมูลฝอย (ท่านคิดว่า)	ระดับเจตคติ		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
ท่านคิดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงที่ดี หากมีโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการคัดแยก มูลฝอยในชุมชน			
ท่านจะทำการคัดแยกขยะเมื่อท่านมีเวลา			
ท่านมีความยินดีที่จะช่วยคัดแยกมูลฝอยขายเพื่อแปรรูปใหม่เสมอ			
ท่านไม่ต้องการให้มีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่าน			
ท่านไม่สบายใจเมื่อพบเห็นกองขยะที่ไม่มีการคัดแยก			
ท่านยินดีที่จะช่วยลดขยะเปียกในชุมชน โดยการนำขยะเปียกในบ้านมาทำปุ๋ยหมัก			
ท่านรู้สึกหงุดหงิดและเกิดความรำคาญเมื่อเห็นขยะตกค้างอยู่ตามตรอก ถนน			
ท่านสามารถช่วยลดปริมาณขยะได้เมื่อท่านนำเศษขยะมาใช้ประโยชน์			
ท่านอยากให้มีโครงการ/กิจกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกมูลฝอยในชุมชนของท่าน			
นำขยะมากองทิ้งรวมกันเพื่อประหยัดเวลา			
ในการเลือกพื้นที่เพื่อทำการกำจัดขยะมูลฝอย ควรเลือกพื้นที่ที่จะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ			
บางครั้งเราจำเป็นต้องทิ้งขยะมูลฝอยเพียงชิ้นเล็ก ๆ ลงพื้นบริเวณท่ารถเมล์ เพราะ ไม่มีถังขยะอยู่บริเวณนั้น			
ปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างและเก็บไม่หมดโดยทั่วไปมีสาเหตุมาจากหน่วยงานที่ รับผิดชอบขาดประสิทธิภาพ			
ปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เกิดมาจาก นักท่องเที่ยวเท่านั้น ไม่ได้เกิดจากประชาชนในพื้นที่			
ปัญหาขยะล้นโลกจะหมดไปถ้าทุกคนช่วยกันจัดการขยะอย่างถูกต้อง			
ปัญหาภาวะที่เป็นพิษจากขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับนักเรียน			
เป็นเรื่องปกติที่หลังเสร็จงานมหรสพแล้ว พบว่ามีขยะมูลฝอยทิ้งอยู่เกลื่อนกลาดทั่ว บริเวณ			
ผู้ที่เป็นผู้สร้างขยะมูลฝอย ควรเป็นผู้กำจัดขยะมูลฝอยเอง ตามหลัก “ผู้ก่อมลพิษ เป็นผู้จ่าย”			
เมื่อทิ้งขยะท่านมักมองว่าเสียเวลาเมื่อต้องคัดแยกขยะ			
ไม่ใช่หน้าที่ของท่านในการคัดแยกขยะในครัวเรือน			
วิธีกำจัดเศษกระดาษที่ดีที่สุดคือ การนำไปเผาทำเชื้อเพลิง			
เศษเหล็ก แก้ว พลาสติก และกระดาษ ที่นำมาหลอมใช้ใหม่มีคุณภาพการใช้งาน ลดลงกว่าเดิม			
หากท่านมีเวลา ท่านยินดีเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการชุมชน เพื่อหาแนว ทางการจัดการมูลฝอยในชุมชนของท่าน			
อบต. สามารถกำหนดวิธีการและเวลาในการเก็บขยะมูลฝอย โดยไม่จำเป็นต้อง สอบถามความคิดเห็นจากประชาชน			

ส่วนที่ 5 ความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย

ความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย	ระดับความตระหนัก				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การกำจัดขยะทำให้เกิดความสิ้นเปลือง ควรปล่อยทิ้งไว้เฉย ๆ					
การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผาในครัวเรือนเป็นวิธีการในการกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ					
การกำจัดขยะมูลฝอยแต่ละวิธี ก็เหมาะกับแต่ละสภาพของพื้นที่					
การกำจัดขยะไม่ถูกวิธีก่อให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์แมลงและสัตว์นำโรค					
การเก็บขยะจากบ้านเรือนไปกำจัดควรเป็นหน้าที่ของประชาชน					
การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการหรือองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา					
การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพควรต้องได้รับความร่วมมือทั้งทางภาครัฐและภาคประชาชนด้วย					
การคัดแยกขยะจากบ้านเรือนก่อนนำมาทิ้งเป็นการลดปริมาณขยะได้อีกวิธีหนึ่ง					
การคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนมีส่วนช่วยในการประหยัดงบประมาณการจัดการขยะมูลฝอยของหน่วยงานภาครัฐได้					
การคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นวิธีการที่ยุ่งยากและเสียเวลา จึงควรเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าไปดำเนินการเพื่อให้เกิดความสะดวกต่อประชาชน					
การคัดแยกขยะมูลฝอยมีส่วนในการช่วยลดปัญหาปริมาณขยะล้นเมือง					
การจัดการขยะมูลฝอยที่ดีนั้น อันดับแรกควรจะเริ่มจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนก่อน					
การจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่มีประสิทธิภาพจะส่งผลเสียทั้งต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน					
การจัดการขยะมูลฝอยมีส่วนในการช่วยแก้ไขปัญหาหรือลดผลเสียอันจะเกิดกับสิ่งแวดล้อมได้					
การจัดการปัญหาขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นถึงความตระหนักของประชาชนต่อปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน					
การใช้กฎหมายลงโทษผู้ที่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในที่สาธารณะ เป็นหนทางหนึ่งในการช่วยลดปัญหามลพิษจากขยะมูลฝอย					
การใช้มาตรการเผยแพร่ความรู้ สามารถใช้แก้ปัญหาขยะมูลฝอยได้					
การได้รับความรู้จากข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องของประชาชนในชุมชนมีส่วนช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอยภายในชุมชนได้					
การทิ้งขยะมูลฝอยประเภท กระจก โลหะ แบตเตอรี่ลงในน้ำไม่ก่อให้เกิดมลพิษในน้ำ					
การทิ้งขยะมูลฝอยลงแม่น้ำหรือคลองสาธารณะไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำหรือสิ่งแวดล้อมในชุมชน					

ความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย	ระดับความตระหนัก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด
การทิ้งถุงพลาสติก เศษกระดาษต่าง ๆ ลงบนพื้นดิน ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม				
การที่ชาวบ้านเผาขยะทุกชนิดรวม ๆ กันก็ไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เพราะมีปริมาณน้อยและนาน ๆ เผาครั้ง				
การที่ประชาชนในชุมชนไม่มีความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอยส่งผลให้ปัญหาที่เกิดขึ้นทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น				
การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ผลิตเป็นสิ่งของชนิดใหม่ที่สามารถขายได้ เป็นการเพิ่มรายได้				
การนำขยะมูลฝอยหรือบรรจุภัณฑ์ที่เหลือจากการใช้งานแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เป็นการช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอยภายในชุมชน				
การนำขยะมูลฝอยหรือบรรจุภัณฑ์ที่เหลือใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มีส่วนช่วยลดปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยได้				
การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย มีส่วนช่วยในการลดปริมาณขยะมูลฝอย				
การเผาขยะมูลฝอยประเภทขวดพลาสติกหรือถ่านไฟฉายมีส่วนทำให้เกิดควันพิษภายในชุมชน				
การพบเห็นขยะมูลฝอยกระจายอยู่ทั่วไปในหมู่บ้านทำให้ท่านรู้สึกหงุดหงิดรำคาญใจ				
การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในชุมชนทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น				
การมีขยะมูลฝอยจำนวนมากอยู่ในพื้นที่ อบต. ที่ท่านรับผิดชอบ ทำให้พื้นที่ลดความสวยงาม				
การรณรงค์ให้ประชาชนงดทิ้งขยะมีส่วนช่วยทำให้บ้านเมืองสะอาดขึ้น				
การลดขยะมูลฝอย เป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาขยะในชุมชนได้				
การลดปริมาณขยะมูลฝอยและการคัดแยกขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในชุมชน				
ควรเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ชนิดที่สามารถนำกลับมาเติมได้ (Refill)				
ถ้าทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ ทำให้น้ำเน่าเสียต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสียเพิ่มขึ้น				
ท่านคิดว่าการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเป็นหน้าที่ ที่ทุกคนต้องร่วมมือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป				
ประชาชนทุกคนควรจะทำจัดขยะของตัวเองเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของภาครัฐ				
ปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะมูลฝอยมีส่วนทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ ลดลง				

ความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย	ระดับความตระหนัก			
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด
ปัญหาขยะในแหล่งท่องเที่ยวทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง				
เลือกใช้สินค้าชนิดเติมเป็นการเพิ่มปัญหาขยะมูลฝอยให้มากขึ้น				
หากนำกระดาษที่ใช้แล้วมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษขึ้นมาใหม่ (Recycle) ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการผลิตมากขึ้น แต่ช่วยประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ				

ส่วนที่ 6 การกำจัดขยะมูลฝอยในครัวเรือน

- ปฏิบัติทุกครั้ง หมายถึง การปฏิบัติตามสถานการณ์ในข้อความนั้น ๆ เป็นประจำทุกครั้ง
- ปฏิบัติบางครั้ง หมายถึง การปฏิบัติตามสถานการณ์ในข้อความนั้นหลาย ๆ วันจึงจะปฏิบัติสักครั้ง
- ไม่เคยปฏิบัติ หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติตามสถานการณ์ในข้อความนั้นเลยสักครั้ง

การจัดการขยะมูลฝอย	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
เก็บขยะรวบรวมใส่ถุง ผูกมัดถุงแล้วนำไปทิ้งในถังขยะที่ อบต. เตรียมไว้			
ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านนำกลับมาใช้เป็นเครื่องประดับหรือของใช้ภายในครัวเรือน			
ขยะประเภทมูลสัตว์ กระดุกสัตว์ ท่านใส่ลงในถังขยะร่วมกับขยะประเภทอื่น ๆ โดยไม่มีการคัดแยกประเภท			
ขยะมูลฝอยประเภทกระป๋องสเปรย์หรือกระป๋องอย่างอื่นที่มีการอัดลม ท่านนำไปกำจัดโดยการฝังดิน			
ขยะมูลฝอยประเภทขยะเปียกท่านใช้วิธีกองกับพื้นกลางแจ้งเพื่อให้แห้งก่อนแล้วจึงรวบรวมขนถ่ายไปยังสถานที่กำจัดขยะของเทศบาล			
ขยะมูลฝอยประเภทขยะแห้ง เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว กระป๋อง ต่าง ๆ กระดาษ ฯลฯ ท่านเก็บรวบรวมไว้ต่างหากจากขยะมูลฝอยทั่วไป เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่			
ขยะมูลฝอยพวกขวด แก้ว กระป๋อง หนังสือพิมพ์ที่ใช้แล้วท่านเก็บรวบรวมไว้เพื่อรอขายให้ผู้รับซื้อของเก่า			
ขยะแห้งและขยะเปียกในครัวเรือนท่านทิ้งรวมกันในถังขยะใบเดียวกัน เมื่อถึงขยะเต็มจึงมีการเก็บรวบรวมไปทิ้งในถังขยะใบใหญ่กว่าเพื่อรอการเก็บขนต่อไป			
ข้าพเจ้า ทิ้งขยะ ทุกชนิดลงบนพื้นถนน แห่ลงน้ำ และที่สาธารณะ			
ข้าพเจ้า เทน้ำมัน ที่ใช้แล้วลงในท่อน้ำ ในถังขยะ หรือบนดิน			
ข้าพเจ้ากับเพื่อนบ้าน นำซากสัตว์เลี้ยง ที่ตายแล้วไปฝังกลบลึก ๆ ท้นที่เพื่อไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็น			
ข้าพเจ้ากับเพื่อนบ้านช่วยกันรณรงค์ในการคัดแยกขยะมูลฝอย			
ข้าพเจ้าจะตักเตือนทุกครั้งเมื่อพบเห็นคนที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่			
ข้าพเจ้าจะนำเศษอาหารที่เหลือจากการทานอาหารเสร็จแล้วไปทิ้งในถังเศษอาหารทุกครั้ง			

การจัดการขยะมูลฝอย	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
ข้าพเจ้าจะแยกกระดาษทุกชนิดเพื่อนำไปขายกับรถซาเล้ง			
ข้าพเจ้าจะแยกขยะพลาสติกทุกชนิด เช่น ขวดน้ำพลาสติก ถังน้ำ และกะละมังพลาสติก แยกเพื่อนำไปขายกับรถซาเล้ง			
ข้าพเจ้าจะแยกขยะอันตรายออกจากขยะอื่นเสมอ เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่มือถือ หลอดไฟทุกชนิด กระจกสีทุกชนิด เป็นต้น			
ข้าพเจ้าจะแยกและนำถุงหิ้วพลาสติกมาไว้ใช้งานอีกหลายครั้ง			
ข้าพเจ้าได้เงินจากการขายขยะที่มีการคัดแยก			
ข้าพเจ้านำถุงผ้าหรือตะกร้าไปใส่ของใช้แทนถุงพลาสติกเมื่อไปซื้อของใช้ทุกครั้ง			
ครีวเรือนของท่านคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยออกเป็น ขยะเปียก ขยะแห้งและขยะอันตรายออกจากกันก่อนทิ้งลงถัง			
ครีวเรือนของท่านมีการแยกขยะที่ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น กระดาษ ขวด แก้ว โลหะ ฯลฯ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่			
ครีวเรือนของท่านแยกขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ กระจกสเปร์ย ขวดยา ฆ่าแมลง ฯลฯ ที่ใช้แล้วแยกออกจากขยะอื่น			
ถ้าถังขยะในครีวเรือนท่านเต็ม แต่ยังมีขยะเหลืออยู่ท่านจะนำขยะที่เหลือนั้นมาวางไว้ข้าง ๆ กับถังขยะที่ทางเทศบาลจัดเตรียมไว้ให้เจ้าหน้าที่มานำไปกำจัด			
ถุงพลาสติกหรือโพลีไธสอาหารเมื่อใช้แล้วท่านกำจัดโดยการเผากลางแจ้ง			
ท่านกำจัดขยะประเภทเศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ โดยการนำไปเลี้ยงสัตว์			
ท่านกำจัดขยะมูลฝอยในครีวเรือนทุกชนิดโดยการกองรวมกันแล้วเผากลางแจ้ง			
ท่านกำจัดมูลฝอยทุกประเภทโดยการฝังกลบ			
ท่านกำจัดเศษไม้ เศษกระดาษโดยการเผากลางแจ้ง			
ท่านเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเปียกและแห้งรวมกัน			
ท่านเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยแล้วทำการคัดแยกก่อนนำไปกำจัด			
ท่านคัดแยกมูลฝอยที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น เศษกระดาษ ขวดพลาสติก เศษเหล็ก ขวดแก้ว ไปขายหรือนำมาใช้ประโยชน์ใหม่			
ท่านคัดแยกมูลฝอยอันตรายออกจากมูลฝอยประเภทอื่นก่อนทิ้ง			
ท่านเคยขอความร่วมมือในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยจากหน่วยงานอื่น ๆ			
ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชน เช่น การเก็บขยะมูลฝอยในที่สาธารณะ			
ท่านเคยเข้าร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย			
ท่านเคยจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยในสถานที่สาธารณะในเขต อบต.			
ท่านเคยชักชวนเพื่อนบ้านให้ช่วยลดการทิ้งขยะมูลฝอย			
ท่านเคยดำเนินการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้าน			
ท่านเคยทำการแยกขยะในบ้านของท่านก่อนนำมาทิ้ง			
ท่านเคยนำขยะมูลฝอยที่ไม่ได้ใช้แล้วมาดัดแปลงเป็นสิ่งที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้			

การจัดการขยะมูลฝอย	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
ท่านเคยนำขยะมูลฝอยไปหมักทำปุ๋ย			
ท่านเคยประชุมเพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในหมู่บ้านของท่าน			
ท่านเคยแปรสภาพขยะมูลฝอยก่อนนำไปกำจัด			
ท่านเคยรณรงค์เก็บขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้าน			
ท่านเคยว่ากล่าวตักเตือนคนที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่			
ท่านเคยสำรวจแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอยในพื้นที่ของท่าน			
ท่านเคยเสนอแผนงาน/โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย			
ท่านเคยเสนอให้มีการออกข้อบังคับห้ามทิ้งขยะประเภทที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้			
ท่านชักชวนเพื่อนบ้านนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์			
ท่านใช้กระดาษทั้งสองหน้าช่วยลดปริมาณมูลฝอย			
ท่านใช้เศษหญ้า เศษใบไม้คลุมดิน มากกว่าการทิ้งลงถังขยะ			
ท่านได้ขายของที่ใส่แล้ว ให้รถ/ร้านรับซื้อของเก่า			
ท่านทิ้งมูลฝอยลงในถังขยะทุกครั้ง			
ท่านนำขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์นำมาใช้ซ้ำ			
ท่านนำตะกร้าหรือกระเป๋าผ้าไปใส่ของเมื่อซื้อของหรือจ่ายตลาด			
ท่านนำถุงพลาสติก ถุงหูหิ้ว ที่ยังมีสภาพดีกลับมาใช้ซ้ำอีก			
ท่านนำเศษอาหารไปใช้เลี้ยงสัตว์			
ท่านนำเสื้อผ้าเก่าไปซ่อมแซมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่			
ท่านเผาถุงพลาสติกหรือวัสดุที่ทำจากพลาสติกปริมาณน้อย			
ท่านรวบรวมขยะมูลฝอยที่เป็นเศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ โดยนำไปใส่ถุงพลาสติกและมัดให้เรียบร้อยก่อนนำไปทิ้งถังขยะ			
ท่านรวบรวมขยะมูลฝอยที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่รถยนต์ หลอดไฟฟ้า ไบโอมิดโคนที่เสื่อมสภาพแล้ว โดยเก็บใส่ถุง ท่อให้มิดชิดแล้วทิ้งร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไป			
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่ของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ			
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกหรือกล่องโฟมเพื่อเป็นภาชนะบรรจุอาหาร เนื่องจากเป็นวัสดุมีความทนทาน น้ำหนักเบาและสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก			
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินไป			
ท่านส่งเสริมให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดการมูลฝอยกับหน่วยงานต่าง ๆ			
ท่านส่งเสริมให้ผู้อื่นคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้ง			
ท่านหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม			
ทำให้ขยะมีขนาดเล็กก่อนนำลงไปที่ถังขยะ เช่น พับถุงพลาสติกให้มีขนาดเล็ก ทำกล่องกระดาษและกระป๋องให้แบน			
ทิ้งขยะตามที่สาธารณะ ช่างถนน			
ทิ้งขยะลงแม่น้ำ ลำคลอง คูน้ำ บ่อน้ำ			

การจัดการขยะมูลฝอย	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
นำขยะตามที่วางไว้ข้างบ้านไปเผาด้วยตัวเอง			
นำขยะไปทำปุ๋ยหมัก			
นำขยะไปฝังกลบ			
นำขยะไปเลี้ยงสัตว์ (ระบุสัตว์ที่เลี้ยง.....)			
พวกเศษซีเมนต์หรือฝุ่นละอองจากการทำความสะอาดในครัวเรือนหรือขยะที่เป็นชิ้นเล็ก ๆ เช่น ผม ท่อนเทรวมกันไว้ต่างหากจากขยะมูลฝอยทั่วไป เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจาย			
พวกเสื้อผ้า เศษผ้าที่ใช้แล้วท่านนำมาดัดแปลงทำผ้าเช็ดมือ เช็ดโต๊ะ ภู่งนหรือบริจาคนำทิ้งในถังขยะร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไป			
ภาชนะที่ทำด้วยเศษเหล็ก โลหะหรืออลูมิเนียมที่เสื่อมสภาพ และไม่เป็นที่ต้องการ ท่านนำทิ้งในถังขยะร่วมกับขยะมูลฝอยทั่วไป			
ภาชนะที่ทำด้วยเหล็ก โลหะที่เสื่อมและท่านไม่ต้องการแล้ว ท่านนำไปขายให้แก่ร้านรับซื้อของเก่า			
วัสดุประเภทไม้ เช่น โต๊ะ ตู้ เมื่อชำรุด ท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีกครั้ง			
สมาชิกในครัวเรือนของท่านเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่สามารถส่งคืนบรรจุภัณฑ์แก่ผู้ผลิตได้ เช่น ขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำอัดลม			
สมาชิกในครัวเรือนของท่านเลือกใช้ผลิตภัณฑ์แบบชนิดเติม เช่น น้ำยาปรับผ้านุ่ม น้ำยารีดผ้า น้ำยาล้างจาน ฯลฯ			
สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ท่านใช้ประโยชน์แล้ว ท่านจะไม่นำกลับมาใช้อีก			

ส่วนที่ 7 การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย

การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ท่านทำ มากที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ 5
การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ท่านทำ มาก	ค่าคะแนนเท่ากับ 4
การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ท่านทำ ปานกลาง	ค่าคะแนนเท่ากับ 3
การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ท่านทำ น้อย	ค่าคะแนนเท่ากับ 2
การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่ท่านทำ น้อยที่สุด	ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ข้อที่	ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
การนำมาใช้ซ้ำ (Reuse)						
	ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้					
	ใช้ซ้ำในสิ่งของที่สามารถใช้ซ้ำได้ในลักษณะเดิม เช่น ใช้กระดาษซ้ำ 2 หน้า					
	ท่านใช้กระดาษหรือหนังสือพิมพ์ที่ได้จากการเก็บขยะนำมาทำสิ่งของ					
	ท่านซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้จากการเก็บขยะเพื่อกลับมาใช้ใหม่					
	ท่านทำความสะอาดบรรจุภัณฑ์ประเภทแก้วที่ได้จากการเก็บขยะแล้วนำมาใช้อีกครั้ง					
	ท่านนำถุงพลาสติกที่ได้จากการเก็บขยะมาใช้ซ้ำอีกครั้ง					
	ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก					
	ท่านสามารถซ่อมแซมปะชุนเสื้อผ้าที่ได้จากการเก็บขยะมาใช้เองได้					

ข้อที่	ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	ท่านสามารถถอดแยกวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จากการเก็บขยะสำหรับของใช้ของท่านได้ เช่น นอต สกรู เพื่อนำมาใช้เป็นอะไหล่					
	ท่านสามารถนำวัสดุประเภทไม้ที่ได้จากการเก็บขยะมาซ่อมแซมโต๊ะเก้าอี้หรือเฟอร์นิเจอร์ นำสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วไปมอบ/บริจาคให้ผู้อื่นใช้ต่อ					
	นำสิ่งของมาใช้ซ้ำด้วยวิธีต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับประโยชน์เดิม เช่น นำขวดน้ำมาใช้ใส่ดอกไม้					
	นำสิ่งของมาดัดแปลงด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ใช้ประโยชน์ที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น นำยางรถยนต์ใช้แล้วมาดัดแปลงเป็นชิงช้าสำหรับเด็ก					
	บำรุงรักษาหรือยืดอายุสิ่งของให้สามารถใช้งานได้นาน					
	เลือกซื้อและใช้สินค้าที่ออกแบบมาให้สามารถใช้ได้หลายครั้ง					
การแปรรูปกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)						
	เก็บขนจากบ้านเรือนที่อยู่อาศัย					
	เก็บขนจากอาคารขนาดใหญ่ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า					
	เก็บขนในวันเดียวเพราะมีเส้นทางที่กำหนดแน่นอน					
	เก็บขนให้เต็มคันรถโดยรถจะวิ่งหลายเส้นทาง					
	ขยะที่เป็นวัสดุประเภทโลหะ ท่านเก็บไว้ขาย					
	ขยะประเภทกล่องกระดาษหรือหนังสือพิมพ์ ท่านเก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้งานได้อีก					
	ขยะประเภทขวดพลาสติกหรือขวดแก้ว ท่านนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้					
	ขยะมูลฝอยประเภทขยะแห้ง เช่น ขวด พลาสติก ขวดแก้ว กระป๋องต่าง ๆ กระดาษ ฯลฯ ท่านเก็บรวบรวมไว้ต่างหากจากขยะมูลฝอยทั่วไป เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่					
	ความถี่ในการบริการทุกวัน					
	ความถี่ในการบริการวันเว้นวัน					
	ความถี่ในการบริการสองครั้งต่อสัปดาห์					
	แต่ละเส้นทางของสมาชิกไม่มีเส้นทางใดทับเส้นทางกัน					
	ถนนที่มีปัญหาการจราจรจะไม่เก็บขยะในเวลาเร่งด่วน					
	ท่านเก็บถุงพลาสติกที่ยังใช้งานได้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก					
	ท่านคัดแยกวัสดุ กระดาษถ่ายเอกสารที่เป็นสีขาวดำออกจากกระดาษสีอื่น ๆ					
	ท่านต้องการให้ศูนย์คัดแยกขยะฯ มีความเจริญก้าวหน้า					
	ท่านนำถุงพลาสติกที่บรรจุสินค้าจากร้านค้าที่ท่านซื้อกลับมาใช้งานใหม่					
	ท่านนำหลอดกาแฟที่ใช้แล้ว กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่โดยใช้ทำเป็นเครื่องประดับตกแต่งบ้านได้ เช่น มู่ลี่ ดอกไม้ประดิษฐ์ เป็นต้น					
	ท่านพอใจที่มีหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้การดูแลและสนับสนุน					
	ท่านมักจะใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก					
	ท่านสามารถคัดแยกขวดแก้วที่เป็นขวดเบียร์ ขวดไวน์ และขวดซอสปรุงรส ออกจากขวดแก้วชนิดอื่นได้					
	ท่านสามารถคัดแยกขวดแก้วใสและขวดแก้วสีออกจากกันได้					

ข้อที่	ใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
	ท่านสามารถคัดแยกวัสดุที่ต้องห้ามออกจากวัสดุประเภทแก้ว เช่น หลอดไฟ หน้าจอทีวี กระจก เป็นต้น					
	ท่านสามารถคัดแยกวัสดุกระดาษแต่ละประเภทออกจากกระดาษกล่องนมหรือกล่องน้ำผลไม้					
	ท่านสามารถคัดแยกวัสดุกระดาษออกตามประเภทชนิด เช่น กระดาษแข็ง กล่องสีน้ำตาลล้วน กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษหนังสือเล่ม เป็นต้น					
	ท่านสามารถคัดแยกวัสดุประเภทโลหะออกจากประเภทอลูมิเนียม					
	ท่านสามารถคัดแยกวัสดุพลาสติกออกตามประเภทของชนิดและสีได้					
	นำขยะรีไซเคิล (แก้ว กระดาษ พลาสติก กระจก) ที่คัดแยกไว้แล้วไปขายต่อให้รถหรือร้านรับซื้อของเก่า					
	นำขยะรีไซเคิล (แก้ว กระดาษ พลาสติก กระจก) ไปเข้าร่วมกับกิจกรรมของชุมชน เช่น โครงการธนาคารแลกไข่ ธนาคารขยะ					
	นำขยะรีไซเคิล (แก้ว กระดาษ พลาสติก กระจก) ไปเข้าร่วมกับกิจกรรมรีไซเคิลขององค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ					
	ภาชนะที่ทำด้วยเหล็ก โลหะที่เสื่อมและท่านไม่ต้องการแล้ว ท่านนำไปขายให้แก่ร้านรับซื้อของเก่า					
	มีการคัดแยกขยะ ณ ศูนย์คัดแยกของกลุ่ม					
	มีการคัดแยกขยะ ณ สถานที่กำจัดขยะ เช่น สถานที่กลบฝังขยะ เต่าเผา โรงงานแปรรูปขยะ					
	มีการคัดแยกขยะ ณ สถานที่จัดการขยะ เช่น ภาชนะรองรับขยะของชุมชน ของสถานศึกษา					
	มีการวางแผนเส้นทางเก็บขยะเป็นแบบวงเพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย					
	รูปแบบการบริการแบบกำหนดจุด					
	รูปแบบการบริการแบบบ้านต่อบ้าน					
	เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากระบุว่า “ทำจากวัสดุรีไซเคิล”					
	เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีฉลากระบุว่า “นำไปรีไซเคิลได้”					
	วัสดุประเภทไม้ เช่น โต๊ะ ตู้ เมื่อชำรุดท่านนำมาซ่อมแซมและนำกลับมาใช้งานได้อีก					
	วัสดุประเภทไม้ท่านนำกลับมาใช้งานได้อีก					
	เวลาที่ใช้ในการจัดเก็บขยะแต่ละเส้นทางใช้เวลาเท่า ๆ กัน					

ส่วนที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อระดับความรุนแรงของปัญหาขยะในพื้นที่

ประเภทปัญหาขยะมูลฝอย	ความรุนแรงของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
ชนิดของปัญหาขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในพื้นที่ของท่าน					
- ปัญหาขยะรีไซเคิล เช่น กระดาษ ใบไม้ ขวดแก้ว					
- ปัญหาขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร					
- ปัญหาขยะทั่วไป เช่น กระดาษทิชชู ถุงพลาสติก					
- ปัญหาขยะมูลฝอยจากโรงงาน					
- ปัญหาขยะมูลฝอยที่เป็นอันตราย เช่น ขยะติดเชื้อ					
- อื่น ๆ ระบุ.....					
ปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ของท่านก่อให้เกิดปัญหาต่อเนื่องในด้าน					
- กลิ่นเหม็น					
- สัตว์และแมลงรบกวน					
- น้ำชะขยะมูลฝอย					
- อื่น ๆ ระบุ.....					
ปัญหาด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย					
- ถังขยะไม่เพียงพอ					
- เก็บขยะไม่หมด					
- อื่น ๆ ระบุ.....					
ปัญหาด้านการขนถ่ายและการขนส่งขยะ					
- รถเก็บขยะไม่เพียงพอ					
- รถเก็บขยะทำขยะหล่นตามทาง					
- อื่น ๆ ระบุ.....					
ปัญหาด้านการกำจัดขยะมูลฝอย					
- ไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย					
- ชาวบ้านไม่ยอมรับวิธีการกำจัดขยะ					
- อื่น ๆ ระบุ.....					
ปัญหาด้านการบริหารงาน					
- การขาดแคลนงบประมาณ					
- การขาดแคลนบุคลากรด้านการเก็บขยะมูลฝอย					
- การขาดแคลนบุคลากรด้านการบริหารงาน					
- อื่น ๆ ระบุ.....					
ปัญหาด้านความร่วมมือจากประชาชน					
- ด้านการจ่ายค่าบริการ					
- ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย					
- อื่น ๆ ระบุ.....					

ส่วนที่ 9 การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน

ประเภทขยะ	รูปแบบการจัดการ				
	ทิ้ง	เผา	ฝังกลบ	ขาย	นำไปใช้ต่อ
หลอดไฟ					
เศษอาหาร เศษผักผลไม้					
เศษกระดาษ หนังสือเก่า					
ถ่านไฟฉาย					
โฟม					
เศษผ้า					
ใบไม้กิ่งไม้					
ขวดแก้ว					
เศษโลหะ					
เศษอิฐ ชิ้นส่วนของคอนกรีต กระเบื้อง					
กระป๋องสเปรย์ กระป๋องบรรจุสารเคมี					
แบตเตอรี่					
ขวดพลาสติก					
ถุงพลาสติก					
ขยะมูลฝอยสด เช่น ซากสัตว์ มูลสัตว์					

ชนิดขยะ	ประเภท			
	ขยะทั่วไป/ ขยะแห้ง	ขยะอินทรีย์/ ขยะเปียก	ขยะรีไซเคิล/ ขยะขายได้	ขยะ อันตราย
หนังสือพิมพ์				
ถุงใส่ขนม				
กระป๋องอลูมิเนียมใส่น้ำอัดลม				
ขวดสุรา				
เปลือกผลไม้				
ขวดใส่น้ำยาล้างห้องน้ำ				
หลอดไฟ				
ขวดพลาสติกขุ่น				
เศษผัก				
ยารักษาโรคที่หมดอายุ				
ถ่านไฟฉาย				
ยางรถยนต์				
กะละมังพลาสติก				
พลาสติกห่อลูกอม				
เครื่องสำอางหมดอายุ				
เศษอาหาร				
กระดาษลัง				
ถุงใส่ปุ๋ย				
มูลสัตว์				
กระดาษสมุด				

ส่วนที่ 10 พฤติกรรมการจัดการมูลฝอย

- 4 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 3 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

พฤติกรรม	การปฏิบัติ			
	1	2	3	4
ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย				
ใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าสำหรับใส่สินค้าที่ซื้อ แทนถุงพลาสติก/ถุงกระดาษจากร้านค้า				
ท่านบอกกล่าวให้สมาชิกภายในบ้านใช้สินค้าที่เกิดขยะน้อยที่สุด				
ท่านเลือกใช้ถุงผ้าใส่สิ่งของใบเดียวมากกว่าถุงพลาสติกใบเล็กหลาย ๆ ใบ				
ท่านเลือกใช้ถุงพลาสติกในการบรรจุอาหารแทนการใช้กล่องพลาสติกแบบที่ล้างแล้วใช้ซ้ำได้				
ท่านเลือกใช้ผ้าเช็ดทำความสะอาด แทนการใช้กระดาษทิชชูเพราะเป็นการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอย				
ท่านเลือกใช้หลอดตะเกียบประหยัดไฟแทนหลอดฟลูออเรสเซนต์				
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะมากเกินความจำเป็น				
ท่านเลือกซื้อสินค้าที่ไม่ต้องใช้ถุงพลาสติกเกินความจำเป็น				
ท่านหลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม				
ท่านให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดีในการช่วยลดขยะมูลฝอย				
ท่านให้คำแนะนำแก่เพื่อนบ้านเพื่อให้ช่วยกันลดขยะ				
ในการเลือกซื้อถ่านไฟฉาย ท่านเลือกถ่านไฟฉายแบบไม่สามารถชาร์ตไฟใหม่ได้				
เมื่อท่านซื้อของในร้านค้าท่านจะนำถุงผ้าหรือตะกร้าไปด้วย เพื่อเป็นการลดการใช้ถุงพลาสติก				
เลือกซื้อสินค้าที่มีขนาดบรรจุภัณฑ์ใหญ่กว่า ถ้าราคาไม่ต่างจากขนาดเล็กมาก				
เลือกซื้อสินค้าที่มีบรรจุชนิดเต็ม แทนการซื้อสินค้าที่บรรจุในภาชนะใหม่ทั้งหมด เช่น น้ำยาล้างจาน ครีมาบ่น้ำ				
หลีกเลี่ยงการซื้อสินค้า ที่มีการใช้วัสดุหุ้มห่อหลายชั้น				
หลีกเลี่ยงการซื้อสินค้า ที่มีอายุการใช้งานน้อย				
หลีกเลี่ยงการซื้อสินค้า ที่ไม่จำเป็นต้องใช้ประโยชน์				
หลีกเลี่ยงการซื้อสินค้า ที่สามารถใช้งานได้เพียงแค่ครั้งเดียว				
ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย				
การทิ้งขยะเปียกจะต้องมีภาชนะรองรับเสมอ				
ขายของใช้แล้วให้รถ/ร้านรับซื้อของเก่า				
ครอบครัวของท่านมีการคัดแยกขยะเปียกขยะแห้งออกจากกัน				
ครัวเรือนของท่านคัดแยกขยะมูลฝอยออกเป็นขยะเปียก ขยะแห้งและขยะอันตรายออกจากกัน ก่อนทิ้งถัง				
ครัวเรือนของท่านมีการแยกขยะมูลฝอยที่ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น กระดาษ ขวดแก้ว โลหะ ฯลฯ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่				

พฤติกรรม	การปฏิบัติ			
	1	2	3	4
ครัวเรือนของท่านแยกขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ ขวดยาฆ่าแมลง ฯลฯ ที่ใช้แล้ว ออกจากขยะมูลฝอยประเภทอื่น ๆ เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น				
คัดแยกขยะทั่วไปออกจากประเภทอื่น				
คัดแยกขยะที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ (ขยะที่สามารถใช้ซ้ำ หรือนำไปแปรรูปใช้ใหม่ได้) ออกจากขยะประเภทอื่น				
คัดแยกขยะย่อยสลายออกจากประเภทอื่น เช่น เศษอาหาร เป็นต้น				
คัดแยกขยะอันตรายออกจากขยะประเภทอื่น				
ท่านคัดแยกเศษอาหารไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ย เป็นต้น				
ท่านทิ้งขยะประเภทมูลสัตว์ กระดูกสัตว์ ร่วมกับขยะประเภทอื่น ๆ โดยไม่มีการคัดแยกประเภท				
ท่านมีการคัดแยกขยะประเภทแบตเตอรี่โทรศัพท์ทิ้งลงในถังขยะ				
ท่านมีการคัดแยกขยะประเภทวัสดุพลาสติกทิ้งลงในถังขยะ				
ท่านมีการคัดแยกประเภทหลอดนีออนและกระป๋องสเปรย์ทิ้งลงในถังขยะ				
ท่านและบุคคลในชุมชนมีการแยกขยะแห้งที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ ขวด โลหะ ทิ้งลงถัง หรือขายให้ผู้รับซื้อ เป็นต้น				
ท่านและบุคคลในชุมชนมีการแยกขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย ออกจากขยะประเภทอื่นก่อน นำไปทิ้ง เป็นต้น				
ท่านและบุคคลในชุมชนมีการแยกเศษอาหารออกจากขยะอื่นก่อนนำไปทิ้ง				
พวกเศษซีเมนต์หรือฝุ่นละอองจากการทำความสะอาดในครัวเรือน เช่น เศษผม ท่านเทรวมกันและ แยกไว้ต่างหากจากขยะมูลฝอยทั่วไป เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจาย				

ส่วนที่ 11 การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการมูลฝอย

การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการมูลฝอย	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการจัดการมูลฝอยในชุมชน					
การจัดลำดับความสำคัญสาเหตุของปัญหามูลฝอยในชุมชนของท่าน ว่าจะทำสิ่งไหนก่อนหรือหลัง					
การประชุมเพื่อพิจารณาหาสาเหตุของปัญหามูลฝอยและ สิ่งแวดล้อมในชุมชนของท่าน					
การประเมินผลการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยลักษณะใดลักษณะ หนึ่งในชุมชนของท่าน					
การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาพิจารณาปัญหาและจัด ความสำคัญของปัญหาตลอดจนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ					
การเลือกแนวทาง การค้นหาสาเหตุของปัญหามูลฝอยและ สิ่งแวดล้อมของชุมชนกับกรรมการชุมชน และเจ้าหน้าที่ทางราชการ					

การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการมูลฝอย	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การเลือกหาสาเหตุของปัญหาที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการมูลฝอยชุมชนของท่าน					
การวางแผน การแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบในการจัดการแก้ปัญหา มูลฝอยในชุมชนของท่าน					
การวางแผนจัดหาเงินทุนหรือแหล่งเงินทุนเพื่อแก้ไขปัญหา มูลฝอยในชุมชนของท่าน					
การวางแผนจัดหาสิ่งของ เช่น อุปกรณ์ทำความสะอาด ถังขยะ เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหา มูลฝอยในชุมชนของท่าน					
การวางแผนรณรงค์การกำจัดมูลฝอยในชุมชนของท่าน					
การเสนอปัญหา สาเหตุของปัญหาในการจัดการมูลฝอยในชุมชนของท่านในที่ประชุม					
เคยทำเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยในชุมชน ชวนคนในครอบครัวและเพื่อนบ้านให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดท้องถิ่น ว่าด้วยมูลฝอยและร่วมมือกับชุมชนในการแก้ไขปัญหา มูลฝอย					
ช่วยประชาสัมพันธ์ผลการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการ มูลฝอยในชุมชนของท่าน					
ได้รับทราบผลการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยใน ชุมชนของท่าน					
ท่านเคยชักชวนเพื่อนบ้านให้ช่วยลดการทิ้งขยะมูลฝอย					
ท่านเคยประชุมเพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาขยะมูลฝอยในหมู่บ้าน ของท่าน					
ท่านเคยรณรงค์เก็บขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้าน					
ท่านเคยว่ากล่าวตักเตือนคนที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่					
ท่านเคยเสนอแผนงาน/โครงการด้านการจัดการขยะมูลฝอย					
ท่านมีส่วนร่วมการประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาและความ ต้องการจัดการขยะมูลฝอยร่วมกับเทศบาล					
ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำร่างเทศบัญญัติของเทศบาลเกี่ยวกับการ รักษาความสะอาดในชุมชน					
ท่านมีส่วนร่วมในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและเสนอแนะแนว ทิศทางการบริหารจัดการขยะแบบครบวงจรของเทศบาล					
ท่านมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมของเทศบาลในการรณรงค์และร่วม เก็บขยะมูลฝอยในชุมชน					
ท่านมีส่วนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนใน ชุมชนเพื่อจัดทำโครงการ/กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย					

การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการมูลฝอย	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ทำปุ๋ยหมักหรือน้ำหมักชีวภาพจากมูลฝอยอินทรีย์ในครัวเรือนของท่าน					
นำถุงผ้าหรือภาชนะอื่นไปตลาดเพื่อใส่ของแทนการใส่ถุงพลาสติก					
มีการกำหนดกฎระเบียบในการจัดการมูลฝอยของชุมชน					
มีการคัดแยกมูลฝอยภายในครัวเรือนและนำมารวมตามวันเวลาที่กำหนด					
มีรายได้จากการนำมูลฝอยบางประเภทไปขาย					
มีส่วนร่วมกับ อบต. ในการเข้ารับการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย					
มีส่วนร่วมในการทำให้ชุมชนของท่านสะอาด เรียบร้อย					
มีส่วนร่วมในการลดมลพิษในชุมชนให้น้อยลง					
ร่วมกิจกรรมเพื่อรณรงค์การทำความสะอาดชุมชนในวันสำคัญที่ทางราชการกำหนด					
ร่วมให้การสนับสนุนวัสดุหรือบริจาคเงินในการแก้ไขปัญหามูลฝอยในชุมชนของท่าน					
สามารถติดต่อสื่อสารกับ อบต. ได้สะดวกขึ้น					
ให้ข้อมูลตามแบบของการประเมินผลการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยในชุมชนของท่าน					
ให้ข้อมูลที่จำเป็นในการประชุมการวางแผนขั้นตอนในการจัดการมูลฝอยในชุมชนของท่าน					
ให้ความร่วมมือกับ อบต. ในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นการแก้ไขมูลฝอย					

ส่วนที่ 12 ด้านการพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ อบต./หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ไม่แน่ใจ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกเฉยๆกับข้อความนั้น

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

การพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ
ถ้าอบต. มีการรณรงค์การคัดแยกประเภทขยะอย่างจริงจังจะทำให้ข้าพเจ้าแยกขยะ จนเป็นนิสัย			
อบต. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในการสร้างเครือข่ายการคัดแยกขยะ อย่างสม่ำเสมอ			
อบต. ควรเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและเสนอ วิธีการในการจัดการขยะ			
อบต. ควรมีการเชิญชวนให้บุคลากรในชุมชนเข้ามารับรู้และเรียนรู้วิธีการย่อยสลาย ขยะทุกเดือน			
อบต. ต้องกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม ตั้งแต่การเก็บขน ขยะ การขนส่งและการกำจัด			
อบต. ต้องกำหนดประเภทผลิตภัณฑ์ที่ผู้ประกอบการในพื้นที่ต้องนำกลับมาใช้ ประโยชน์ใหม่ให้ชัดเจน			
อบต. ต้องจัดเตรียมที่ดินที่เหมาะสมสำหรับใช้กำจัดขยะมูลฝอยในระยะยาว			
อบต. ต้องจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับแผนจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมระดับชาติ			
อบต. ต้องจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้สามารถ ใช้ประโยชน์ได้ตลอดเวลา			
อบต. ต้องใช้หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย เช่น ให้นำถุงขยะไปทิ้งเก็ลื่อนกลาง ตามที่สาธารณะต้องจ่ายค่าปรับ			
อบต. ต้องติดตาม ตรวจสอบ ประเมินสภาพปัญหาขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง			
อบต. ต้องแต่งตั้งกลุ่มตัวแทนชาวบ้านในแต่ละชุมชนเพื่อดูแลการจัดการขยะมูล ฝอยของครัวเรือน			
อบต. มีการจัดกิจกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ			
อบต. มีหน้าที่ในการให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการขยะในชุมชน			

ส่วนที่ 13 ด้านการมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย

เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ไม่แน่ใจ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกเฉย ๆ กับข้อความนั้น

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

การมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความรู้สึก		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งเป็นการแสดงความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมต่อสังคม			
การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำไปทิ้งเป็นวิธีการที่ช่วยให้ อบต. กำจัดขยะมูลฝอยได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น			
การคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของทุกคน			
การคัดแยกประเภทและชนิดของมูลฝอยจะต้องกระทำเป็นอันดับแรกก่อนที่จะทิ้งมูลฝอยลงถัง			
การคัดแยกภายในครอบครัวก่อนนำมาทิ้งถือเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติทุกครั้งเพื่อการกำจัดมูลฝอยครั้งสุดท้ายเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ			
การคัดแยกมูลฝอยในครัวเรือนเพื่อจำหน่ายแม้จะมีรายได้ไม่มากนักแต่ก็คุ้มค่าเพราะช่วยลดปริมาณและปัญหามูลฝอยในบ้าน			
การทิ้งมูลฝอยลงตามพื้นแหล่งน้ำหรือตามที่วางเปล่าเกิดจากความมั่งง่ายและขาดความสำนึกถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น			
การนำขยะบางอย่างกลับมาใช้ใหม่ใช้ซ้ำเป็นวิธีการลดปริมาณขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
การเผากิ่งไม้ ใบไม้ แห้งหญ้า กระดาษที่ไม่ใช่แล้ว ณ ที่โล่งแจ้งในชุมชน ฝุ่นควันที่ฟุ้งกระจายจะส่งผลกระทบต่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ			
การมีผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ทำให้ชุมชนสะอาดน่าอยู่			
การแยกประเภทขยะมูลฝอยไม่ใช่หน้าที่ของข้าพเจ้าแต่เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.)			
ข้าพเจ้าตั้งใจและภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคมในการรักษาความสะอาดของชุมชน			
ข้าพเจ้าภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการลดปริมาณขยะมูลฝอย			
ถ้าทุกคนลดปริมาณขยะนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน			
ถ้าในชุมชนมีขยะมูลฝอยเคลื่อนถนนจะมีผลต่อสุขภาพจิตของคนในชุมชน			
ปริมาณของขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นทุกวันเป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน			
ปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาของทุกคนในชุมชน			
ผลของการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยทำให้ข้าพเจ้ามีรายได้เพิ่มขึ้น			
มูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่ควรคัดแยกและนำมาใช้ใหม่เพราะเป็นหนทางหนึ่งในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้สิ้นเปลืองน้อยลง			

การมีจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความรู้สึก		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
เมื่อมีการตัดกิ่งไม้ต้นไม้มักจัดเก็บโดยการนำไปกองไว้ข้างถนนเพื่อให้เกิดการย่อยสลายเองตามธรรมชาติ			
อบต. มีหน้าที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยโดยตรง			

ส่วนที่ 14 ด้านการเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย

เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกที่เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ไม่แน่ใจ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกเฉย ๆ กับข้อความนั้น

การเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความรู้สึก		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
การนำขยะชุมชนมาบำบัดด้วยเครื่องสับย่อย (วิธีการแบบเชิงกล-ชีวภาพ) เป็นวิธีการย่อยขยะของชุมชนที่เหมาะสมกับชุมชน			
การนำขยะชุมชนมาบำบัดด้วยเครื่องสับย่อยทำให้กลิ่นเหม็นของขยะลดลงและลดการแพร่กระจายของแบคทีเรียที่ก่อให้เกิดโรคติดต่อ			
การนำขยะมาบำบัดด้วยเครื่องสับย่อยทำให้ลดค่าใช้จ่ายในขนส่งและลดค่าขยะที่ต้องจ่ายให้กับเจ้าของบ่อขยะ (ลดค่าใช้จ่ายของ อบต.)			
ขยะเปียกที่เป็นเศษอาหารเมื่อย่อยสลายละเอียดแล้วสามารถนำมาหมักด้วยกากน้ำตาลทำเป็นปุ๋ยชีวภาพสำหรับใส่ต้นไม้ได้เป็นอย่างดี			
ขยะพลาสติกและโฟมที่ย่อยสลายละเอียดเป็นชิ้นเล็ก ๆ นำมาล้างทำความสะอาดและตากแดดให้แห้งสามารถนำมาทำเป็นเบาะยิมนาสติกและเบาะนั่งได้เป็นอย่างดีในราคาถูกมาก			
ขวดแก้วและกระจกที่ย่อยสลายเป็นผงละเอียดนำไปใช้ผสมกับหินปูนทรายทำพื้นถนนลาดยางที่สามารถรับน้ำหนักรถได้เป็นอย่างดี			
ควรมีบ่อบำบัดน้ำที่เกิดจากการทำความสะอาดขยะพลาสติกและโฟมปล่อยลงท่อระบายน้ำ			
เครื่องสับย่อยขยะเปียกสามารถย่อยสลายขยะเปียกที่เป็นเศษอาหารได้หมดทุกวันทั้ง อบต. (ปริมาณไม่เกินวันละ 2 ตัน)			
เครื่องสับย่อยขยะแห้งสามารถย่อยสลายขยะพลาสติกทุกชนิดและโฟมได้หมดทุกวันทั้ง อบต. (ปริมาณไม่เกินวันละ 1 ตัน)			
เครื่องสับย่อยขวดแก้ว กระจก กิ่งไม้และใบไม้สามารถย่อยสลายขวดแก้ว กระจก กิ่งไม้และใบไม้ได้หมดทุกวันทั้ง อบต.			
เครื่องสับย่อยยางรถยนต์และไม้ท่อนสามารถย่อยสลายยางรถยนต์และไม้ท่อนได้หมดทุกวันทั้ง อบต. (ปริมาณไม่เกินวันละ 1 ตัน)			
เจ้าหน้าที่ประจำเครื่องสับย่อยแต่ละเครื่องควรสวมหมวกหน้ากากอนามัยถุงมือรองเท้าบูทและชุดเสื้อผ้าป้องกันอันตรายที่อาจเกิดจากการย่อยสลายกระจกและฝุ่นควันทุกครั้งที่ใช้เครื่องสับย่อย			

การเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความรู้สึก		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
ประชาชนทุกคนที่เข้าชมการสาธิตการย่อยสลายขยะมูลฝอยต้องเตรียมและสวมใส่หมวกหน้ากากอนามัยทุกครั้ง			
ยางรถยนต์และไม้ท่อนที่ย่อยสลายแล้วสามารถนำไปใช้ทำประโยชน์ได้			
สถานที่ติดตั้งเครื่องสับย่อยด้วยวิธีการแบบเชิงกล - ชิวภาพ ควรมีบริเวณที่กว้างขวางอยู่ห่างจากชุมชนพอที่จะไม่มีฝุ่นและส่งกลิ่นเหม็นรบกวนประชาชนในชุมชน			
อบต. ควรมีเครื่องคัดแยกขยะแบบตะแกรงหมุนใช้แยกขยะแทนแรงงานคนเพื่อช่วยประหยัดเวลา			
อบต. ควรมีเครื่องอัดแท่งเชื้อเพลิงแข็งเพื่อผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่งนำไปใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าชีวมวลในอนาคต			

ส่วนที่ 15 ด้านความพึงพอใจในการบริหารจัดการขยะและการใช้เทคโนโลยี

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการขยะและการใช้เทคโนโลยี	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ
รูปแบบและวิธีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย					
การพัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย					
การมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย					
การเลือกใช้เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย					

ส่วนที่ 16 ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครัวเรือน

ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครัวเรือน	ใช่	ไม่ใช่	บางครั้ง
สมาชิกในครัวเรือนรู้จักหน้าที่และปฏิบัติตามหน้าที่ของแต่ละคน			
สมาชิกในครัวเรือนมีการยกย่องให้เกียรติซึ่งกันและกัน			
สมาชิกในครัวเรือนรักใคร่และห่วงใยกัน			
สมาชิกในครัวเรือนมักจะมีปากเสียงทะเลาะกันประจำ			
สมาชิกในครัวเรือนมีการยอมรับความคิดเห็น ว่ากล่าวตักเตือนกันได้			
เมื่อสมาชิกในครัวเรือนมีปัญหา จะมาปรึกษาสมาชิกในครัวเรือน			
สมาชิกในครัวเรือนมีการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของครัวเรือนเป็นอย่างดี			
สมาชิกในครัวเรือนมักมีความคิดเห็นไม่ค่อยตรงกัน			
ในการทำงานสมาชิกในครัวเรือนมีการชมเชยให้กำลังใจและยอมรับในความสามารถซึ่งกันและกัน			
โดยปกติสมาชิกในครัวเรือนไม่ค่อยจะได้พูดคุยกัน			

ส่วนที่ 17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยในปัจจุบันของชุมชนและแนวทางแก้ไขร่วมกัน

ความคิดเห็น	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอยในปัจจุบัน			
ปัจจุบันขยะมูลฝอยในชุมชนมีปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมมาก			
ขยะที่เพิ่มมากขึ้นทำลายทัศนียภาพโดยรอบของชุมชนโดยเฉพาะตามแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญ			
ปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่สำคัญของชุมชน ต้องรีบหาทางแก้ไข			
การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการที่ต้องรับผิดชอบ			
โดยทั่วไปคนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง			
ควรมีกิจกรรมรณรงค์คัดแยกของเหลือใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง			
การเผาขยะมูลฝอยเป็นวิธีการกำจัดขยะที่เหมาะสมสำหรับชุมชน			
การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย คนในชุมชนควรมีส่วนร่วมด้วย			
ภายในชุมชนควรมีพื้นที่สำหรับการจัดการขยะแบบครบวงจร เช่น พื้นที่สำหรับทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ประจำชุมชน หรือพื้นที่จัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิล			
บทบาทของหัวหน้าครัวเรือนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน			
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน			
ร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหามลพิษในชุมชน			
ร่วมมือในกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน เช่น เก็บขยะบริเวณชุมชน เป็นต้น			
เสนอปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยในที่ประชุม			
เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน			
ร่วมเสนอโครงการหรือวิธีการจัดการขยะมูลฝอยให้กรรมการหมู่บ้าน/ผู้นำชุมชน			
เจ้าหน้าที่หรือองค์การบริหารส่วนตำบล			
ท่านใช้การมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีและเข้าร่วมกับผู้อื่น ช่วยในกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการขยะฐานศูนย์ได้			
ท่านมีความสามารถชักชวนให้สมาชิกในชุมชนปฏิบัติตามวิธีการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการคัดแยกขยะที่เหมาะสมกับชุมชนได้			
ท่านมีความยืดหยุ่นในการทำงานตามความเหมาะสม			
ท่านสามารถประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในชุมชนรับทราบข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมได้			
ท่านสามารถติดตามงานที่มอบหมายให้ผู้อื่นได้			
ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน			
รู้จักและสนิทสนมกับเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชนเป็นอย่างดี			
ไม่ได้สนิทสนมหรือพูดคุยกับเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชน			
ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชนเป็นอย่างดี			
ทะเลาะหรือขัดแย้งกับเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชนเป็นประจำ			
ปรึกษาหรือพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องราว/ปัญหาต่าง ๆ ภายในชุมชนดี			
มีความคิดเห็นไม่ค่อยตรงกันในเรื่องต่าง ๆ กับเสียงส่วนใหญ่ของเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชนเดียวกัน			

ความคิดเห็น	เห็น	ไม่	ไม่
	ด้วย	เห็นด้วย	แน่ใจ
ให้เงินสนับสนุนโครงการ/งานต่าง ๆ ที่จัดในชุมชน			
ให้คำแนะนำหรือความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่เพื่อนบ้านหรือคนในชุมชน เช่น การจัดการขยะมูลฝอย			
เมื่อเพื่อนบ้าน/คนในชุมชน ประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ มีการชมเชยหรือให้กำลังใจ			
ตักเตือนเพื่อนบ้านหรือคนในชุมชนในบางเรื่องเมื่อเห็นว่าผิด			

ส่วนที่ 18 การจัดการขยะ

การจัดการขยะของผู้ค้า	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
เมื่อท่านเลิกแผงท่านทำการเก็บกวาดขยะและทิ้งขยะให้ถูกประเภท			
เมื่อท่านทำความสะอาดแผงท่านจะนำขยะไปทิ้งไว้ข้าง ๆ แผง			
ท่านสนับสนุนให้ลูกค้าใช้ตะกร้าถุงผ้าหรือภาชนะอื่น ๆ แทนถุงพลาสติก			
ท่านจะทิ้งขยะประเภทน้ำอัดลมขวดแก้วลงในถังขยะรีไซเคิล			
ท่านบอกต่อผู้ค้าใกล้เคียงให้คัดแยกขยะ			
ท่านจัดตะกร้าหรือถังขยะไว้ให้ลูกค้าทิ้งขยะข้างแผงของท่านเพื่อลดการทิ้งขยะไม่เป็นที่ของลูกค้า			
ท่านคัดแยกขยะที่ใช้ได้หรือใช้ซ้ำออกจากขยะที่ไม่สามารถใช้ซ้ำได้			
ท่านรวบรวมขยะที่ทิ้งทุกประเภทในถังเดียวกัน			
ท่านนำขยะไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น EM อาหารสัตว์ ทำวัสดุใส่ของ			
ท่านปฏิบัติตามกฎระเบียบของตลาดในการจัดการขยะ			
ท่านใช้วัสดุย่อยสลายได้ง่ายแทนกล่องโฟมถุงพลาสติก			
ท่านดูแลไม่ให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์พาหะนำโรคในแผงค้า			

การจัดการขยะของครัวเรือน (รูปแบบ/วิธีการ)	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
ขยะมูลฝอยในครัวเรือนทั้งหมดจะเก็บรวบรวมใส่ถุงขยะก่อนนำไปกำจัด			
ขยะมูลฝอยในครัวเรือนจะทิ้งเรี่ยราดทั่วไป ไม่มีการเก็บรวบรวมก่อนกำจัด			
ขยะที่เป็นพวกเศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ จะเก็บรวบรวมใส่ถังขยะที่มีฝาปิดหรือถุงพลาสติกและมัดให้เรียบร้อยก่อนนำไปกำจัด			
ท่านเคยรวบรวมขยะขายได้ เพื่อขายครั้งต่อไป			
ขยะอันตรายพวกถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ หลอดไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพ มีการเก็บรวบรวมและแยกกับประเภทอื่น ๆ			
การหาวิธีการหรือแนวทางการจัดการขยะในครัวเรือน เช่น การรวบรวม การคัดแยก การนำกลับมาใช้ใหม่หรือการกำจัดขยะมูลฝอย			
การรวบรวมขยะ เช่น การรวบรวมใส่ถุงพลาสติกหรือถังขยะ เป็นต้น			
การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เช่น การคัดแยกขยะเปียก ขยะแห้งหรือขยะอันตราย เป็นต้น			

การจัดการขยะของครัวเรือน (รูปแบบ/วิธีการ)	การปฏิบัติ		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย
รวบรวมขยะที่คัดแยกแล้วในบางส่วน เช่น ขวดแก้ว กระจง โลหะ กระดาษ พลาสติก นำไปขายหรือนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่			
การกำจัดขยะ เช่น การนำไปเผา ฝังกลบ เศษอาหาร เศษผัก/ผลไม้ นำไปเลี้ยงสัตว์ หรือรวบรวมทิ้งลงถังขยะของเทศบาล			
การแนะนำ ชักชวน หรือตักเตือนสมาชิกในครัวเรือนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขยะ หรือการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับขยะ			
ครัวเรือนของท่านมีการแยกขยะโดย			
แยกขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะอันตราย ออกจากกันก่อนทิ้งลงถังขยะหรือถุงพลาสติก			
แยกขยะเปียกและขยะแห้ง ออกจากกันก่อนทิ้งลงถังขยะหรือถุงพลาสติก			
ครัวเรือนของท่านมีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่โดย			
นำวัสดุ/สิ่งของที่ชำรุดเสียหาย มาซ่อมแซมเพื่อใช้ประโยชน์ เช่น โต๊ะ เก้า พัดลม ฯลฯ			
นำวัสดุ/สิ่งของที่ไม่ใช้แล้วมาแปรเปลี่ยนสภาพเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น ทำพรมเช็ดเท้า หรือ ถุงมือ จากผ้าหรือเศษผ้า			
นำวัสดุ/สิ่งของที่ยังใช้ได้ เช่น หนังสือ สมุด ขวด โลหะ ฯลฯ ที่คัดแยกไว้ นำไปขายหรือแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของอื่น ๆ			
นำสิ่งของที่ไม่ใช้แล้ว เช่น รองเท้า เสื้อผ้า ไปขายเป็นสินค้ามือสองหรือบริจาคให้แก่ผู้อื่น			
เศษผัก/ผลไม้ หรือเศษอาหาร นำไปเลี้ยงสัตว์หรือนำไปทำปุ๋ยหมัก			
ครัวเรือนของท่านมีการกำจัดขยะมูลฝอยโดย			
ขยะมูลฝอยในครัวเรือนทั้งหมด จะกองทิ้งไว้ภายในบริเวณบ้าน/ที่สาธารณะหรือที่รกร้างว่างเปล่าทั่วไป			
ขยะมูลฝอยในครัวเรือนทั้งหมดจะฝังภายในบริเวณบ้าน/ที่สาธารณะ			
เผาขยะที่ยังไม่ได้ในที่โล่งแจ้ง			
นำเศษขยะในครัวเรือนทั้งหมด ทิ้งลงในถังขยะของเขตอื่น			

ส่วนที่ 19 การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม

การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
		ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ
คุณภาพสิ่งแวดล้อมมีส่วนในการช่วยรักษาสมดุลให้กับระบบนิเวศน์			
การลดปริมาณขยะมูลฝอยเป็นแนวทางหนึ่งในการรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีจะมีส่วนช่วยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้น			
มนุษย์ทุกคนที่อาศัยอยู่บนโลกแล้วแต่มีมีส่วนในการรับผิดชอบต่อความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม			

การให้คุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม	เห็นด้วย	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ
การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผากลางแจ้งของประชาชนในชุมชนเป็นการกำจัดขยะที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด			
ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ นั้น เป็นผลมาจากการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์			
มนุษย์ทุกคนควรเริ่มดูแลสิ่งแวดล้อมจากสถานที่เล็กที่สุดก่อน คือ สถาบันครอบครัว			
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในชุมชน			
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนอกจากจะให้ประโยชน์แก่มนุษย์แล้วยังให้คุณค่าทางด้านจิตใจแก่มนุษย์ด้วย			
ปัญหาขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน			
การคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนเป็นวิธีการหนึ่งในการช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน			
การดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ สามารถมีส่วนช่วยในการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้			
การคัดแยกขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีของประชาชนในชุมชนและเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้			
การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่เป็นการช่วยรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมได้			
การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยใส่ในถังขยะที่ผิดประเภทไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมแต่อย่างใด			
หากขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจากชุมชนไม่ได้รับการจัดการที่ถูกหลักสุขาภิบาล นอกจากจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนแล้ว ยังก่อให้เกิดปัญหาแก่ชุมชนและสิ่งแวดล้อมด้วย			
การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในชุมชนมีส่วนทำให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนนั้น ๆ			
การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเผาไม่ว่ากรณีใด ๆ จะก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น			
การหลีกเลี่ยงการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ย่อยสลายยากเป็นการช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนและยังเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมอีกด้วย			

ส่วนที่ 20 ความคิดเห็นต่อประเด็นทางการเมืองที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ประเด็นทางการเมืองที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่พอใจ
ในพื้นที่ของท่านมีการร้องเรียนจากประชาชนเรื่องปัญหาขยะมูลฝอย					
ในพื้นที่ของท่านมีการถกเถียงหรือมีความขัดแย้งทางความคิดของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย					
ในพื้นที่ของท่านมีการแบ่งพรรคแบ่งพวกออกเป็นหลาย ๆ กลุ่ม จึงทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยลดน้อยลง					
ในพื้นที่ของท่านมีความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย					
ในพื้นที่ของท่านมีการแสวงหาผลประโยชน์ในการกำจัดขยะมูลฝอยจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง					
ในพื้นที่ของท่านมีการหยิบยกประเด็นการจัดการขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ในการหาเสียงของนักการเมืองระดับท้องถิ่น					
ในพื้นที่ของท่านมีองค์กรเอกชนเข้ามาร่วมคัดค้านโครงการกำจัดขยะมูลฝอย					

ส่วนที่ 21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะ

- ในครัวเรือนของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยหรือไม่
 - () ไม่มีปัญหา
 - () มี ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () มีกลิ่นเหม็นและสัตว์รบกวน
 - () ความสกปรก เลอะเทอะ
 - () ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยไม่มีฝาปิด
 - () จำนวนภาชนะรองรับขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
- ในครัวเรือนของท่านมีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างไร
 - () ใช้บริการของเทศบาล
 - () กำจัดเอง
 - () ใช้บริการเทศบาลและกำจัดเองบางส่วน
- ในกรณีที่ครัวเรือนของท่านกำจัดขยะมูลฝอยเอง ท่านมีวิธีการกำจัดอย่างไร
 - () ขุดหลุมแล้วฝัง
 - () กองไว้แล้วเผาเป็นระยะ ๆ
 - () นำไปทิ้งที่ว่างนอกบ้าน
 - () ทิ้งไว้ให้สลายไปเอง
 - () ทิ้งลงคูคลองหรือแม่น้ำ
 - () ทิ้งลงที่ระบายน้ำของเทศบาล
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
- ในกรณีที่ครัวเรือนของท่านต้องกำจัดขยะมูลฝอยเอง มีสาเหตุมาจากอะไร
 - () รถบริการเก็บขนขยะไม่มาเก็บ
 - () จำนวนขยะมูลฝอยมีน้อย
 - () รถบริการเก็บขนขยะมาเก็บไม่สม่ำเสมอ
 - () จุดตั้งภาชนะทิ้งขยะมูลฝอยอยู่ไกล
 - () ความสะดวกสบาย
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
- ขยะมูลฝอยประเภทใดบ้างที่ท่านมีปัญหาในการกำจัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () เศษอาหาร เศษผัก และเศษผลไม้
 - () เศษกระดาษ เศษผ้า และเศษผม
 - () ถูพลาสติก พลาสติก และกล่องโฟม
 - () เศษเหล็ก เศษโลหะ และอลูมิเนียม
 - () ขวด แก้ว และกระป๋อง
 - () ไม้ กิ่งไม้ และมูลสัตว์
 - () อื่น ๆ ระบุ.....

6. โดยปกติ พนักงานเทศบาลมาเก็บขนขยะบริเวณครัวเรือนท่านในเวลาใด
- () 05.00 น. - 08.00 น. () 09.00 น. - 12.00 น.
() 13.00 น. - 16.00 น. () 17.00 น. - 20.00 น.
() 21.00 น. - 24.00 น. () อื่น ๆ ระบุ.....
7. ตามเวลาที่ท่านระบุ ท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่
- () เหมาะสม () ไม่เหมาะสม
หากไม่เหมาะสม ท่านคิดว่าเวลาใดเหมาะสมที่สุด.....
8. ปริมาณถังขยะที่เทศบาลจัดให้ตามจุดต่าง ๆ ท่านคิดว่าเหมาะสมหรือไม่
- () เหมาะสม () ไม่เหมาะสม
หากไม่เหมาะสมสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ.....
9. ท่านคิดว่าขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเป็นปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขเร่งด่วนหรือไม่
- () ไม่ใช่ () ใช่
หากใช่ ปัญหาใดที่จำเป็นต้องแก้ไข
1.
2.
3.
10. หากมีการอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนที่ถูกต้อง ท่านมีความสนใจจะเข้าร่วมหรือไม่
- () สนใจเข้าร่วม () ไม่สนใจเข้าร่วม
11. ในความคิดเห็นของท่านวิธีใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่จะทำให้ผู้ค้าหันมาสนใจการจัดการขยะเพิ่มมากขึ้น
12. ท่านมีการจัดการขยะหรือณรงค์ในการจัดการขยะของผู้ค้าในการให้ความร่วมมือมากน้อยเพียงใด
13. ถ้าเรียงลำดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ปัญหาขยะมูลฝอยถูกจัดไว้ลำดับที่เท่าไร
14. สภาพปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ปัจจุบัน
15. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการขยะมูลฝอย
16. การบังคับใช้กฎหมาย/การออกข้อบังคับ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
17. นโยบาย/แผนงาน/โครงการ เกี่ยวกับการจัดการขยะในปัจจุบัน
18. ประเด็นทางการเมืองและประเด็นอื่น ๆ ที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอย
19. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอย
20. ท่านยินดีจะช่วยลดปริมาณขยะ
- ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....
21. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยของชุมชนหรือไม่ อย่างไร
22. ท่านอยากให้หมู่บ้านดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างไร
23. ท่านอยากเข้าไปร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยหรือไม่ อย่างไร
24. กิจกรรมที่ท่านต้องการพัฒนาเพิ่มเติมมีอะไรบ้าง ทำอย่างไร
25. ใครที่ควรจะเข้ามามีส่วนร่วม และมีส่วนร่วมอย่างไร
26. ปัญหาขยะสามารถจัดการได้ถ้าทุกคนรู้จักวิธีการที่เหมาะสม เช่น การคิดก่อนใช้การคัดแยกขยะ
- ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....

29. เยาวชนแกนนำการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนสู่ขยะฐานศูนย์เป็นกลไกส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน
ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....
30. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทำให้สมาชิกในชุมชนรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น
ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....
31. โครงการทำโรงเรือนผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพในสถานที่ทิ้งขยะของเทศบาล เป็นการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยรักษาสิ่งแวดล้อม
ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....
32. การแยกขยะที่ได้ผลมาก คือ การเริ่มต้นคัดแยกที่ครัวเรือน
ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....
33. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้
ใช่ เพราะ.....
ไม่ใช่ เพราะ.....
34. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนมีปัญหาใดบ้าง
35. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเพื่อให้ทางหน่วยงานเทศบาล ทำการกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
36. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข ในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

ส่วนที่ 22 แบบสัมภาษณ์คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบล

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาขยะมูลฝอยในปัจจุบันและประเมินสภาพปัญหาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย
4. ในเขตเทศบาลของท่านมีปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยหรือไม่อย่างไร (รวมถึงขยะอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อ)
5. นโยบายในการจัดการขยะมูลฝอย ขยะอันตรายจากชุมชน มูลฝอยติดเชื้อขององค์กร/ผู้บริหารเป็นอย่างไร
6. เทศบาลของท่านมีแผนงาน/โครงการในการจัดการขยะมูลฝอย ขยะอันตรายจากชุมชน มูลฝอยติดเชื้ออย่างไร มีงบประมาณประมาณเท่าใด เพียงพอหรือไม่
7. เทศบาลของท่านมีวิธีการคัดแยกเก็บรวบรวมขนส่งและกำจัดขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะอันตรายจากชุมชน มูลฝอยติดเชื้ออย่างไรบ้าง และท่านมีวิธีการบำรุงดูแลรักษาอุปกรณ์และเครื่องจักรพาหนะอย่างไร
8. เทศบาลของท่านดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย ขยะอันตรายจากชุมชน มูลฝอยติดเชื้อด้วยตนเองหรือมอบหมายให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการในขั้นตอนใดบ้างอย่างไร
9. เทศบาลของท่านประสบความสำเร็จในการดำเนินงานบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างไร
10. องค์กรของท่านมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขยะ เช่น การนำขยะไปทำปุ๋ยหมัก โครงการขยะแลกไข่ เป็นต้น หรือไม่ อย่างไร
11. ท่านมีมาตรการ/หรือโครงการใดที่นำมาใช้สร้างแรงจูงใจให้มีการคัดแยกขยะจากแหล่งกำเนิด
12. แหล่งงบประมาณในการดำเนินการด้านขยะของท่านมาจากหน่วยงานใดบ้าง เพียงพอหรือไม่ อย่างไร
13. อปท. มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะหรือไม่ อัตราค่าธรรมเนียมเป็นอย่างไร มีปัญหาในการจัดเก็บหรือไม่

14. อัตราค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บมีความเหมาะสมหรือไม่ รายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือไม่ (ค่าใช้จ่ายเท่าไรรายได้เท่าไร)
15. ปัญหาและอุปสรรคใดบ้างที่ท่านพบในการจัดการขยะมูลฝอย ขยะอันตรายจากชุมชน และมูลฝอยติดเชื้อ
16. ท่านคิดว่าวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับองค์กรของท่านควรเป็นอย่างไร เพราะเหตุใด
17. องค์กรของท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบ/อันตรายจากขยะและการป้องกันแก้ไขแก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร
18. ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะหรือไม่ อย่างไร
19. ในเทศบาลของท่านมีการต่อต้านการดำเนินงานด้านขยะจากประชาชนหรือไม่
20. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่อย่างไรบ้าง
 - 1) ด้านโครงสร้าง/หน่วยงานรับผิดชอบ
 - 2) ด้านบุคลากร
 - 3) ด้านงบประมาณ
 - 4) ด้านการจัดเก็บค่าธรรมเนียม
 - 5) ด้านการคัดแยกขยะ
 - 6) ด้านการเก็บรวบรวมและขนส่ง
 - 7) ด้านการกำจัดขยะ
 - 8) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 9) ด้านการสนับสนุนร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ
 - 10) ด้านการยอมรับ/ความขัดแย้งของภาคส่วนต่าง ๆ
 - 11) ด้านอื่น ๆ (โปรดระบุ)
21. หน่วยงานของท่านมีกิจกรรมหรือโครงการด้านการจัดการขยะในตลาดสดอย่างไรบ้าง
22. หน่วยงานของท่านได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการขยะหรือไม่ด้านใดบ้าง อย่างไร
 - บุคลากร
 - กระบวนการทำงาน
 - สื่อสนับสนุนต่าง ๆ
 - งบประมาณ
 - อื่น ๆ (ระบุ)
23. ในหน่วยงานของท่านมีบุคลากรหรือคณะทำงานแนะนำให้ความรู้ด้านการจัดการขยะกับผู้ค้าหรือไม่ อย่างไร และให้ความรู้อะไรบ้าง
24. ผู้ค้าเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะในตลาดมากน้อยเพียงไรอย่างไร
 - ให้อข้อมูล
 - ออกความคิดเห็น
 - ร่วมตัดสินใจ
 - ร่วมโครงการ
 - อื่น ๆ (ระบุ)
25. ปัจจัยใดบ้างที่จะมีผลให้ผู้ค้าเข้ามามีส่วนร่วม
26. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการขยะในตลาดมีอะไรบ้าง และท่านได้แก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
27. ท่านคิดว่ากรจัดการขยะในตลาดที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร
28. ปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้กิจกรรมหรือโครงการด้านการจัดการขยะเดินหน้าต่อไปอย่างยั่งยืน

3.2 ศึกษาข้อมูลจากศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและที่เกี่ยวข้อง

ผลการสำรวจและศึกษาพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ และศูนย์เรียนรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การส่งเสริมของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้ รวม 15 แห่ง (ตารางที่ 3-5) เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานด้านการจัดการขยะและที่เกี่ยวข้อง การเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการจัดการการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนในพื้นที่และบุคคลภายนอก รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดการศูนย์เรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3-5 รายชื่อพื้นที่ต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะและอื่น ๆ ที่เยี่ยมชม

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อศูนย์เรียนรู้	ผู้รับผิดชอบ
1	เชียงราย	เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด	1. ชื่อ : นายณัฐพงษ์ คำภีระ
		จังหวัดเชียงราย	ตำแหน่ง : นายกเทศมนตรีตำบลโรงช้าง
		ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านปลอดขยะ (Zero Waste) (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)	ที่อยู่ : เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย เบอร์โทร : 053-761123
บ้านโป่งศรีนคร หมู่ที่ 11 ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย	2. ชื่อ : นางสุกัญญา หลายแห่ง	ตำแหน่ง : ปลัดเทศบาลตำบลโรงช้าง	
		ที่อยู่ : เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย	
		เบอร์โทร : 053-761123	
3. ชื่อ : นางพรพรรณ ปัญญาไว	ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานธุรการ		
	ที่อยู่ : เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย		
	เบอร์โทร : 053-761123		
2	น่าน	เทศบาลตำบลท่าวังผา	1. ชื่อ : นายอารมณ ณะขว้าง
		อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน	ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
ศูนย์จัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	2. ชื่อ : จ.อ. หญิง สุกัญญา พงษ์เจตสุพรรณ	ที่อยู่ : เทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน	
		เบอร์โทร : 086-1175394	
ตำแหน่ง : หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข	ที่อยู่ : เทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน	เบอร์โทร : 094-7392889	

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อศูนย์เรียนรู้	ผู้รับผิดชอบ
3	น่าน	ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาบ้านผาขวาง (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อ อำเภอน่าน จังหวัดน่าน	1. ชื่อ : นายนคร ผาแก้ว ตำแหน่ง : ผู้ใหญ่บ้านผาขวาง ที่อยู่ : บ้านผาขวาง หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อ อำเภอน่าน จังหวัดน่าน เบอร์โทร : 062-3087198, 093-1321749 2. ชื่อ : นายสามารถ พรหมโน ตำแหน่ง : สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ ที่อยู่ : องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ อำเภอน่าน จังหวัดน่าน เบอร์โทร : 054-682292
4	เชียงใหม่	เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะแบบครบวงจร หมู่ที่ 3 ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	1. ชื่อ : นายสุเมธ ฉลาดฉัญญกิจ ตำแหน่ง : ปลัดเทศบาลตำบลสันกำแพง ที่อยู่ : เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทร : 053-331904 2. ชื่อ : นางธัญวีร์ อัครวิระภัทร์ ตำแหน่ง : อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ที่อยู่ : เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทร : 086-4281535
5	เชียงใหม่	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดการเผาบรรเทาโลกร้อน (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) บ้านหัวทุ่ง หมู่ที่ 14 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	1. ชื่อ : นายทองหล่อ บุญป้อ ตำแหน่ง : สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เชียงดาว ที่อยู่ : บ้านหัวทุ่ง หมู่ที่ 14 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทร : 087-9958104 2. ชื่อ : ร.ต.วิชญ์ ฟองใส ตำแหน่ง : สมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง ที่อยู่ : บ้านหัวทุ่ง หมู่ที่ 14 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทร : 089-5558803, 083-3220896 3. ชื่อ : นางจินดา มโนนันต์ ตำแหน่ง : สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เชียงดาว ที่อยู่ : บ้านหัวทุ่ง หมู่ที่ 14 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทร : 089-8527579

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อศูนย์เรียนรู้	ผู้รับผิดชอบ
			4. ชื่อ : นางศิริวรรณ ฐิติ ตำแหน่ง : ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหัวทุ่ง ที่อยู่ : บ้านหัวทุ่ง หมู่ที่ 14 ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เบอร์โทร : 089-5592294
6	ลำพูน	ศูนย์เรียนรู้สังคมขยะรีไซเคิล บ้านป่าเส้า (กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม) หมู่ที่ 9 ตำบลโม่รงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	1. ชื่อ : น.ส. ดวงเดือน อินสินธุ ตำแหน่ง : ผู้ใหญ่บ้าน และ ประธานชุมชน ที่อยู่ : บ้านป่าเส้า หมู่ที่ 9 ตำบลโม่รงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เบอร์โทร : 081-7169871
7	ลำพูน	ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการ เผาชุมชนบ้านป่าบุก (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน	1. ชื่อ : อาจารย์นพรัตน์ อุพงษ์ ตำแหน่ง : ข้าราชการครูชำนาญ ที่อยู่ : บ้านป่าบุก หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เบอร์โทร : 089-2648787
8	สกลนคร	เทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบ้านใหม่ และศูนย์ เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการ สิ่งแวดล้อม ชุมชนหนองสระพัง (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) หมู่ที่ 1 ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร	1. ชื่อ : นายชาญวิทย์ บุญชู ตำแหน่ง : ผู้ช่วยนักวิชาการสุขาภิบาล ที่อยู่ : เทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เบอร์โทร : 042-771297 2. นายมงคล มุลธิสาร ตำแหน่ง : รองประธานสภา ที่อยู่ : เทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เบอร์โทร : 087-9545529 3. ชื่อ : นายสมศักดิ์ มะลาพิมพ์ ตำแหน่ง : ประธานชุมชนหนองสระพัง ที่อยู่ : ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เบอร์โทร : 081-0596063 4. ชื่อ : นายทรงศักดิ์ ธรรมกุลธีระกิจ ตำแหน่ง : ประชาชนชุมชนหนองสระพัง ที่อยู่ : ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร เบอร์โทร : 042-771297

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อศูนย์เรียนรู้	ผู้รับผิดชอบ
9	ขอนแก่น	เทศบาลตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) บ้านหัวถนน หมู่ที่ 5 ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	ชื่อ : กฤตภาส ปรงศรีปัญญา ตำแหน่ง : ผู้ใหญ่บ้านหัวถนน หมู่ที่ 5 ที่อยู่ : บ้านหัวถนน หมู่ที่ 5 ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เบอร์โทร : 081-5469559
10	บุรีรัมย์	แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการ สิ่งแวดล้อมด้านการจัดการธนาคาร ขยะรีไซเคิล ชุมชนบ้านหัวเหนือ หมู่ ที่ 4 และด้านการจัดการขยะอินทรีย์ ชุมชนบ้านตะครอง (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) หมู่ที่ 15 ตำบลหนองเต็ง อำเภอ กระสัง จังหวัดบุรีรัมย์	ชื่อ : น.ส.อัมรา เกือกรัมย์ ตำแหน่ง : เภรณฤฎิกรธนาคารขยะบ้านหัวเหนือ ที่อยู่ : บ้านหัวเหนือ หมู่ที่ 4 ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เบอร์โทร : 086-9744225 ชื่อ : น.ส.สุภาพร เข้าเมือง ตำแหน่ง : เลขานุการธนาคารขยะบ้านหัวเหนือ ที่อยู่ : บ้านหัวเหนือ หมู่ที่ 4 ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เบอร์โทร : 084-6069446 ชื่อ : นางศิริพร ปรีรัมย์ ตำแหน่ง : รองประธานกลุ่มผู้เลี้ยงไส้เดือนกำจัดขยะ อินทรีย์ ที่อยู่ : บ้านตะครอง หมู่ที่ 15 ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เบอร์โทร : 086-9744225 ชื่อ : นางวารภรณ์ ตั้งสวัสดิ์เมือง ตำแหน่ง : กรรมการกลุ่มผู้เลี้ยงไส้เดือนกำจัดขยะ อินทรีย์ ที่อยู่ : บ้านตะครอง หมู่ที่ 15 ตำบลหนองเต็ง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ เบอร์โทร : 088-0768130
11	บุรีรัมย์	เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) ชุมชนบุลาควนใต้ เทศบาลเมือง บุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์	1. ชื่อ : น.ส.สุพรรณภา จิราภานุสรณ์ ตำแหน่ง : นักวิชาการสุขาภิบาล ที่อยู่ : เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ เบอร์โทร : 092-2487818

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อศูนย์เรียนรู้	ผู้รับผิดชอบ
12	สงขลา	ศูนย์เรียนรู้สังคมไร้ขยะ (Zero Waste) (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	1. ชื่อ : อาจารย์สมชาย ยอดเมฆ ตำแหน่ง : รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาทวี ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 086-2890539 2. ชื่อ : อาจารย์แฝด คูลี๊ะ ตำแหน่ง : รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาทวี ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 081-7668781 3. ชื่อ : อาจารย์พงษ์จันทร์ ปานพรหม ตำแหน่ง : ครู ชำนาญการพิเศษ ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 080-7033640 4. ชื่อ : อาจารย์ครองสิน เสาวนีย์พิทักษ์ ตำแหน่ง : ครู ชำนาญการพิเศษ ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 090-5697605 5. ชื่อ : นายพงษ์ แก้วทัศน์ ตำแหน่ง : ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่อยู่ : โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 087-2856007
13	สงขลา	เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 ตำบล กำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม)	1. ชื่อ : นางวีรนุช สิทธิราม ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่ : เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 081-2766570 2. ชื่อ : นางนันทวัน สิทธิราม ตำแหน่ง : หัวหน้าฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข ที่อยู่ : เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 081-5374560

ลำดับ	จังหวัด	รายชื่อศูนย์เรียนรู้	ผู้รับผิดชอบ
			3. ชื่อ : นางสาวลลิตา ไตรภูมิ ตำแหน่ง : ผู้จัดการธนาคารขยะชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 ที่อยู่ : ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา เบอร์โทร : 086-6858683
14	สตูล	เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร หมู่ที่ 8 บ้านนาพญา ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	1. ชื่อ : นายสมศักดิ์ เหมรา ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่ : เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล เบอร์โทร : 081-5531348 2. ชื่อ : น.ส.วรวลัญช์ ทองขาว ตำแหน่ง : นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ ที่อยู่ : เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล เบอร์โทร : 083-6333376
15	สตูล	เทศบาลตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล ศูนย์เรียนรู้ถังสีซีเคิล (Zero Waste) ชุมชนบ้านควนโดนใน (กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม) หมู่ที่ 1 ตำบลควนโดน อำเภอควน โดน จังหวัดสตูล	1. ชื่อ : นายวุฒิเวช เจียรระนัย ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่ : เทศบาลตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เบอร์โทร : 089-4666389

3.2.1 องค์ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอย

3.2.1.1 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านปลอดขยะ Zero Waste บ้านโป่งศรีนคร เทศบาลตำบล โรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย

บ้านโป่งศรีนคร หมู่ที่ 11 ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย ดำเนินการจัดการ
ขยะภายในหมู่บ้านจนกระทั่งได้รับถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รางวัลชนะเลิศ
ระดับประเทศ ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2558 มีระบบ
การจัดการขยะมูลฝอยดังนี้

1) ตำบลโรงช้าง ตั้งศูนย์รวบรวมขยะอันตราย เพื่อกำจัดขยะอันตรายที่ถูกสุขลักษณะ ภายในศูนย์ฯ มีเครื่องมือสำหรับบดทำลายหลอดไฟฟ้าจากครัวเรือนที่ชาวบ้านนำมาทิ้ง และมีถังเก็บซากบรรจุภัณฑ์สารเคมีที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม

ศูนย์รวบรวมขยะอันตรายภายในเทศบาลตำบลโรงช้าง (ซ้าย) และ เครื่องย่อยหลอดฟลูออเรสเซนต์ (ขวา)

2) ภายในหมู่บ้านโป่งศรีนครมีสถานที่รวบรวมขยะอันตรายจากชาวบ้านที่ทางศูนย์รวบรวมขยะอันตรายเทศบาลตำบลโรงช้างจัดไว้ภายในหมู่บ้าน โดยจะส่งไปให้โรงพยาบาลป่าแดดกำจัดทุก ๆ 3-6 เดือน

สถานที่เก็บรวบรวมขยะอันตรายประจำหมู่บ้าน บ้านโป่งศรีนคร

3) นำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์สิ่งของใช้ประโยชน์และจำหน่าย เช่น นำกระป๋องกาแฟมาประกอบเป็นชุดโต๊ะรับแขก เป็นต้น

การประกอบกระป๋องกาแฟเป็นโต๊ะรับแขก

4) การทำเสวียนไม้ไผ่เป็นคอกขยะ ขยะที่ใส่ในเสวียนจะเป็นเศษใบไม้ เศษกิ่งไม้ เศษวัชพืช รวมไปถึงเศษอาหารในครัวเรือน เพื่อทำเป็นปุ๋ยหมักธรรมชาติไว้ใช้ประโยชน์ในชุมชนและช่วยลดปัญหาขยะมูลฝอย

เสวียนสำหรับกำจัดขยะอินทรีย์ทำปุ๋ยหมักธรรมชาติ

5) นำขยะมูลฝอยพวกเศษอาหารจากครัวเรือนที่ย่อยสลายง่ายมาทำเป็นน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้เองในครัวเรือน ทำให้ลดปัญหาขยะมูลฝอยในครัวเรือนและลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

ถังน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหารในครัวเรือน

6) เทศบาลตำบลโรงช้าง ส่งเสริมให้ชาวบ้านคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยภายในครัวเรือน ทำให้สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอยในครัวเรือนและนำขยะรีไซเคิลไปขายได้

การคัดแยกประเภทขยะในครัวเรือน

7) นำภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ขวดพลาสติก เป็นต้น มาใช้ปลูกพืชผักสวนครัว ซึ่งเป็นการนำขยะที่ต้องการทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เพื่อลดปริมาณขยะและการเผาขยะ

การนำภาชนะที่ชำรุดมาปลูกพืชผักสวนครัว

3.2.1.2 ศูนย์จัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลท่าวังผา จังหวัดน่าน

ปัจจุบันในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ยังไม่มีการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนหรือพื้นที่ต้นทาง เทศบาลตำบลท่าวังผาจึงจัดตั้งศูนย์รวมการจัดการขยะมูลฝอยปลายทางขึ้น เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะนำไปฝังกลบจากชุมชนในเขตเทศบาลและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องสุขาภิบาล โดยดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) รวบรวมขยะมูลฝอยภายในเทศบาลตำบลท่าวังผามารวมที่จุดคัดแยกขยะภายในศูนย์ฯ แล้วคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยโดยพนักงาน

จุดคัดแยกขยะมูลฝอยของศูนย์จัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลท่าวังผา

2) ขยะที่เหลือจากการคัดแยกและไม่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น เศษพลาสติก เศษอาหาร เป็นต้น จะถูกลำเลียงเข้าเครื่องสับขยะมูลฝอย

เครื่องสับขยะมูลฝอยที่ผ่านการคัดแยกประเภทเรียบร้อยแล้ว

3) ขยะมูลฝอยที่ถูกสับแล้วจะนำเข้าโรงบำบัดขยะอินทรีย์ โดยใช้กระบวนการบำบัดขยะด้วยวิธีการแบบเชิงกลและชีวภาพ (MBT, Mechanical and Biological Waste Treatment) ซึ่งอาศัยกระบวนการทางชีววิทยาของแบคทีเรียที่เรียกลุ่มแอโรบิกแบคทีเรีย (Aerobic Bacteria) ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุที่มีอยู่ในขยะมูลฝอย ร่วมกับการพลิกกลับด้วยเทคนิคเชิงกล ทำให้สามารถลดระยะเวลาในการหมักเหลือเพียง 15-30 วัน ขยะที่ผ่านการบำบัดโดยระบบ MBT จะมีน้ำหนักลดลง 65% และมีความชื้นเฉลี่ย 20% องค์ประกอบที่เหลือส่วนใหญ่เป็นขยะพลาสติกประมาณ 80% เมื่อนำขยะมาร้อนจะได้ขยะที่มีความเหมาะสมไปผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะและที่เหลือเป็นปุ๋ยอินทรีย์ หรือ วัสดุปรับปรุงดิน

เครื่องบำบัดขยะ MBT

เศษพลาสติกที่นำไปส่งเป็นขยะเชื้อเพลิง

วัสดุปรับปรุงดิน (ปุ๋ย) จากขยะมูลฝอย

4) ขยะรีไซเคิลจำพวกขวดพลาสติกจะถูกแยกฉลากพลาสติกข้างขวดและดึงพลาสติกที่ฝาปิดออก เพื่อจะได้นำไปจำหน่ายได้ราคาสูงขึ้น

การคัดแยกขยะรีไซเคิล

5) ขยะมูลฝอยจำพวกถุงพลาสติกจะถูกนำมาล้างด้วยน้ำ ในระบบน้ำวนในบ่อ หลังจากนั้นนำไปปั่นให้แห้งสนิท เพื่อจะนำไปอัดก้อน และส่งขายต่อไป

การปั่นแห้งขยะมูลฝอยจำพวกถุงพลาสติก

3.2.1.3 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาบ้านผาขวาง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ปัจจุบันศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาบ้านผาขวาง หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน ไม่มีการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากเหตุผลดังนี้

- 1) ผู้คนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมธนาคารได้ ทำให้ไม่สามารถส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารขยะเพื่อคัดแยกขยะในชุมชนได้ เช่น ชาวบ้านส่วนใหญ่ต้องไปทำสวนยางพาราและทำงานรับจ้างนอกหมู่บ้าน เป็นต้น
- 2) มีรถรับซื้อของเก่ามารับซื้อขยะรีไซเคิลในหมู่บ้าน และให้ราคาที่สูงกว่าธนาคารขยะของชุมชน ทำให้ชาวบ้านเลือกขายขยะให้กับรถรับซื้อของเก่ามากกว่า จึงไม่มีความจำเป็นในการจัดตั้งธนาคารขยะ
- 3) มีบางครัวเรือนเท่านั้นที่คัดแยกขยะอินทรีย์ในครัวเรือนมาทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษอาหารและปุ๋ยอินทรีย์จากเศษใบไม้ กิ่งไม้
- 4) ปัจจุบันชาวบ้านคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถนำไปขายได้เท่านั้น
- 5) ไม่มีรถเก็บขนขยะจากทางเทศบาลมาขนขยะในหมู่บ้าน ปัจจุบันชาวบ้านนำขยะไปทิ้งในบ่อขยะประจำหมู่บ้าน
- 6) ยังขาดงบประมาณในการส่งเสริมและบริหารจัดการคัดแยกขยะมูลฝอย

3.2.1.4 ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะแบบครบวงจรเทศบาลตำบลสันกำแพง

ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลสันกำแพง บริเวณหน้าสุสานสันติวัน กำกับดูแลโดยกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลสันกำแพง มีการจัดการขยะมูลฝอยดังนี้

1) การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสันกำแพง จะรวบรวมขยะมูลฝอยทั้งหมดมาไว้ ณ จุดลานเทขยะของพื้นที่เทศบาลตำบลสันกำแพงทุกวัน เพื่อให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด ปัจจุบันนี้ทางเทศบาลตำบลสันกำแพงจ้างกำจัดขยะ 1.03 บาท/กิโลกรัม

ลานเทขยะของเทศบาลตำบลสันกำแพง

2) ขยะมูลฝอยในปัจจุบันพบว่า มีขยะอินทรีย์ปริมาณมาก เช่น เศษพืชผัก ผลไม้ในครัวเรือนและในตลาดสด เทศบาลตำบลสันกำแพงได้เก็บรวบรวมขยะอินทรีย์ทุกวันพุธ แล้วนำไปทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกอง ปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนและน้ำหมักชีวภาพ เพื่อจำหน่ายและใช้บำรุงต้นไม้

บ่อปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนสำหรับกำจัดขยะอินทรีย์ของเทศบาลตำบลสันกำแพง

กองปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ของเทศบาลตำบลสันกำแพง

ถังน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ของเทศบาลตำบลสันกำแพง

3.2.1.5 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดการเผาบรรเทาโลกร้อน ชุมชนบ้านหัวทุ่ง

1) ชาวบ้านในชุมชนรวมกลุ่มกันสร้างภาคีเครือข่ายป่าชุมชน ตั้งกฎ กติกา ร่วมกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ห้ามบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำ และเลิกเข้าไปทำไร่เลื่อนลอยในเขตป่าต้นน้ำ และมีการนำเอาภูมิปัญญาความเชื่อมาจัดการดูแลป่าไม้ควบคู่ไปกับกฎระเบียบ เช่น พิธีบวชป่า พิธีสืบชะตาป่า พิธีเลี้ยงผีขุนน้ำ เป็นต้น ทำให้พื้นที่ป่าชุมชนเป็นป่าต้นน้ำสำคัญของหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงกำหนดพื้นที่ป่าต้นน้ำแห่งนี้เป็นป่าชุมชน โดยชาวบ้านดูแลรักษาร่วมกัน ส่งผลให้ภายในหมู่บ้านหัวทุ่งมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ มีที่พักแบบโฮมสเตย์บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีการปลูกต้นกาแพทำแนวป้องกันไฟป่าในบริเวณป่าชุมชน และสามารถเก็บเมล็ดกาแพขาย เพิ่มรายได้ให้ชาวบ้าน ทำให้ชาวบ้านเห็นคุณค่าและร่วมกันรักษาป่าไม้ให้เกิดปัญหาไฟไหม้ป่าและจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน

พื้นที่ป่าชุมชนบ้านหัวทุ่ง

2) กลุ่มธนาคารขยะ ตั้งขึ้นเพื่อรับซื้อขยะรีไซเคิลที่ชาวบ้านคัดแยกมาขาย โดยจะรับซื้อ 1 ครั้ง/เดือน และมีบทบาทในการช่วยรณรงค์ให้ชาวบ้านลดขยะในครัวเรือนและลดการเผาขยะรีไซเคิลต่าง ๆ ส่วนขยะอินทรีย์จะทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก ซึ่งชาวบ้านส่วนใหญ่จะทำไว้ใช้เองในครัวเรือน ส่วนขยะทั่วไป เช่น ถุงพลาสติกและถุงขนม ชาวบ้านจะกำจัดโดยการฝังกลบในพื้นที่ตัวเอง ปัจจุบันบ้านหัวทุ่งยังไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาส่งเสริมด้านการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง แต่ผู้นำชุมชนจะรณรงค์ในแต่ละครัวเรือนจัดการขยะภายในครัวเรือนตัวเอง

กลุ่มธนาคารขยะชุมชนบ้านหัวทุ่งรับซื้อขยะรีไซเคิลที่ชาวบ้านคัดแยกมาขาย

3) กลุ่มแก๊สชีวภาพ นำขี้หมูหรือของเสียจากฟาร์มหมูทำบ่อแก๊สชีวภาพใช้เป็นก๊าซหุงต้ม
ให้ชาวบ้านแต่ละครัวเรือนใช้ฟรี ทำให้ช่วยกลิ่นที่เป็นมลภาวะทางอากาศ ลดการปล่อยก๊าซมีเทน และก๊าซ
เรือนกระจก

ชาวบ้านทำบ่อแก๊สชีวภาพจากขี้หมูหรือของเสียจากฟาร์มหมู เพื่อใช้เป็นก๊าซหุงต้มในครัวเรือน

4) ศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำขยะมูลฝอยพวก
เศษอาหารจากครัวเรือนมาทำเป็นน้ำหมักชีวภาพและนำเศษใบไม้มาทำปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง ทำให้ลดปัญหา
ขยะมูลฝอยในครัวเรือนและลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

การทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์จากขยะมูลฝอย

3.2.1.6 ศูนย์เรียนรู้สังคมขยะรีไซเคิลบ้านป่าเส้า จังหวัดลำพูน

บ้านป่าเส้า หมู่ที่ 9 ตำบลโม่เมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน บริหารจัดการขยะผ่าน 3 ช่องทางหลัก คือ บ้าน วัด และโรงเรียน หรือ “บวร” นอกจากนี้ผู้ใหญ่บ้านจะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน ให้ช่วยกันคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ช่วยกันรักษาความสะอาดภายในหมู่บ้าน เพื่อกระตุ้นคนในชุมชนให้ช่วยกันจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในครัวเรือน และมีกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

1) การจัดการขยะในบ้าน

- จัดตั้งธนาคารขยะของชุมชนสำหรับคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ขยะอินทรีย์นำไปทำเป็นปุ๋ย ประเภทขยะทั่วไปส่งให้ทางเทศบาลนำไปกำจัด และขยะอันตรายมีโครงการขยะอันตรายแลกไข่ จัดขึ้น 1 ครั้ง/เดือน เช่น หลอดไฟ กระจก สเปร์ย แบตเตอรี่ เป็นต้น โดยมีสถานที่เก็บรวบรวมอย่างมีดัดจริตในแต่ละชุมชน แล้วเทศบาลจะมาจัดเก็บไปดำเนินการ 3-6 เดือน/ครั้ง

การคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนบ้านป่าเส้า

- คัดแยกขยะอินทรีย์ในครัวเรือน เช่น เศษผัก ผลไม้ นำมาทำปุ๋ยหมัก ส่วนขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายยาก เช่น เศษใบไม้และกิ่งไม้ จะนำมาหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในวงบ่อซีเมนต์

การหมักขยะอินทรีย์ในวงบ่อซีเมนต์

- นำเมล็ดลำไย กากหอมแดงจากโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่มาทำปุ๋ยหมักไว้ให้เกษตรกรใช้และเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้ให้ชุมชน

- นำวัสดุรีไซเคิลมาประดิษฐ์สิ่งของใช้ประโยชน์และจำหน่าย เช่น ตะกร้า หมวก กระเป๋า เป็นต้น ส่วนภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ขวดพลาสติก เป็นต้น นำมาปลูกพืชผักสวนครัว

สิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล

การนำภาชนะที่ชำรุดมาปลูกพืชผักสวนครัว

2) การจัดการขยะในวัด

- การทำดอกไม้จันทน์จากรูปเทียนที่เหลือใช้จากวัดของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อลดปริมาณขยะและการเผาทิ้ง นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการทำกิจกรรมร่วมกันและความสามัคคีในหมู่ผู้สูงอายุ

การทำดอกไม้จันทน์จากรูปเทียนที่เหลือใช้จากวัดของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน

- การนำขยะอินทรีย์จำพวกเศษใบไม้ กิ่งไม้ ที่ร่วงหล่นจากต้นไม้ในบริเวณวัดซึ่งย่อยสลายยาก นำมาหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในวงบ่อซีเมนต์

3) การจัดการขยะในโรงเรียน

- โครงการธนาคารขยะส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันคัดแยกขยะในโรงเรียนและยังมีโครงการให้นักเรียนนำขยะพลาสติกมาแลกไข่ไก่

- ขยะอินทรีย์จำพวกใบไม้ กิ่งไม้ ที่ร่วงหล่นจากต้นไม้ในบริเวณโรงเรียนที่ย่อยสลายยากมาทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ในวงบ่อซีเมนต์

3.2.1.7 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาชุมชนบ้านป่าบุก

ชุมชนบ้านป่าบุก หมู่ที่ 10 ตำบลแม่แรง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ดำเนินการจัดการขยะภายในหมู่บ้านจนกระทั่งได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ 88 พรรษา (หมู่บ้านขนาดเล็ก) มีการจัดการขยะมูลฝอยดังนี้

1) การกำจัดโพนี่มาพร้อมกับเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ โดยนำมาทำอิฐบล็อก ทำให้น้ำหนักเบาขึ้นเป็นการกำจัดขยะที่โดดเด่นที่สุด และนำโพนี่ละลายกับหินเนอรี่ใช้เป็นกาวสำหรับทำไม้กวาดทางมะพร้าว

การนำโพนี่มาเป็นส่วนผสมทำอิฐบล็อก

2) การกำจัดขยะมูลฝอยในบ้าน แยกขยะอินทรีย์ เช่น เศษพืชผัก เศษอาหาร เป็นต้น มาหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่ต้องการกองในวงบ่อซีเมนต์ ซึ่งสามารถเติมขยะอินทรีย์ได้ตลอด แล้วรดด้วยน้ำ EM ช่วยในการย่อยสลาย

วงบ่อซีเมนต์สำหรับทำปุ๋ยอินทรีย์จากขยะอินทรีย์ในบ้านแบบไม่ต้องกลับกอง

3) การกำจัดขยะในสวน เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ เป็นต้น จะนำมาสับย่อยเพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ ทำให้ลดขยะอินทรีย์ที่เกิดจากสวนและลดการเผาขยะที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ และปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จะนำมาใช้กับพืชผักสวนครัวในครัวเรือนหรือต้นไม้รอบบ้าน

การทำปุ๋ยอินทรีย์จากขยะในสวน

4) การคัดแยกขยะรีไซเคิลในครัวเรือน ไว้สำหรับนำไปขายในตลาดนัดขยะทุกวันที 5 ของเดือน โดยพ่อค้าขยะจะมารับซื้อ ส่วนขยะอันตรายจะมีที่เก็บรวบรวมอยู่กลางหมู่บ้านและเทศบาลจะมาเก็บไปกำจัด 1 ครั้ง/เดือน

การคัดแยกขยะรีไซเคิลไว้สำหรับนำไปขาย

5) จัดพื้นที่ว่างสร้างอาหารในบ้าน โดยการนำภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ยางรถยนต์เก่า เป็นต้น มาปลูกพืชผักสวนครัว ซึ่งเป็นการนำขยะที่ต้องการทิ้งกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

การนำภาชนะที่ชำรุดมาทำเป็นกระถางปลูกผักสวนครัว

6) การทำเสวียนล้อมต้นไม้ เป็นวิธีการตีคอกล้อมต้นไม้ใหญ่ในบริเวณบ้านด้วยไม้ไผ่หรือเศษไม้ต่าง ๆ ในรูปแบบวงกลมหรือสี่เหลี่ยม เพื่อนำเศษใบไม้ที่ร่วงหล่นในบริเวณบ้านมาใส่ให้กลายเป็นปุ๋ยหมักธรรมชาติ

เสวียนล้อมต้นไม้สำหรับใส่เศษใบไม้ที่ร่วงทำเป็นปุ๋ยหมักธรรมชาติ

7) การจัดการขยะในวัด พระสงฆ์ที่ปึงทบาทจะไม่รับถุงพลาสติก แต่จะมีรถเข็นตู้กับข้าว มีจาน มีถ้วยให้ชาวบ้านใส่อาหารและสิ่งของ เพื่อเป็นการลดปริมาณถุงพลาสติกจากกิจกรรมทางศาสนา

3.2.1.8 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ Zero Waste เทศบาลตำบลพังโคน จังหวัด สกลนคร

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ Zero Waste ชุมชนบ้านใหม่ และศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบ
การจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการขยะชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ชุมชนหนองสระพัง หมู่ที่ 1 เทศบาลตำบล
พังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร มีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยดังนี้

1) การทำแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน โดยนำมูลสัตว์ เช่น มูลหมู มูลไก่ เป็นต้น และขยะ
อินทรีย์จากครัวเรือน เช่น เศษผัก เศษผลไม้ เป็นต้น มาทำแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน

บ่อหมักแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์และเศษอาหารจากครัวเรือน

2) นำวัสดุหรือภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ขวดพลาสติก ก่อ้งโฟม เป็นต้น
มาปลูกผักสวนครัว ซึ่งเป็นการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ทำให้ลดปริมาณขยะในชุมชนและเป็นการใช้
ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

การนำภาชนะที่ชำรุดมาปลูกผักสวนครัว

3) นำขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายง่ายไปทำปุ๋ยหมักในวงบ่อซีเมนต์ไว้ใช้เองในครัวเรือน เช่น
เศษใบไม้ กิ่งไม้ ในบริเวณบ้านและขยะอินทรีย์พวกเศษผัก เศษผลไม้มาคลุกผสมกันและรดด้วยน้ำ EM
ช่วยในการย่อยสลายให้เร็วขึ้น

การทำปุ๋ยหมักในวงบ่อซีเมนต์จากขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

4) มีการคัดแยกประเภทขยะรีไซเคิลที่สามารถนำไปขายได้ เช่น แก้ว พลาสติก โลหะ เป็นต้น โดยทางเทศบาลจะออกมารับซื้อทุกวันพฤหัสบดี ในราคาเท่ากับร้านรับซื้อของเก่า ส่วนขยะประเภททั่วไป เช่น ซองบะหมี่สำเร็จรูป ถุงขนม เปลือกลูกอม เป็นต้น ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จะส่งให้เทศบาลนำไปกำจัด

การคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนของเทศบาลตำบองโค่น

5) จัดโครงการขยะอันตรายหรือขยะพิษแลกแต้ม โดยรวบรวมจากสถานที่รับซื้อในชุมชน มาเก็บไว้ที่สถานที่กักเก็บขยะอันตรายในพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลตำบองโค่น ก่อนจะส่งไปกำจัดอย่างถูกวิธี เช่น กระป๋องยาฆ่าแมลง ถ่านไฟฉายใช้แล้ว หลอดไฟฟ้า แบตเตอรี่เก่า เครื่องใช้ไฟฟ้าเก่า เป็นต้น

สถานที่กักเก็บขยะอันตรายในพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลพังโคน

6) ขยะมูลฝอยทั่วไปที่ไม่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้จะถูกนำมาฝังกลบในพื้นที่
กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลพังโคน

หลุมฝังกลบขยะมูลฝอยในพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลพังโคน

3.2.1.9 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านหัวถนน จังหวัดขอนแก่น

บ้านหัวถนน หมู่ที่ 5 เทศบาลตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นมีการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนดังนี้

1) ครัวเรือนในชุมชนบ้านหัวถนนได้เข้าร่วมกิจกรรมการคัดแยกและรวบรวมขยะรีไซเคิล เพื่อนำไปดำเนินกิจกรรมที่นำไปสู่การขายเพิ่มรายได้และการแปรรูป เช่น การจัดกิจกรรมขยะรีไซเคิลแลกไข่ไก่ การทำสิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล เป็นต้น

การคัดแยกขยะในครัวเรือนของชุมชนบ้านหัวถนน

2) ขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายยาก เช่น เศษใบไม้ เศษกิ่งไม้ เป็นต้น จะนำมาหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์จากธรรมชาติ โดยทำคอกล้อมไว้ตามโคนต้นไม้ใหญ่ ทำให้ลดปริมาณขยะอินทรีย์และได้ปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้ในครัวเรือน

คอกสำหรับหมักปุ๋ยอินทรีย์จากขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายยาก

3) คัดแยกขยะอินทรีย์ในครัวเรือนที่ย่อยสลายง่ายมาทำน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ เช่น เศษผัก เศษผลไม้ ในครัวเรือน ทำให้ลดปริมาณขยะอินทรีย์ในครัวเรือนและได้น้ำหมักชีวภาพไว้ใช้

การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายง่าย

4) นำวัสดุหรือภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ขวดพลาสติก กลังโฟม เป็นต้น ที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้มาปลูกผักสวนครัว ซึ่งเป็นการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ทำให้ลดปริมาณขยะในชุมชนและเป็นการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

การนำวัสดุเหลือใช้มาปลูกผักสวนครัว

5) การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ภายในครัวเรือน เช่น เศษพืชผัก เศษผลไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ผลิตภัณฑ์จากไส้เดือน คือ ปุ๋ยมูลไส้เดือน ไว้ใช้บำรุงพืชผักสวนครัวและไว้จำหน่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

6) ส่งเสริมให้ร้านค้าภายในชุมชนบ้านหัวถนนเป็นร้านค้าปลอดขยะ เช่น ร้านกาแฟลดราคาให้ 5 บาท สำหรับคนที่นำกระติกน้ำหรือแก้วน้ำมาเอง ซึ่งเป็นการช่วยลดปริมาณขยะ ประเภทแก้วน้ำพลาสติกหรือบรรจุภัณฑ์

ร้านกาแฟภายในชุมชนบ้านหัวถนนที่ร่วมโครงการร้านค้าปลอดขยะ

7) ธนาคารปลาแลกขยะรีไซเคิล โดยขยะรีไซเคิลที่นำมาแลกจะถูกรวบรวมนำไปบริจาค ร่วมสมทบทุนเป็นค่าน้ำค่าไฟให้กับวัดไตรประสิทธิ์ในชุมชนบ้านหัวถนน เป็นการส่งเสริมให้ใช้ปลาหางนกยูง กำจัดขยะและส่งเสริมให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าของขยะรีไซเคิล

ธนาคารปลาแลกขยะรีไซเคิลในชุมชนบ้านหัวถนน

8) สร้างฐานเรียนรู้วัดปลอดขยะในวัดไตรประสิทธิ์ วัดได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ชุมชนปลอดขยะร่วมกับชุมชนบ้านหัวถนนในหลายด้าน ได้แก่ จัดสถานที่ภายในวัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ ดำเนินกิจกรรมลดและคัดแยกขยะภายในวัด เช่น การรณรงค์ให้ชาวบ้านลดการใช้ถุงพลาสติกและถ้วยโฟม ในงานบุญ การรณรงค์ให้ใช้ฟางหรือต้นไม้แทนฟางหรือดอกไม้สดเพื่อลดขยะ และหลังเลิกงานสามารถนำไปปลูกในวัดได้ และมีจุดรับบริจาคขยะรีไซเคิลที่ทางวัดรับบริจาคทุกวันพระ เป็นต้น

กิจกรรมลดและคัดแยกขยะภายในวัดไตรประสิทธิ์

3.2.1.10 แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลหนองเต็ง

แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนบ้านหัวเหนือ หมู่ที่ 4 และด้านการจัดการขยะอินทรีย์ (การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมัก/การเลี้ยงไส้เดือน) ชุมชนบ้านตะครอง หมู่ที่ 15 เทศบาลตำบลหนองเต็ง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนดังนี้

1) แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนบ้านหัวเหนือ หมู่ที่ 4

- 1.1) ธนาคารขยะชุมชนบ้านหัวเหนือ ส่งเสริมให้ชาวบ้านคัดแยกขยะและรับซื้อขยะจากสมาชิกทุกวันที่ 2 ของเดือน แล้วนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า เงินที่ขายได้แต่ละครั้งจะถูกนำเข้าบัญชีของสมาชิกแต่ละคน ถ้ากรณีสมาชิกจะถอนเงินจะต้องให้เหลือจำนวนเงินคงค้างไว้ 100 บาท เป็นอย่างต่ำ ส่วนขยะอันตรายหรือขยะพิษจะรวบรวมส่งไปให้เทศบาลตำบลหนองเต็งนำไปกำจัด
- 1.2) จัดกิจกรรมการคัดแยกและรวบรวมขยะรีไซเคิล เพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ต่าง ๆ เพื่อขายเพิ่มรายได้ เช่น การทำสิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล เป็นต้น
- 1.3) ปัจจุบันยังไม่มีรถเก็บขนขยะตามหมู่บ้านเพราะเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็น

สิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล

2) แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการขยะอินทรีย์ (การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมัก/การเลี้ยงไส้เดือน) ชุมชนบ้านตะครอง หมู่ที่ 15

- การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ภายในครัวเรือน เช่น เศษพืชผัก เศษผลไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ผลิตภัณฑ์จากไส้เดือน คือ ปุ๋ยมูลไส้เดือนไว้ใช้บำรุงพืชผักสวนครัวและไว้จำหน่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

3.2.1.11 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบุลำตวนใต้

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบุลำตวนใต้ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ มีการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนดังนี้

1) จัดกิจกรรมการคัดแยกและรวบรวมขยะรีไซเคิล เพื่อนำไปดำเนินการที่นำไปสู่การขายเพิ่มรายได้และการแปรรูป เช่น การจัดกิจกรรมขยะรีไซเคิลแลกไข่ไก่ การทำสิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล เป็นต้น

การคัดแยกขยะในครัวเรือนของชุมชนบ้านบุลำตวนใต้

2) นำขยะรีไซเคิลมาประดิษฐ์สิ่งของใช้ประโยชน์และจำหน่าย เช่น โตะ แก้ว หมวก กระเป๋า เป็นต้น ทำให้ลดปริมาณขยะตกค้างภายในชุมชน

สิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิล

3) คัดแยกขยะอินทรีย์ในครัวเรือนที่ย่อยสลายง่ายมาทำน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ เช่น เศษผัก เศษผลไม้ ในครัวเรือน ทำให้ลดปริมาณขยะอินทรีย์ในครัวเรือนและได้น้ำหมักชีวภาพ

การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายง่าย

4) นำวัสดุหรือภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ขวดพลาสติก กล่องโฟม เป็นต้น ที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้มาปลูกผักสวนครัว ซึ่งเป็นการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ทำให้ลดปริมาณขยะในชุมชนและเป็นการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

การนำภาชนะที่ชำรุดมาปลูกผักสวนครัว

5) การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ภายในครัวเรือน เช่น เศษพืชผัก เศษผลไม้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ผลิตภัณฑ์จากไส้เดือน คือ ปุ๋ยมูลไส้เดือนไว้ใช้บำรุงพืชผักสวนครัวและไว้จำหน่ายเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

การเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์และผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือน

6) ร้านอาหารในชุมชนบุลำควนใต้เปลี่ยนมาใช้กล่องชานอ้อยแทนกล่องโฟมสำหรับทำข้าวกล่อง เพื่อลดปริมาณขยะจากโฟม

ร้านอาหารปลอดโฟมในชุมชนบุลำควนใต้เทศบาลเมืองบุรีรัมย์

7) การจัดการขยะอันตรายหรือขยะพิษในชุมชนบุลำควนใต้ จะมีตู้รองรับขยะอันตรายของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ โดยเทศบาลจะมาเก็บเดือนละครั้ง เพื่อรวบรวมส่งให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนำไปกำจัดต่อไป

ตู้รับทิ้งขยะอันตรายหรือขยะพิษในชุมชนบุลำควนใต้ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์

3.2.1.12 ศูนย์เรียนรู้สู่สังคมรีไซเคิล Zero Waste โรงเรียนบ้านนาทวิ

ศูนย์เรียนรู้สู่สังคมรีไซเคิล Zero Waste โรงเรียนบ้านนาทวิ ตั้งอยู่ตำบลนาทวิ อำเภอนาทวิ จังหวัดสงขลา มีการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในโรงเรียนดังนี้

1) จัดตั้งธนาคารขยะของโรงเรียนสำหรับคัดแยกขยะมูลฝอยโดยจัดถังรองรับขยะมูลฝอยที่แบ่งชนิดขยะออกเป็น 4 ประเภท คือ ขยะย่อยสลาย ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย วางไว้ตามจุดต่าง ๆ ทั่วโรงเรียน

ถังรองรับขยะมูลฝอยแบบคัดแยกประเภทของโรงเรียนบ้านนาทวิ

2) คัดแยกขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายยากที่เกิดภายในพื้นที่โรงเรียน เช่น เศษใบไม้ กิ่งไม้ เป็นต้น จะนำมาสับย่อยก่อนนำไปทำปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้บำรุงพืชผักสวนครัวที่นักเรียนปลูกไว้ในพื้นที่ของโรงเรียน

เครื่องสับย่อยเศษใบไม้ กิ่งไม้ เพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์

3) ขยะอินทรีย์ภายในโรงเรียนจะนำมาทำปุ๋ยหมักชีวภาพ เช่น เศษผัก/ผลไม้ ในโรงอาหาร เป็นต้น เพื่อลดปริมาณขยะและนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปบำรุงต้นไม้

ถังหมักปุ๋ยชีวภาพในโรงเรียนบ้านนาทวี

4) นำขยะรีไซเคิลมาประดิษฐ์สิ่งของใช้ประโยชน์และจำหน่าย เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หมวก กระเป๋า เป็นต้น ทำให้ลดปริมาณขยะตกค้างภายในโรงเรียน

สิ่งประดิษฐ์จากขยะรีไซเคิลของโรงเรียนบ้านนาทวี

5) ร้านค้าอาหารในโรงเรียนเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารจากกล่องโฟมหรือถุงพลาสติก มาเป็นใบตองกล้วย ซึ่งเป็นวัสดุที่ย่อยสลายง่ายแทน ทำให้ลดปริมาณขยะและป้องกันการนำขยะเข้ามาในพื้นที่โรงเรียนได้

การใช้ใบตองกล้วยห่ออาหารแทนกล่องโฟมหรือถุงพลาสติก

6) โรงเรียนบ้านนาทวิธรรงค์ให้นักเรียนทุกคนนำแก้วน้ำส่วนตัวจากบ้านมาใช้เอง เพื่อลดการใช้แก้วน้ำพลาสติกและลดการนำขยะเข้ามาในโรงเรียน

การใช้แก้วน้ำส่วนตัวแทนแก้วน้ำพลาสติกของนักเรียน

3.2.1.13 ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 เทศบาลตำบล กำแพงเพชร จังหวัดสงขลา

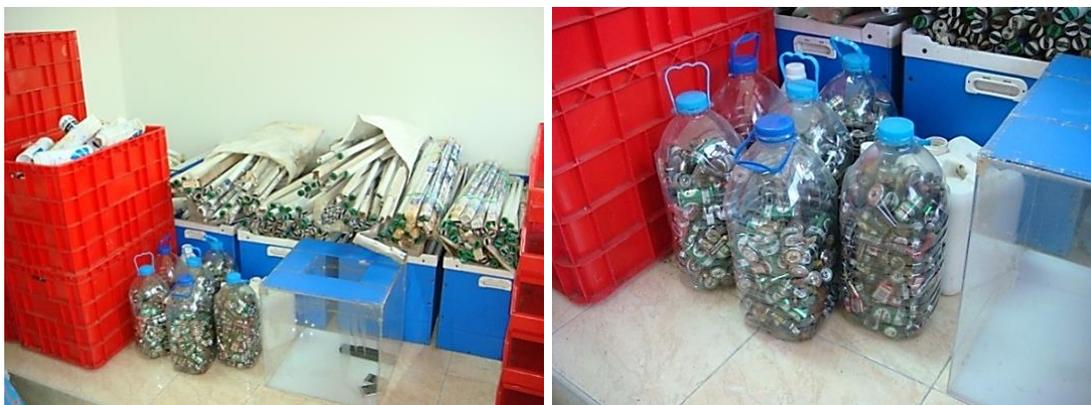
ธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา ตั้งขึ้นเมื่อปี 2545 ในช่วงแรกจะเป็นเจ้าหน้าที่จากเทศบาลบริหารจัดการ แต่ปัจจุบันคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และสามารถบริหารจัดการเองได้ทั้งหมด มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการลดปริมาณขยะมูลฝอยในเทศบาล โดยเฉพาะขยะมูลฝอยที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ ซึ่งมีการจัดการดังนี้

1) ธนาคารขยะวัสดุรีไซเคิล เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะและเสริมสร้างจิตสำนึกในการคัดแยก โดยรณรงค์ให้คนในชุมชนนำวัสดุรีไซเคิลมาขายฝากกับธนาคารของเทศบาล ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ส่วนขยะทั่วไป เช่น ถุงพลาสติก ขยะนม ฯลฯ เทศบาลให้ประชาชนทิ้งลงถังขยะทั่วไปของเทศบาล โดยได้จัดวางถังขยะไว้ใกล้บ้านประชาชนอย่างเพียงพอ

ประเภทของขยะรีไซเคิลที่ธนาคารขยะเทศบาลตำบลกำแพงเพชรรับซื้อ

2) จัดจุดรับทั้งขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย เป็นต้น ในเขตเทศบาลมีทั้งหมด 12 จุด และเทศบาลจะเก็บขนเดือนละครั้งไปรวมกันไว้ที่ศูนย์รวบรวมขยะอันตรายของเทศบาลเพื่อส่งต่อไปกำจัดปีละครั้ง

สถานที่เก็บขยะอันตรายของศูนย์รวบรวมขยะอันตรายของเทศบาลตำบลกำแพงเพชร

3) รณรงค์ลดปริมาณขยะโดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของ เช่น ดอกไม้พลาสติก กระเป๋าทำจากชองกาแพสำเร็จรูป ลำโพงทำจากยางรถยนต์เก่า เป็นต้น ซึ่งเป็นการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้

4) รณรงค์ให้ประชาชนหิ้วตะกร้าหรือถุงผ้าไปตลาด เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติกและลดการใช้โฟมและถุงพลาสติกในศูนย์อาหาร

5) เทศบาลมีการรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนลดและคัดแยกขยะกลับมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

6) รณรงค์ให้ชุมชนมีการคัดแยกขยะอินทรีย์ เพื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์ ทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้สำหรับการปลูกผักกินเองในครัวเรือน ส่วนขยะอินทรีย์ในสวน กิ่งไม้ ใบไม้ จะนำไปกลบโคนต้นไม้ นอกจากนี้ยังต่อยอดโดยการเอาน้ำหมักชีวภาพไปทำเป็นน้ำยาเอนกประสงค์ไว้ใช้เองในครัวเรือน และจำหน่าย เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า เป็นต้น

น้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

3.2.1.14 ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง

ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 บ้านนาพญา ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล เป็นศูนย์รวมการจัดการขยะมูลฝอยปลายทาง สามารถกำจัดได้ วันละ 25-30 ตัน นอกจากนี้ทางเทศบาลตำบลกำแพงยังมีโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะต้นทาง ดำเนินการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ มีดังนี้

1) เทศบาลตำบลกำแพงส่งเสริมและรณรงค์ร้านอาหารปลอดโฟม โดยให้ร้านอาหารหรือร้านค้าในตลาดนัดและตลาดสดไม่ใช้กล่องโฟมใส่อาหาร รวมทั้งไม่ซื้ออาหารในร้านอาหารที่ใช้กล่องโฟม

2) ส่งเสริมให้คนชุมชนมีการคัดแยกขยะที่ต้นทาง โดยแยกประเภทพลาสติก โลหะ แก้ว และเศษกระดาษ ส่วนขยะอันตรายชาวบ้านจะนำไปทิ้งรวมไว้ที่บ้านประธานชุมชน แล้วเทศบาลกำแพงจะมาเก็บรวบรวมไปกำจัด

การคัดแยกขยะที่ต้นทางในเขตเทศบาลตำบลกำแพง

3) มีการคัดแยกขยะอินทรีย์พวกเศษอาหารในครัวเรือน เพื่อนำมาทำน้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้สำหรับการปลูกผักกินเองในครัวเรือน ส่วนเศษใบไม้ กิ่งไม้ในบริเวณบ้านจะทำปุ๋ยหมักธรรมชาติโดยทำคอกล้อมรอบโคนต้นไม้

ถังน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ในครัวเรือนปุ๋ยหมักธรรมชาติล้อมรอบโคนต้นไม้

4) ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร สามารถกำจัดขยะได้วันละ 25-30 ตัน ทำให้ประหยัดงบประมาณแผ่นดินในการจัดหาสถานที่การฝังกลบขยะมูลฝอย นอกจากนี้ยังคัดแยกขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์และเป็นการเพิ่มมูลค่าอีกทางหนึ่ง เช่น นำขยะรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยกไปจำหน่ายและนำขยะอินทรีย์ที่เหลือไปหมักทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์จำหน่ายเป็นรายได้

ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง

ขยะรีไซเคิลที่ผ่านการคัดแยกและขยะอินทรีย์ที่หมักทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์

3.2.1.15 ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิล Zero Waste ชุมชนบ้านควนโดนโน

ศูนย์เรียนรู้สังคมรีไซเคิล Zero Waste ชุมชนบ้านควนโดนโน เทศบาลตำบลควนโดน ตั้งอยู่ในชุมชนควนโดนโน หมู่ที่ 1 ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล มีการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยหลากหลายรูปแบบ ทำให้ลดปริมาณขยะมูลฝอยจาก 10 ตัน/วัน ใน ปี 2549 เหลือ 3 ตัน/วัน ใน ปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดการดังนี้

1) รมรงค์ ประชาสัมพันธ์ ด้านการจัดการขยะโดยใช้บริบทที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น แต่งเพลงขับร้องประจำหมู่บ้าน การประกวดคำขวัญด้านการจัดการขยะแต่ละครัวเรือน ฝาปูโต๊ะที่ร้านน้ำชาจะมีข้อมูลเรื่องการจัดการขยะแต่ละประเภท เป็นต้น และสร้างจิตสำนึกด้านการจัดการขยะโดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ทำให้เกิดรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

2) ประธานเจ้าของร้านรับซื้อของเก่าเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน โดยให้แนะนำรูปแบบการคัดแยกประเภทขยะที่ถูกต้อง ทำให้เพิ่มมูลค่าขยะมูลฝอยมากขึ้น

3) จัดตั้งธนาคารวัสดุรีไซเคิล เพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะและเสริมสร้างจิตสำนึกในการคัดแยก โดยให้คนในชุมชนนำวัสดุรีไซเคิลมาชั่งน้ำหนัก เช่น พลาสติก โลหะ แก้ว และเศษกระดาษ และคำนวณเป็นจำนวนเงินหรือแลกเปลี่ยนคูปองร้าน 0 บาท นอกจากนี้ยังมีสถานที่รับทิ้งขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย เป็นต้น

ข้อมูลเรื่องการจัดการขยะบนผ้าปูโต๊ะที่ร้านน้ำชาของชุมชน

การคัดแยกประเภทขยะ และ นำขยะอันตรายแลสิ่งของในธนาคารวัสดุรีไซเคิล

4) ลดปริมาณขยะโดยการนำเศษวัสดุเหลือใช้ เช่น ซองน้ำยาปรับผ้านุ่ม เศษผ้า กุ้งพลาสติก มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของ เช่น ดอกไม้พลาสติก กระเป๋าทำจากซองกาแฟสำเร็จรูป เป็นต้น สำหรับไว้ใช้เองครัวเรือนและจำหน่ายให้กับผู้ที่มาศึกษาดูงานการจัดการขยะในชุมชน ส่วนภาชนะที่ชำรุด เช่น ตะกร้าเก่า ถังน้ำแตก ขวดพลาสติก ยางรถยนต์เก่า เป็นต้น สามารถนำมาปลูกผักสวนครัว เป็นการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่

การนำเศษวัสดุเหลือใช้มาทำสิ่งประดิษฐ์และปลูกผักสวนครัว

5) จัดตั้งโครงการร้านค้า 0 บาท โดยมีแนวคิดให้นำวัสดุรีไซเคิลมาแลกเปลี่ยนเป็นคูปองที่ร้านค้าขยะรีไซเคิลชุมชนควนโดนโน เพื่อซื้อสินค้าในร้านค้าแทนเงินสดและมีการส่งเสริมการลดใช้ถุงพลาสติก โดยการสอบถามความต้องการใช้ถุงพลาสติกของลูกค้าที่ซื้อของเป็นจำนวนน้อย

โครงการร้านค้า 0 บาท

6) คัดแยกขยะอินทรีย์ในครัวเรือน เช่น เศษผัก เศษผลไม้ และใบไม้ในบริเวณบ้าน เพื่อมาทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ เพื่อใช้สำหรับบำรุงพืชผักในครัวเรือน

ถังน้ำหมักชีวภาพจากขยะอินทรีย์ในครัวเรือน

7) คัดแยกขยะอินทรีย์พวกเศษอาหารในครัวเรือนกลับมาใช้ประโยชน์ โดยหมักทำเชื้อเพลิงแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน

ถังหมักแก๊สชีวภาพจากเศษอาหาร

3.2.2 ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยความสำเร็จที่พบในการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้

ปัญหา/อุปสรรค

1. ชุมชน

- ประชาชนขาดแรงจูงใจในการดำเนินโครงการจัดการขยะมูลฝอย เพราะเห็นว่าปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างยังไม่ใช่ประเด็นสำคัญลำดับแรกของชุมชน
- ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและมีอาชีพรับจ้าง จึงไม่มีเวลามาร่วมกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เมื่อผู้นำท้องถิ่นที่เป็นแกนหลักในการทำงานเกี่ยวกับโครงการจัดการขยะหมดวาระทำให้โครงการหยุดชะงักและไม่มีการดำเนินการต่อ
- ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการจัดการคัดแยกขยะในครัวเรือนอยู่ในระดับน้อยมาก ทำให้เกิดปัญหาต่อการจัดการคัดแยกขยะปลายทาง
- ประชากรแฝง แรงงานต่างดาว ประชากรต่างถิ่น ไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการขยะ จำเป็นต้องมีการดำเนินโครงการให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม เพราะชาวบ้านที่ให้ความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยมีแต่กลุ่มสมาชิกเท่านั้น

- ได้รับเรื่องร้องเรียนจากปัญหาจากโครงการกำจัดขยะมูลฝอย เช่น กลิ่นเหม็นจากหลุมฝังกลบขยะมูลฝอยในพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาล
- ขาดการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ที่เข้มงวดและจริงจัง

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ชุมชน

- ผู้นำเป็นที่ยอมรับและศรัทธาของสมาชิกในชุมชน มีความเข้มแข็งและตั้งใจ เปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น สามารถชี้แจงให้สมาชิกเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการขยะได้ด้วยตนเอง และ เป็นปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง
- กลุ่มแกนนำที่เข้มแข็งของชุมชน มีความโปร่งใส เป็นที่ยอมรับของชุมชน
- ศูนย์เรียนรู้ฯ ต้องมีการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยการแลกเปลี่ยนและศึกษาดูงานกับศูนย์อื่น ๆ ทั้งที่ใหม่และของเดิม เพื่อศึกษาเทคนิควิธี หรือรูปแบบที่แตกต่างไปแล้วนำมาประยุกต์ใช้

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ผู้บริหารต้องมึนโยบายที่สนับสนุน และ มีแผนที่ชัดเจนในระดับชุมชน มีการจัดบันทึกข้อมูลด้านขยะอย่างต่อเนื่อง
- จัดกิจกรรมการรณรงค์ และ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและหลากหลาย เหมาะสมกับพื้นที่
- เข้าถึงชุมชนและเน้นการมีส่วนร่วม
- สร้างและส่งเสริมภาคีเครือข่ายในการสร้างกิจกรรมและดำเนินการด้านการจัดการขยะ

3.3 ผลสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของคนไทยด้านการจัดการขยะ

การสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของคนไทยด้านการจัดการขยะ ดำเนินการโดยการแจกจ่ายแบบสอบถามผ่านหน่วยงานและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค พื้นที่ต้นแบบ/ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน และหน่วยงานภายในของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเผยแพร่แบบสอบถามในระบบออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระหว่างเดือน เมษายน - ธันวาคม 2560 และสามารถรวบรวมแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 4,549 ชุด

ผลการสำรวจ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- วิธีการจัดการขยะของผู้ตอบแบบสอบถามและชุมชน
- ทัศนคติและการมีส่วนร่วมด้านการจัดการขยะของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ข้อเสนอแนะด้านการจัดการขยะสำหรับประชาชนทั่วไป คริวเรือน และ ชุมชน

3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวนร้อยละ 62.45 และ เพศชาย จำนวนร้อยละ 35.88 และไม่ระบุเพศ จำนวนร้อยละ 1.67 มีช่วงอายุระหว่าง 46 - 55 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 28.03) รองลงมา คือ ช่วงอายุระหว่าง 56 - 65 ปี (ร้อยละ 20.75) ช่วงอายุระหว่าง 36 - 45 ปี (ร้อยละ 18.99) ช่วงอายุระหว่าง 26 - 35 ปี (ร้อยละ 9.12) ช่วงอายุมากกว่า 65 ปี (จำนวนร้อยละ 8.22) ช่วงอายุ 16 - 25 ปี (ร้อยละ 7.94) และอายุน้อยกว่า 16 ปี (ร้อยละ 3.69) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยในที่อยู่ปัจจุบันนานมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 79.60) รองลงมา คือ อาศัยเป็นเวลา 6 - 10 ปี จำนวนร้อยละ 6.59 อาศัยเป็นเวลา 3 - 5 ปี จำนวนร้อยละ 4.13 อาศัยเป็นเวลา 1 - 2 ปี จำนวนร้อยละ 2.57 อาศัยอยู่ในช่วง 6 เดือน ถึง 1 ปี จำนวนร้อยละ 1.19 และ อาศัยน้อยกว่า 6 เดือน จำนวนร้อยละ 1.10

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 57.00) รองลงมา คือ มีรายได้ 10,000 - 20,000 บาท (ร้อยละ 20.86) 20,001 - 30,000 บาท (ร้อยละ 8.49) มากกว่า 40,000 บาท (ร้อยละ 3.5) และ 30,001 - 40,000 บาท (ร้อยละ 3.10) ตามลำดับ

ระดับการศึกษาของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมัธยมศึกษา/ปวส./ปวช./อนุปริญญา มากที่สุด (ร้อยละ 38.45) รองลงมา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 34.75) ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 16.29) ระดับปริญญาโท (ร้อยละ 4.79) และ ระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 0.66) ตามลำดับ ส่วนระดับการศึกษาอื่น คือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวนร้อยละ 1.56

อาชีพของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด คือ เกษตรกร มีจำนวนร้อยละ 20.58 รองลงมา คือ แม่บ้าน/พ่อบ้าน จำนวนร้อยละ 18.77 รับจ้างอิสระ/ทั่วไป จำนวนร้อยละ 17.59 หน่วยงานราชการ จำนวนร้อยละ 15.83 นักเรียน/นักศึกษา จำนวนร้อยละ 8.84 ทำธุรกิจส่วนตัว จำนวนร้อยละ 7.91 บริษัทเอกชน จำนวนร้อยละ 3.17 และ อื่น ๆ เช่น ข้าราชการบำนาญ ครูเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และนักการเมืองท้องถิ่น เป็นต้น จำนวนร้อยละ 0.33

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม (ร้อยละ 52.96) เป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวนร้อยละ 4.04 เป็นอาสาสมัครของหน่วยงานราชการ จำนวนร้อยละ 25.57 และมีตำแหน่งอื่น ๆ เช่น กรรมการกองทุนหมู่บ้าน กรรมการแม่บ้าน ผู้ดูแลเด็กศูนย์เด็กเล็ก และ ประธานชุมชน เป็นต้น จำนวนร้อยละ 7.21

ตารางที่ 3-6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	คน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1,632	35.88
หญิง	2,841	62.45
ไม่ระบุ	76	1.67
2. อายุ		
น้อยกว่า 16 ปี	168	3.69
16 - 25 ปี	361	7.94
26 - 35 ปี	415	9.12
36 - 45 ปี	864	18.99
46 - 55 ปี	1,275	28.03
56 - 65 ปี	944	20.75
มากกว่า 65 ปี	374	8.22
ไม่ระบุ	148	3.25
3. ระยะเวลาอาศัยในที่อยู่ปัจจุบัน		
น้อยกว่า 6 เดือน	50	1.10
6 เดือน ถึง 1 ปี	54	1.19
1 - 2 ปี	117	2.57
3 - 5 ปี	188	4.13
6 - 10 ปี	300	6.59
มากกว่า 10 ปี	3,621	79.60
ไม่ระบุ	219	4.81

ปัจจัยส่วนบุคคล	คน	ร้อยละ
4. รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	2,593	57.00
10,000 - 20,000 บาท	949	20.86
20,001 - 30,000 บาท	386	8.49
30,001 - 40,000 บาท	141	3.10
มากกว่า 40,000 บาท	159	3.50
ไม่ระบุ	321	7.06
5 ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	1,581	34.75
มัธยมศึกษา/ ปวส./ปวช./อนุปริญญา	1,749	38.45
ปริญญาตรี	741	16.29
ปริญญาโท	218	4.79
ปริญญาเอก	30	0.66
อื่น ๆ (ไม่ได้รับการศึกษา)	71	1.56
ไม่ระบุ	159	3.50
6 อาชีพ		
เกษตรกร	936	20.58
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	854	18.77
รับจ้างอิสระ/ทั่วไป	800	17.59
หน่วยงานราชการ	720	15.83
นักเรียน/นักศึกษา	402	8.84
ธุรกิจส่วนตัว	360	7.91
บริษัทเอกชน	144	3.17
อื่น ๆ (ข้าราชการบำนาญ ครูเอกชน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และ นักการเมืองท้องถิ่น)	15	0.33
ไม่ระบุ	318	6.99
7. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่มี	2,409	52.96
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	184	4.04
อาสาสมัครของหน่วยงานราชการ เช่น อสม. ทสม. อกม.	1,163	25.57
อื่น ๆ	328	7.21
ไม่ระบุ	465	10.22

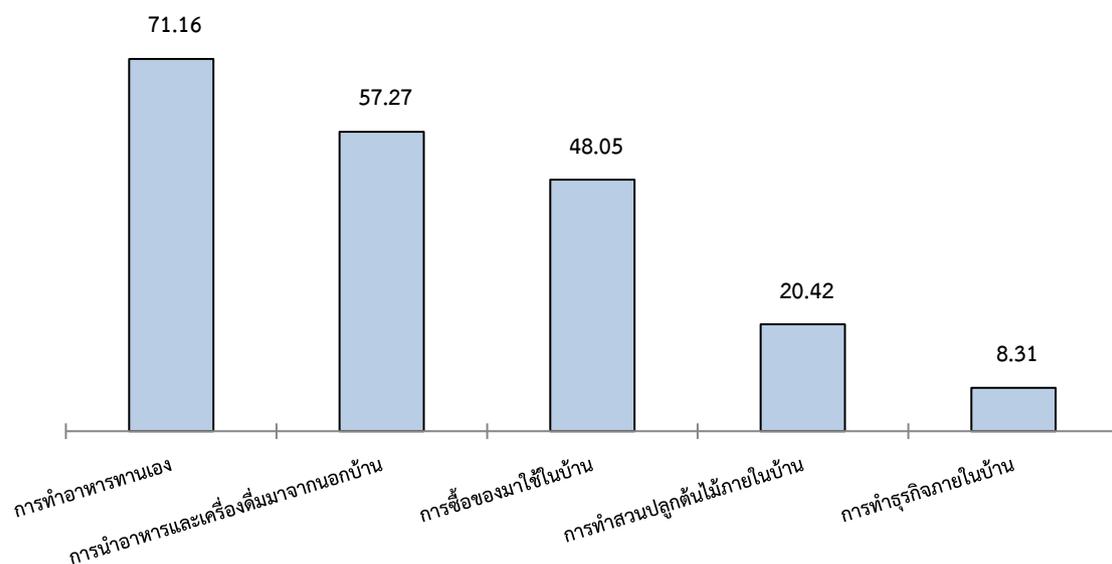
3.3.2 วิธีการจัดการขยะของผู้ตอบแบบสอบถามและชุมชน

3.3.2.1 แหล่งที่มาของขยะในบ้าน

แหล่งที่มาของขยะในบ้านมากที่สุด ส่วนใหญ่มาจากการทำอาหารทานเอง (ร้อยละ 71.16) รองลงมา ได้แก่ การนำอาหารและเครื่องดื่มมาจากนอกบ้าน (ร้อยละ 57.27) การซื้อของมาใช้ในบ้าน (ร้อยละ 48.05) การทำสวนปลูกต้นไม้ภายในบ้าน (ร้อยละ 20.42) และ การทำธุรกิจภายในบ้าน (ร้อยละ 8.31) ตามลำดับ

แหล่งที่มาของขยะมากที่สุดในบ้าน

แหล่งที่มาของขยะในบ้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การทำอาหารทานเอง	3,237	71.16
การนำอาหารและเครื่องดื่มมาจากนอกบ้าน	2,605	57.27
การซื้อของมาใช้ในบ้าน	2,186	48.05
การทำสวนปลูกต้นไม้ภายในบ้าน	929	20.42
การทำธุรกิจภายในบ้าน	378	8.31

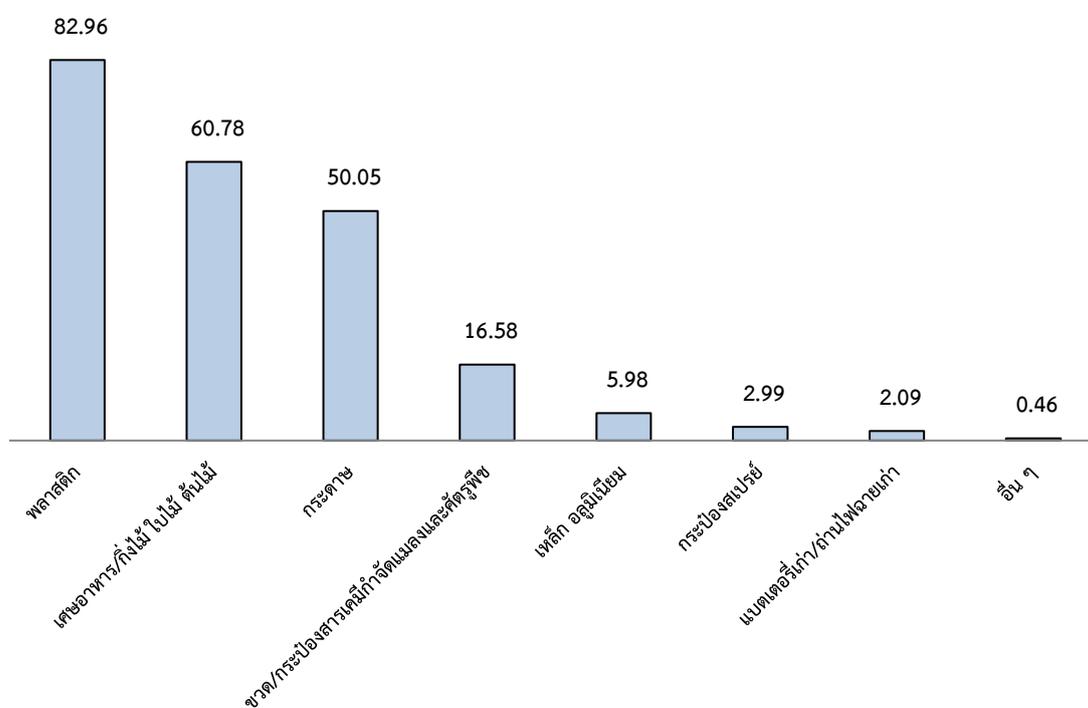
แหล่งที่มาของขยะมากที่สุดในบ้าน (ร้อยละ)

3.3.2.2 ชนิดของขยะที่มากที่สุดในบ้าน

ชนิดของขยะที่มากที่สุดในบ้าน ส่วนใหญ่เป็นขยะพลาสติก (จำนวนร้อยละ 82.96) รองลงมา ได้แก่ เศษอาหาร/กิ่งไม้ ใบไม้ ต้นไม้ จำนวนร้อยละ 60.78 กระดาษ จำนวนร้อยละ 50.05 ขวด/กระป๋องสารเคมีกำจัดแมลงและศัตรูพืช จำนวนร้อยละ 16.58 เหล็ก อลูมิเนียม จำนวนร้อยละ 5.98 กระป๋องสเปรย์ จำนวนร้อยละ 2.99 แบตเตอรี่เก่า/ถ่านไฟฉายเก่า จำนวนร้อยละ 2.09 และอื่น ๆ เช่น เศษผ้า โฟม แก้ว หนัง และ ซองฟอยล์ เป็นต้น จำนวนร้อยละ 0.46

ชนิดของขยะที่มากที่สุดในบ้าน

ชนิดของขยะในบ้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พลาสติก	3,774	82.96
เศษอาหาร/กิ่งไม้ ใบไม้ ต้นไม้	2,765	60.78
กระดาษ	2,277	50.05
ขวด/กระป๋องสารเคมีกำจัดแมลงและศัตรูพืช	754	16.58
เหล็ก อลูมิเนียม	272	5.98
กระป๋องสเปรย์	136	2.99
แบตเตอรี่เก่า/ถ่านไฟฉายเก่า	95	2.09
อื่น ๆ	21	0.46

ชนิดของขยะที่มากที่สุดในบ้าน (ร้อยละ)

3.3.2.3 วิธีการจัดการขยะของแต่ละบุคคล

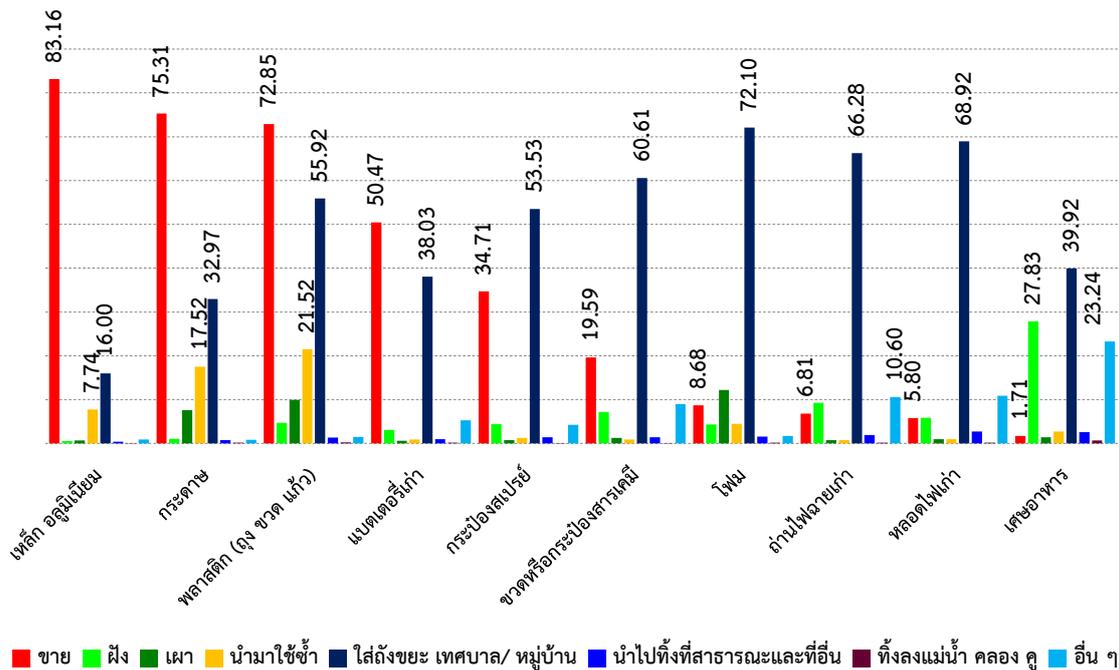
วิธีการจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล พบว่า ขยะที่มักถูกกำจัดโดยนำไปขาย เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ เหล็ก-อลูมิเนียม (ร้อยละ 83.16) กระดาษ (ร้อยละ 75.31) พลาสติก (ร้อยละ 72.85) และ แบตเตอรี่เก่า (ร้อยละ 50.47)

ขยะที่มักถูกกำจัดโดยทิ้งใส่ถังขยะเทศบาล/หมู่บ้าน เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ โฟม (ร้อยละ 72.10) หลอดไฟเก่า (ร้อยละ 68.92) ถ่านไฟฉายเก่า (ร้อยละ 66.28) ขวดหรือกระป๋องสารเคมีกำจัดแมลง หรือศัตรูพืช (ร้อยละ 60.61) กระป๋องสเปรย์ (ร้อยละ 53.53) และเศษอาหาร (ร้อยละ 39.92)

นอกจากนี้ยังมีการนำกลับมาใช้ซ้ำ เช่น พลาสติก จำนวนร้อยละ 21.52 กระดาษ จำนวนร้อยละ 17.52 และเหล็ก-อลูมิเนียม จำนวนร้อยละ 7.74 เป็นต้น ในขณะที่เศษอาหารจะถูกนำไปฝัง ร้อยละ 27.83

วิธีการจัดการขยะของแต่ละบุคคล

ประเภทขยะ	จำนวน	ขาย	ฝัง	เผา	นำมาใช้ซ้ำ	ใส่ถังขยะเทศบาล/หมู่บ้าน	นำไปทิ้งที่สาธารณะและที่อื่น	ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	อื่น ๆ
เหล็ก-อลูมิเนียม	คน	3,783	23	29	352	728	18	2	40
	ร้อยละ	83.16	0.51	0.64	7.74	16.00	0.40	0.04	0.88
กระดาษ	คน	3,426	48	347	797	1,500	34	6	38
	ร้อยละ	75.31	1.06	7.63	17.52	32.97	0.75	0.13	0.84
พลาสติก (ถุง ขวด แก้ว)	คน	3,314	212	451	979	2,544	59	10	67
	ร้อยละ	72.85	4.66	9.91	21.52	55.92	1.30	0.22	1.47
แบตเตอรี่เก่า	คน	2,296	141	26	39	1,730	45	8	240
	ร้อยละ	50.47	3.10	0.57	0.86	38.03	0.99	0.18	5.28
กระป๋องสเปรย์	คน	1,579	199	34	57	2,435	65	2	194
	ร้อยละ	34.71	4.37	0.75	1.25	53.53	1.43	0.04	4.26
ขวดหรือกระป๋องสารเคมี	คน	891	324	57	41	2,757	64	3	410
	ร้อยละ	19.59	7.12	1.25	0.90	60.61	1.41	0.07	9.01
โฟม	คน	395	198	554	202	3,280	71	7	78
	ร้อยละ	8.68	4.35	12.18	4.44	72.10	1.56	0.15	1.71
ถ่านไฟฉายเก่า	คน	310	423	33	33	3,015	88	7	482
	ร้อยละ	6.81	9.30	0.73	0.73	66.28	1.93	0.15	10.60
หลอดไฟเก่า	คน	264	265	44	43	3,135	123	7	494
	ร้อยละ	5.80	5.83	0.97	0.95	68.92	2.70	0.15	10.86
เศษอาหาร	คน	78	1,266	63	122	1,816	117	30	1,057
	ร้อยละ	1.71	27.83	1.38	2.68	39.92	2.57	0.66	23.24

วิธีการจัดการขยะของแต่ละบุคคล (ร้อยละ)

โดยวิธีการจัดการขยะวิธีอื่น ๆ ประกอบด้วย

ประเภทขยะ	วิธีการจัดการ
เหล็ก อลูมิเนียม	- บริจาคให้กองทุนขยะ มูลนิธิชาเทียม คนเก็บขยะ หรือชาเล้ง
กระดาษ	- บริจาคให้กองทุนขยะ คนเก็บขยะ หรือชาเล้ง
พลาสติก (ถุง ขวด แก้ว)	- บริจาคให้คนเก็บขยะ หรือชาเล้ง
แบตเตอรี่เก่า	- บริจาคให้คนเก็บขยะหรือชาเล้ง - ยังรอการจัดการ เพราะไม่มีหน่วยงานได้รับไปกำจัด
ขวดหรือกระป๋องสารเคมีกำจัดแมลงภายในบ้านหรือศัตรูพืชในไร่นาและสวน	- เก็บรวบรวมไว้ที่บ้าน - ยังรอการจัดการ เพราะไม่มีหน่วยงานได้รับไปกำจัด
ถ่านไฟฉายเก่า	- เก็บไว้ในภาชนะที่มิดชิด รวบรวม ส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปกำจัด - ส่งบริจาคร่วมโครงการ จากแบตเตอรี่เก่าสู่รัฐทางเดินผู้พิการ
หลอดไฟเก่า	- เก็บรวบรวมไว้ที่บ้าน - ยังรอการจัดการ เพราะไม่มีหน่วยงานได้รับไปกำจัด
เศษอาหาร	- ทำแก๊สชีวภาพ - ทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ ไว้ใช้ในครัวเรือน - ทิ้งโคนต้นไม้ในสวน ใส่เสวียนเป็นปุ๋ยอินทรีย์ - ทิ้งตามพื้นดินบริเวณบ้าน - นำไปเลี้ยงสัตว์ เช่น ไก่ เป็ด สุนัข หมู ปลา ใส่เดือน เป็นต้น

3.3.2.4 กิจกรรมการจัดการขยะในแต่ละเดือน

ผู้ตอบแบบสอบถามมีกิจกรรมการจัดการขยะในแต่ละเดือน ดังนี้

จำนวนร้อยละ 82.66 นำขยะรีไซเคิลไปขาย บริจาค หรือแลกสิ่งของ โดยส่วนใหญ่เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 31.55) และร้อยละ 22.86 นำขยะรีไซเคิลไปขาย บริจาค หรือแลกสิ่งของ เดือนละมากกว่า 2 ครั้ง

จำนวนร้อยละ 54.83 นำขยะอันตราย (เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟ ขวดหรือกระป๋องสารเคมี) ไปขายหรือแลกสิ่งของ โดยส่วนใหญ่เดือนละไม่เกิน 1 ครั้ง (ร้อยละ 41.29)

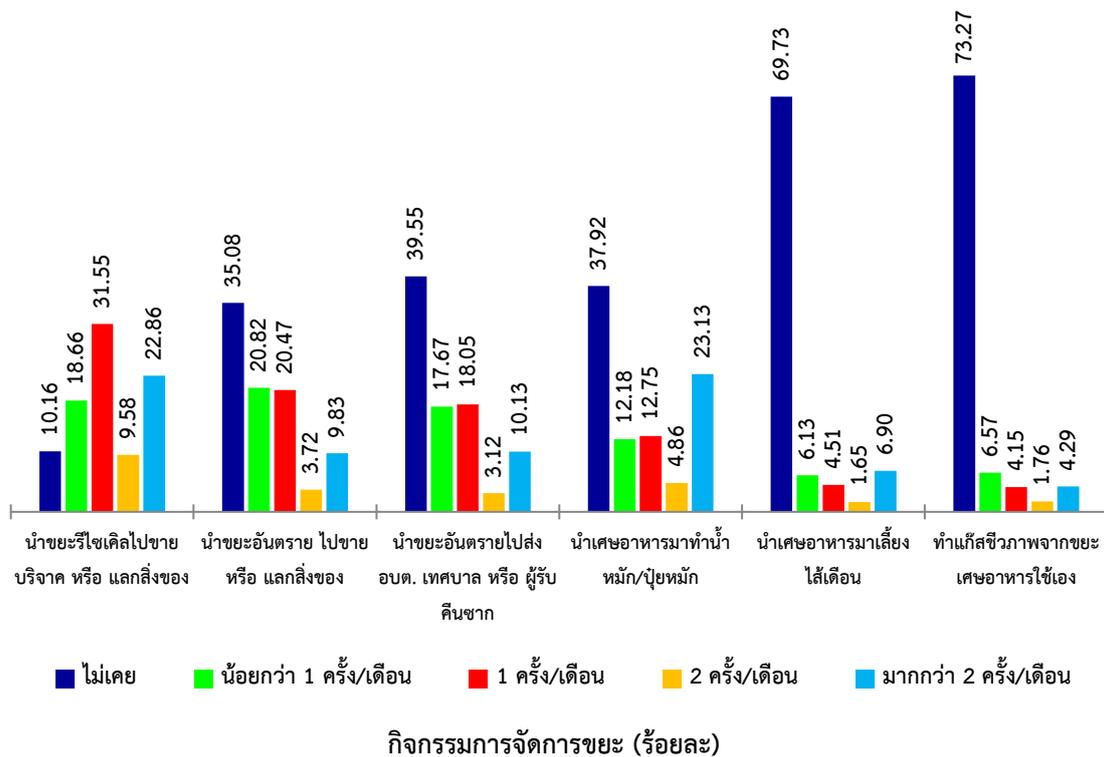
จำนวนร้อยละ 48.98 นำขยะอันตรายไปส่ง อบต. เทศบาล หรือ ผู้รับซื้อคืนซาก โดยส่วนใหญ่เดือนละไม่เกิน 1 ครั้ง (ร้อยละ 35.72)

จำนวนร้อยละ 52.91 นำเศษอาหารมาทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก โดยส่วนใหญ่เดือนละมากกว่า 2 ครั้ง (ร้อยละ 23.13)

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยจัดการขยะด้วยวิธีการนำเศษอาหารไปทำแก๊สชีวภาพ (ร้อยละ 73.27) และ ไม่เคยนำเศษอาหารมาเลี้ยงไส้เดือน (จำนวนร้อยละ 69.73)

กิจกรรมการจัดการขยะในแต่ละเดือน

กิจกรรม	จำนวน	ไม่เคย	น้อยกว่า 1 ครั้ง	1 ครั้ง	2 ครั้ง	มากกว่า 2 ครั้ง	ไม่ระบุ
นำขยะรีไซเคิล ไปขาย บริจาค หรือ แลกสิ่งของ	คน ร้อยละ	462 10.16	849 18.66	1,435 31.55	436 9.58	1,040 22.86	327 7.19
นำขยะอันตราย (เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟ ขวดหรือ กระป๋องสารเคมี) ไปขาย หรือ แลกสิ่งของ	คน ร้อยละ	1,596 35.08	947 20.82	931 20.47	169 3.72	447 9.83	459 10.09
นำขยะอันตรายไปส่ง อบต. เทศบาล หรือ ผู้รับ ซื้อคืนซาก	คน ร้อยละ	1,799 39.55	804 17.67	821 18.05	142 3.12	461 10.13	522 11.48
นำเศษอาหารมาทำน้ำ หมัก ปุ๋ยหมัก	คน ร้อยละ	1,725 37.92	554 12.18	580 12.75	221 4.86	1,052 23.13	417 9.17
นำเศษอาหารมาเลี้ยง ไส้เดือน	คน ร้อยละ	3,172 69.73	279 6.13	205 4.51	75 1.65	314 6.90	504 11.08
ทำแก๊สชีวภาพจากขยะ เศษอาหารใช้เอง	คน ร้อยละ	3,333 73.27	299 6.57	189 4.15	80 1.76	195 4.29	453 9.96

3.3.2.5 ปริมาณการได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ในแต่ละวัน

ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ในแต่ละวัน ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 72.19 ได้รับถุงพลาสติกอย่างน้อย 1 ใบต่อวัน โดยส่วนใหญ่ได้รับถุงพลาสติก มากกว่า 4 ใบต่อวัน (ร้อยละ 27.28)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 60.01 ได้รับขวดพลาสติก อย่างน้อย 1 ใบต่อวัน โดยส่วนใหญ่ได้รับขวดพลาสติก 1 ใบต่อวัน (ร้อยละ 19.98)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 49.92 ได้รับแก้วน้ำพลาสติก อย่างน้อย 1 ใบต่อวัน โดยส่วนใหญ่ได้รับแก้วน้ำพลาสติก 1 ใบต่อวัน (ร้อยละ 18.27)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 48.27 ได้รับกล่องเครื่องดื่ม อย่างน้อย 1 ใบต่อวัน โดยส่วนใหญ่ได้รับกล่องเครื่องดื่ม 1 ใบต่อวัน (ร้อยละ 18.60)

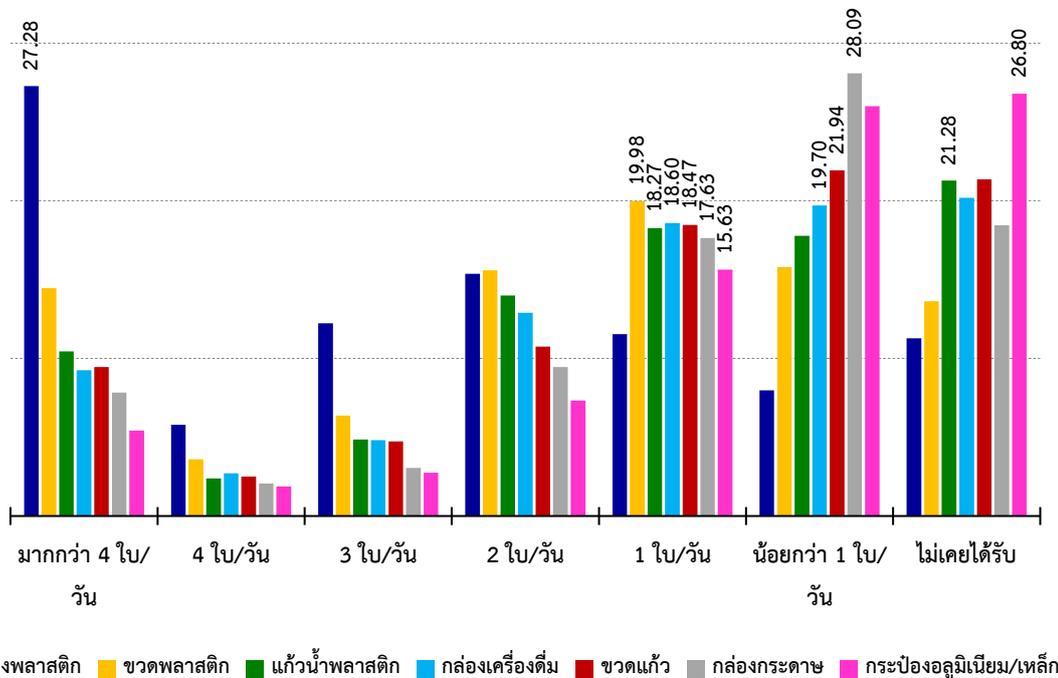
ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 45.90 ได้รับขวดแก้วอย่างน้อย 1 ใบต่อ โดยส่วนใหญ่ได้รับขวดแก้ว 1 ใบต่อวัน (ร้อยละ 18.47)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 40.03 ได้รับกล่องกระดาษ อย่างน้อย 1 ใบต่อวัน โดยส่วนใหญ่ได้รับกล่องกระดาษ 1 ใบต่อวัน (ร้อยละ 17.63)

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 33.00 ได้รับกระป๋องอลูมิเนียม/เหล็ก อย่างน้อย 1 ใบต่อวัน โดยส่วนใหญ่ได้รับกระป๋องอลูมิเนียม/เหล็ก 1 ใบต่อวัน (ร้อยละ 15.63)

การได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ในแต่ละวัน

บรรจุภัณฑ์	จำนวน	ไม่เคยได้รับ	น้อยกว่า 1 ใบ	1 ใบ	2 ใบ	3 ใบ	4 ใบ	มากกว่า 4 ใบ	ไม่ระบุ
ถุงพลาสติก	คน	513	363	525	699	556	263	1,241	389
	ร้อยละ	11.28	7.98	11.54	15.37	12.22	5.78	27.28	8.55
แก้วน้ำพลาสติก	คน	968	809	831	636	221	108	475	501
	ร้อยละ	21.28	17.78	18.27	13.98	4.86	2.37	10.44	11.01
ขวดพลาสติก	คน	620	718	909	709	290	164	658	481
	ร้อยละ	13.63	15.78	19.98	15.59	6.38	3.61	14.46	10.57
ขวดแก้ว	คน	972	998	840	489	215	114	430	490
	ร้อยละ	21.37	21.94	18.47	10.75	4.73	2.51	9.45	10.77
กล่องเครื่องดื่ม	คน	918	896	846	587	219	123	421	539
	ร้อยละ	20.18	19.70	18.60	12.90	4.81	2.70	9.25	11.85
กล่องกระดาษ	คน	839	1,278	802	430	139	94	356	611
	ร้อยละ	18.44	28.09	17.63	9.45	3.06	2.07	7.83	13.43
กระป๋อง	คน	1,219	1,183	711	333	125	85	247	646
	ร้อยละ	26.80	26.01	15.63	7.32	2.75	1.87	5.43	14.20

การได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ (ร้อยละ)

3.3.2.6 การหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้เกิดขยะในแต่ละสัปดาห์

ผู้ตอบแบบสอบถามมีการหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้เกิดขยะ ดังนี้

ไม่รับถุงพลาสติกจากร้านค้า อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน จำนวนร้อยละ 37.70 โดยส่วนใหญ่ไม่รับถุงพลาสติกจากร้านค้า สัปดาห์ละ มากกว่า 3 วัน (ร้อยละ 15.72)

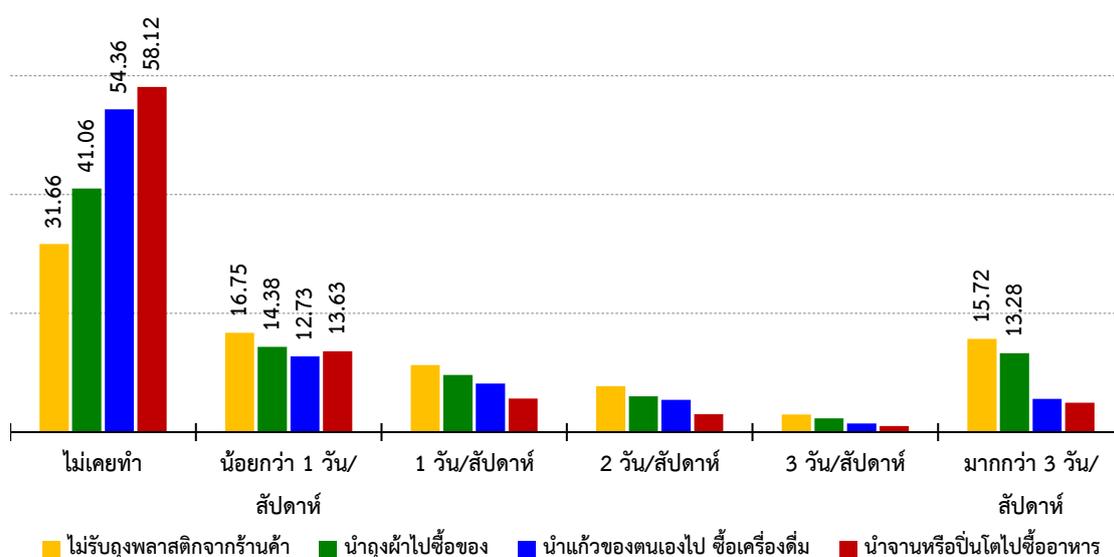
นำถุงผ้าไปซื้อของ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน จำนวนร้อยละ 31.28 โดยส่วนใหญ่นำถุงผ้าไปซื้อของ สัปดาห์ละ มากกว่า 3 วัน (ร้อยละ 13.28)

นำแก้วของตนเองไปซื้อเครื่องดื่มอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน จำนวนร้อยละ 20.71 โดยส่วนใหญ่นำแก้วของตนเองไปซื้อเครื่องดื่มสัปดาห์ละ 1 วัน (ร้อยละ 8.20)

นำจานหรือปิ่นโตไปซื้ออาหาร อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน จำนวนร้อยละ 14.66 โดยส่วนใหญ่นำจานหรือปิ่นโตไปซื้ออาหาร สัปดาห์ละ 1 วัน (ร้อยละ 5.67)

การหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่ทำให้เกิดขยะในแต่ละสัปดาห์

กิจกรรม	จำนวน	ไม่ เคยทำ	น้อยกว่า 1 วัน	1 วัน	2 วัน	3 วัน	มากกว่า 3 วัน	ไม่ระบุ
ไม่รับถุงพลาสติกจากร้านค้า	คน	1,440	762	513	353	134	715	632
	ร้อยละ	31.66	16.75	11.28	7.76	2.95	15.72	13.89
นำถุงผ้าไปซื้อของ	คน	1,868	654	439	275	105	604	604
	ร้อยละ	41.06	14.38	9.65	6.05	2.31	13.28	13.28
นำแก้วของตนเองไปซื้อเครื่องดื่ม	คน	2,473	579	373	248	67	254	555
	ร้อยละ	54.36	12.73	8.20	5.45	1.47	5.58	12.20
นำจานหรือปิ่นโตไปซื้ออาหาร	คน	2,644	620	258	137	46	226	618
	ร้อยละ	58.12	13.63	5.67	3.01	1.01	4.97	13.59

3.3.2.7 การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดการขยะในชุมชนในแต่ละเดือน

ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับฟังการประชาสัมพันธ์การจัดการขยะในชุมชนในแต่ละเดือน ดังนี้

จำนวนร้อยละ 71.25 ได้รับฟังการประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะรีไซเคิล อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ได้รับฟัง เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 24.99)

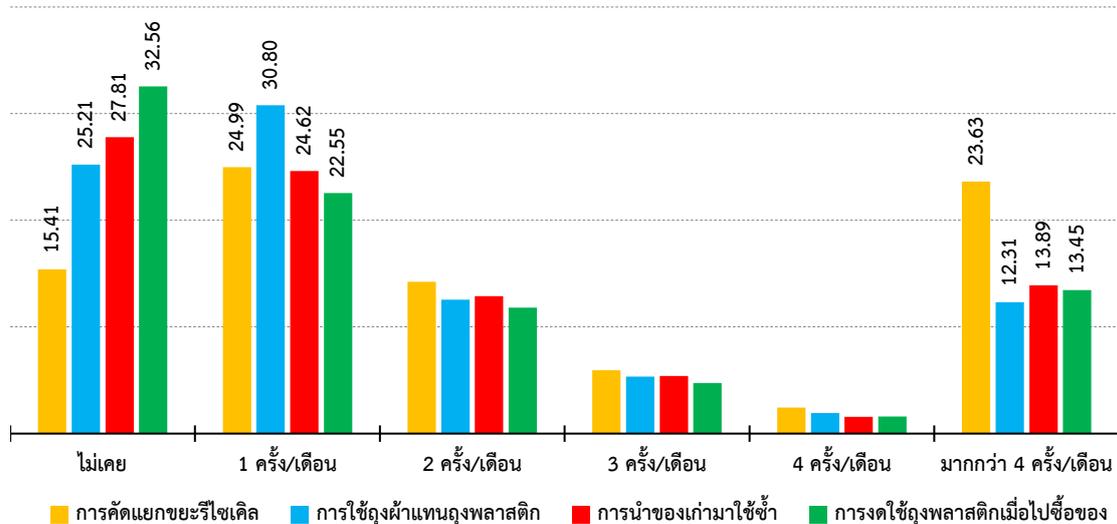
จำนวนร้อยละ 62.94 ได้รับฟังการใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ได้รับฟัง เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 30.80)

จำนวนร้อยละ 58.39 ได้รับฟังการประชาสัมพันธ์การนำของเก่ามาใช้ซ้ำ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ได้รับฟัง เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 24.62)

จำนวนร้อยละ 54.17 ได้รับฟังการประชาสัมพันธ์การงดใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปซื้อของ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่ได้รับฟัง เดือนละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 22.55)

การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดการขยะในชุมชนในแต่ละเดือน

หัวข้อ	จำนวน	ไม่เคย	1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	4 ครั้ง	มากกว่า 4 ครั้ง	ไม่ระบุ
การคัดแยกขยะรีไซเคิล	คน	701	1,137	648	270	111	1,075	607
	ร้อยละ	15.41	24.99	14.24	5.94	2.44	23.63	13.34
การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก	คน	1,147	1,401	571	243	88	560	539
	ร้อยละ	25.21	30.80	12.55	5.34	1.93	12.31	11.85
การนำของเก่ามาใช้ซ้ำ	คน	1,265	1,120	586	246	72	632	628
	ร้อยละ	27.81	24.62	12.88	5.41	1.58	13.89	13.81
การงดใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปซื้อของ	คน	1,481	1,026	537	216	73	612	604
	ร้อยละ	32.56	22.55	11.80	4.75	1.60	13.45	13.28

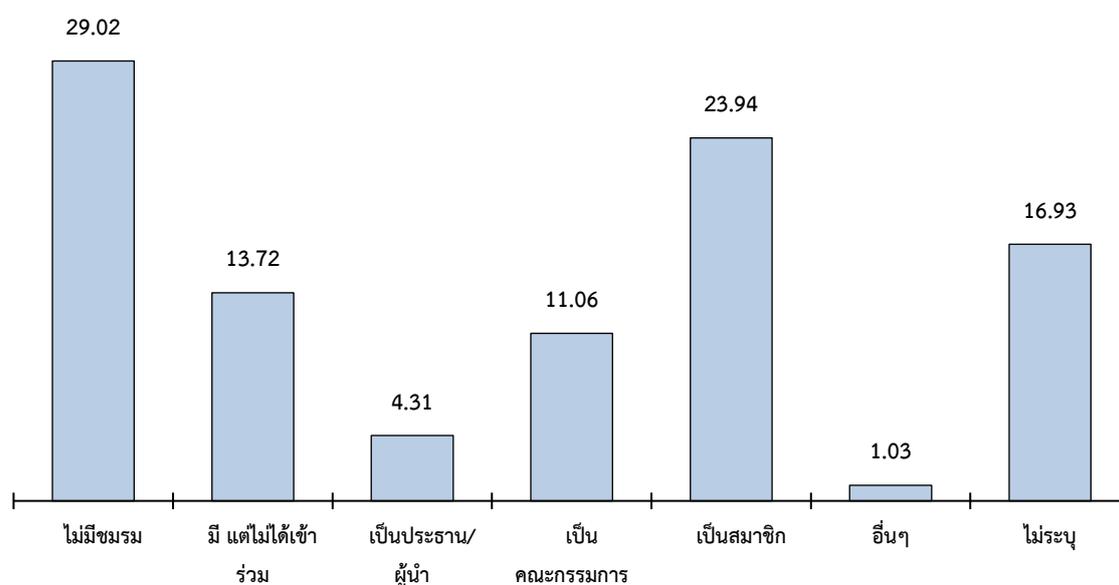
การได้รับฟังการประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดการขยะในชุมชน (ร้อยละ)

3.3.2.8 การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือคณะกรรมการด้านการจัดการขยะของชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 40.34 มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการจัดการขยะของชุมชน โดยมีบทบาทเป็นประธานหรือผู้นำชมรมหรือคณะกรรมการ จำนวนร้อยละ 4.31 เป็นคณะกรรมการ จำนวนร้อยละ 11.06 เป็นสมาชิกชมรม จำนวนร้อยละ 23.94 รวมถึงเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมโดยไม่ได้เป็นคณะกรรมการ ร้อยละ 1.03 และร้อยละ 13.72 ไม่ได้เข้าร่วมในการเป็นสมาชิกหรือคณะกรรมการในชุมชน ในขณะที่ร้อยละ 29.02 ตอบว่าไม่มีการจัดตั้งชมรมหรือคณะกรรมการด้านการจัดการขยะในชุมชนที่อาศัยอยู่

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือคณะกรรมการด้านการจัดการขยะของชุมชน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีชมรม	1320	29.02
มี แต่ไม่ได้เข้าร่วม	624	13.72
เป็นประธาน/ผู้นำ	196	4.31
เป็นคณะกรรมการ	503	11.06
เป็นสมาชิก	1089	23.94
อื่น ๆ (เป็นผู้ประสานงาน ที่ปรึกษา เข้าร่วมกิจกรรม)	47	1.03
ไม่ระบุ	770	16.93

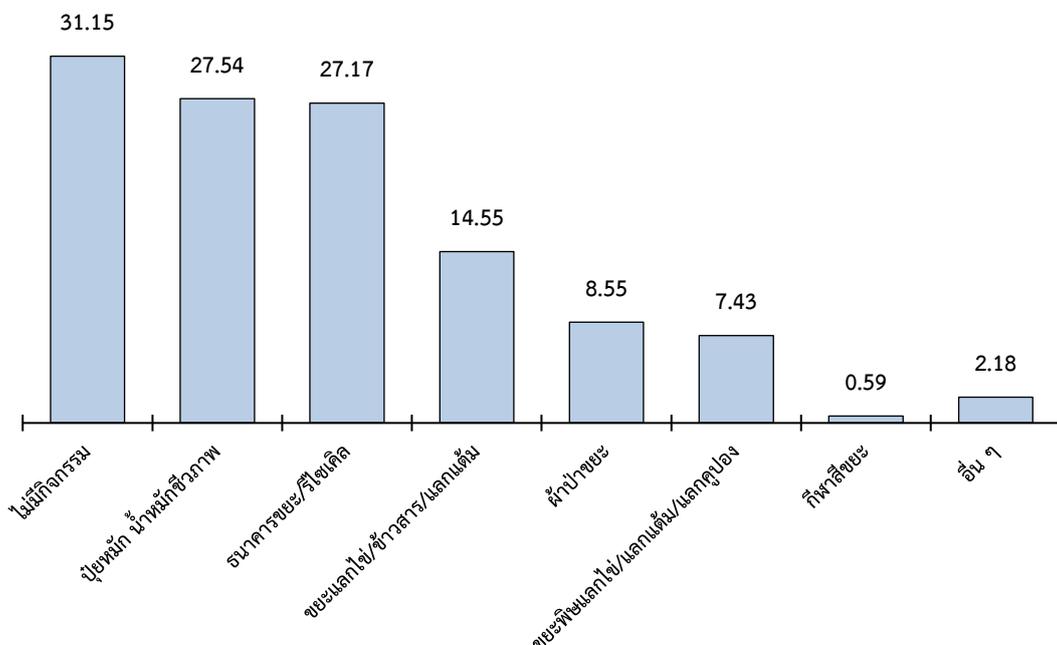
การเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือคณะกรรมการด้านการจัดการขยะของชุมชน (ร้อยละ)

3.3.2.9 การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะในชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนร้อยละ 31.15 ระบุว่า ไม่มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะในชุมชนของตนเอง ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุว่ามีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะในชุมชนนั้น ประกอบด้วย การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ ร้อยละ 27.54 ธนาคารขยะ/รีไซเคิล ร้อยละ 27.17 ขยะแลกไข่/ข้าวสาร/แลกแต้ม ร้อยละ 14.55 ผ้าป่าขยะ ร้อยละ 8.55 ขยะพิษแลกไข่/แลกแต้ม/แลกคูปอง ร้อยละ 7.43 กีฬาสีขยะ ร้อยละ 0.59 และอื่น ๆ ได้แก่ แก๊สชีวภาพ ร้อยละ 2.18

การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะในชุมชน

กิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีกิจกรรม	1417	31.15
ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ	1253	27.54
ธนาคารขยะ/รีไซเคิล	1236	27.17
ขยะแลกไข่/ข้าวสาร/แลกแต้ม	662	14.55
ผ้าป่าขยะ	389	8.55
ขยะพิษแลกไข่/แลกแต้ม/แลกคูปอง	338	7.43
กีฬาสีขยะ	27	0.59
อื่น ๆ (เช่น แก๊สชีวภาพ เป็นต้น)	99	2.18

การรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะในชุมชน (ร้อยละ)

3.3.3 ทศนคติและการมีส่วนร่วมด้านการจัดการขยะ

3.3.3.1 การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ ดังนี้

ได้รับการอบรมการคัดแยกขยะรีไซเคิล อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 69.82 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 23.19)

ได้รับการอบรมการทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 57.35 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 22.44)

ได้รับการอบรมการทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือทิ้ง อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 38.91 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 15.34)

ได้รับการอบรมการทำน้ำยาอเนกประสงค์จากน้ำหมักชีวภาพ อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 37.02 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 14.71)

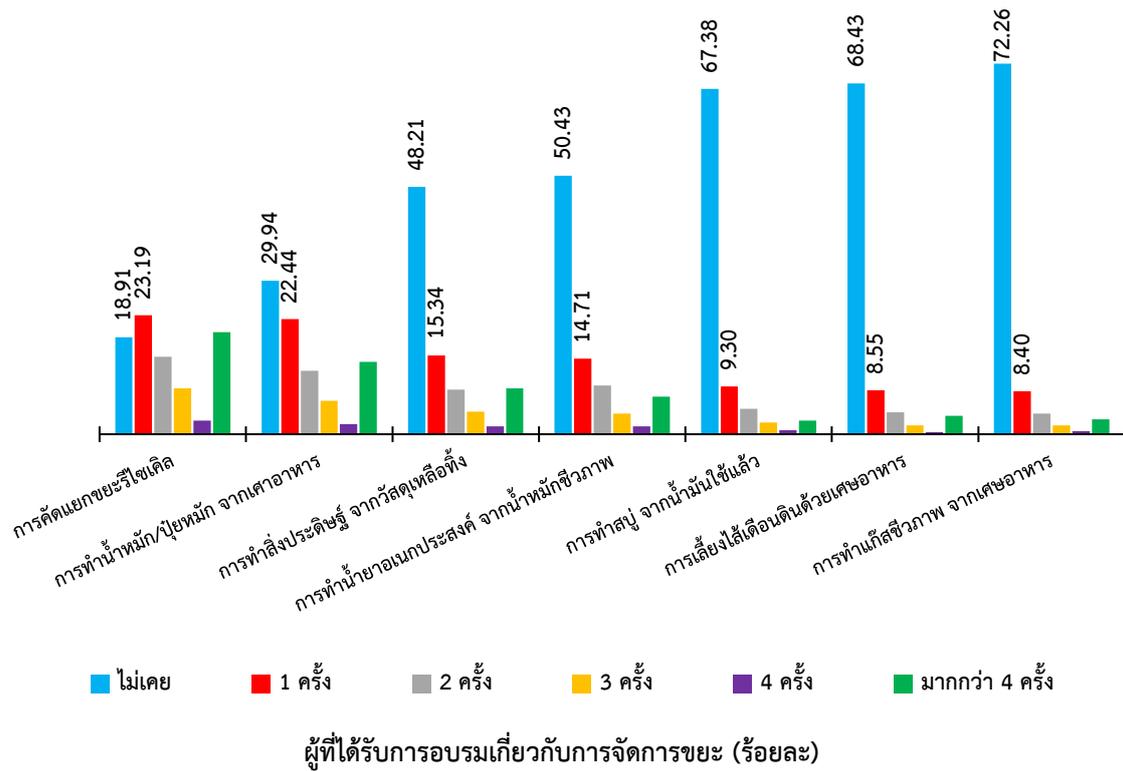
ได้รับการอบรมการทำสบู่จากน้ำมันใช้แล้ว อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 19.94 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 9.30)

ได้รับการอบรมการเลี้ยงไส้เดือนดินด้วยเศษอาหาร อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 18.55 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 8.55)

ได้รับการอบรมการทำแก๊สชีวภาพจากเศษอาหาร อย่างน้อย 1 ครั้ง มีจำนวนร้อยละ 17.63 โดยส่วนใหญ่ ผ่านการอบรมมาแล้ว 1 ครั้ง (ร้อยละ 8.40)

การอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ

กิจกรรม	จำนวน	ไม่เคย	1 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง	4 ครั้ง	มากกว่า 4 ครั้ง	ไม่ระบุ
การคัดแยกขยะรีไซเคิล	คน	860	1,055	686	408	122	905	513
	ร้อยละ	18.91	23.19	15.08	8.97	2.68	19.89	11.28
การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร	คน	1,362	1,021	563	295	89	641	578
	ร้อยละ	29.94	22.44	12.38	6.48	1.96	14.09	12.71
การทำน้ำยาอเนกประสงค์จากน้ำหมักชีวภาพ	คน	2,294	669	431	182	70	322	571
	ร้อยละ	50.43	14.71	9.47	4.00	1.54	7.30	12.55
การทำสบู่จากน้ำมันใช้แล้ว	คน	3,065	423	226	103	35	120	577
	ร้อยละ	67.38	9.30	4.97	2.26	0.77	2.64	12.68
การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือทิ้ง	คน	2,193	698	396	200	69	407	586
	ร้อยละ	48.21	15.34	8.71	4.40	1.52	8.95	12.88
การทำแก๊สชีวภาพจากเศษอาหาร	คน	3,287	382	182	79	28	131	460
	ร้อยละ	72.26	8.40	4.00	1.74	0.62	2.88	10.11
การเลี้ยงไส้เดือนดินด้วยเศษอาหาร	คน	3,113	389	195	77	19	164	592
	ร้อยละ	68.43	8.55	4.29	1.69	0.42	3.61	13.01

3.3.3.2 ความต้องการให้ภายในชุมชนที่อาศัยอยู่จัดเก็บค่าธรรมเนียมขนขยะ

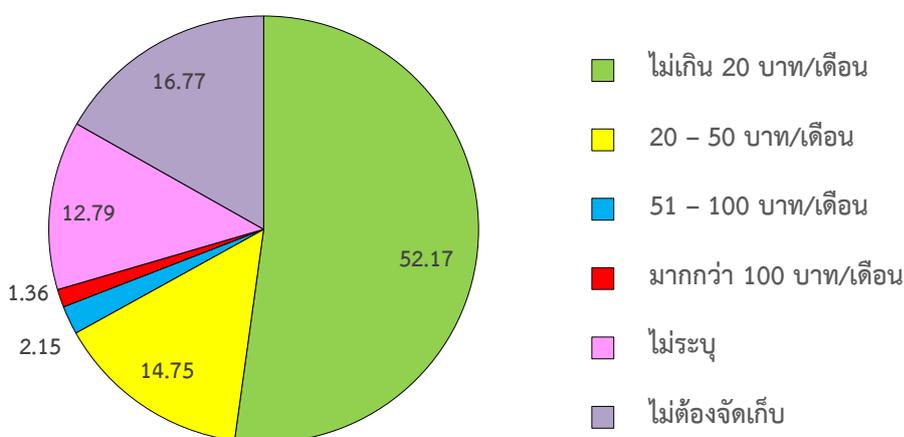
ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ต้องการให้ภายในชุมชนที่อาศัยอยู่จัดเก็บค่าธรรมเนียมขนขยะ เดือนละไม่เกิน 20 บาท (จำนวนร้อยละ 52.17) รองลงมา คือ ไม่ต้องจัดเก็บ (จำนวนร้อยละ 16.77) และจัดเก็บอยู่ในช่วง 20 – 50 บาทต่อเดือน (จำนวนร้อยละ 14.75)

ผู้ตอบแบบสอบถามระบุสาเหตุที่ไม่ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมขนขยะ ดังนี้

- ในชุมชนที่อยู่อาศัยมีระบบบริหารจัดการ ที่รวมถึงการจัดเก็บขยะด้วยแล้ว เช่น ในคอนโดมิเนียม หมู่บ้านจัดสรร และ โรงเรียน เป็นต้น
- ในชุมชนที่อยู่อาศัย มีการคัดแยกภายในครัวเรือน หรือ การคัดแยกที่ต้นทาง อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่มีกรทิ้งขยะในที่ต่าง ๆ
- เป็นหน้าที่ของภาครัฐในการให้บริการแก่ประชาชน
- การไม่จัดเก็บ หมายถึง การไม่วางถังขยะ เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะจากครัวเรือน

การจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะรายเดือน

ค่าธรรมเนียมขยะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ต้องจัดเก็บ	763	16.77
ไม่เกิน 20 บาท	2,373	52.17
20 – 50 บาท	671	14.75
51 – 100 บาท	98	2.15
มากกว่า 100 บาท	62	1.36
ไม่ระบุ	582	12.79

การจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ (ร้อยละ)

3.3.3.3 จำนวนถังรองรับขยะที่ควรจัดวางในชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50.93) มีความคิดเห็นว่าการจัดวางถังรองรับขยะในชุมชนบ้านละ 1 ถัง รองลงมา คือ ควรจัดวางคุ่ม หรือ โชนละ 1 ถัง (ร้อยละ 21.24) โดยมีผู้เสนอแนวทางการวางถังรองรับขยะ แบบอื่น ๆ ได้แก่ การวางถังขยะระยะห่างทุก ๆ 100 เมตร ในเขตชุมชน การวางถังหมู่บ้านละ 3 จุด การจัดวางเฉพาะในที่สาธารณะ วัด และ สถานที่ห่างเมือง การจัดถังรองรับขยะอันตราย และ ควรมีการจัดตั้งศูนย์รวบรวมขยะในระดับหมู่บ้าน หรือ ชุมชนละ 1-2 จุด

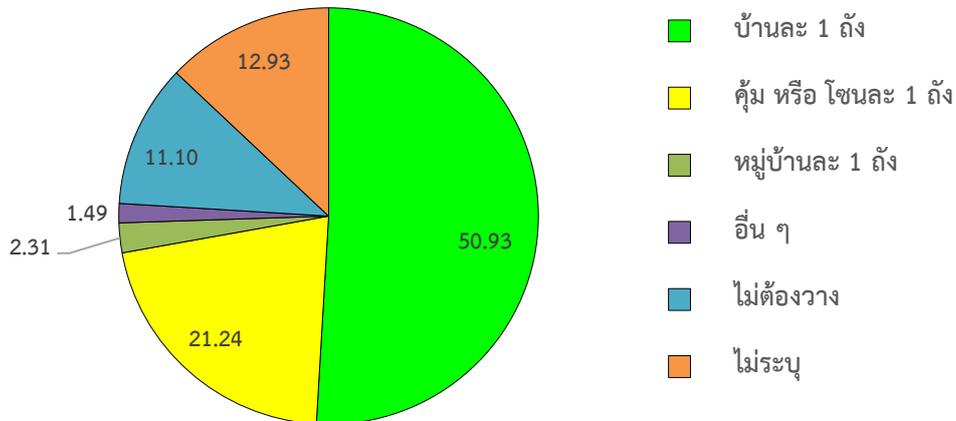
ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุว่า “ไม่ต้องวางถังขยะในชุมชน” จำนวนร้อยละ 11.10 ให้เหตุผลดังนี้

- เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และมีส่วนร่วม ในการคัดแยกขยะด้วยตนเองมากขึ้น การจัดวางถังขยะจะไม่ช่วยส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน เนื่องจากความมั่งง่าย ความไม่รับผิดชอบ ไม่คัดแยกขยะ และมีความเสี่ยงเรื่องการนำขยะจากภายนอกชุมชนมาทิ้งเพิ่มเติม

- ชุมชนมีการคัดแยกขยะจากครัวเรือนอยู่แล้ว
- ชุมชนมีระบบการจัดเก็บที่ใช้อยู่ โดยการนัดหมายวันทิ้งขยะ ในวันที่มีการเก็บขยะเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องใช้ถังรองรับ
- เพื่อช่วยประหยัดงบประมาณภาครัฐที่จะต้องนำมาใช้จ่ายในการบริหารจัดการขยะ
- ลดทัศนียภาพ เนื่องจากการทิ้งขยะ (รก สกปรก เกะกะ อันตราย)

ถังรองรับขยะที่ควรจัดวางในชุมชน

ข้อคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ต้องวาง	505	11.10
บ้านละ 1 ถัง	2,317	50.93
คุ่ม หรือ โชนละ 1 ถัง	966	21.24
หมู่บ้านละ 1 ถัง	105	2.31
อื่น ๆ	68	1.49
ไม่ระบุ	588	12.93

ถังรองรับขยะในชุมชน (ร้อยละ)

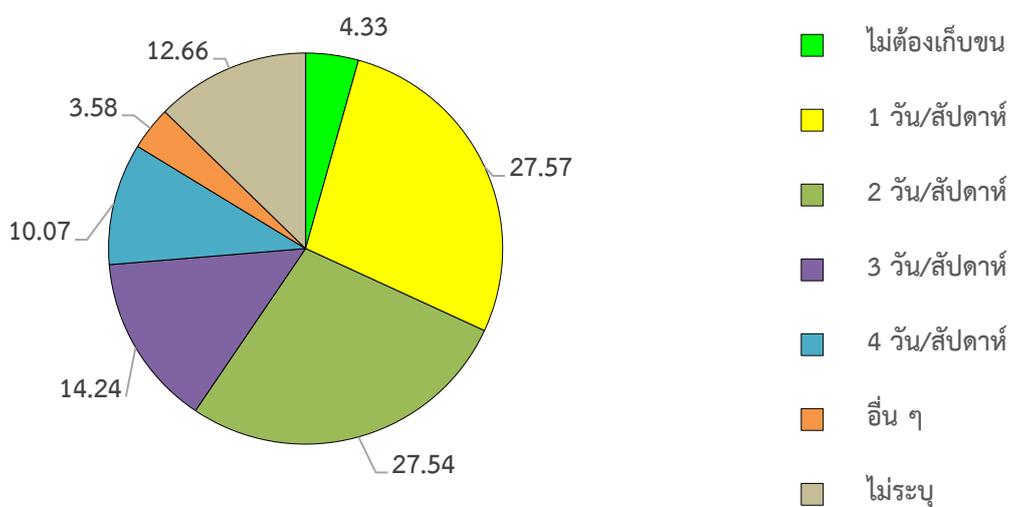
3.3.3.4 จำนวนวันขนขยะจากบ้านเรือนในแต่ละสัปดาห์

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 83.01 เห็นว่าควรมีการเก็บขนขยะจากบ้านเรือนประชาชน โดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณควรมีจำนวนวันขนขยะจากบ้านเรือนสัปดาห์ละ 1 – 2 วัน (ร้อยละ 55.11) รองลงมาคือ เก็บขนขยะจากบ้านเรือนสัปดาห์ละ 3 – 4 วัน (ร้อยละ 24.31) นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอการเก็บขนขยะดังนี้

- สัปดาห์ละ 5 วัน/ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง/ เดือนละ 1 ครั้ง หรือ ตามปริมาณขยะ และตามความเหมาะสมของชุมชน
- ขยะอินทรีย์และขยะทั่วไปเก็บทุกวัน โดยแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะพิษเก็บทุกเดือน
- เก็บขนทุกวัน แต่ให้มีการระบุประเภทของขยะที่แตกต่างกันในแต่ละวัน เช่น เก็บขยะเปียกทุกวัน จันทร์ พุธ ศุกร์ อาทิตย์ แต่ขยะรีไซเคิลเก็บในวันที่เหลือ และมีการประชาสัมพันธ์

จำนวนวันขนขยะจากบ้านเรือนในแต่ละสัปดาห์

ข้อคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ต้องเก็บขน	197	4.33
1 วัน	1,254	27.57
2 วัน	1,253	27.54
3 วัน	648	14.24
4 วัน	458	10.07
อื่น ๆ	163	3.58
ไม่ระบุ	576	12.66

จำนวนวันขนขยะจากบ้านเรือน (ร้อยละ)

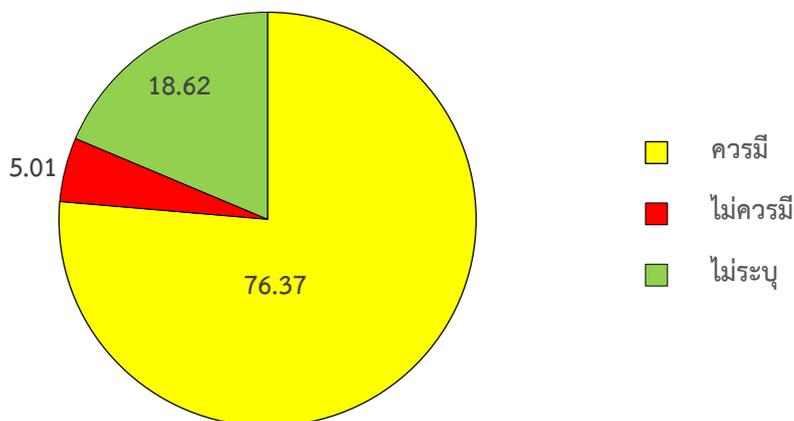
3.3.3.5 ความต้องการให้ภายในชุมชนมีกองทุนด้านการจัดการขยะ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.37) มีความคิดเห็นว่าการภายในชุมชนที่อาศัยอยู่ ควรจะมีกองทุนด้านการจัดการขยะ โดยให้เหตุผลว่าการจัดตั้งกองทุนด้านการจัดการขยะจะเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดจากปัญหาขยะ ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน และส่งเสริมแรงจูงใจให้กับชุมชนในด้านเศรษฐกิจที่มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาชุมชนได้ต่อไป

ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 5.01 มีความเห็นว่าไม่ควรจะมีกองทุนด้านการจัดการขยะ เนื่องจากชุมชนบางแห่งมีการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพออยู่แล้วทั้งจากต้นทาง และจากการจัดการของหน่วยงานท้องถิ่น และบางส่วนมีความเห็นว่าการจัดตั้งกองทุนการจัดการขยะอาจประสบปัญหาอุปสรรคในด้านการจัดการเนื่องจากสภาพแวดล้อมและสังคมของชุมชนที่ประชาชนต่างอยู่อาศัยและมีภาระด้านอาชีพทำให้ขาดความร่วมมือ

ความต้องการกองทุนด้านการจัดการขยะ

ข้อคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรมี	3,474	76.37
ไม่ควรมี	228	5.01
ไม่ระบุ	847	18.62

ความต้องการกองทุนด้านจัดการขยะในชุมชน (ร้อยละ)

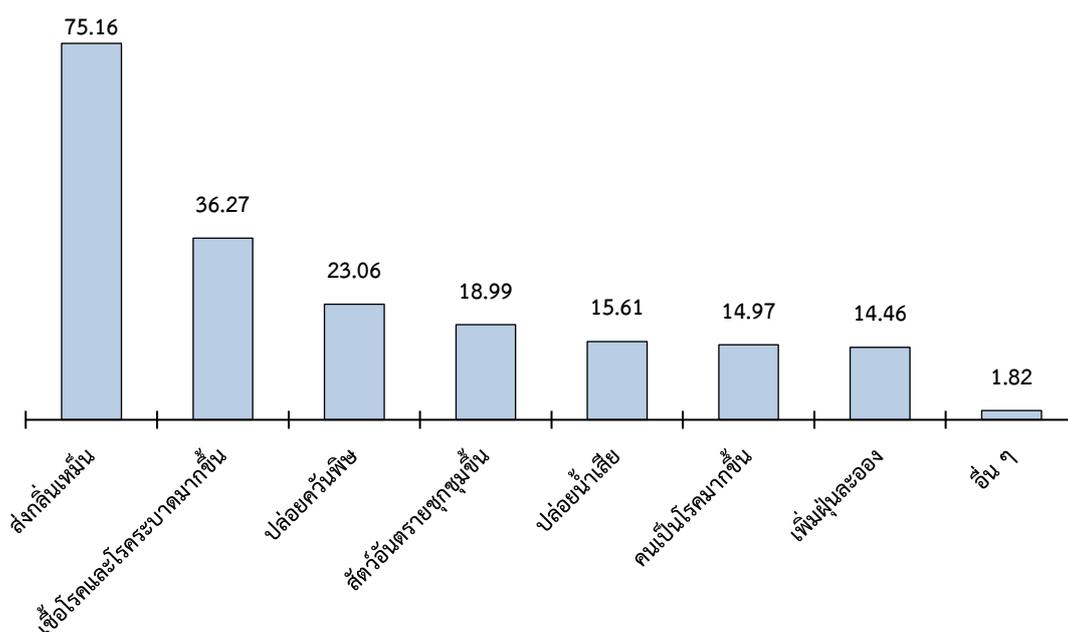
3.3.3.6 ปัญหาสำคัญที่สุดที่เกิดจากขยะในชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.16) มีความเห็นว่าปัญหาสำคัญที่สุดที่เกิดจากขยะภายในชุมชน คือ ปัญหาจากการส่งกลิ่นเหม็นของขยะ รองลงมา ได้แก่ เชื้อโรคและโรคระบาดมากขึ้น (ร้อยละ 36.27) การปล่อยควันทิซ (ร้อยละ 23.06) มีสัตว์อันตรายชุกชุมมากขึ้น (ร้อยละ 18.99) การปล่อยน้ำเสีย (ร้อยละ 15.61) การทำให้คนเป็นโรคมมากขึ้น (ร้อยละ 14.97) และ การเพิ่มฝุ่นละออง (ร้อยละ 14.46)

นอกจากนี้ ร้อยละ 1.82 ยังเสนอว่าปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดจากขยะในชุมชน ได้แก่ ทัศนอุจาด การปนเปื้อนของสารพิษและสารอันตราย คุณภาพชีวิตตกต่ำ ประชาชนขาดความรับผิดชอบ ไม่มีความละเอียด และมีพฤติกรรมมักง่าย

ปัญหาสำคัญที่สุดที่เกิดจากขยะในชุมชน

ปัญหาจากขยะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่งกลิ่นเหม็น	3,419	75.16
เชื้อโรคและโรคระบาดมากขึ้น	1,650	36.27
ปล่อยควันทิซ	1,049	23.06
สัตว์อันตรายชุกชุมขึ้น	864	18.99
ปล่อยน้ำเสีย	710	15.61
คนเป็นโรคมมากขึ้น	681	14.97
เพิ่มฝุ่นละออง	658	14.46
อื่น ๆ	83	1.82

ปัญหาสำคัญที่สุดที่เกิดจากขยะในชุมชน (ร้อยละ)

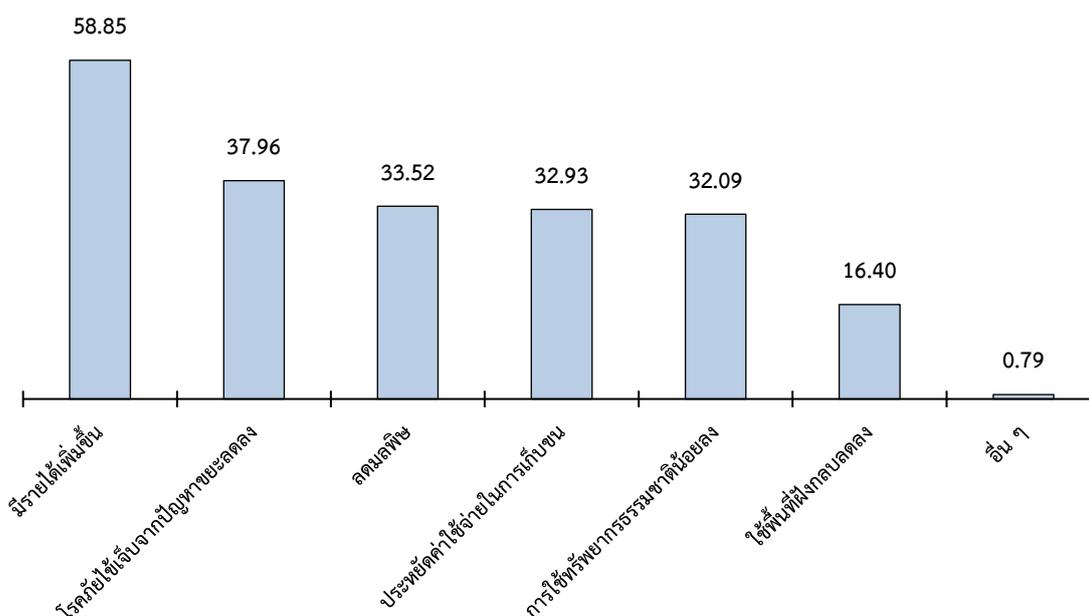
3.3.3.7 ข้อดีของการคัดแยกขยะในชุมชนที่สำคัญที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.85) มีความเห็นว่าข้อดีของการคัดแยกขยะในชุมชนที่สำคัญที่สุด คือ ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น รองลงมา ได้แก่ โรคภัยไข้เจ็บจากปัญหาขยะลดลง (ร้อยละ 37.96) การลดมลพิษ (ร้อยละ 33.52) ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเก็บขน (ร้อยละ 32.93) การใช้ทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลง (ร้อยละ 32.09) และ การใช้พื้นที่ฝังกลบลดลง (ร้อยละ 16.40)

นอกจากนี้ ร้อยละ 0.79 ยังเสนอว่าข้อดีอื่น ๆ ของการคัดแยกขยะในชุมชน ได้แก่ การกำจัดง่าย เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น แบ่งเบาภาระจากเทศบาล มีทัศนียภาพที่ดี สร้างความภูมิใจรักพื้นที่ รักบ้านตนเอง ช่วยพัฒนาจิตสำนึก ความรับผิดชอบ และความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ความเห็นแก่ตัวลดน้อยลง สังคมน่าอยู่

ข้อดีของการคัดแยกขยะในชุมชนที่สำคัญที่สุด

รายการ	คน	ร้อยละ
มีรายได้เพิ่มขึ้น	2,677	58.85
โรคภัยไข้เจ็บจากปัญหาขยะลดลง	1,727	37.96
ลดมลพิษ	1,525	33.52
ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเก็บขน	1,498	32.93
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลง	1,460	32.09
ใช้พื้นที่ฝังกลบลดลง	746	16.40
อื่น ๆ	36	0.79

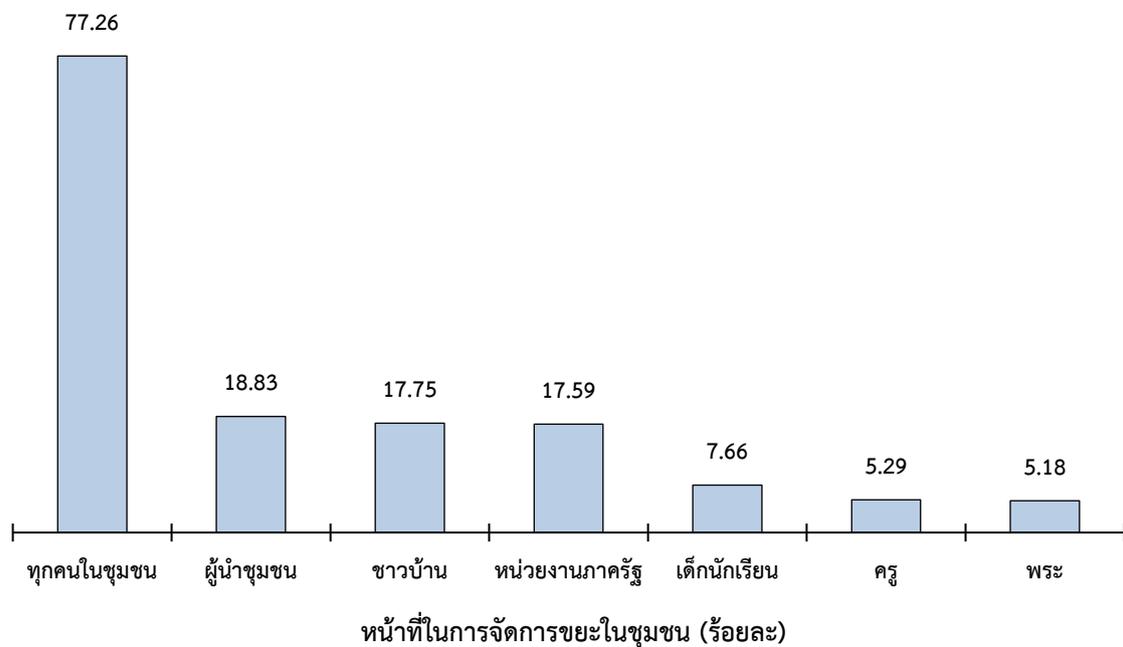
ข้อดีของการคัดแยกขยะในชุมชน (ร้อยละ)

3.3.3.8 หน้าที่ในการจัดการขยะในชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.26) มีความคิดเห็นว่าบุคคลที่มีหน้าที่ในการจัดการขยะภายในชุมชน คือ ทุกคนในชุมชน รองลงมา ได้แก่ ผู้นำชุมชน (ร้อยละ 18.83) ชาวบ้าน (ร้อยละ 17.75) หน่วยงานภาครัฐ (ร้อยละ 17.59) เด็กนักเรียน (ร้อยละ 7.66) ครู (ร้อยละ 5.29) และพระ (ร้อยละ 5.18)

หน้าที่ในการจัดการขยะในชุมชน

รายการ	คน	ร้อยละ
ทุกคนในชุมชน	3,417	77.26
ผู้นำชุมชน	833	18.83
ชาวบ้าน	785	17.75
หน่วยงานภาครัฐ	778	17.59
เด็กนักเรียน	339	7.66
ครู	234	5.29
พระ	229	5.18

3.3.4 ข้อเสนอแนะด้านการจัดการขยะ

ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอข้อคิดเห็นด้านการจัดการขยะในระดับประชาชนทั่วไป ระดับครัวเรือน และระดับชุมชน ไว้ดังนี้

3.3.4.1 ระดับประชาชนทั่วไป

- การรณรงค์ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสาร และจัดอบรม

- 1) ช่วยรณรงค์ให้เด็ก ๆ เยาวชน ไม่ทิ้งขยะในแม่น้ำลำคลอง
- 2) จัดกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง เช่น ขยะแลกไข่
- 3) ประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะและพิษภัยของขยะ ประโยชน์ของขยะให้ประชาชนได้รับฟังบ่อย ๆ ในทุกโอกาส ทั้งในรูปของรายการทีวี โฆษณา สื่อป้ายต่าง ๆ
- 4) ประชาสัมพันธ์ปลุกจิตสำนึกเพื่อให้ทุกคนรับรู้ถึงปัญหาขยะว่าเป็นปัญหาระดับชาติ ผลกระทบของปัญหาขยะที่มีต่อทุกคน เพื่อให้ทุกคนในสังคมตระหนักรู้ว่าขยะเป็นปัญหาของทุกคนจริง ๆ
- 5) การประชาสัมพันธ์เรื่องการคัดแยกขยะและหลักการจัดการโดยใช้หลัก 3Rs ให้มากขึ้น
- 6) การสร้างความเข้าใจและตระหนักที่นำไปสู่การปฏิบัติภายใต้หลัก 3Rs
- 7) ส่งเสริมให้ชุมชนเข้าใจกระบวนการในการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบต่อการนำขยะไปใช้ให้เกิดคุณค่าและมูลค่า เช่น นำไปทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก เพาะเลี้ยงไส้เดือน ฯลฯ
- 8) ควรได้รับความรู้ มีการจัดอบรม ศึกษาดูงานและนำกลับมาใช้ปรับปรุงชุมชนให้เกิดประโยชน์

- การสร้างและส่งเสริมจิตสำนึก

- 1) ปลุกจิตสำนึกและทำแผนภาพแสดงให้ประชาชนได้รู้โทษ
- 2) ปลุกฝังให้ประชาชนทุกคน ทุกวัย มีจิตสำนึกเรื่องการคัดแยกขยะเพื่อลดขยะที่จะนำไปกำจัดให้น้อยลง
- 3) สร้างจิตสำนึกเรื่องการจัดการขยะครบวงจรให้ทุกคนเห็นความสำคัญเรื่องขยะอย่างเอาจริงเอาจัง ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด ต้องร่วมกันจัดทำทั้งระบบ
- 4) ปลุกฝังจิตสำนึกและสร้างอุปนิสัยในการรักษาสิ่งแวดล้อม ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม เพราะไม่ดีต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพ
- 5) ปลุกจิตสำนึกให้คนในประเทศ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 6) ในการจัดการขยะโดยทั่วไปแล้วต้องมีคิรั๊กในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมก่อน และหาแนวทางในการจัดการอย่างไรในการใช้ขยะ ลดการใช้ของอะไรและทำอย่างไรให้เป็นระบบและระเบียบในสังคมสืบไป

- 7) มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง
- 8) อยากให้ทุกคนมีจิตสำนึกในการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อจะได้ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 9) ขอให้ประชาชนมีความรักในชุมชนตนเองมากขึ้น
- 10) ควรช่วยกันรักษาความสะอาดของทุกที่
- 11) ทุกคนต้องมีวินัย รักษาความสะอาด มีการคัดแยกขยะและกำจัดขยะถูกวิธี

- พฤติกรรมของบุคคล

- 1) ควรจะลดการใช้ปริมาณถุงพลาสติกโดยการใช้ถุงผ้าแทนและควรมีการใช้ซ้ำก่อนนำไปทิ้ง
- 2) ควรร่วมมือกันไม่ทิ้งขยะตามที่สาธารณะหรือบริเวณที่ห้ามทิ้งขยะ เพื่อที่จะมีความเป็นระเบียบและน่าอยู่
- 3) ช่วยกันคัดแยกขยะอย่างถูกต้องและมีความตระหนักว่าขยะเป็นของตัวเราที่จะต้องร่วมกันคัดแยกขยะ
- 4) ต้องทิ้งขยะลงในถัง ไม่ทิ้งขยะทางด้านข้างของถังเก็บขยะ
- 5) มีการจัดการขยะที่ดี แยกขยะอันตรายและไม่อันตราย

- นโยบาย กฎ กติกา และ ข้อบังคับ

- 1) ให้ความรู้ความเข้าใจ สร้างกฎกติกาและเงื่อนไขด้วยกันเพื่อสร้างให้เกิดวินัยและเป็นการปลูกจิตสำนึกที่ดีต่อประชาชนให้รักส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว
- 2) เผยแพร่ให้ความรู้ แนวทางที่ชัดเจนและสร้างวัฒนธรรมการจัดการขยะที่ชัดเจน และยั่งยืน โดยผู้นำชุมชนที่มองเห็นอย่างชัดเจน
- 3) ประชาชนต้องมีความรู้ในด้านการคัดแยกขยะ คนในชุมชนต้องเห็นปัญหาร่วมกัน คนในชุมชนต้องมี ข้อตกลงในการจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกัน คนในชุมชนต้องมีกิจกรรมต่อเนื่อง
- 4) ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชน โดยให้ถือเป็น วาระแห่งชาติ มีการบรรจุในสถานศึกษา โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ สร้างจิตสำนึกตั้งแต่อนุบาล
- 5) ควรมีกฎหมายกำหนดอัตราค่าปรับจากการใช้ทรัพยากรฟุ่มเฟือยจนเหลือเป็นขยะ เช่น เศษอาหารที่เหลือทิ้ง เช่น ประเทศเยอรมันจะปรับถ้าลูกค้าสั่งอาหารแล้วทานไม่หมด
- 6) จัดถังคัดแยกตามสถานที่ต่าง ๆ
- 7) มีรถรับเก็บขยะในแต่ละประเภทที่แยกไว้
- 8) เราควรมีถังขยะคัดแยกอย่างมากที่สุดเพราะเป็นเมืองใหญ่และจะได้ฝึกคัดแยกขยะด้วย

3.3.4.2 ระดับครัวเรือน

- การรณรงค์ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสาร และจัดอบรม

- 1) ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะให้ถูกวิธี ให้มีการคัดแยกและใช้ประโยชน์ให้สูงสุด
- 2) ให้ความรู้ผ่านเสียงตามสาย หัวหน้าครอบครัว/สมาชิกคนใดคนหนึ่งเขียนบันทึกการเก็บขยะ การให้ความรู้การจัดการขยะ การทำป้ายติด
- 3) ให้ความรู้ความเข้าใจ ปลุกจิตสำนึกและสร้างวินัยในตนเองและครอบครัวให้รักสิ่งแวดล้อมและความสำคัญในการจัดการขยะ ชี้ให้เห็นถึงโทษที่จะเกิดขึ้น
- 4) ส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ครัวเรือน เพื่อลดภาระการนำขยะไปกำจัด โดยเริ่มจากการปลูกฝังสมาชิกในครัวเรือนรู้จักการคัดแยกขยะและนำไปใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า
- 5) ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก เสริมแรงจูงใจ
- 6) ให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อที่จะสามารถนำไปบอกต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง
- 7) ส่งเสริมการสร้างความเข้าใจร่วมกันของครัวเรือนในหมู่บ้าน/สร้างผลประโยชน์ร่วมกัน
- 8) หน่วยงานควรมีการชี้แจงว่า ให้มีการแยกขยะชนิดต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ ให้ประชาชนทราบ ก่อนที่จะทิ้งขยะลงในถังดำ
- 9) รณรงค์การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการขยะในครัวเรือนให้เป็นแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสมแก่ประชาชน
- 10) ในภาคครัวเรือน ในสังคมนี้จะมีการจัดการขยะ โดยเราต้องมีแนวทางให้ความรู้และลงมือทำตามความถูกต้องและมีผู้รู้จัดอบรมจากนักวิชาการ เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อม อย่างถูกต้อง
- 11) จัดประกวดครัวเรือนที่ดีเด่นเรื่องจัดการขยะ มีรางวัลมอบให้ โดยมีเกณฑ์การประกวดและขยายผลไปทุกปี เพื่อขยายวงกว้างและความยั่งยืน
- 12) ควรจัดโครงการภายในชุมชน เช่น การนำขยะแลกคะแนน เพื่อแลกของต่าง ๆ
- 13) ออกแบบส่งเสริมถึงขยะที่ง่ายต่อการแยกประเภท

- พฤติกรรมของครัวเรือน

- 1) ต้องมีจิตสำนึกในการจัดการขยะให้ถูกต้องและช่วยกันคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง คือทุกคนในครัวเรือนก่อน
- 2) พ่อ แม่ ลูก จะต้องเข้าใจกระบวนการจัดการขยะที่ถูกต้อง ถูกวิธีและยั่งยืน ให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในครอบครัว
- 3) ตั้งกฎกติกา และปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่คนในครัวเรือน
- 4) จัดตัวแทนครัวเรือนเข้ารับการอบรม
- 5) ปฏิบัติตามวิธีการจัดการ/คัดแยกขยะ ที่ชุมชนหรือท้องถิ่นกำหนด
- 6) มีความรับผิดชอบต่อสังคม รับผิดชอบต่อขยะตัวเองโดยการแยกประเภทขยะ

- 7) ลดการใช้ขยะให้น้อยลง ใช้ของที่กำจัดยากให้น้อยลง
- 8) ปลุกผักสวนครัวในบ้าน ลดการซื้อของนอกบ้านเพื่อลดบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ
- 9) ให้ช่วยกันนำขยะเข้าในครัวเรือนน้อยลง โดยมีต้นแบบในชุมชนเองและผู้นำทำเป็น

ตัวอย่าง

- 10) ลดใช้ถุงพลาสติกหรือใช้ถุงผ้าแทน
- 11) ให้มีถังขยะเพื่อคัดแยกขยะในครัวเรือน
- 12) บุคคลในครอบครัวควรร่วมกันใช้ให้ประหยัดมากที่สุด
- 13) นำเศษอาหารมาทำเป็นปุ๋ยหมักและทำแก๊สชีวภาพ
- 14) เริ่มจากคนในครอบครัวที่จะซื้อของเข้าบ้านหรือจะเลือกผลิตภัณฑ์ที่จะใช้ว่าเป็นการสร้างขยะมากน้อยขนาดใด เมื่อนำมาใช้แล้วมีการคัดแยกขยะ เช่น พลาสติก หรือเศษอาหารนำไปทำปุ๋ยเลี้ยงสัตว์ สุดท้ายจะเหลือขยะที่ต้องกำจัดทิ้งเพียงเล็กน้อย
- 15) จัดการแยกขยะ ดูแลเรื่องเศษอาหารในบ้านเองโดยเอาไปกลบฝัง หรือทำปุ๋ยเก็บแยกขยะแต่ละประเภทให้คนที่นำไปกำจัดทำงานได้สะดวก
- 16) ควรกำจัดขยะเศษอาหารในครัวเรือน ทำปุ๋ย เพื่อลดขยะอินทรีย์ แยกและทำความสะอาด พลาสติก แก้ว เพื่อขายหรือให้รัฐเก็บง่ายขึ้น
- 17) ควรมีการคัดแยกขยะก่อนนำมาทิ้งและควรลดการใช้ถุงพลาสติกโดยใช้ถุงผ้าแทนและควรมีการนำมาใช้ซ้ำหรือนำมารีไซเคิลในส่วนของขยะที่ยังสามารถใช้งานได้
- 18) ทุกครัวเรือนมีการคัดแยกขยะ นำขยะมาใช้ประโยชน์ มีพฤติกรรมตามหลัก 3Rs
- 19) ควรมีการรักษาความสะอาดในครัวเรือน
- 20) ไม่ควรเผาขยะ

- นโยบาย กฎ กติกา และ ข้อบังคับ

- 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญ ดูแล สนับสนุน
- 2) หากผู้ขนส่งขยะไม่นำขยะที่บางครัวเรือนอุทิศสำหรับแยกจากที่บ้านไปทิ้งรวมกัน ทุกครัวเรือนก็จะมีจิตสำนึกขึ้นตาม ๆ กันมาเอง
- 3) ควรมีความร่วมมือกันในการจัดเก็บขยะอย่างเป็นระบบ เช่น สถานที่เก็บขยะ วันทิ้งขยะ เป็นต้น
- 4) กำหนดปริมาณขยะขั้นสูงสุดต่อครัวเรือน

3.3.4.3 ระดับชุมชน

- การรณรงค์ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสาร และจัดอบรม

- 1) การประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึงและเข้าถึง ควรมีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้แก่คนในชุมชนและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน

2) การสร้างความเข้าใจในชุมชนและแนวทางที่ทำไมทำอะไร ทำแล้วจะเป็นอย่างไร ดีอย่างไร และ ตั้งสมาคมการคัดแยกขยะ ต้องให้ทุกคนในชุมชนตระหนักถึงความจำเป็นในการคัดแยกขยะ และเก็บขยะของตนเองให้เรียบร้อย

3) มีการรณรงค์การจัดการขยะ โดยเฉพาะการคัดแยกขยะที่ตักต่าง การจัดการใช้ประโยชน์ขยะในแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง

4) ให้ความรู้และนำการคัดแยกขยะแก่ชุมชน รวมถึงวางกฎระเบียบปฏิบัติในการจัดเก็บเพื่อให้เกิดการปฏิบัติจริง

5) ให้ความรู้ความเข้าใจ ส่งเสริมในเรื่องการให้ความรู้ สร้างกฎกติกาเงื่อนไขร่วมกัน เพื่อสร้างให้เกิดวินัย ปลุกฝังจิตสำนึกให้มีการให้บริการในการทิ้งขยะในจุดเดียว เพื่ออำนวยความสะดวก และการเกิดวินัยในตนเองมากขึ้น

6) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์การจัดการขยะ หรือกำหนดข้อปฏิบัติ/บทลงโทษของชุมชน

7) รณรงค์ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างถูกต้อง โดยจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ในชุมชนอย่างน้อยจังหวัดละศูนย์การเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบให้ชุมชนอื่น ๆ ในจังหวัดได้มาศึกษาดูงาน

8) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้คนในชุมชนรู้จักการนำขยะมาใช้ประโยชน์ อบรมประชุม ติดตามผลอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง โดยไม่มีการใช้เงินในการจัดจ้างวิทยากร ให้เป็นสมัครใจ ความร่วมมือของคนในชุมชนเข้ามามีบริหารจัดการ

9) สร้างแรงจูงใจให้ชุมชนร่วมมือ เช่น ให้งบประมาณสนับสนุน รางวัล

10) จัดประกวดระดับชุมชนโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งผู้บริหารจะต้องเห็นความสำคัญก่อน แล้วทำอย่างต่อเนื่อง อย่าทำเป็นไฟไหม้ฟาง ประทศเสร็จแล้วเลิก

11) ส่งเสริมกิจกรรมที่สามารถดึงสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะภายในชุมชนร่วมกัน ส่งผลให้เกิดความสามัคคี ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

12) จัดตั้งโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริม ให้คนในชุมชนได้ร่วมกันคัดแยกขยะ มีกิจกรรมกระตุ้นอยู่เสมอ เช่น การให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะแก่ชุมชน การทอดผ้าป่าขยะ การทำธนาคารขยะ ขยะสะสมเงินทองคุ้มครองอนาคต ทำธนาคารขยะเวลาสมาชิกในครัวเรือนเสียชีวิตจะได้เงินช่วยเหลือครัวเรือนละ 5,000 บาท เป็นต้น

13) จัดโปรโมชั่นสำหรับคนใช้ตะกร้า/ถุงผ้ามาซื้อของ ขยะแลกของหรืออาหารแห้ง เก็บค่าธรรมเนียมค่าเก็บขยะสูงขึ้นสำหรับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่แยกขยะ

- พฤติกรรมของชุมชน การมีส่วนร่วม

- 1) ร่วมมือเป็นแกนนำการคัดแยกขยะ ทุกชุมชนมีการคัดแยกขยะให้ถูกวิธี
- 2) ช่วยกันรักษาหมู่บ้านและผืนป่าอยู่แถวข้างทาง ถ้ามีขยะต้องช่วยกันเก็บ
- 3) ควรมีการกำจัดขยะและรักษาความสะอาดในชุมชน ควรมีความสามัคคีในการจัดการขยะ

- 4) มีความตระหนัก มีความสามัคคี มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการจัดการขยะร่วมกัน
- 5) มีจิตสาธารณะที่ชัดเจน มีความสามัคคีและมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง
- 6) ชุมชนแต่ละชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ หรือภาครัฐให้ความร่วมมือในการแยกขยะ
- 7) มีการจัดตั้งกลุ่มในการส่งเสริมให้ความรู้ให้กับคนในชุมชน ปรึกษาหารือช่วยกันบริหารจัดการขยะ
- 8) ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะระดับชุมชน สร้างเยาวชนแกนนำอบรมให้ความรู้การคัดแยกขยะ
- 9) ต้องมีข้อตกลงร่วมกัน ต้องมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ต้องมีกลุ่มเยาวชนเข้ามาร่วมทำกิจกรรมให้มากเท่าที่จะทำได้
- 10) มีกติกาสัญญาของชุมชน ให้ความร่วมมือ นำเข้าที่ประชุมประจำเดือนให้ความรู้ในการรักษาความสะอาดในชุมชนเอง
- 11) ผู้นำชุมชน กรรมการ ฯลฯ ร่วมมือและกระตุ้นให้ทุกคนในชุมชนได้กำจัดขยะ ลดขยะ แยกขยะ และนำไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง
- 12) ผู้นำชุมชนเป็นแบบอย่างที่ดีในการคัดแยกขยะ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชนต้องเป็นตัวอย่าง
- 13) ผู้นำชุมชน ควรมีการกำหนดมาตรฐานการจัดการขยะ และทำความเข้าใจให้ทุกคนในชุมชนรับทราบ เพื่อคนในชุมชนนั้นจะได้นำไปปฏิบัติให้ถูกต้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
- 14) สร้างเครือข่ายจัดการขยะกับเพื่อนบ้าน สร้างพลังชุมชน จูงใจคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการขยะด้วยตนเอง
- 15) การขยายเครือข่ายในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการขยะของครัวเรือนในชุมชน
- 16) ร่วมมือกับภาครัฐ และแจ้งเมื่อพบเห็นสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด รวมถึงให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อให้เกิดการแก้ไข

- นโยบาย กฎ กติกา และ ข้อบังคับ

- 1) จัดตั้งระบบการบริหารจัดการขยะที่ดี เพื่อรองรับกิจกรรมการคัดแยกขยะของครัวเรือน มีการบริหารจัดการขยะที่เป็นระบบ
- 2) ชุมชนควรมีถังขยะทั้ง 4 ประเภท และนำไปจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ตามชุมชนควรมีถังขยะแยกประเภทเพราะชาวบ้านจะได้รู้จักคัดแยกขยะ
- 4) จัดถังขยะไว้ตามจุดผู้คนจำนวนมากและจัดตั้งตามถังสีแต่ละประเภท
- 5) มีถังขยะแยกประเภทให้เพียงพอกับความสามารถที่ชุมชนจัดการได้ และใช้เวลาเก็บที่เหมาะสม ขยะจะได้ไม่ล้นถัง จนบังคับให้ต้องทิ้งถังที่วางอยู่

- 6) ควรมีจุดให้บริการรวบรวมขยะอันตรายที่ถูกสุ่มลักษณะ รวมโซนจัดเก็บของอันตรายนำไปทำลาย ให้ผู้นำท้องถิ่นสนใจและทำเรื่องนี้อย่างจริงจังให้ผู้ใหญ่บ้านดูแล
- 7) ควรมีจุดศูนย์รวมการจัดการขยะเพื่อรวบรวมแล้วนำไปขายต่อและนำกำไรมาจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน
- 8) จัดการให้มีที่ทิ้งขยะแต่ละประเภทให้ชัดเจน และรวบรวมไปจัดการอย่างถูกต้อง ปัจจุบันพยายามแยกในครัวเรือน แต่เวลาคนมาเก็บขยะก็นำทุกอย่างไปรวมกัน ทำให้หลายๆ คนคิดว่าไม่จำเป็นต้องแยกขยะ
- 9) สร้างมาตรฐานของจุดรับซื้อ / คนรับซื้อของเก่าในการจัดการกับขยะประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อป้องกันการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ส่งเสริม community garden
- 10) หัวหน้าชุมชน หน่วยงานภาครัฐในชุมชน มีแผนการจัดการขยะที่มีแบบแผนที่ชัดเจน และดำเนินการให้เป็นรูปธรรม สามารถวัดประสิทธิผลได้
- 11) มีนโยบายให้แต่ละชุมชนมีโครงการ/กิจกรรมเรื่องขยะให้ชัดเจนขึ้น
- 12) มีการจัดทำกุศลสังคมเพื่อช่วยรัฐสอดส่องดูแล
- 13) การเปลี่ยนแปลงของผู้นำชุมชนมีผลกับการบริหารจัดการขยะในชุมชน เชิญผู้นำใหม่ ๆ ได้มีส่วนร่วม สนับสนุนต่อเนื่องทุกด้าน
- 14) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นแกนนำ จัดกิจกรรมลดขยะจากแหล่งกำเนิดทุก ๆ วันศุกร์ โดยให้มีกิจกรรมประกวด/แลกของใช้/ ให้ใบประกาศและประชาสัมพันธ์ยกย่อง ผ่านเสียงตามสาย
- 15) ต้องบูรณาการหลาย ๆ วิธีเข้าด้วยกัน ทั้งในส่วนของ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และยกระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องต้องจัดหาภาชนะรองรับที่สามารถคัดแยกขยะได้อย่างชัดเจน มีระบบรองรับการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม และมีความชัดเจน เช่น ขยะที่ถูกคัดแยกจะมีการนำไปกำจัดอย่างถูกวิธีหรือตามหลักวิชาการ เป็นต้น

3.3.4.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- การรณรงค์ส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสาร และจิตสำนึก

- 1) ทุก ๆ ระดับ เช่น ครัวเรือน ชุมชน ประชาชนทั่วไป ควรได้รับความรู้ มีการจัดอบรม ศึกษาดูงานและนำกลับมาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2) ควรสร้างความรู้ความเข้าใจในภาพรวมระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค จนถึงระดับประเทศถึงกระบวนการ วิธีการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง
- 3) ควรให้นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยเข้ามามีบทบาทในการจัดการขยะให้มากขึ้น สอนและเผยแพร่ความรู้ต่อไป ให้นักเรียนเผยแพร่ความรู้
- 4) อยากให้แนะนำทางด้านบริษัทหรือห้างร้านต่าง ๆ เพราะขยะตรงนั้นก็เยอะเหมือนกัน

- 5) ส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึก ในส่วนลึกของจิตใจ เริ่มปลูกฝังอุปนิสัยตั้งแต่ชุมชนเล็ก ก่อน เริ่มจากครัวเรือนเล็ก ๆ ก่อน
- 6) เราต้องรักธรรมชาติที่เรามีอยู่และช่วยกันรักษาโดยการลดการใช้ทุกสิ่งในสังคมไทยที่ไม่จำเป็น จนเป็นศูนย์เรียนรู้แก่สิ่งอื่น ๆ
- 7) อยากให้ทุกคนในประเทศไทยมีจิตสำนึกต่อส่วนร่วมอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติ ให้เป็นกิจวัตรอย่างจริงจัง เหมือนเป็นส่วนที่สำคัญของชีวิตและลมหายใจของเราทุกคนในโลกใบนี้
- 8) ปัญหาขยะ ตัวปัญหาคือคน

- นโยบาย กฎ กติกา และ ข้อบังคับ

- 1) ระดับประเทศควรมีการออกมาตรการทางกฎหมายและนำไปสู่การปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น
- 2) ความชัดเจนของนโยบายรัฐบาลว่าจะลดปริมาณขยะหรือจะเผาขยะเป็นพลังงาน
- 3) รัฐควรให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะ การใช้ซ้ำรวมทั้งการนำกลับมาใช้ใหม่
- 4) หน่วยงานของรัฐ/ท้องถิ่นควรตั้งงบประมาณเพื่อจัดการขยะ เช่น เตาเผาขยะแบบไร้ควัน
- 5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้การสนับสนุนความรู้และงบประมาณ
- 6) หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงควรประชาสัมพันธ์กับบทบาทที่เกี่ยวข้องให้มากกว่านี้ ทำอย่างไรให้คนทั่วไปตระหนัก มีวินัย
- 7) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ควรมีการอบรมการจัดการขยะอยู่ตลอด ห้ามทิ้งช่วง
- 8) ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้อง จะต้องเน้นความสำคัญ ทำอย่างต่อเนื่อง เอาจริงเอาจังจึงจะเห็นผล
- 9) หน่วยงานที่ดูแลควรให้ความสำคัญมากกว่านี้ ในพื้นที่โดยเฉพาะเทศบาลควรประชาสัมพันธ์ให้มาก ๆ บ้าน วัด โรงเรียน ร่วมมือกัน ช่วยกันตลอด
- 10) ควรสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและมีการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อประเมินผลกิจกรรมและหาแนวทางสรุปถึงปัญหาของการดำเนินกิจกรรม เพื่อมาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรม
- 11) การติดตามและการดำเนินงานในการสร้างและขยายเครือข่ายในพื้นที่ต่าง ๆ จากพื้นที่ต้นแบบในหลาย ๆ ภูมิภาค
- 12) ระดับหน่วยงาน กำหนดแผนนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติ โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องระดับพื้นที่และเป็นกลไกขับเคลื่อนและศักยภาพในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดสู่รูปธรรมการจัดการต่อทิศทางตบโจทย์แผนนโยบายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน
- 13) โรงเรียน ควรบรรจุเป็นหลักสูตรการเรียนให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้เรื่องการคัดแยกขยะ

- 14) ขึ้นภาษีภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
- 15) ภาครัฐ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ควรมี ถึงขยะรองรับทั้ง 4 ประเภท และมีระบบจัดการขยะในแต่ละประเภทอย่างถูกต้อง
- 16) หน่วยงานท้องถิ่น ควรจัดเก็บขยะเหมาะสม (ควรเก็บทุกวัน) ไม่ปล่อยให้ขยะเน่าเสีย แล้วมาเก็บ
- 17) ระดับ อปท. ควรกำหนดวันจัดเก็บขยะแต่ละประเภท ในกรณีที่มีจำกัด หรือมีรถจัดเก็บแยกประเภทตามที่กำหนดไว้กับชุมชน
- 18) หน่วยงานที่เก็บขนขยะไม่ควรเก็บขยะปนกันในรถคันเดียว
- 19) การจัดการที่แหล่งผลิตบรรจุภัณฑ์ไม่ให้เป็นปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ขอความร่วมมือห้างร้านลดใช้ผลิตภัณฑ์ เช่น ถุงพลาสติก

บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาระดับพหุติกรมด้านการจัดการขยะของคนไทย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจ และแจกแบบสอบถามผ่านหน่วยงานเครือข่ายของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในจังหวัดต่างๆ ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล ผู้ใหญ่บ้าน แกนนำชุมชน ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการขยะ และสำนัก ศูนย์ กองสถาบันภายในกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผ่านการเผยแพร่บนเว็บไซต์ของกรมฯ สามารถรวบรวมแบบสอบถามจำนวนรวมทั้งสิ้น 4,549 ฉบับ โดยสรุปผลการศึกษาดังนี้

4.1 วิธีการจัดการขยะของประชาชน

4.1.1 แหล่งที่มาของขยะในบ้านมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การทำอาหารทานเอง การนำอาหารและเครื่องดื่มมาจากนอกบ้าน และการซื้อของมาใช้ในบ้าน โดยมีชนิดของขยะในบ้านมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ พลาสติก เศษอาหาร/กิ่งไม้ ใบไม้ ต้นไม้ และ กระดาษ ขยะส่วนใหญ่จะถูกทิ้งลงในถังขยะที่เทศบาลหรือหมู่บ้านจัดไว้ให้ ขยะที่มักจะมีการนำไปขาย ได้แก่ เหล็ก อลูมิเนียม กระดาษ พลาสติก แบตเตอรี่เก่า และ กระจกสเปร์ย ส่วนเศษอาหารบางส่วนจะถูกนำไปฝังและทำปุ๋ยหมัก

4.1.2 ประชาชนร้อยละ 10.16-73.27 ไม่เคยใช้วิธีการกำจัดขยะตามหลัก 3 R เช่น นำขยะรีไซเคิลไปขาย บริจาค หรือ แลกสิ่งของ (ร้อยละ 10.16) นำขยะอันตราย (เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟ ขวดหรือกระป๋องสารเคมี) ไปขาย หรือ แลกสิ่งของ (ร้อยละ 35.08) รวบรวมขยะอันตรายเพื่อนำส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง (ร้อยละ 39.55) นำเศษอาหารมาทำน้ำหมัก ปุ๋ยหมัก (ร้อยละ 37.92) นำเศษอาหารมาเลี้ยงไส้เดือน (ร้อยละ 69.73) และ ทำแก๊สชีวภาพจากขยะเศษอาหารใช้เอง (ร้อยละ 73.27)

4.1.3 ในแต่ละวันประชาชนส่วนใหญ่ได้รับบรรจุภัณฑ์ชนิดถุงพลาสติกมากที่สุด คือ วันละมากกว่า 4 ใบ รองลงมา คือ ขวดพลาสติก วันละ 1 ใบ ส่วนบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับน้อยกว่า 1 ใบต่อวัน หรือ ไม่ได้รับเลย ได้แก่ แก้วน้ำพลาสติก ขวดแก้ว กล่องเครื่องดื่ม กล่องกระดาษ และ กระจกอลูมิเนียม-เหล็ก

4.1.4 ประชาชนร้อยละ 31.66-58.12 ไม่เคยทำกิจกรรมที่หลีกเลี่ยงการทำให้เกิดขยะ เช่น ไม่รับถุงพลาสติกจากร้านค้า (ร้อยละ 31.66) นำถุงผ้าไปซื้อของ (ร้อยละ 41.06) นำแก้วของตนเองไปซื้อเครื่องดื่ม (ร้อยละ 54.36) และ นำจานหรือปิ่นโตไปซื้ออาหาร (ร้อยละ 58.12)

4.1.5 ประชาชนร้อยละ 54.17-71.25 ได้รับฟังการประชาสัมพันธ์จากชุมชนเรื่องการจัดการขยะตามหลัก 3 R อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เช่น การงดใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปซื้อของ (ร้อยละ 54.17) การนำของเก่ามาใช้ซ้ำ (ร้อยละ 58.39) การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก (ร้อยละ 62.94) และ การคัดแยกขยะรีไซเคิล (ร้อยละ 71.25) ในขณะที่ร้อยละ 15.41-32.56 ไม่เคยได้ยินเลย

4.1.6 ร้อยละ 40.34 ของประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะของชุมชน โดยเข้าร่วมเป็นประธาน/ผู้นำ คณะกรรมการ สมาชิกชมรม รวมไปถึงเข้าร่วมกิจกรรมด้านการจัดการขยะของชุมชน โดยกิจกรรมที่มักมีการดำเนินการเป็นกลุ่ม เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ

2) ธนาคารขยะรีไซเคิล 3) ขยะแลกไข่/ข้าวสาร/แลกแต้ม 4) ผ้าป่าขยะ 5) ขยะพิชแลกไข่/แลกแต้ม/แลกคูปอง และ 6) กีฬาสีขยะ

4.2 ทักษะและการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ

4.2.1 ประชาชนร้อยละ 17.63-69.81 เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยเรียงลำดับเรื่องที่มีการอบรมจากมากไปน้อยดังนี้ การคัดแยกขยะรีไซเคิล (ร้อยละ 69.82) การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร (ร้อยละ 57.35) การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือทิ้ง (ร้อยละ 38.91) การทำน้ำยาอเนกประสงค์จากน้ำหมักชีวภาพ (ร้อยละ 37.02) การทำสบู่จากน้ำมันใช้แล้ว (ร้อยละ 19.94) การเลี้ยงไส้เดือนดินด้วยเศษอาหาร (ร้อยละ 18.55) และ การทำแก๊สชีวภาพจากเศษอาหาร (ร้อยละ 17.63)

4.2.2 ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าชุมชนควรจะมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะเดือนละไม่เกิน 20 บาท มีการจัดวางถังขยะบ้านละ 1 ถัง จัดเก็บสัปดาห์ละ 1-2 วัน และควรมีการจัดตั้งกองทุนขยะในชุมชน

4.2.3 ประชาชนเห็นว่าปัญหาจากขยะในชุมชนที่สำคัญที่สุด คือ ส่งกลิ่นเหม็น มีเชื้อโรคและโรคระบาดมากขึ้น และ ปล่อยควันพิษ ส่วนข้อดีที่สำคัญที่สุดของการคัดแยกขยะ คือ การมีรายได้เพิ่มขึ้น โรคภัยไข้เจ็บจากปัญหาขยะลดลง และ ลดมลพิษ และเห็นว่าทุกคนในชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการจัดการขยะ

4.3 ข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดการขยะในประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.3.1 ส่งเสริม และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาจากขยะอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพในการสื่อสาร ทั้งในภาคประชาชน ครัวเรือน ชุมชน การศึกษา (ตั้งแต่ระดับอนุบาลเป็นต้นไป) เปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนมีบทบาทในด้านการเป็นวิทยากรด้านการจัดการขยะให้มากขึ้น

4.3.2 จัดตั้งระบบจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพและตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ เช่น การจัดวางภาชนะรองรับขยะ การกำหนดวันเก็บขนขยะ จัดสรรพื้นที่สำหรับขยะอันตรายอย่างชัดเจน รวมไปถึงการตั้งกฎ กติกาเรื่องการจัดการขยะในชุมชน

4.3.3 แกนนำ ผู้นำชุมชน ผู้บริหารหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ จะต้องเป็นต้นแบบที่ดีด้านการจัดการขยะด้วยตนเอง รวมทั้งมีนโยบายที่ชัดเจนด้านการจัดการขยะ

4.3.4 สร้างและส่งเสริมเครือข่ายที่มีการจัดการขยะที่เป็นต้นแบบ จัดประกวด และให้รางวัลแก่บุคคล ครัวเรือน และชุมชนต้นแบบ เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการขยะให้มากยิ่งขึ้น และทั่วถึงทั่วประเทศ

4.4 สรุปและข้อเสนอแนะ

การเปรียบเทียบผลการศึกษานี้กับผลการศึกษาในด้านการจัดการขยะของคนไทยที่ผ่านมาในอดีตพบว่าแนวโน้มของประชาชนในด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาจากขยะมูลฝอยที่มีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมมีมากขึ้นเป็นลำดับ แต่ยังไม่มากพอในระดับที่จะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีการจัดการขยะที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง และยังไม่เข้ามามีส่วนร่วมกับสังคมและชุมชนของตนเองเพื่อการจัดการขยะมากนัก ทั้งนี้นอกจากปัจจัยภายในส่วนบุคคลในด้านเศรษฐกิจ อาชีพ และภาระครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยหลักแล้ว ปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน ได้แก่ การสนับสนุนและความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในด้านนโยบายและการปฏิบัติการที่ยังขาดความชัดเจน ความต่อเนื่อง และความจริงจัง

แนวทางการดำเนินงานของภาครัฐที่สำคัญที่ควรดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชน ได้แก่

1. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการดำเนินการผ่านเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศภายในระยะเวลาอันสั้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อันจะนำมาซึ่งกระแสความต้องการในระดับที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้

2. การสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจมีส่วนร่วมในการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสนองตอบความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่จะมีมากขึ้นตามลำดับ

3. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างจริงจัง เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยได้กำหนดให้การจัดการขยะเป็นวาระแห่งชาติ โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดเป้าหมายให้ปริมาณขยะของประเทศไทยเป็นศูนย์ (Zero Waste) และมุ่งเน้นการนำขยะที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตพลังงาน การคัดแยกขยะที่ต้นทางจึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าขยะที่รีไซเคิลได้จะถูกคัดแยกออกมา เพื่อนำทรัพยากรกลับมาใช้อย่างคุ้มค่า ก่อนที่จะถูกส่งไปเป็นเชื้อเพลิงต่อไป ดังนั้นการติดตามและประเมินผลการคัดแยกขยะที่ต้นทางจะเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าของประเทศไทยได้ต่อไป

บทที่ 5 เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2553. การบริหารจัดการขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน: กรณีศึกษา อบต.ไร่ส้ม จ.เพชรบุรี. ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : กรุงเทพฯ.
- กัญญาณี กุลแสงเจริญ. 2550. การจัดการขยะอันตราย กรณีศึกษาแบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือที่ใช้แล้วในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเทคโนโลยี วิทยาลัยนวัตกรรมอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กัญรินทร์ บัวผัน. 2553. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลวังทับไทร อำเภอสาทเหล็ก จังหวัดพิจิตร. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กฤษณา สุขนิวัฒน์ชัย. 2551. โครงการจัดการมูลฝอยจากตลาดสดเทศบาลพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กรรณิการ์ ชูพันธ์. 2554. การศึกษาระบบการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กรรณิการ์ นิรัติศยกุล. 2555. การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษร ปลามาศ. 2550. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลช่อแฮ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณิศร เทียนทอง. 2552. พฤติกรรมการจัดการขยะติดเชื้อของเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จตุพงษ์ อภิพรไพศาล. 2557. การจัดการขยะมูลฝอยบนพื้นที่สูงโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตบริการโรงเรียนป่าซางนางเงิน ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- จตุพร พันธุ์กุลลาบ. 2552. การจัดการขยะโดยความร่วมมือของชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตรดี มณีไสย์. 2554. การวิเคราะห์ปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอยเพื่อเป็นแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศา

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการจัดการสิ่งแวดล้อม ภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จันทร์เพ็ญ มินคร. 2554. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลนางสี อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

จิรัชศักดิ์ เพิ่มสิน. 2552. การพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชนและการตอบรับการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการขยะในชุมชนแหลมผักเบี้ย อำเภอบ้านแหลม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัชชัย ฉันทรัตนโชค. 2553. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกำจัดขยะของประชาชนตำบลบ้านปรก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชัชวาล คำแถม. 2550. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมในเขตเทศบาลตำบลฟ้าหยาด อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชฎาภรณ์ ภูบุญอิม. 2550. การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ชัยณรงค์ อักษรดิษฐ์. 2552. การจัดการขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนของประชาชนในเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชัยยันต์ ชุมชนะ. 2548. การศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตรัง. ปัญหาพิเศษ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาโยธา ภาควิชาครุศาสตร์โยธา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชาติรี อุ๋นใจ และคณะ. 2549. รูปแบบการจัดการขยะโดยความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเขตบริการโรงเรียนบ้านนาหนูน1 อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน. รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), มกราคม 2549.

ณัจฉรียา คำยัง. 2555. การจัดการขยะมูลฝอยอินทรีย์โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, มิถุนายน 2555.

ณัฐชนันท์ เชียงพุกข์. 2556. กระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยชุมชนบ้านโคกม่วง ตำบลโคกม่วง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ดวงพร เกียรติดำรง. 2550. แบบจำลองการจัดการขยะในพื้นที่นันทนาการทางธรรมชาติ: กรณีศึกษา
อุทยานแห่งชาติน้ำตกชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดาราวรรณ บัววัฒนา. 2550. ผลการถ่ายทอดความรู้เรื่องการจัดการขยะแก่นักเรียนอาชีวศึกษาโรงเรียน
ครูมกาญจนบุรีบริหารธุรกิจ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดวงจันทร์ บุญรอดชู. 2555. การศึกษารูปแบบการจัดการขยะในตลาด กรณีศึกษา: ตลาดสดบางปะหัน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. กรุงเทพฯ : ศูนย์อนามัยที่ 1, 2555.
- ณัฐชนันท์ เชียงพุกษ์, อติศักดิ์ สิงห์สีโว และเพ็ญแข ธรรมเสนานุภาพ. 2558. สภาพการจัดการขยะมูล
ฝอยชุมชนชนบทบ้านโคกม่วง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสารวิจัย มสค สาขา
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 11(2), 9 – 28. (2558, พฤษภาคม – สิงหาคม).
- ณัฐรตี คงตัน. 2546. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ณิชนน เพิ่มกสิการ. 2554. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อ
กว้างทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐจิน พจน์ศิลป์ชัย. 2553. การจัดการขยะของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลอุ้มทอง อำเภ่อู้มทอง จังหวัด
สุพรรณบุรี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงณัฐพล พันภัย. 2552. การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งงาม อำเภอแม่สาย
จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงธรรม พิศุทธางกูร. 2553. การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลด่านมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขาม
เตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธนิษฐา บุชบก. 2556. ความตระหนักต่ออันตรายจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ประเภทซากโทรศัพท์เคลื่อนที่ของ
ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธรรมรัตน์ สกิต และคณะ. 2555. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลนาอ้อ
อำเภอเมือง จังหวัดเลย. รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
วิจัย (สกว.), กันยายน 2555.
- ธนพล เมธาวิณวิวัฒน์. 2554. ปัจจัยกำหนดปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ธนวัฒน์ มานะติกานนท์. 2556. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการชุมชนไร้ถังขยะของเทศบาลเมือง
เขาสامยออด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ ภาควิชา รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นงลักษณ์ หงษ์จันทร์. 2549. การศึกษาการดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะขององค์การ
บริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ยุทธศาสตร์การพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นพพงษ์ ดีไชย. 2553. ความคิดเห็นของประชาชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาล
ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิทยาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภัสวรรณ คำสิม. 2556. พฤติกรรมการจัดการขยะของกลุ่มอาชีพชาวเล็งที่ศูนย์คัดแยกวัสดุรีไซเคิลในเขต
กรุงเทพฯและปริมณฑล. การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ
ภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นัยนา เดชะ. 2557. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลเลม็ด อำเภอไช
ยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม
คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญสม วิจารณ์จันทร์. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในตลาดสดเทศบาลนครขอนแก่น.
การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัย
การปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปภาวรินทร์ นาจำปา. 2557. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลคลอง
ใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปภาวีน เติตขุนทด. 2554. พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลสำนักตะคร้อ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา. โครงการปริญญาวิศวกรรมศาสตร
มหาบัณฑิต (การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค) สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชา
วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ปรีนันท์ ศุภสุวรรณ. 2554. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรณีศึกษา:เทศบาลตำบลกระจับ จังหวัดราชบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรสิ่งแวดล้อม ภาควิชาวิทยาศาสตรสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประภาพร แก้วสุกใส. 2549. การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ องค์กรฯ. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรสิ่งแวดล้อม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิชัย บุณจัน. 2551. การส่งเสริมให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอย กรณีศึกษาเทศบาลตำบลตระการพืชผล อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรีย์ ไกรแก้ว. 2550. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของแม่บ้าน กรณีศึกษา: แม่บ้านเขตเทศบาลตำบลบางปู อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พัชชา มากมี. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะกรณีศึกษาเทศบาลนครระยอง. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรทิพย์ หนักแน่น และคณะ. 2552. การศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่เกาะมุกด์ จังหวัดตรัง. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย 1(1) : 70-76.
- พีรนาฏ คิตติ และคณะ. 2550. ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบ้านค่าย จังหวัดพัทลุง. รายงานวิจัยคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550.
- พีรยา วัชรไธย. 2556. การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิสิฐ ชัยวงศ์สุรฤทธิ์. 2553. การประเมินผลโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิเชษฐ์ คงนอก. 2555. การศึกษาการจัดการขยะชุมชน เทศบาลตำบลดอนหวาย อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา. โครงการปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ภารณี คิตติ. 2553. การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสีล อำเภอสีล จังหวัดนครศรีธรรมราช. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภิเชก อ่ำศรี. 2551. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านภาค อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาฆรัตน์ กลั่นกลิ่นหอม. 2555. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยศภัทร ยศสูงเนิน, วรณภา รัตนวงศ์ และนงนุช จันท์ตาอ่อน. 2558. การศึกษาพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเทศบาลตำบลโคกกรวด. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ

- “สร้างสรรค์และพัฒนา เพื่อก้าวหน้าสู่ประชาคมอาเซียน” ครั้งที่ 2 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. 18 – 19 มิถุนายน 2558. หน้า 63 – 69.
- รักษันรินทร์ แก้วมีศรี และคณะ. 2555. การจัดการปัญหาขยะข้ามแดนแบบบูรณาการเชิงพื้นที่เขตเทศบาล
ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย (สกว.), ธันวาคม 2555.
- รณรณก ศิลาแก้ว. 2553. เงื่อนไขการลงทุนสำหรับการจัดการมูลฝอยชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรม
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระเปียบ ชัยนต์. 2553. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนในเขตเทศบาลตำบลลำพญา อำเภอบางเลน
จังหวัดนครปฐม. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เรืองเดช ทองสถิต. 2545. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดการขยะของชุมชน: กรณีศึกษาดำบลหมอ
เมือง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฤาษุตา เทพยากุล. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ตาเนาะแมเราะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. รายงานวิจัย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะ
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, 2555.
- ลักขวรรณ โกมาสถิต. 2556. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเชียงคาน
อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิจักษ์ คันธะมาลย์. 2552. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลสตึก
อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิมลรัตน์ ศรีรัตนกุล, กสมล ชนะสุข และจุฑามาส ศรีชมภู. 2558. การศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูล
ฝอยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลทุ่งขวาง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. การประชุม
วิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 7 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 30 –
31 มีนาคม 2558.
- วรกิจ ศรีกสิกรณ์. 2547. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตหนอง
แขม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
และพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วีรกาล อุปันท์. 2556. การศึกษาแนวทางการกำจัดขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วน
ตำบลโนนยอ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา. โครงการปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- วิรัตน์ชัย โยธวงศ์ และคณะ. 2556. การศึกษาผลกระทบของบ่อขยะป่าโคกใหญ่ต่อลำห้วยบ้านน้อยและ
สุขภาพชุมชนบ้านโพธิ์ศรี ตำบลสร้างนางขาว อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย. รายงานฉบับ
สมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), พฤษภาคม 2556.
- วิรัตน์ หนูเทียม. 2552. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองควนลัง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัด
สงขลา. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น
วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรรณธณี กองจันทร์ดี. 2555. การจัดการขยะของผู้ค้าในตลาดสด ศึกษากรณีตลาดสดบางกะปิและตลาดสด
นครไทย เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการสิ่งแวดล้อม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิรัชดา ด่านพงศกร. 2549. ทางเลือกในการจัดการขยะมูลฝอยของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติภูกระดึง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิไลสา คงนคร และคณะ. 2553. แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรและการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองท่าข้าม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. รายงานการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ (วช.), 2553.
- วาสนา สุขกุล, น้ำเพชร วินิจฉัยกุล และรัตนา โพธิ์สุวรรณ. 2554. การสร้างเครือข่ายโรงเรียนต้นแบบ: ฐาน
การเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากเศษพืชเพื่อลดการเผาทำลายด้วยกระบวนการวิจัยเชิง
ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในเขตจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2554.
- วิเศษ ทองทั่ว. 2553. ความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการขยะในเขตชุมชนเทศบาลตำบลขามเรียง
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิโรจน์ ฮอร์วังจุ. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย: ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนใน
เขตตำบลนาดี อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร. การศึกษาอิสระปริญญารัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริกัลยา โพธิ์จันทร์. 2550. การศึกษาการจัดการขยะระดับชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. การศึกษา
อิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการ
ปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิวพร เอกฝักนก. 2550. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ
กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองแค้นพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ศิวะรักษ์ ศิวโรจน์. 2554. การศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิน ไสสอาด และคณะ. 2557. โครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน. รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), มีนาคม 2557.
- สุนิรัตน์ ยั่งยืน, ธิติรัตน์ สมดี, จินดาวัลย์ วิบูลย์อุทัย และสรวรรค์ ธิติสุทธิ. 2556. การวิจัยแบบมีส่วนร่วมในการจัดการธนาคารขยะของชุมชน บ้านหัวหนอง ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. โครงการวิจัยเพื่อชุมชนมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556.
- สุภกนิษฐ์ สมศรี. 2545. การศึกษาแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีด้วยเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สมบัติ ชมพูน้อย. 2550. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- สมัชญา หนูทอง. 2556. ความรู้และพฤติกรรมการจัดการขยะของผู้นำท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริการรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สรัญญา ตันศิริ. 2554. การมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแพร่ อำเภอเมือง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรพงษ์ เล็กสมบูรณ์. 2557. กลยุทธ์การจัดการขยะชุมชนแบบประชาชนมีส่วนร่วมของเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สรศักดิ์ แสงเพชร. 2550. ความรู้และความเข้าใจเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตจตุจักร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุวัฒน์ ทานูมา และคณะ. 2556. รูปแบบการบริหารจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของภาคีชุมชนโนนเมือง กรณีศึกษาตำบลโนนเมือง อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานกองทุนการวิจัย (สกว.), มิถุนายน 2556.
- สาคร เชื้อฉนวน. 2547. จิตสำนึกของประชาชนในเทศบาลเมืองป่าตองต่อการจัดการขยะมูลฝอย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

- สุเทพ สงวนปานนท์. 2551. การประเมินการจัดการขยะในครัวเรือนของเทศบาลตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- หทัยรัตน์ บุญประดับ. 2554. มูลค่าผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากมูลฝอยเทกองของเทศบาลนคร พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- หทัยรัตน์ ศรีเมือง. 2546. การศึกษาเปรียบเทียบความตระหนักในการจัดการขยะมูลฝอยของสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 - ชั้น 5 กรณีศึกษา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผน สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัศัญญา เถาว์วัลย์. 2551. การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัด หนองบัวลำภู. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัย ชันโอรพาร. 2547. ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อนันต์ ลุนพุ่ม. 2556. การจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัย การปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อภิชาติ อัมรपाल. 2553. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านขยะมูลฝอยเขตเทศบาลเมืองลำ สามแก้ว ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐ ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรุณรัตน์ หวังดี. 2548. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะ กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการทรัพยากร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัสวีชชัย อยู่สุข. 2551. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองวารินชำราบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ ปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจนจิรา ธรรมจารี. 2551. การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการจัดการขยะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เตือนจิต สุตสวาท. 2547. การศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาล ตำบลท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. 2555. การใช้ประโยชน์และการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนประชาชน ตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, สิงหาคม 2555
- ไอศูรย์ นาเคศ เสงนิธิธัญกุล. 2557. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนบ้านห้วยป่าซาง หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สาว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ภาคผนวก

1. กิจกรรมการเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้ และ พื้นที่ต้นแบบด้านการจัดการขยะ

1.1 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านปลอดขยะ (Zero Waste) เทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอป่าแดด จังหวัด เชียงราย

1.2 ศูนย์จัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เทศบาลตำบลท่าวังผา อำเภوتاวังผา จังหวัดน่าน

1.3 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาบ้านผาขวาง หมู่ที่ 4 ตำบลบ่อ อำเภอมือง จังหวัด น่าน

1.4 ศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะแบบครบวงจร เทศบาลตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

1.5 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดการเผาบรรเทาโลกร้อนบ้านหัวทุ่ง ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

1.6 ศูนย์เรียนรู้สู่สังคมขยะรีไซเคิลบ้านป่าเส้า หมู่ที่ 9 ตำบลโม่งค้อ อำเภอมือง จังหวัดลำพูน

1.7 ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผาชุมชนบ้านป่าบุก ตำบลแม่แรง อำเภอลำปาง จังหวัด ลำพูน

1.8 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบ้านใหม่ และ ศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม
จัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชนหนองสระพังหมู่ที่ 1 ตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

1.9 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านหัวถนน เทศบาลตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

1.10 แหล่งเรียนรู้ชุมชนต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนบ้าน หว่าเหนือ และ ด้านการจัดการขยะอินทรีย์ ชุมชนบ้านตะครอง ตำบลหนองเต็ง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์

1.11 ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) ชุมชนบุลำตวนใต้ เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

1.12 ศูนย์เรียนรู้ถังสี 3 สี (Zero Waste) โรงเรียนบ้านนาทวี ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

1.13 ศูนย์การเรียนรู้ธนาคารขยะรีไซเคิล ชุมชนร่วมพัฒนาที่ 5 เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัทภูมิ จังหวัดสงขลา

1.14 ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอลอง จังหวัดสตูล

1.15 ศูนย์เรียนรู้ถังสีมงคล (Zero Waste) ชุมชนบ้านควนโดนใน เทศบาลตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

2. กิจกรรมการตอบแบบสอบถามในระหว่างการจัดอบรม

(ภาพโดย: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลำปาง)

3. แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการศึกษาระดับพฤติกรรมของคนไทยด้านการจัดการขยะ โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการดำเนินงานด้านการณรงค์ส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกให้กับคนไทยในด้านการจัดการขยะ

แบบสอบถามนี้มีองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) วิธีการจัดการขยะส่วนบุคคลและในชุมชนที่อาศัยอยู่ 3) ทักษะและการมีส่วนร่วมด้านการจัดการขยะ และ 4) ข้อเสนอแนะ

กรุณาเขียนเครื่องหมาย / ลงใน หรือ เติมคำตอบลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง อายุ.....ปี
2. ที่อยู่ปัจจุบัน ชื่อหมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3. ท่านอาศัยในที่อยู่ปัจจุบันมานานเท่าใด
 น้อยกว่า 6 เดือน 6 เดือน - 1 ปี 1-2 ปี 3-5 ปี 6-10 ปี มากกว่า 10 ปี
4. รายได้ส่วนตัวของท่าน เดือนละ
 น้อยกว่า 10,000 บาท 10,000-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท
 30,001-40,000 บาท มากกว่า 40,000 บาท
5. การศึกษาสูงสุด
 ประถมศึกษา มัธยมศึกษา/ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรี
ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ.....
6. อาชีพ
 หน่วยงานราชการ บริษัทเอกชน ธุรกิจส่วนตัว รับจ้างอิสระ/ทั่วไป เกษตรกรรม
 แม่บ้าน/พ่อบ้าน (ดูแลครอบครัว) นักเรียน นักศึกษา อื่น ๆ.....
7. ตำแหน่งทางสังคม
 ไม่มี กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครของหน่วยงานราชการ เช่น อสม. ทสม. อกม.
 อื่น ๆ.....

ส่วนที่ 2 การจัดการขยะของท่านและชุมชน

8. ขยะในบ้านท่านมาจากที่ใดเป็นหลัก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 การทำอาหารทานเอง การนำอาหารและเครื่องดื่มมาจากนอกบ้าน การซื้อของมาใช้ในบ้าน
 การทำสวนปลูกต้นไม้ภายในบ้าน การทำธุรกิจภายในบ้าน อื่น ๆ.....
9. ชนิดของขยะที่มากที่สุดในบ้านท่าน 3 ลำดับแรก คือ..... (เขียนเลข 1 2 หรือ 3 ลงหน้าข้อความ)
 พลาสติก กระดาษ เหล็ก อลูมิเนียม กระจกลูกโป่ง เศษอาหาร/กิ่งไม้ ใบไม้ ต้นไม้
 แบตเตอรี่เก่า/ถ่านไฟฉายเก่า ขวด/กระป๋องสารเคมีกำจัดแมลงและศัตรูพืช อื่น
10. วิธีการจัดการขยะแต่ละชนิดของท่าน คือ.... (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - พลาสติก (ถุง ขวด แก้ว)
 ชาย ฝั่ง เผา นำมาใช้ซ้ำ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
 นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู อื่น ๆ ระบุ.....
 - โฟม
 ชาย ฝั่ง เผา นำมาใช้ซ้ำ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
 นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู อื่น ๆ ระบุ.....
 - กระดาษ
 ชาย ฝั่ง เผา นำมาใช้ซ้ำ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
 นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู อื่น ๆ ระบุ.....

- เหล็ก อลูมิเนียม

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
- กระจก สเปร์ย

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
- เศษอาหาร

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
- แบตเตอรี่เก่า

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
- ถ่านไฟฉายเก่า

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
- หลอดไฟเก่า

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		
- ขวดหรือกระป๋องสารเคมีกำจัดแมลงภายในบ้าน หรือศัตรูพืชในไร่นา และ สวน

☐ ขยาย	☐ ฟัง	☐ เผา	☐ นำมาใช้ซ้ำ	☐ ใส่ถังขยะ เทศบาล/อบต./หมู่บ้าน
☐ นำไปทิ้งในที่สาธารณะและที่อื่น	☐ ทิ้งลงแม่น้ำ คลอง คู	☐ อื่น ๆ ระบุ.....		

11. ท่านจัดการขยะด้วยวิธีการเหล่านี้ **เดือนละกี่ครั้ง**

- นำขยะรีไซเคิล ไปขาย บริจาค หรือ แลกสิ่งของ

☐ ไม่เคย	☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง	☐ มากกว่า 2 ครั้ง
- นำขยะอันตราย (เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟ ขวดหรือกระป๋องสารเคมี) ไปขาย หรือ แลกสิ่งของ

☐ ไม่เคย	☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง	☐ มากกว่า 2 ครั้ง
- นำขยะอันตรายไปส่ง อบต. เทศบาล หรือ ผู้รับคืนซาก

☐ ไม่เคย	☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง	☐ มากกว่า 2 ครั้ง
- นำเศษอาหารมาทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมัก

☐ ไม่เคย	☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง	☐ มากกว่า 2 ครั้ง
- ทำแก๊สชีวภาพจากขยะ เศษอาหารใช้เอง

☐ ไม่เคย	☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง	☐ มากกว่า 2 ครั้ง
- นำเศษอาหารมาเลี้ยงไส้เดือน

☐ ไม่เคย	☐ น้อยกว่า 1 ครั้ง	☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง	☐ มากกว่า 2 ครั้ง

12. ท่านได้รับบรรจุภัณฑ์เหล่านี้ **ประมาณวันละกี่ใบ**

- ถุงพลาสติก

☐ ไม่เคยได้รับ	☐ น้อยกว่า 1 ใบ	☐ 1 ใบ	☐ 2 ใบ	☐ 3 ใบ	☐ 4 ใบ	☐ มากกว่า 4 ใบ
- แก้วน้ำพลาสติก

☐ ไม่เคยได้รับ	☐ น้อยกว่า 1 ใบ	☐ 1 ใบ	☐ 2 ใบ	☐ 3 ใบ	☐ 4 ใบ	☐ มากกว่า 4 ใบ
- ขวดพลาสติก

☐ ไม่เคยได้รับ	☐ น้อยกว่า 1 ใบ	☐ 1 ใบ	☐ 2 ใบ	☐ 3 ใบ	☐ 4 ใบ	☐ มากกว่า 4 ใบ
- ขวดแก้ว

☐ ไม่เคยได้รับ	☐ น้อยกว่า 1 ใบ	☐ 1 ใบ	☐ 2 ใบ	☐ 3 ใบ	☐ 4 ใบ	☐ มากกว่า 4 ใบ

- กล่องเครื่องต้ม
 - ไม่เคยได้รับ น้อยกว่า 1 ใบ 1 ใบ 2 ใบ 3 ใบ 4 ใบ มากกว่า 4 ใบ
 - กล่องกระดาษ
 - ไม่เคยได้รับ น้อยกว่า 1 ใบ 1 ใบ 2 ใบ 3 ใบ 4 ใบ มากกว่า 4 ใบ
 - กระป๋องอะลูมิเนียม/เหล็ก
 - ไม่เคยได้รับ น้อยกว่า 1 ใบ 1 ใบ 2 ใบ 3 ใบ 4 ใบ มากกว่า 4 ใบ
13. ท่านทำสิ่งเหล่านี้ **สัปดาห์ละกี่วัน**
- นำแก้วของตนเองไป ซื้อมือถือเครื่องดื่ม
 - ไม่เคยทำ น้อยกว่า 1 วัน 1 วัน 2 วัน 3 วัน มากกว่า 3 วัน
 - ไม่รับถุงพลาสติกจากร้านค้า
 - ไม่เคยทำ น้อยกว่า 1 วัน 1 วัน 2 วัน 3 วัน มากกว่า 3 วัน
 - นำถุงผ้าไปซื้อของ
 - ไม่เคยทำ น้อยกว่า 1 วัน 1 วัน 2 วัน 3 วัน มากกว่า 3 วัน
 - นำจานหรือปิ่นโตไปซื้ออาหารรับประทาน
 - ไม่เคยทำ น้อยกว่า 1 วัน 1 วัน 2 วัน 3 วัน มากกว่า 3 วัน
14. ท่านได้รับฟังการประชาสัมพันธ์จากชุมชนของท่านในเรื่องเหล่านี้ **เดือนละกี่ครั้ง**
- การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การนำของเก่ามาใช้ซ้ำ
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การงดใช้ถุงพลาสติกเมื่อไปซื้อของ
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การคัดแยกขยะรีไซเคิล
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
15. ท่านเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือคณะกรรมการด้านการจัดการขยะของชุมชน **ในฐานะใด** (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มีชมรมหรือคณะกรรมการดังกล่าว มี แต่ไม่ได้เข้าร่วม เป็นประธาน/ผู้นำ
 - เป็นคณะกรรมการ เป็นสมาชิก อื่น ๆ.....
16. ชุมชนของท่านมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ไม่มี ธนาคารขยะ/รีไซเคิล ขยะแลกไข่/ข้าวสาร/แลกแต้ม ผ้าป่าขยะ กีฬาสีขยะ
 - ขยะพิษแลกไข่/แลกแต้ม/แลกคูปอง ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ อื่น ๆ.....

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมด้านการจัดการขยะของท่าน

17. ท่านได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ **มาแล้วกี่ครั้ง**
- การคัดแยกขยะรีไซเคิล
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การทำน้ำหมัก/ปุ๋ยหมัก จากเศษอาหาร
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การทำน้ำยอบเนกประสงค์ จากน้ำหมักชีวภาพ
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การทำสบู่ จากน้ำมันใช้แล้ว
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การทำสิ่งประดิษฐ์ จากวัสดุเหลือทิ้ง
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
 - การทำแก๊สชีวภาพ จากเศษอาหารและอินทรีย์วัตถุ
 - ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง

- การเลี้ยงไส้เดือนดินด้วยเศษอาหาร
 ไม่เคย 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง มากกว่า 4 ครั้ง
- 18. ท่านต้องการให้ภายในชุมชนที่ท่านอาศัยจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะเดือนละเท่าใด
 ไม่ต้องจัดเก็บ เพราะ.....
 ไม่เกิน 20 บาท 20-50 บาท 51-100 บาท มากกว่า 100 บาท
- 19. ท่านคิดว่าในชุมชนของท่านควรมีกองทุนด้านการจัดการขยะหรือไม่
 ควรมี เพราะ.....
 ไม่ควรมี เพราะ.....
- 20. ท่านคิดว่าชุมชนของท่านควรจัดวางถังรองรับขยะจำนวนเท่าใด
 ไม่ต้องวาง เพราะ.....
 บ้านละ 1 ถัง คู่ม หรือ โชนละ 1 ถัง หมู่บ้านละ 1 ถัง อื่น ๆ.....
- 21. ท่านคิดว่าชุมชนของท่านควรกำหนดวันขนขยะจากบ้านเรือนสัปดาห์ละกี่วัน
 ไม่ต้องเก็บขน เพราะ.....
 1 วัน 2 วัน 3 วัน 4 วัน อื่น ๆ.....
- 22. ท่านคิดว่าปัญหาที่เกิดจากขยะในชุมชนของท่าน ที่สำคัญที่สุด 3 ลำดับแรก คือ.... (เขียนเลข 1 2 หรือ 3 ลงหน้าข้อความ)
 ส่งกลิ่นเหม็น ปล่อยควันพิษ เพิ่มฝุ่นละออง ปล่อยน้ำเสีย
 คนเป็นโรคมามากขึ้น เชื้อโรคและโรคระบาดมากขึ้น สัตว์อันตรายชุมชุมขึ้น อื่น ๆ.....
- 23. ข้อดีของการคัดแยกขยะ ในชุมชนของท่าน ที่สำคัญที่สุด 3 ลำดับแรก คือ.... (เขียนเลข 1 2 หรือ 3 ลงหน้าข้อความ)
 มีรายได้เพิ่มขึ้น โรคภัยไข้เจ็บจากปัญหาขยะลดลง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลง
 ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเก็บขน ใช้พื้นที่ฝังกลบลดลง ลดมลพิษ อื่น ๆ.....
- 24. ท่านคิดว่าการจัดการขยะในชุมชนเป็นหน้าที่ของใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ผู้นำชุมชน เด็กนักเรียน พระ ครู ชาวบ้าน หน่วยงานภาครัฐ ทุกคนในชุมชน

ส่วน 4 ข้อเสนอแนะ

25. ท่านมีข้อเสนอแนะด้านการจัดการขยะสำหรับประชาชนทั่วไป ชุมชน หรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการจัดการขยะของประเทศไทย คือ
- ระดับประชาชนทั่วไป
-
- ระดับครัวเรือน
-
- ระดับชุมชน
-
- อื่น ๆ
-

4. รายชื่อคณะนักวิจัย

1. นางสาววรรณวิมล ภัทรสิริวงศ์ (หัวหน้าโครงการวิจัย)	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
2. นายพนมพร วงษ์ปาน	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ
3. นายสรวิฑูร พรหมดี	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม
4. นางสาวพิกามาศ อีสริยะรังสรรค์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

หน่วยงาน

กลุ่มสารอันตราย
ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม